

คู่มือข้อหารือ
การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ข้อหารือหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ
- ประมวลระเบียบ/หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
เมษายน ๒๕๕๖

คู่มือข้อหารือ
การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ข้อหารือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙
- ข้อหารือหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ
- ประมวลระเบียบ/หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
เมษายน ๒๕๕๖

คู่มือข้อหารือการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

คู่มือข้อหารือการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ.--กรุงเทพฯ :

กรมบัญชีกลาง, ๒๕๕๖.

๔๒๕ หน้า.

๑. การจัดซื้อของทางราชการ--กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ.

๒. การพัสดุ. I. ชื่อเรื่อง.

354.59300714

ISBN 978-616-7372-53-2

- ลิขสิทธิ์** : กองทุนสวัสดิการกรมบัญชีกลาง (สงวนลิขสิทธิ์)
- พิมพ์ครั้งที่ ๑** : เมษายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม
- จัดพิมพ์โดย** : คณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย กรมบัญชีกลาง
กรมบัญชีกลาง ถนนพระราม ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
- ราคา** : เล่มละ ๓๐๐ บาท
- พิมพ์ที่** : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
สี่แยกช้างฮี ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๓-๐๖๑๑ โทรสาร ๐-๒๒๕๓-๐๖๑๖
Website : <http://www.publishing.soc.go.th>

คำนำ

กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางต่างๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุภาครัฐ เพื่อให้ทุกหน่วยงานถือเป็นแนวปฏิบัติ จึงมีการกิจหลักในการวินิจฉัยปัญหา ตอบข้อหารือ พิจารณาผ่อนผันหรือยกเว้นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ของคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เพื่อให้การบริหารงานด้านการพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้และเกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ซึ่งการวินิจฉัยปัญหาของคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ จะช่วยให้ส่วนราชการมีแนวทางในการบริหารงานด้านพัสดุภาครัฐอย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถใช้แนวทางการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันจะเป็นการประหยัดเงินงบประมาณของแผ่นดิน

กรมบัญชีกลางโดยสำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งกำกับดูแลการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงได้จัดทำคู่มือข้อหารือการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ซึ่งเป็นการประมวลข้อหารือที่ผ่านการวินิจฉัยของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) จัดเป็นหมวดหมู่ ให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการศึกษาค้นคว้า เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ สำหรับเจ้าหน้าที่ของกรมบัญชีกลางในการให้คำปรึกษา แนะนำแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนหน่วยงานอื่นของรัฐและเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นกรณีศึกษาแนวทางในการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ

อนึ่ง ข้อหารือในแต่ละเรื่องอาจมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน มติของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ จึงเป็นเพียงแนวทางการพิจารณาเทียบเคียงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละกรณี เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

การจัดทำคู่มือข้อหารือการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความร่วมมือจากคณะทำงานจัดทำคู่มือฯและการให้คำแนะนำจากผู้เกี่ยวข้อง สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและทางราชการในภาพรวมต่อไป

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

เมษายน ๒๕๕๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ข้อหาหรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม.....	๑
• นิยาม/การใช้บังคับและการมอบอำนาจ.....	๒
• ผู้มีผลประโยชน์ร่วมกัน.....	๗
• หลักการจัดหาพัสดุ.....	๒๔
บททั่วไป	๒๙
• การเริ่มกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง.....	๓๐
• การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ.....	๓๓
• การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง.....	๓๘
การซื้อการจ้าง.....	๔๕
• การจัดทำเอง.....	๔๖
• วิธีตกลงราคา.....	๔๙
• วิธีสอบราคา.....	๕๓
• วิธีประกวดราคา.....	๖๐
• วิธีพิเศษ.....	๖๓
• วิธีกรณีพิเศษ.....	๗๐
คณะกรรมการและผู้ควบคุมงาน.....	๗๕
• องค์ประกอบของคณะกรรมการ.....	๗๖
• องค์ประชุมและมติของคณะกรรมการ.....	๘๐
• ผู้ควบคุมงานจ้างก่อสร้าง.....	๘๔
• อำนาจอนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้าง.....	๘๗
• การจ่ายเงินล่วงหน้า	๙๓
หลักการบริหารสัญญา	๙๙
• การตรวจรับพัสดุ	๑๐๐
• การตรวจการจ้างก่อสร้าง.....	๑๐๘
• การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา.....	๑๑๑
• ค่าปรับ.....	๑๓๙
• การบอกเลิกสัญญา.....	๑๔๔
• การงดหรือลดค่าปรับหรือการขยายเวลา.....	๑๔๗

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

• หลักการแลกเปลี่ยน.....	๑๕๖
• การเช่า.....	๑๕๙
• หลักประกัน.....	๑๖๔
• ชนิดของหลักประกัน.....	๑๖๕
• มูลค่าของหลักประกัน.....	๑๗๑
• การคืนหลักประกัน.....	๑๗๓
• การจำหน่ายพัสดุ.....	๑๘๑
• กรณีต่างๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับระเบียบฯ.....	๑๘๓
ข้อหาหรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย	
การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙.....	๑๘๙
• การใช้บังคับ.....	๑๙๐
• ความสัมพันธ์กับระเบียบอื่น.....	๑๙๔
• การเตรียมดำเนินการ.....	๒๐๐
• การแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ.....	๒๐๕
• การอุทธรณ์ผลการคัดเลือกเบื้องต้นและการพิจารณาผล.....	๒๐๘
• การเสนอราคา.....	๒๑๓
• กระบวนการเสนอราคาเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการเสนอราคา / กรณีผู้เสนอราคาต่ำสุดเท่ากันหลายราย.....	๒๑๘
• การอุทธรณ์ผลการเสนอราคา.....	๒๒๑
• ข้อหาหรือตามหนังสือเวียนคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์.....	๒๒๔
• ข้อหาหรือหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ของทางราชการ.....	๒๓๐
ภาคผนวก	๒๖๑
• ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม.....	๒๖๒
• ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙.....	๓๔๐
• หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง.....	๓๔๙

๑๖๖

๑๖๗

๑๖๘

๑๖๙

๑๗๐

๑๗๑

๑๗๒

๑๗๓

๑๗๔

๑๗๕

๑๗๖

๑๗๗

๑๗๘

๑๗๙

๑๘๐

๑๘๑

๑๘๒

๑๘๓

๑๘๔

๑๘๕

๑๘๖

๑๘๗

๑๘๘

๑๘๙

๑๙๐

๑๙๑

๑๙๒

๑๙๓

๑๙๔

**ข้อหาหรือระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม**

บริษัท ๑๑๑ จำกัด

นิยาม/การใช้บังคับ

และการมอบอำนาจ

บริษัท ๑๑๑ จำกัด

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการจัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาเพื่อใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง มีความประสงค์จะดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โดยจะจัดจ้างเอกชนทำกล่องพลาสติกพร้อมสกรีนโลโก้ ซึ่งบรรจุยาและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล เบื้องต้นรวม ๑๓ รายการ จำนวน ๓๐๐ ชุด ในวงเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ

ข้อหาหรือ

๑. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โดยจ้างทำกล่องพลาสติกและสกรีนโลโก้ พร้อมบรรจุยาและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นดังกล่าว โดยดำเนินการจ้างเอกชนให้ดำเนินการ โดยวิธีตกลงราคาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่

๒. หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑ ได้ เนื่องจากการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยากำหนดให้ซื้อจากองค์การเภสัชกรรมโดยวิธีกรณีพิเศษนั้น หน่วยงานสามารถดำเนินการจัดหาโดยจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาจากองค์การเภสัชกรรม และจ้างทำกล่องพลาสติกพร้อมสกรีนโลโก้ แยกต่างหากจากการจัดซื้อยาจากองค์การเภสัชกรรมได้หรือไม่ เนื่องจากองค์การเภสัชกรรมไม่รับบริการจัดหากล่องพลาสติกและสกรีนโลโก้ให้ หากมีปริมาณการจัดซื้อไม่มาก

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “การพัสดุ” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ซึ่งโดยหลักการดังกล่าว หน่วยงานจะดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุโดยใช้วิธีการใด ย่อมจะต้องพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจ กรณีนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่างบประมาณที่หน่วยงานได้รับจัดสรรสำหรับดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ หน่วยงานจะใช้เพื่อการจัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าวในส่วนของ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา หน่วยงานย่อมต้องดำเนินการจัดหาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๐-ข้อ ๖๔ ส่วนการทำกล่องพลาสติกพร้อมสกรีนโลโก้ หน่วยงานสามารถจ้างเอกชนดำเนินการแยกต่างหากจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง การบริหารงบประมาณของจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ รับทราบการตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจากการหารือของสำนักงานงบประมาณ โดยเห็นว่า จังหวัดมีฐานะเป็นส่วนราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และสามารถยื่นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานงบประมาณได้เช่นเดียวกับหน่วยงานอื่น และจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถมอบอำนาจดำเนินการโครงการให้แก่หัวหน้าหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค อำเภอ หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง/หน่วยงานของรัฐ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ตั้งในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นใด ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๙ ได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

การมอบอำนาจการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้โดยให้คำนึงถึง ระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะหัวหน้าส่วนราชการจึงสามารถมอบอำนาจการดำเนินการตามระเบียบฯ ให้แก่หัวหน้าหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค อำเภอ หน่วยงาน บริหารราชการส่วนกลาง หน่วยงานอื่นที่อยู่ภายใต้บังคับระเบียบฯ ได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๙

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร/การเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 ข้อ ๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ดำเนินการจ้างเหมาถ่ายเอกสารของหน่วยงานส่วนกลาง ในคราวเดียวกัน รวม ๑๕ หน่วยงาน โดยวิธีสอบราคา ปัดต่อมายังจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร จากบริษัทเดิมอยู่ด้วยวิธีพิเศษ ในระยะหลังการให้บริการของบริษัทมีความบกพร่องในบางจุด ของการให้บริการทำให้การรับบริการถ่ายเอกสารของหน่วยงานบางหน่วยเกิดความไม่สะดวก ไม่ทันต่อความต้องการใช้ปฏิบัติงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ หน่วยงาน จึงได้ดำเนินการ จัดหาผู้รับจ้างรายใหม่ด้วยวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ปรากฏว่าไม่มี ผู้ยื่นซองประกวดราคาทำให้ต้องยกเลิกการประกวดราคาและเนื่องจากหน่วยงานได้มอบ อำนาจการจัดซื้อจัดจ้างให้หน่วยงานสำนัก/กองไว้แล้ว จึงให้ดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างหรือเช่า เครื่องถ่ายเอกสารเอง

ข้อหาหรือ

๑. การที่หน่วยงานได้มอบอำนาจจัดซื้อจัดจ้างให้สำนัก/กองแล้ว ถ้าสำนัก/กอง ดำเนินการจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสารหรือเช่าเครื่องถ่ายเอกสารเอง ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. มีบางหน่วยงานจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสารบริษัทเดียวกัน และใช้เครื่องถ่าย เอกสารเดียวกัน พนักงานถ่ายเอกสารคนเดียวกัน หน่วยงานนั้นได้พิจารณาแล้วว่าไม่เกิด ความเสียหายแก่ราชการ เนื่องจากค่าจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสารคิดจากจำนวนแผ่นเอกสาร ที่ถ่าย โดยระบุเงื่อนไขรายละเอียดการจ้างไว้ในสัญญาได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๙ กำหนดเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการสั่งการและดำเนินการจัดหาให้ผู้ดำรงตำแหน่งใด ก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับมอบอำนาจเป็น สำคัญ ดังนั้น ปัญหาข้อหาหรือ ๑. หากอธิบดีของหน่วยงานมอบอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างให้สำนัก/ กองแล้ว สำนัก/กองดังกล่าวย่อมมีอำนาจในการดำเนินการจัดจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร หรือเช่าเครื่องถ่ายเอกสารได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ ทั้งนี้ หน่วยงาน ควรคำนึงถึงประโยชน์ของ

ทางราชการประกอบด้วยว่าการแยกดำเนินการตามสำนัก/กอง หรือดำเนินการจัดหารวม
อย่างไรจะเป็นประโยชน์มากกว่ากันด้วย

กรณีตามข้อหาหรือ ๒. กรณีหน่วยงานจะทำการจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร
จากบริษัทเดียวกันโดยใช้เครื่องถ่ายเอกสารเดียวกันและพนักงานถ่ายเอกสารคนเดียวกันนั้น
หากข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของหน่วยงานว่า การดำเนินการดังกล่าวมิได้ทำให้เสีย
ค่าจ้างการถ่ายเอกสารในราคาที่ต่ำลงกว่าการเช่าเครื่องถ่ายเอกสารมาดำเนินการเอง
ประกอบกับในการเข้ารับบริการของสำนัก/กอง ในบางครั้ง เจ้าหน้าที่ต้องรอรับบริการ
เป็นเวลานาน การดำเนินการดังกล่าวจึงมิได้ทำให้หน่วยงานเกิดความคุ้มค่าในการใช้งานและ
ไม่สมประโยชน์ในการได้รับบริการด้วย ดังนั้น กรณีนี้เห็นว่ากรณีที่หน่วยงานจะดำเนินการดังกล่าว
จะไม่ทำให้เกิดประโยชน์ หน่วยงานจึงไม่ควรดำเนินการด้วยวิธีการดังกล่าว

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กwp.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้เสนอราคาจ้างจัดทำระบบและขยายสถานีวิทยุ
เครือข่าย

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ออกประกาศประกวดราคาจ้างจัดทำระบบ upgrade และขยายสถานีวิทยุเครือข่าย จำนวน ๑ ระบบ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีผู้ยื่นเสนอราคาจำนวน ๕ ราย ผลการพิจารณาคุณสมบัติด้านเทคนิคและราคา ปรากฏว่ากิจการเข้าร่วมบริษัท ก จำกัด และบริษัท ข จำกัด เป็นผู้ผ่านคุณสมบัติด้านเทคนิคและเสนอราคาต่ำสุด ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า ณ วันที่บริษัท ก จำกัด ยื่นเอกสารประกอบการเสนอราคาเมื่อวันที่ กำหนดให้ผู้เสนอราคายื่นเอกสารประกอบการเสนอราคา (วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒) ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ก จำกัด และบริษัท ค จำกัด ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ มีรายชื่อผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลเดียวกันจำนวน ๒ ราย คือ นาย ช ใจงาม และ นาง ญ ดียิ่ง โดย นาย ช ถือหุ้นในบริษัท ค จำกัด คิดเป็นร้อยละ ๐.๑ และถือหุ้นในบริษัท ก จำกัด คิดเป็นร้อยละ ๑.๕ สำหรับ นาง ญ ถือหุ้นในบริษัท ค จำกัด คิดเป็นร้อยละ ๐.๑ และถือหุ้นในบริษัท ก จำกัด คิดเป็นร้อยละ ๓ โดยบริษัท ก จำกัด มีกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันบริษัท ๑ คน คือ นาย ต ใจงาม และ บริษัท ค จำกัด มีกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันบริษัท ๑ คน คือ นาย ฉ ใจงาม ทั้งนี้ มีข้อเท็จจริงว่า นาย ฉ ใจงาม เป็นบิดาของนาย ต ใจงาม

ข้อหาหรือ

บริษัททั้งสองมีความสัมพันธ์ในเชิงทุนและเชิงบริหารระหว่างกันหรือไม่ และสามารถอนุมัติจัดจ้างกิจการเข้าร่วม บริษัท ก จำกัด และบริษัท ข จำกัด เป็นผู้รับจ้างได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงต้องนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาใช้ควบคู่ไปด้วย โดยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๕ ตรี กำหนดว่า เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมให้ผู้ที่เสนอราคาหรือ ผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกันแต่เพียงรายเดียวเท่านั้นมีสิทธิที่จะเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างของทางราชการในแต่ละครั้ง ซึ่งตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนอราคาในการซื้อพัสดุของทางราชการหรือเข้าเสนอราคาเพื่อจ้างทำพัสดุให้แก่หน่วยงานใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเข้าเสนองานให้แก่หน่วยงานในคราวเดียวกัน โดยการเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ได้แก่ การที่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลมีความสัมพันธ์กันในเชิงบริหาร คือผู้บริหารนิติบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการบริหารจัดการอีกนิติบุคคลหนึ่งหรือมีความสัมพันธ์กันในเชิงทุน คือมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในนิติบุคคลหนึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในอีกนิติบุคคลหนึ่งหรือสัมพันธ์ในลักษณะไขว้กัน คือ ผู้บริหารของนิติบุคคลหนึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในอีกนิติบุคคลหนึ่งหรือกลับกัน สำหรับกรณีที่หาหรือมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าบริษัท ก จำกัด และ บริษัท ค จำกัด เป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบฯ หรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการตรวจสอบเอกสารของทั้งสองบริษัทแล้วไม่ปรากฏว่าทั้งสองบริษัทมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นบุคคลเดียวกัน ตลอดจนไม่ปรากฏว่ามีกรรมการบริหารของบริษัท ก จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท ค จำกัด หรือกลับกันแล้วและไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีผลประโยชน์ร่วมกันโดยทางอ้อม กรณีจึงจะถือว่าบริษัททั้งสองไม่เข้าข่ายเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันตามความหมายของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕ อีกทั้งกรณีตามข้อหาหรือไม่ปรากฏว่า บริษัท ค จำกัด เข้าร่วมเสนอราคาในโครงการนี้ จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองบริษัทแต่อย่างใด และหากตรวจสอบแล้ว ผู้เสนอราคาทั้ง ๔ ราย ที่เสนอราคาไม่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หน่วยงานก็สามารถรับราคาของกิจการร่วมค้า บริษัท ก จำกัด และบริษัท ข จำกัด ได้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคา
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕
- หนังสือเวียน** หนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๖๓ ลงวันที่
๒๐ เมษายน ๒๕๔๘

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ประกวดราคาจ้างเก็บรักษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาว่า ต้องไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคา รายอื่น และต้องไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้เสนอราคากับผู้ให้บริการตลาดกลาง อิเล็กทรอนิกส์ ณ วันประกาศประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือไม่เป็น ผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมในการประกวดราคาครั้งนี้ ต่อมาเมื่อวันยื่นเอกสารประกวดราคา ปรากฏว่า มีผู้มายื่นเสนอราคา คือ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เข้ามายื่นเอกสาร ในครั้งนี้ และจากการตรวจสอบคุณสมบัติของทั้งสองบริษัท พบว่ามีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ของทั้งสองบริษัท

ข้อหาหรือ

ทั้งสองบริษัทจะถือว่าเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น ตามคุณสมบัติที่ระบุไว้ในประกาศประกวดราคา หรือไม่ เนื่องจากมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่คือ กระทรวงการคลังเช่นเดียวกัน

ข้อพิจารณา

หน่วยงานมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจไม่อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่อย่างไรก็ดีเพื่อประโยชน์ในการ ประสานงานและใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาของหน่วยงาน จึงเห็นควรตอบข้อหาหรือว่า หากเป็นกรณีหน่วยงานในหลักการระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนอ

ราคาขายในการซื้อพัสดุของทางราชการ หรือเข้าเสนอราคาเพื่อรับจ้างทำพัสดุหรือเข้าเสนองานเพื่อรับจ้างเป็นที่ปรึกษาหรือรับจ้างออกแบบและควบคุมงานให้แก่ส่วนราชการใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเข้าเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน” และข้อ ๑๕ ตรี กำหนดว่า “เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมตามข้อ ๑๕ ทีวี ให้ผู้ที่เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกันแต่เพียงรายเดียวเท่านั้น มีสิทธิที่จะเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุ การจ้างที่ปรึกษา หรือการจ้างออกแบบและควบคุมงานของทางราชการในแต่ละครั้ง...” ประกอบกับ กวพ. ได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันให้หน่วยงานต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติตามนัยหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๖๓ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ สรุปว่า เนื่องจากระเบียบฯ มิได้มีข้อยกเว้นการตรวจสอบผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่เป็นรัฐวิสาหกิจไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น หากผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเป็นรัฐวิสาหกิจก็ยังคงต้องตรวจสอบเอกสารตามนัยข้อ ๑๕ ตรี และข้อ ๑๕ จัตวา ด้วย

ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประกวดราคาครั้งนี้ มีบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เข้ามายื่นเสนอราคาหรือเสนองานในการประกวดราคาครั้งเดียวกัน และทั้งสองบริษัทมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ถือได้ว่า ทั้งสองบริษัทมีความสัมพันธ์กันในเชิงทุน จึงเป็นผู้เสนอราคาหรือเสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น จะต้องตัดผู้เสนอราคาทั้ง ๒ ราย ออกจากการเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาหรือไม่ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในประกาศประกวดราคาของหน่วยงาน

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสด (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เสนอราคา

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสด พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ประกวดราคาจ้างบำรุงรักษาระบบเสริมความมั่นคงภายในหน่วยงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีผู้สนใจซื้อเอกสารจำนวน ๙ ราย มีผู้ยื่นซองเอกสารประกวดราคาจำนวน ๔ ราย คณะกรรมการประกวดราคาได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาปรากฏว่าผู้ยื่นซองเอกสารประกวดราคาทั้ง ๔ ราย ไม่เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น สำหรับหนังสือรับรองผลงานและหลักประกันของมีความครบถ้วนถูกต้องทุกประการ คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้ผู้ยื่นซองเอกสารประกวดราคาทั้ง ๔ ราย เป็นผู้มีสิทธิเข้าเสนอราคาโดยได้แจ้งผลการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นให้ทราบเฉพาะรายและนัดหมายกำหนดเวลาเสนอราคา ต่อมาในวันเสนอราคาคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเสนอราคาที่ได้ลงทะเบียนตามใบแจ้งรายชื่อผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา (บก ๐๐๖) ผลปรากฏว่า ตามหนังสือมอบอำนาจของบริษัท ศ จำกัด ได้มอบอำนาจให้นาย จ เป็นผู้มีอำนาจเสนอราคาลงลายมือชื่อ และกระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อการนี้จนเสร็จการ แต่ปรากฏว่า นาย จ เป็นกรรมการของบริษัท ม จำกัด ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย จ กรรมการบริษัท ม จำกัด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมของบริษัท ม จำกัด ไปเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบริษัท ศ จำกัด หรือสามารถใช้อำนาจในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ศ จำกัด การกระทำความผิดกล่าวของบริษัท ม จำกัด และบริษัท ศ จำกัด ถือได้ว่าเป็น “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” ตามประกาศคณะกรรมการฯ จึงได้ตัดสิทธิบริษัททั้ง ๒ แห่ง ออกจากการเป็นผู้เสนอราคา โดยประธานคณะกรรมการฯ ได้ประกาศให้บริษัททั้ง ๒ แห่ง เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคาพร้อมกับแจ้งให้ผู้ได้รับมอบอำนาจของบริษัททั้ง ๒ แห่ง ทราบ

ข้อหาหรือ

ตามพฤติกรรมดังกล่าวของบริษัท ศ จำกัด และบริษัท ม จำกัด เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ ประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือเสนองานไว้ โดยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๕ ตรี วรรคสอง กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายว่า เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ ก่อนการเปิดซองสอบราคา ประกวราคาหรือเสนองานแล้วแต่กรณี และ ข้อ ๑๕ เบญจ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน ตามข้อ ๑๕ ตรี วรรคสอง แล้ว หากปรากฏว่ามีผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ ตัดรายชื่อ ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานดังกล่าวทุกรายออก จากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานในการเสนอราคาหรือเสนองานในครั้งนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน รายดังกล่าวทราบโดยพลันและข้อ ๑๕ ฉ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า นอกจากการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานตามข้อ ๑๕ ตรี วรรคสอง และตาม ข้อ ๑๔๕ แล้ว หากปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติก่อนหรือในขณะที่มีการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองานว่า มีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคา อย่างเป็นธรรม ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว หากเชื่อได้ว่า มีการกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่าง เป็นธรรม ให้เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่กระทำการดังกล่าวทุกราย ออกจากการเป็นผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานในการจัดซื้อหรือการจ้างทำพัสดุในครั้งนั้น เว้นแต่ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติจะวินิจฉัยว่า ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานนั้นเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือ เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของทางราชการ และมีได้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการกระทำ ดังกล่าวตามนัย ข้อ ๑๔๕ เบญจ จะไม่ตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานนั้นออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุนั้นก็ได้ และข้อ ๑๕ ฉ วรรคสอง ตอนท้าย กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานเสนอต่อปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกตัดออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ทำงาน ตามความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๘ การลงโทษผู้ทำงาน

จากหลักการข้างต้น กรณีตามข้อหารือ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในเบื้องต้น คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาให้ บริษัท ศ จำกัด และบริษัท ม จำกัด เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น โดยแจ้งให้บริษัททั้ง ๒ แห่งทราบเฉพาะรายแล้ว แต่ก่อนการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบพบว่า บริษัท ศ จำกัด ได้มอบอำนาจให้นาย จ ซึ่งเป็นกรรมการของบริษัท ม จำกัด เป็นผู้มีอำนาจเสนอราคา ลงลายมือชื่อ และกระทำการใด ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อการนี้จนเสร็จการ คณะกรรมการฯ ขอบที่จะต้องดำเนินการตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๕ ฉ วรรคหนึ่ง โดยทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว หากเชื่อได้ว่า พฤติการณ์ดังกล่าวของทั้ง ๒ บริษัท เข้าข่ายกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ก็สามารถตัดบริษัททั้ง ๒ แห่ง ออกจากการเป็นผู้เสนอราคาและเสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานให้เสนอปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๕ ฉ วรรคสอง ต่อไป

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือเกี่ยวกับผู้เสนอราคาต้องได้รับการแต่งตั้งเป็นหนังสือให้เป็นตัวแทนจำหน่ายโดยตรงจากผู้ผลิต
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแจกจ่ายให้หน่วยงานในสังกัด ซึ่งคณะกรรมการประกวดราคาฯ ร่วมประชุมพิจารณาคุณสมบัติของผู้ยื่นเอกสารประกวดราคาตามเงื่อนไขที่กำหนดว่า “ผู้เสนอราคาต้องได้รับการแต่งตั้ง เป็นหนังสือให้เป็นตัวแทนจำหน่ายโดยตรงจากผู้ผลิตหรือตัวแทนผู้ผลิตในประเทศไทย” โดยมีกรณีที่บริษัทผู้ผลิตหรือตัวแทนผู้ผลิตในประเทศไทยได้แต่งตั้งให้เป็นบริษัทที่มายื่นเอกสารกับคณะกรรมการประกวดราคาฯ ๒ บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชนิดและยี่ห้อเดียวกัน

ข้อหาหรือ

กรณี บริษัท ก จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ผลิตในประเทศไทยของผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้า X และบริษัท ข จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ผลิตและนำเข้า จัดจำหน่ายในประเทศไทยของผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้า Y แต่งตั้งตัวแทนจำหน่าย โดยออกหนังสือลงวันที่เดียวกันจะถือว่าเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนอราคาให้แก่หน่วยงานมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเสนองานให้แก่หน่วยงานในคราวเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท ก จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ผลิตในประเทศไทยของผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้า X ได้มีหนังสือแต่งตั้งบริษัท อ จำกัด

และบริษัท ล จำกัด เป็นตัวแทนจำหน่ายและศูนย์บริการในการเสนอผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้า X และบริษัท ข จำกัด ได้มีหนังสือแต่งตั้งบริษัทดังกล่าว เป็นตัวแทนจำหน่ายและศูนย์บริการในการเสนอราคาผลิตภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้า Y ต่อหน่วยงานกรณีนี้จึงเห็นว่าบริษัท ก จำกัด และ บริษัท ข จำกัด มิได้เป็นผู้เสนอราคาเอง แต่แต่งตั้งผู้แทนการขาย ดังนั้น เมื่อผู้แทนการขายเป็นผู้เสนอราคา จึงไม่ถือว่าเป็นผู้เสนอราคาแต่ละรายที่ได้รับการแต่งตั้งจากบริษัททั้ง ๒ มีผลประโยชน์ร่วมกันแต่อย่างใด อย่งไรก็ดี การตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันต้องตรวจสอบจากผู้เสนอราคาตัวจริง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการพิจารณาตัดสินคดีผู้ยื่นซองสอบราคาว่าถูกต้องหรือไม่
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕/ข้อ ๑๕ ตริ/ข้อ ๑๕ จัตวา

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ดำเนินการประกาศสอบราคาจ้างงานซ่อมปรับปรุงอาคาร ซึ่งประกาศสอบราคาดังกล่าวกำหนดในข้อ ๓ หลักฐานการเสนอราคาผู้เสนอราคาจะต้องเสนอเอกสารหลักฐานยื่นมาพร้อมกับซองใบเสนอราคาโดยแยกไว้นอกซองใบเสนอราคาเป็น ๒ ส่วน คือ ๓.๑ ส่วนที่หนึ่งอย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีผู้เสนอราคาเป็นนิติบุคคล (ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อ หุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด ข ได้ยื่นเอกสารสอบราคางานดังกล่าวจากการตรวจสอบของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ปรากฏว่า เอกสารส่วนที่ ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข ไม่ได้ยื่นบัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วถือว่าเป็นเอกสารที่เป็นสาระสำคัญ ไม่สามารถตรวจสอบการมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้เสนอราคาได้ จึงตัดสินคดีไม่ให้เข้าเสนอราคาและไม่เปิดซองใบเสนอราคาหน่วยงานพิจารณาแล้ว เห็นว่า การดำเนินการของคณะกรรมการฯ เปิดซองสอบราคาเป็นไปตามแนวทางที่ กพ. ได้เคยตอบข้อหาหรือไว้ แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข ไม่ยอมรับผลการพิจารณาดังกล่าว โดยอ้างว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข มีเพียงหุ้นส่วนผู้จัดการที่มีอำนาจกระทำการเพียงคนเดียวระบุอยู่บนหน้าแรกของหนังสือรับรองแล้วสามารถตรวจสอบรายชื่อได้ว่ามีผลประโยชน์ร่วมกับนิติบุคคลรายอื่นได้ โดยไม่ต้องมีบัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ

ข้อหาหรือ

การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา พิจารณาตัดสินคดีห้างหุ้นส่วนจำกัด ข ในการเสนอราคาและไม่เปิดซองใบเสนอราคานั้น ถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

กรณีนี้เมื่อผู้เสนอราคามีได้ยื่นเอกสารบัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการหรือบัญชีรายชื่อกรรมการผู้จัดการ มาพร้อมกับใบเสนอราคา โดยมีเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา ข้อ ๓.๑ หลักฐานการเสนอราคา ในส่วนที่ ๑ กำหนดให้ผู้เสนอราคาที่เป็นนิติบุคคล (ก) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดให้ยื่น สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล บัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) เพื่อใช้ในการตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕ ตรี และข้อ ๑๕ จัตวา ประกอบกับตัวอย่างเอกสารประกวดราคา ตามที่ กวพ. กำหนดในบัญชีเอกสารส่วนที่ ๑ ก็กำหนดชัดเจนว่า กรณีผู้เสนอราคาเป็นนิติบุคคล อย่างน้อยจะต้องมีเอกสารตามรายการที่กำหนด ซึ่งกรณีดังกล่าวหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้เสนอราคาที่เป็นนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนจำกัด) มิได้ยื่นบัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ มาพร้อมกับใบเสนอราคารายนั้นจึงถือว่า เป็นการปฏิบัติที่ผิดไปจากเงื่อนไขเอกสารสอบราคา ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการฯ สามารถใช้ดุลพินิจไม่รับพิจารณาราคาของผู้เสนอราคาที่มีผิดเงื่อนไขดังกล่าวโดยไม่ต้องเปิดซองราคาของผู้เสนอราคารายนั้นได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการประกวดราคาจ้างติดตั้งระบบเก็บค่าผ่านทาง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕ ข้อ ๑๕ ตรี

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ประกาศประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ติดตั้งระบบเก็บค่าผ่านทาง ปรากฏว่า มีผู้ยื่นเอกสารประกวดราคา ๓ ราย คณะกรรมการประกวดราคาได้ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น ๒ ราย ต่อมาผู้เสนอราคารายหนึ่งได้มีข้อสังเกตถึงหน่วยงานว่าผู้เข้าร่วมประกวดราคาอาจมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อหาหรือ

การตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ตามระเบียบฯ จะตรวจสอบกิจกรรมที่ดำเนินการในประเทศไทยหรือครอบคลุมถึงกิจกรรมในต่างประเทศด้วยหรือไม่อย่างไร

ข้อพิจารณา

หน่วยงานซึ่งดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น หน่วยงานผู้จัดหาคงต้องดำเนินการตรวจสอบ ผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๕ ตรี ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ โดยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๕ ตรี กำหนดให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่เพียงรายเดียวเท่านั้น มีสิทธิที่จะเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างของทางราชการในแต่ละครั้ง โดยหน่วยงานจะต้องทำการตรวจสอบทุกครั้งในการจัดหาที่มีการแข่งขันราคาระหว่างผู้เข้าเสนอราคาด้วยกัน ซึ่งจะต้องดำเนินการตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันของผู้เข้าเสนอราคาทุกราย โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นบุคคลสัญชาติใดก็ตาม

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ขอรื้อกรณีเข้าข่ายผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหาหรือว่า ได้ดำเนินการประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ งานจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง มีผู้ซื้อเอกสารประกวดราคา ๕ ราย มายื่นเอกสารประกวดราคา ๓ ราย มีผู้ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นและเป็นผู้มีสิทธิเข้าเสนอราคา ๒ ราย ได้แก่ บริษัท A และบริษัท B และมีผู้ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นและไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคา ๑ ราย คือ บริษัท C บริษัท C จึงได้ยื่นหนังสือขอคัดค้านผลการคัดเลือกเบื้องต้นของคณะกรรมการประกวดราคา ซึ่งขณะที่หน่วยงานพิจารณาข้ออุทธรณ์ บริษัท C ผู้อุทธรณ์ได้ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังกระทรวงต้นสังกัดของหน่วยงาน โดยมีประเด็นร้องเรียนเพิ่มเติมว่า บริษัท B และ บริษัท A มีการเสนอใช้ผลิตภัณฑ์ที่ร่วมกัน กล่าวคือ บริษัท B ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสูบน้ำของ บริษัท A ร่วมกับผลิตภัณฑ์มอเตอร์เครื่องปรับความเร็วรอบ และหม้อแปลงไฟฟ้าของบริษัท B ส่วน บริษัท A ใช้ผลิตภัณฑ์มอเตอร์เครื่องปรับความเร็วรอบ และหม้อแปลงไฟฟ้า ของบริษัท B ร่วมกับผลิตภัณฑ์เครื่องสูบน้ำของ บริษัท A ซึ่งผู้ร้องเรียนเห็นว่า การเสนอราคาของทั้งสองรายเข้าข่าย “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายของหน่วยงานมีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง บริษัท A และ บริษัท B ไม่เข้าลักษณะความสัมพันธ์เชิงบริหาร เชิงทุน หรือไขว่กัน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามการที่ผู้เสนอราคาทั้งสองใช้ผลิตภัณฑ์ไขว่กันดังกล่าว อาจทำให้มีข้อสงสัยว่าจะเป็นการสมยอมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงงผลประโยชน์ในระหว่างผู้เสนอราคาด้วยกัน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เข้าข่ายเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมได้

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงหาหรือว่าเพื่อพิจารณาวินิจฉัยกรณีการเสนอราคาของผู้เสนอราคา ๒ ราย ที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นว่า เข้าข่ายเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือไม่

ข้อพิจารณา

การที่บริษัท B ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสูบน้ำของ บริษัท A ร่วมกับผลิตภัณฑ์มอเตอร์เครื่องปรับความเร็วรอบและหม้อแปลงไฟฟ้าของบริษัท B ส่วน บริษัท A ใช้ผลิตภัณฑ์มอเตอร์ เครื่องปรับความเร็วรอบและหม้อแปลงไฟฟ้าของบริษัท B ร่วมกับผลิตภัณฑ์เครื่องสูบน้ำของ บริษัท A แม้จะเป็นการใช้ผลิตภัณฑ์ไขว้กันซึ่งอาจจะมีข้อสงสัยว่าจะเป็นการสมยอมกันแต่ก็ไม่มีข้อกำหนดห้ามผู้เสนอราคาใช้ผลิตภัณฑ์ร่วมกัน ดังนั้นเมื่อทั้งสองบริษัทมิได้มีส่วนได้เสียกันตามเงื่อนไขของการเสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีจึงไม่เข้าข่ายการเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันตามคํานิยามแห่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๕

สำหรับการพิจารณากรณีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมตามคํานิยามของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นกรณีที่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานกระทำการอย่างใดๆ อันเป็นการขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรค หรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมในการเสนอราคา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงหาประโยชน์ในระหว่างผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานด้วยกัน หรือเพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานรายหนึ่งรายใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับส่วนราชการ โดยมีใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจ ดังนั้น การที่ บริษัท A และ บริษัท B มีการเสนอใช้ผลิตภัณฑ์ร่วมกันหากหน่วยงานตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดแล้วเห็นว่า ทั้งสองบริษัทมิได้มีความประสงค์ที่จะให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นผู้ชนะการประกวดราคา และทั้งสองบริษัทต่างเข้าเสนอราคาเพื่อที่จะเป็นผู้ชนะการประกวดราคาในครั้งนี้ก็ไม่ได้ถือว่าเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	การเสนอหนังสือรับรองผลงานอันเป็นเท็จ
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕
หนังสือเวียน	หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๗๒๘๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจ้างเหมาชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ ซึ่งหลังจากทำการประกวดราคาเสร็จสิ้นได้ตรวจพบว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด A เสนอหนังสือรับรองผลงานอันเป็นเท็จ หน่วยงานจึงขอหารือแนวทางปฏิบัติ ตามระเบียบฯ ในเรื่องของการยึดหลักประกันของ

ข้อหารือ

๑. กรณีการเสนอเอกสารอันเป็นเท็จในการประกวดราคา ถือเป็น การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ดังนิยามคำศัพท์ข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่

๒. เนื่องจากเอกสารประกวดราคาจ้างฯ ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ได้กำหนดเงื่อนไขในการยึดหลักประกันของไว้เพียง ๔ ข้อ และมีได้กำหนดเงื่อนไขการยึดหลักประกันของ ตามหลักเกณฑ์ที่ปรากฏตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๗๒๘๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ไว้แต่อย่างใด หน่วยงานจะสามารถใช้หลักเกณฑ์ที่ปรากฏในหนังสือดังกล่าวยึดหลักประกันของของห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดว่า “การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม” หมายความว่า การที่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน รายหนึ่งหรือหลายราย กระทำการอย่างใด ๆ อันเป็นการขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค หรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมในการเสนอราคา หรือเสนองานต่อส่วนราชการ ไม่ว่าจะกระทำโดยการสมยอมกัน หรือโดยการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด หรือ

ใช้กำลังประทุษร้าย หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือแสดงเอกสารอันเป็นเท็จ หรือกระทำการใดโดยทุจริต ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงหาประโยชน์ในระหว่างผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานด้วยกัน หรือเพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายหนึ่งรายใด เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญากับส่วนราชการนั้น หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อให้เกิดความได้เปรียบส่วนราชการโดยมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ ดังนั้น จากคำจำกัดความดังกล่าว กรณีการเสนอเอกสารอันเป็นเท็จในการประกวดราคาฯ นั้น จึงถือว่าเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมด้วย

๒. ในเอกสารประกวดราคาต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนด ได้กำหนดเงื่อนไขในการยึดหลักประกันของไว้เพียง ๔ กรณี ส่วนในเงื่อนไขการยึดหลักประกันของตามหลักเกณฑ์ที่ปรากฏตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร (กพ) ๑๓๐๕/ว ๗๒๘๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ นั้น กำหนดไว้ว่า หลักประกันของของผู้เสนอราคาที่ถูกตัดรายชื่อออกจากการเป็นผู้เสนอราคา เนื่องจากเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น หรือเป็นผู้เสนอราคา ที่กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมจะไม่คืนให้ผู้เสนอราคา เว้นแต่พ้นระยะเวลาอุทธรณ์หรือการอุทธรณ์เป็นที่สุด ซึ่งตามเงื่อนไขดังกล่าว มิได้หมายความว่ากรณีที่เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น หรือเป็นผู้เสนอราคา ที่กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมแล้ว จะไม่คืนหลักประกันของให้แต่อย่างใด แต่หมายความว่ายึดไว้ก่อนจนกว่าพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์หรือเมื่อการอุทธรณ์เป็นที่สุดแล้วจึงจะดำเนินการคืนให้ ซึ่งหากสิ้นสุดการอุทธรณ์แล้ว ปรากฏว่าผู้เสนอราคานั้น มิได้เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่น หรือมิได้เป็นผู้เสนอราคา ที่กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมแล้ว ซึ่งอาจทำให้ผู้นั้น เป็นผู้มิสิทธิเสนอราคาในครั้งนั้นๆ ส่งผลให้ยังต้องยึดหลักประกันของไว้ก่อน จนกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการต่างๆ จึงจะดำเนินการคืนหลักประกันของให้ได้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างฯ A เสนอหนังสือรับรองผลงานอันเป็นเท็จ ซึ่งถือว่าเป็นผู้เสนอราคา ที่กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมก็ตาม หน่วยงานก็ไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร (กพ) ๑๓๐๕/ ว ๗๒๘๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ยึดหลักประกันของของห้างฯ A ได้ อย่างไรก็ตาม หากกรณีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมดังกล่าว หน่วยงานพิสูจน์ได้ว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นจริงก็ชอบที่จะเรียกให้ห้างฯ A ชดใช้ค่าเสียหายตามหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องละเมิดได้

อีกทั้งยังมีโครงการพัฒนาเมือง 3 นคร: นครเกษตร, นครนิคม และนครพาณิชย์
ที่จะพัฒนาเมืองใหม่ที่มีอยู่เดิมและสร้างเมืองใหม่ที่มีศักยภาพสูงในภาคอีสาน
ตามแนวเส้นทางรถไฟความเร็วสูงและถนนสายใหม่ที่จะไปเชื่อมกับ นครขอนแก่น นครบุรีรัมย์
นครราชสีมา และนครอุดรธานีด้วยอีกทั้งยังมี โครงการพัฒนาระบบขนส่งทางรางที่จะเชื่อม
กับโครงการพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำด้วย โดยจะพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำจากจังหวัดบุรีรัมย์
สู่นครราชสีมา และนครขอนแก่น

อีกทั้งยังมีโครงการพัฒนาระบบขนส่งทางรางที่จะเชื่อมกับโครงการพัฒนาระบบ
ขนส่งทางน้ำและระบบขนส่งทางน้ำด้วย โดยจะพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำจากจังหวัดบุรีรัมย์
สู่นครราชสีมา และนครขอนแก่น

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาระบบขนส่งทางรางที่จะเชื่อมกับโครงการพัฒนาระบบ
ขนส่งทางน้ำและระบบขนส่งทางน้ำด้วย โดยจะพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำจากจังหวัดบุรีรัมย์
สู่นครราชสีมา และนครขอนแก่น

หลักการจัดหาพัสดุ

การดำเนินการจัดหาพัสดุของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
จะดำเนินการโดยยึดหลักความโปร่งใส ยุติธรรม และคุ้มค่า โดยจะดำเนินการจัดหาพัสดุ
ตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
และระเบียบกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ โดยจะดำเนินการจัดหาพัสดุโดยยึดหลักความโปร่งใส ยุติธรรม และคุ้มค่า
โดยจะดำเนินการจัดหาพัสดุตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของกรม
ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และระเบียบกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อ
จัดจ้างของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยจะดำเนินการจัดหาพัสดุโดยยึดหลัก
ความโปร่งใส ยุติธรรม และคุ้มค่า โดยจะดำเนินการจัดหาพัสดุตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และระเบียบกรมส่งเสริม
การค้าระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการกำหนดเงื่อนไขในเรื่องคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและข้อสงวนสิทธิ์ในประกาศประกวดราคาจ้าง
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๕ ทวิ
- หนังสือเวียน** หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๗๒๘๖ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า มีความประสงค์จะดำเนินการประกาศประกวดราคาจ้างพิมพ์เอกสารข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อการแจกจ่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณและจ้างพิมพ์นิตยสารอนุสารเพื่อการจำหน่ายโดยเบิกจ่ายจากเงินรายได้จากการจำหน่ายอนุสาร โดยกำหนดเงื่อนไขในเรื่องของคุณสมบัติของผู้เสนอราคาเป็นดังนี้

๑. จะต้องมีการพิมพ์ ออฟเซตชนิด ๔ สี ขนาดตัด ๒ อย่างน้อย ๒ เครื่อง หรือ ๓ เครื่อง
๒. จะต้องใช้เครื่องแยกสีที่มีคุณภาพสูงโดยสามารถแยกสีที่มีความละเอียดไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เส้นต่อนิ้ว หน่วยงานจำเป็นต้องกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวเนื่องจากเป็นงานที่จำเป็นต้องเน้นคุณภาพของการพิมพ์ การนำเสนอภาพความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของผู้เสนอราคา โดยเฉพาะการจ้างพิมพ์นิตยสารอนุสารเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ นอกจากนี้ในการประกาศประกวดราคาหน่วยงานต้องการสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับพิจารณาผู้เสนอราคาที่เคยทำงานพิมพ์ในลักษณะดังกล่าวกับหน่วยงานมาแล้ว และเป็นผู้ผิดนัดการส่งมอบงานจ้างตามสัญญาหรือในการปฏิบัติงานตามสัญญา

ข้อหารือ

หน่วยงานจะกำหนดในประกาศประกวดราคาเป็นเงื่อนไขในเรื่องคุณสมบัติของผู้เสนอราคาตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ได้หรือไม่

๒. หน่วยงานจะกำหนดในประกาศประกวดราคาเป็นข้อสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับพิจารณาผู้เสนอราคาที่เคยทำงานพิมพ์ในลักษณะดังกล่าวกับหน่วยงานมาแล้ว และเป็นผู้ผิดนัดการส่งมอบงานจ้าง ตามสัญญาหรือในการปฏิบัติงานตามสัญญา ด้วยข้อความว่า หน่วยงานขอสงวนสิทธิ์ที่จะรับพิจารณาเฉพาะผู้เสนอราคาที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างและการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาตลอดจนการวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ยื่นซองแต่ละรายว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้หรือไม่ ถือเป็นดุลพินิจของหน่วยงานสามารถพิจารณา กำหนดและวินิจฉัยให้เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ และต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ตามข้อ ๑๕ ทวิ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหรือแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้ออาหาร

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๕ ทวิ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ในการจัดซื้ออาหารของหน่วยงานในสังกัด เพื่อเลี้ยงดูผู้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีหลากหลายประเภท คือ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนไร้ที่พึ่ง และคนพิการ ปรากฏว่า หน่วยงานในสังกัดมีความต้องการอาหารแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจำนวนและประเภทของผู้ได้รับการสงเคราะห์

ข้อหารือ

๑. หลักเกณฑ์ในการจัดซื้ออาหาร หากนำปริมาณค่าเฉลี่ยที่เคยจัดซื้อย้อนหลัง ๒ ปี กำหนดเป็นจำนวนปริมาณที่คาดว่าจะจัดซื้อในรอบปีระบุไว้ในใบเสนอราคาเพื่อใช้เป็นเพียงเงื่อนไขประกอบการตัดสินใจโดยพิจารณาราคาที่เสนอรวมต่ำสุดจากราคารวมของปริมาณที่จัดซื้อในรอบปี หากการสั่งซื้อไม่ตรงกับปริมาณที่ระบุไว้ในใบเสนอราคาจะขัดกับสัญญาการจัดซื้ออาหารหรือไม่ เนื่องจากการจัดซื้ออาหารเป็นสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณ และหากไม่ขัดสัญญา เมื่อได้ผู้เสนอราคาแล้วในสัญญาจะระบุเพียงรายละเอียดรายการที่จะซื้อโดยไม่ระบุปริมาณความต้องการ ได้หรือไม่

๒. การจัดซื้อวงเงินที่ทำสัญญาแบบเดิมใช้วงเงินงบประมาณตามที่ประกาศซื้ออาหาร เนื่องจากใบเสนอราคาจะพิจารณาราคาอาหารต่อหน่วยที่เสนอรวมทุกรายการต่ำสุด หากนำปริมาณการจัดซื้อในรอบปีมาใช้ในการตัดสินใจ วงเงินจัดซื้อในสัญญาจะใช้ราคาตามใบเสนอราคาหรือตามวงเงินงบประมาณที่ประกาศจัดซื้อ

๓ หากระหว่างปีมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุอาหารที่ไม่มีในข้อตกลงจะซื้อ จะขายตามเอกสารท้ายสัญญา จะขอดำเนินการจัดซื้อเพิ่มเติมตามระเบียบฯ โดยวิธีตกลงราคา หรือวิธีพิเศษตามแต่กรณีได้อีกหรือไม่ หน่วยงานจะกำหนดในประกาศประกวดราคาเป็นเงื่อนไขในเรื่องคุณสมบัติของผู้เสนอราคาตามข้อ ๑ และข้อ ๒

ข้อพิจารณา

กรณีหรือข้อ ๑. เห็นว่า การที่หน่วยงานจะดำเนินการจัดซื้อวัสดุอาหาร ซึ่งเดิมหน่วยงานได้ดำเนินการจัดซื้อและทำสัญญากับผู้ขายเป็นแบบสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณไว้ แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ หากหน่วยงานจะกำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อวัสดุอาหารใหม่ คือ จะนำปริมาณค่าเฉลี่ยที่เคยจัดซื้อย้อนหลัง ๒ ปี มากำหนดเป็นจำนวนปริมาณที่คาดว่าจะจัดซื้อในรอบปีไว้ในใบเสนอราคาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งานจริงของแต่ละช่วงเวลา โดยจะทำเป็นสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณนั้น เห็นว่า ในหลักการการกำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างย่อมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุที่จะสามารถกำหนดได้ตามความต้องการของหน่วยงาน แต่ทั้งนี้จะต้องดำเนินการให้เกิดความโปร่งใสเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๕ ทวิ ดังนั้น กรณีที่หน่วยงานมีความประสงค์จะกำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อวัสดุอาหารสำหรับใช้เลี้ยงดูผู้รับการสงเคราะห์เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน โดยหน่วยงานจะนำปริมาณค่าเฉลี่ยที่เคยจัดซื้อมากำหนดเป็นจำนวนปริมาณที่คาดว่าจะจัดซื้อในรอบปีไว้ในใบเสนอราคาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งานจริงของแต่ละช่วงเวลาย่อมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะดำเนินงานได้ แต่อย่างไรก็ดี ในการทำสัญญากับผู้ขาย หากหน่วยงานจะดำเนินการในลักษณะสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณเนื่องจากตัวอย่างสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณนั้นเป็นสัญญาที่ กวพ. กำหนดขึ้นใช้กับการซื้อขายที่มีราคาพัสดุต่อหน่วยที่คงที่แน่นอนตลอดอายุสัญญา แต่การจัดซื้อตามสัญญา ผู้ซื้อจะทยอยการสั่งซื้อตามความต้องการของผู้ซื้อ โดยมีวงเงินตามสัญญาประมาณไว้ไม่เกินกว่าวงเงินที่ดำเนินการจัดหา ในครั้งนั้น ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าใบเสนอราคาของผู้ขายปรากฏทั้งราคาต่อหน่วยและปริมาณของรายการวัสดุอาหารที่จะสั่งซื้อเป็นเงื่อนไขในการเสนอราคาไว้เป็นสาระสำคัญ ส่วนปริมาณค่าเฉลี่ยที่จะระบุไว้ในใบเสนอราคา หน่วยงานควรกำหนดปริมาณของรายการวัสดุอาหารเป็นจำนวนโดยประมาณไว้เพื่อประโยชน์ในการสั่งซื้อวัสดุอาหารภายในวงเงินงบประมาณของทางราชการ

กรณีหรือข้อ ๒. เนื่องจากในการจัดหาพัสดุโดยปกติ หน่วยงานจะต้องจัดหาพัสดุไม่เกินกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ดังนั้น หากหน่วยงานจะใช้หลักเกณฑ์การนำปริมาณจัดซื้อในรอบปีมาใช้ในการพิจารณาตัดสินราคาอาหารต่อหน่วย แต่การสั่งซื้อตามสัญญาจะต้องไม่เกินกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับในรอบปี

กรณีหรือข้อ ๓. หากในระหว่างปี หน่วยงานมีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นในสถานการณ์ที่จำเป็นหรือเร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์ของราชการ และจำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุอาหารเพิ่มเติมจากที่ไม่ได้กำหนดไว้ในสัญญาซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อาจคาดหมายได้ ก็ชอบที่จะดำเนินการจัดหาใหม่โดยวิธีตกลงราคาหรือโดยวิธีพิเศษได้แล้วแต่กรณี

ບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິ
ບຸກຄົນ ທີ່ມີສິດທິ

การเริ่มกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ขื้อหรือกรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๖ ข้อ ๑๓

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้รับอนุมัติงบประมาณ รายการรถตุ๊กตาวาดฝุ่น ขนาด ๖ ล้อ จำนวน ๔ คันๆ ละ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานจึงได้ดำเนินการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์รายการดังกล่าว ตามประกาศประกวดราคาเลขที่ E ๒-๒/๑๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งตามประกาศดังกล่าวระบุว่าได้รับอนุมัติประมาณการรายจ่ายเงินทุนค่าธรรมเนียมนำทาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับราคาของบริษัท A ผู้ประมูลต่ำสุดในราคา ๒๘,๗๕๐,๖๐๐ บาท ตามประกาศลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ทำให้กรมฯ ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่กรมฯ ยังมีความจำเป็นในการดำเนินการต่อเนื่อง หน่วยงานได้รับอนุมัติประมาณการรายจ่ายเงินทุนค่าธรรมเนียมนำทาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ งบลงทุน รายการรถตุ๊กตาวาดฝุ่น ขนาด ๖ ล้อ จำนวน ๔ คันๆ ละ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมอยู่ด้วย

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า กรณีดังกล่าวข้างต้นที่ไม่อาจดำเนินการทำสัญญาได้ทันภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ จะสามารถนำผลการจัดซื้อที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตามประมาณการรายจ่ายฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาดำเนินการลงนามสัญญา ก่อหนี้ผูกพันตามประมาณการรายจ่ายเงินทุนค่าธรรมเนียมนำทาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓ กำหนดว่า หลังจากทราบยอดเงินที่จะนำมาใช้ในการจัดหาแล้ว ให้ส่วนราชการ รับผิดชอบการให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว ซึ่งคำว่า ทราบยอดเงิน หมายถึง การทราบ ยอดเงินงบประมาณที่จะนำมาใช้จัดหาและการจัดหาที่ได้เริ่มกระทำเมื่อทราบว่า มียอดเงินแล้ว การดำเนินการจัดหาจึงจะชอบด้วยระเบียบฯ ซึ่งหากได้ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว หลังจากได้ทราบยอดเงินและได้ตัวผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้วในงบประมาณก่อน หากต่อมา มีเหตุผลความจำเป็นอื่นที่ทำให้งบประมาณดังกล่าวที่ได้มาไม่เหลืออยู่เลย หรือเหลืออยู่ ไม่พอที่จะดำเนินการเป็นเหตุให้ไม่อาจดำเนินการทำสัญญาได้ และต่อมาในงบประมาณใหม่ หากยังได้รับการจัดสรรงบประมาณในโครงการเดิมอยู่อีก ก็สามารถนำผลการจัดหาในปีก่อน มาดำเนินการต่อไปได้ แต่หากมีข้อเท็จจริงต่างไปจากกรณีดังกล่าว เช่น ขณะจัดหายัง ไม่มีงบประมาณอยู่เลย หรือเพียงคาดว่าจะมีงบประมาณ กรณีนี้แม้ว่าจะได้ตัวผู้ขายหรือ ผู้รับจ้างแล้ว ก็ไม่อาจนำผลการจัดหาเดิมไปทำสัญญา ในงบประมาณใหม่ โดยใช้ เงินงบประมาณปีถัดไปได้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพืชศุ (กวพ.)
- เรื่อง** ขัอหารหรือแนวทางปฏิบัติการสั่งซื้อครุภัณฑ์จากต่างประเทศ
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพืชศุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ขัอ ๑๖

หนังสือเวียน หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้รับอนุมัติงบประมาณดำเนินโครงการสร้าง หอกลับใหม่ พร้อมระบบเพิ่มมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบและมอบให้ที่ปรึกษาออกแบบและ ควบคุมงานเลือกเทคโนโลยีของประเทศจีนซึ่งในขณะนั้นยังไม่มี การสร้างโรงงานผลิต แอลกอฮอล์จากมันสำปะหลังในประเทศไทย จึงเป็นเหตุให้มีผู้สนใจมายื่นทำการติดตั้ง และก่อสร้างเพียงรายเดียวและเสนอราคาเกินวงเงินงบประมาณมากจนไม่สามารถจ้างได้ ประกอบกับหากใช้งบประมาณเดิมอาจได้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่เป็นปัจจุบัน หน่วยงาน จึงได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งทำการศึกษาและออกแบบผลการศึกษาและมหาวิทยาลัย ได้เสนอความเห็นว่ สมควรใช้เทคโนโลยีของประเทศจีนซึ่งมีการพัฒนาและชำนาญ มานานแล้ว

ข้อหาหรือ

การซื้อเครื่องจักร หอกลับ ซึ่งถือเป็นครุภัณฑ์สามารถจัดซื้อโดยตรงจาก ต่างประเทศได้หรือไม่ ในกรณีที่สามารถจัดซื้อได้หน่วยงานควรมีขั้นตอนดำเนินการอย่างไร และในกรณีที่ไม่สามารถจัดซื้อได้โดยตรง ควรดำเนินการอย่างไร

ข้อพิจารณา

การจัดซื้อพืชศุที่ผลิตในต่างประเทศนั้น หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ การใช้พืชศุที่ผลิตในประเทศ โดยขัอ ๑.๑ “ให้หน่วยงาน

ของรัฐใช้พืชที่ผลิตในประเทศ ถ้าไม่มีพืชที่ผลิตในประเทศก็ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ จัดหาตามหลักเกณฑ์ปกติต่อไปได้” และ ข้อ ๑.๒ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีพืชที่มีผลิต ในประเทศแล้ว แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศหรือมีจำนวนน้อยราย หรือ มีความจำเป็นจะต้องใช้พืชที่ผลิตจากต่างประเทศหรือจะต้องมีการนำเข้าพืชจากต่างประเทศ หรือมีความจำเป็นจะต้องใช้พืชที่ผลิตจากต่างประเทศหรือจะต้องมีการนำเข้าพืชจาก ต่างประเทศในกรณีที่เป็นประโยชน์ยิ่งกว่าให้หน่วยงานของรัฐนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณา เว้นแต่เป็นการจัดหาที่มีวงเงินไม่สูงให้เป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานที่จะ พิจารณานอมนัด” ดังนั้น หน่วยงานจะสามารถจัดซื้อเครื่องจักร หอกลั่น ได้หรือไม่นั้น หน่วยงานจึงต้องพิจารณาตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติกรณีการพิจารณารายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๖

หนังสือเวียน หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว๘๓ ลงวันที่
๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อยานพาหนะ และขนส่ง จำนวน ๔ รายการ วงเงินรวม ๒๖,๑๔๐,๐๐๐ บาท ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อเผยแพร่ร่างเอกสารประกวดราคาลงในเว็บไซต์ของหน่วยงานและกรมบัญชีกลาง ครั้งที่ ๑ ปรากฏว่ามีผู้เสนอแนะ วิจารณ์ หรือมีความเห็น ๒ ราย ดังนี้

- ๑. บริษัท ก เสนอแนะว่า คุณสมบัติของผู้เสนอราคายังขาดมาตรฐาน ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๐๑ เพื่อให้ทางราชการมั่นใจว่าจะได้รับการบริการหลังการขายที่ดี
- ๒. ห้างหุ้นส่วน ข เสนอแนะว่า มาตรฐานการผลิตเรือนั้น ควรที่จะระบุเกี่ยวกับมาตรฐาน ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๐๑ เพราะจะได้มีขั้นตอนในการตรวจสอบควบคุมคุณภาพได้

ข้อหาหรือ

- ๑. การกำหนดรายละเอียด หรือคุณลักษณะเฉพาะ มาตรฐาน ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๐๑ ไว้ในร่างขอบเขตของงาน จะมีความเหมาะสมเกิดผลดีต่อคุณภาพของการซื้อทรัพย์สินของทางราชการ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการในการจัดหาครุภัณฑ์ในครั้งนี้หรือไม่
- ๒. หากมีการกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ มาตรฐาน ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๐๑ ในร่างขอบเขตของงาน จะเป็นไปตามระเบียบฯ หรือไม่ อย่างไร

การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ

ข้อพิจารณา

การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของของหน่วยงานจะต้องกำหนดความต้องการ ความจำเป็นและความเหมาะสม ในการใช้งานของหน่วยงาน โดยนอกจากจะกำหนดตามความต้องการของหน่วยงานแล้ว ต้องพิจารณาภายใต้ ข้อ ๑๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ และรวมถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ โดยข้อ ๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ และถือปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วย

๐๖ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

สมมติว่าเรามีเงิน 100 บาท และเราต้องการแบ่งเงินนี้ให้กับ 5 คน เราสามารถทำได้โดย
การแบ่งเงิน 100 บาท ออกเป็น 5 ส่วนเท่าๆกัน ซึ่งหมายความว่าแต่ละคนจะได้รับเงิน 20 บาท
นี่คือการแบ่งเงินอย่างเท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตาม การแบ่งเงินอาจทำได้หลายวิธี ตัวอย่างเช่น
เราอาจแบ่งเงิน 100 บาท ให้กับคน 2 คนได้ 60 บาท และอีก 40 บาท ให้กับอีก 3 คน
แต่ละคนได้ 13.33 บาท หรือเราอาจแบ่งเงิน 100 บาท ให้กับคน 1 คนได้ 100 บาท
และอีก 4 คนได้ 0 บาท การแบ่งเงินสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความต้องการของเรา

การแบ่งชื่อแบ่งจ้าง

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณตามโครงการปรับปรุงสถานีอนามัย สำหรับเป็นค่าต่อเติมอาคารชั้นล่างและปรับปรุงภูมิทัศน์ของสถานีอนามัย จำนวน ๒,๖๐๙ แห่งๆ ละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๐๙๕,๗๘๐,๐๐๐ บาท

ข้อหาหรือ

๑. กรณีหน่วยงานในระดับจังหวัด ในสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายในจังหวัดรวมจำนวนหลายแห่งด้วยกัน โดยมีวงเงินรวมตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป จะสามารถดำเนินการประกาศประกวดราคาในครั้งเดียวกัน แต่จัดแบ่งการแข่งขันเสนอราคาออกเป็นรายกลุ่ม/รายย่อย รวมทั้งแยกการทำสัญญาออกเป็นรายกลุ่ม/รายย่อยได้หรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีได้ดำเนินการตามแนวทางที่หาหรือข้อ ๑ จะถือว่าเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้างหรือไม่

๓. การจัดสรรงบประมาณโครงการดังกล่าวตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล จะจัดสรรให้กับหน่วยงานย่อยที่สุดในส่วนภูมิภาคได้ถึงระดับใด

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๒ วรรคสอง ได้มีการกำหนดห้ามมิให้มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างไว้ ๒ กรณี คือ

๑. การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง โดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกัน เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด และหรือ

๒. การแบ่งซื้อแบ่งจ้างที่ทำให้ตัวผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนไป

กรณีที่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง โดยจำแนกเป็นรายอาคาร ก็ถือว่าเงินงบประมาณค่าก่อสร้างอาคารของแต่ละอาคารแยกออกจากกัน ดังนั้น การดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างอาคารดังกล่าวตามระเบียบฯ จึงสามารถดำเนินการได้ในลักษณะหนึ่ง ลักษณะใด ดังนี้

- ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างเป็นรายครั้งๆ ละอาคาร หรือ
- ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างเป็นรายครั้งๆ ละกลุ่มอาคาร หรือ
- ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างเป็นรายครั้งๆ ละหลายกลุ่มอาคาร หรือ
- ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างทุกอาคารรวมกันในครั้งเดียว

หากปรากฏว่า หน่วยงานได้รับจัดสรรตามโครงการปรับปรุงสถานีนอนามัย เพื่อเป็นค่าต่อเติมอาคารชั้นล่างและปรับปรุงภูมิทัศน์ของสถานีนอนามัย จำนวน ๒,๖๐๙ แห่งๆ ละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๐๙๕,๗๘๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานย่อมสามารถนำแนวทางการดำเนินการจัดหาในลักษณะดังกล่าว มาพิจารณาเพื่อประกอบการดำเนินการได้โดยไม่ถือเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้างแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐในการกระจายอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างให้แก่หัวหน้าสถานีนอนามัยหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดโดยคำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามที่ได้รับมอบอำนาจ

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานหนึ่งได้รับงบประมาณเพื่อเป็นค่าก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนของจังหวัดแห่งหนึ่ง ทั้งสิ้น ๕๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหน่วยงานได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่างานก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมดังกล่าวแล้ว มีเนื้องานที่ต้องดำเนินการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการก่อสร้างเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่โดยเร่งด่วน จึงได้ให้ความเห็นชอบให้แบ่งงานก่อสร้างดังกล่าวออกเป็น ๒ สัญญา ดังนี้

๑) ก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง (ช่วงที่ ๑) งานก่อสร้างในช่วงนี้ ประกอบด้วยคันป้องกันน้ำท่วม ความยาวประมาณ ๓,๕๑๑ เมตร อาคารประตูน้ำจำนวน ๓๒ แห่ง อาคารสถานีสูบน้ำ จำนวน ๓ แห่ง การปรับปรุงคลองระบายน้ำ จำนวน ๑ แห่ง และงานอื่นๆ ในแนวคันป้องกันน้ำท่วม เป็นวงเงินงบประมาณ ๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง (ช่วงที่ ๒) งานก่อสร้างในช่วงนี้ประกอบด้วยคันป้องกันน้ำท่วม ความยาวประมาณ ๓,๓๙๑ เมตร อาคารสถานีสูบน้ำจำนวน ๕ แห่ง การปรับปรุงคลองระบายน้ำ ๑ แห่ง และงานอื่นๆ ในแนวคันป้องกันน้ำท่วม เป็นวงเงินงบประมาณ ๓๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

หน่วยงานได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก่อสร้างทั้ง ๒ รายการ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศประกวดราคา ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และประกาศประกวดราคา ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งหน่วยงานได้ผู้เสนออาคารรายต่ำสุดแล้ว หน่วยงานจึงได้จัดทำรายงานเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานเพื่อขออนุมัติให้จ้าง

ข้อหาหรือ

การแบ่งการจัดจ้างงานก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองดังกล่าวข้างต้น จะเป็นการขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๒ วรรคสอง หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๒ กำหนดว่า การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างในครั้งเดียว เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนไปจะกระทำมิได้ ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่า กรณีใดจะเป็นการแบ่งซื้อ หรือแบ่งจ้างอันจะเป็นผลทำให้การดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ชอบด้วยระเบียบฯ นั้น จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. มีการแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันออกเป็นส่วนๆ โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็นและการแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างออกเป็นส่วนๆ ดังกล่าว มีผลทำให้วิธีการซื้อหรือจ้างเปลี่ยนแปลงไป เช่น แบ่งวงเงินซื้อหรือจ้างซึ่งจะต้องดำเนินการโดยวิธีการประกวดราคาแล้วไปดำเนินการโดยวิธีสอบราคา เป็นต้น

๒. มีการแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันออกเป็นส่วนๆ โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น แม้วิธีการซื้อหรือจ้างจะไม่เปลี่ยนแปลงตามวงเงินที่แบ่งออกเป็นส่วนๆ ก็ตาม แต่การแบ่งวงเงินออกเป็นส่วนๆ ดังกล่าว มีผลทำให้อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๕ หรือ ข้อ ๖๖ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ การแบ่งวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวออกเป็นส่วนๆ ซึ่งมีผลให้วิธีการซื้อหรือจ้างเปลี่ยนแปลงไปหรือมีผลทำให้อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไปนี้ จะต้องพิจารณาในขณะที่เริ่มดำเนินการจัดซื้อหรือจ้าง มิใช่พิจารณาจากผลของการดำเนินการ

๓. คำว่า “ในครั้งเดียวกัน” ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๒ วรรคสองนั้น มุ่งหมายถึงการจัดหาพัสดุที่สมควรจะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียว ดังนั้น กรณีการได้รับอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณในครั้งเดียวกัน หากไม่มีเหตุผลประการใดที่ทำให้ส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการในครั้งเดียวกันได้แล้ว ส่วนราชการจะต้องจัดซื้อจัดจ้างในครั้งเดียวกัน หากส่วนราชการได้แยกการดำเนินการจนมีผลให้วิธีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ต่ำลงแล้ว กรณีจะเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ กรณีเช่นนี้ระเบียบฯ มิให้ลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้น เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนไป

สำหรับกรณีที่หน่วยงานหรือ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า งานก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองดังกล่าวนี้ ต้องทำการก่อสร้างในพื้นที่ ๒ ช่วง ซึ่งมีได้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน โดยมีเนื้องานที่ต้องดำเนินการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ประกอบกับระยะเวลาอันจำกัด ซึ่งหากหน่วยงานจัดจ้างผู้รับจ้างรายเดียวเพื่อทำการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมดังกล่าวนี้ คาดหมายได้ว่าจะล่าช้าไม่แล้วเสร็จทันกับฤดูฝน หน่วยงานจึงมีความจำเป็นจะต้องแบ่งการจัดจ้างดังกล่าวออกเป็น ๒ สัญญา ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงถือว่ามีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม โดยมีได้มีเจตนาในการลดวงเงินที่จะซื้อเพื่อให้งบเงินดังกล่าวต่ำกว่ากำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใดหรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป จึงสามารถดำเนินการได้โดยไม่เข้าข่ายเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง ทั้งนี้ แม้หน่วยงาน จะแบ่งการจัดจ้างออกเป็น ๒ สัญญา การแบ่งวงเงินก็มีได้มีผลทำให้วิธีการจ้างหรือมีผลทำให้อำนาจในการสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

การซื้อการจ้าง

การจัดทำเอง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือวิธีการจัดซื้อพัสดุสัตว์น้ำของเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลาพันธุ์กุ้ง
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้รับอนุมัติจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลาพันธุ์กุ้ง และพันธุ์สัตว์น้ำอื่นๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๓ จำนวนเงิน ๖๐ ล้านบาท เพื่อนำมาใช้จ่าย เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจำหน่ายให้แก่ราษฎร ซึ่งผลิตโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงานจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานภูมิภาคสังกัดส่วนกลาง ได้รับงบประมาณเพื่อจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำ แจกให้เกษตรกรวงเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และจะดำเนินการจัดซื้อจากศูนย์วิจัยและพัฒนาในจังหวัดเดียวกับที่ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อจำหน่ายในงบเงินทุนหมุนเวียน

ข้อหาหรือ

๑. สำนักงานจังหวัด สามารถนำเงินงบประมาณปกติไปจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำตามระเบียบฯ จากศูนย์วิจัยและพัฒนา ที่ใช้งบเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำในสังกัดเดียวกัน ได้หรือไม่ อย่างไร และดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีใด
๒. หากศูนย์วิจัยและพัฒนา ก ได้รับงบประมาณปกติจะสามารถจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำจากศูนย์วิจัยและพัฒนา ข ที่ใช้งบเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดเดียวกัน ตามระเบียบฯ ได้หรือไม่ อย่างไร และจัดซื้อโดยวิธีใด
๓. หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ได้ จะมีวิธีการในการดำเนินการจัดซื้อจากหน่วยงานในสังกัดเดียวกัน ได้อย่างไร

ข้อพิจารณา

โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙ บัญญัติว่า นิติกรรม หมายความว่า “การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรง ต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ” ดังนั้น โดยหลักการของกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างจะต้องเป็นการผูกพันนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่าง บุคคลหรือนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙ กรณีที่สำนักงาน จังหวัดจะจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำจากศูนย์วิจัยและพัฒนา หรือกรณีที่ศูนย์วิจัยและพัฒนา ก จะจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำจากศูนย์วิจัยและพัฒนา ข การจัดหาดังกล่าวเป็นการจัดหาภายใน หน่วยงานสังกัดนิติบุคคลเดียวกัน กรณีจึงเป็นการดำเนินการในลักษณะของการจัดทำเอง ซึ่งต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ข้อ ๑๕

(ภาค) จดหมายฉบับที่ ๑๑๖๖/๒๕๖๓

กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร

เรื่อง ขออนุญาตตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่

๑๑๖๖/๒๕๖๓

เรื่อง

ขอตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่... (เนื้อหาลายน้ำ)

วิธีตกลงราคา

กรมที่ดิน

วิธีตกลงราคา... (เนื้อหาลายน้ำ)

ข้อ ๑... (เนื้อหาลายน้ำ)

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคา
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่าตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ กำหนดไว้สรุปว่า ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงาน เพื่อขอความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการก่อน และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจ่ายได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบตามระเบียบฯ ข้อ ๓๙ วรรคแรก

ข้อหาหรือ

๑. กรณีที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจ่ายได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๙ วิธีปฏิบัติดำเนินการอย่างไร เมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยตรงแล้ว จะต้องทำหนังสือขออนุมัติซื้อหรือจ้างต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุหรือไม่ และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องอนุมัติในหนังสือหรือไม่ หรือหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้ออกใบสั่งซื้อหรือสั่งจ้างได้ โดยไม่ต้องทำหนังสือขออนุมัติซื้อหรือจ้าง

๒. กรณีที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้ออกใบสั่งซื้อหรือจ้าง โดยเจ้าหน้าที่พัสดุไม่ต้องทำหนังสือขออนุมัติซื้อหรือจ้างต่อหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ หากจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จะถือว่ารายงานขอซื้อหรือจ้างตามที่ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ และ ข้อ ๒๙ สมบูรณ์หรือไม่

๓. กรณีที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้ออกใบสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง จะต้องได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. กรณีข้อหารือ ๑ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๙ วรรคแรก กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการจัดหาพัสดุ โดยวิธีตกลงราคาไว้ สรุปว่า การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคาให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดต่อกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อจัดจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการตามข้อ ๒๙ จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว กระบวนการจัดหาพัสดุ โดยวิธีตกลงราคา ระเบียบฯ ได้กำหนดขั้นตอนการจัดหาพัสดุไว้เป็นลำดับ สรุปว่า ภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ เสนอหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจเพื่อขอความเห็นชอบและหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจได้ให้ความเห็นชอบตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุไปติดต่อกับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง และเสนอหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อจัดซื้อจัดจ้างต่อไปภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจ ซึ่ง คำว่า “ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจะเป็นผู้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ (ใบสั่งซื้อหรือใบสั่งจ้าง) ได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจ โดยไม่จำเป็นต้องขออนุมัติซื้อหรือจ้างจากหัวหน้าส่วนราชการอีกแต่อย่างใด

๒. กรณีข้อหารือ ๒ ในการจัดหาพัสดุทุกวิธี ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า “ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี นอกจากการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างตามข้อ ๒๘ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการดังต่อไปนี้...” ดังนั้น ไม่ว่าจะจัดหาพัสดุแต่ละครั้งจะมีวงเงินในการจัดหาเท่าใด เจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อให้ความเห็นชอบในการดำเนินการก่อนทุกครั้ง และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการแล้ว จึงจะไปดำเนินการจัดหาพัสดุตามวิธีการที่ได้รับความเห็นชอบนั้นต่อไป ดังนั้น กรณีตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ วรรคท้ายที่กำหนดว่า “การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคาในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และการซื้อหรือการจ้าง โดยวิธีพิเศษกรณีเร่งด่วนตามข้อ ๒๓ (๒) หรือข้อ ๒๔ (๓) ซึ่งไม่อาจทำรายงานตามปกติได้ เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการนั้นจะทำรายงานตามวรรคหนึ่งเฉพาะรายการที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้” หมายความว่า หากในการจัดหาพัสดุนั้น มีวงเงินในการจัดหาไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท กรณีหนึ่ง หรือในกรณีการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษ กรณีเร่งด่วนตามข้อ ๒๓ (๒) หรือข้อ ๒๔ (๓) กรณีหนึ่ง หากเจ้าหน้าที่พัสดุหรือ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ไม่อาจทำรายงานตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ วรรคแรกได้ ก็สามารถจัดทำรายงานตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ วรรคแรก ได้เฉพาะรายการที่เห็นว่าจำเป็น และกรณีดังกล่าว ย่อมไม่อาจนำใบสั่งซื้อหรือใบสั่งจ้างมาใช้เป็นรายงานขอซื้อขอจ้างได้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ระเบียบฯ กำหนดให้ต้องดำเนินการแยกต่างหากจากกัน

๓. กรณีซื้อหรือ ๓ ในการจัดหาพัสดุ โดยวิธีตกลงราคา หัวหน้าส่วนราชการ ไม่จำเป็นต้องมอบอำนาจในการลงนามผูกพันคู่สัญญาให้แก่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุอีกแต่อย่างใด เนื่องจากระเบียบฯ ข้อ ๓๙ วรรคแรก ได้กำหนดให้ถือเป็นหน้าที่ของหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ (ใบสั่งซื้อหรือใบสั่งจ้าง) ได้โดยตรง เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากตามระเบียบฯ ข้อดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น ในกรณีการจัดหาพัสดุที่มีวงเงินดำเนินการไม่สูง

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเรื่องการพิจารณาคุณสมบัติผู้เสนอราคา

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๔๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ประกาศสอบราคาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๕๔ เครื่อง ปรากฏว่ามีผู้ยื่นซอง ๗ ราย โดยผู้เสนอราคาต่ำสุดอันดับ ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป เสนอชื่อ ก รุ่น A ผลิตภัณฑ์จากประเทศไทย ราคาเครื่องละ ๑๔,๗๙๕ บาท จำนวน ๕๔ เครื่อง รวมเป็นเงิน ๗๙๘,๙๓๐ บาท คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ตรวจสอบเอกสารส่วนที่ ๒ ของผู้เสนอราคาทั้ง ๗ ราย แล้ว ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดผิดเงื่อนไขจึงไม่รับพิจารณา เนื่องจากเสนอคุณลักษณะผิดเงื่อนไขตามเอกสารสอบราคาในข้อ ๓.๒ ส่วนที่ ๒ ต่อมาห้างหุ้นส่วนจำกัด ป ได้มีหนังสืออุทธรณ์การพิจารณาของคณะกรรมการฯ โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้ออุทธรณ์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป สรุปเห็นว่า แค็ตตาล็อก และหรือแบบรูปรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดในเอกสารสอบราคาเป็นสาระสำคัญ ซึ่งทำให้ทราบคุณสมบัติของสินค้าว่าตรงตามที่คุณผลิตกำหนดหรือไม่ และเป็นหลักฐานประกอบการตรวจรับและการรับประกันคุณสมบัติของสินค้า แต่ห้างฯ ได้แนบเพียงใบสรุปคุณสมบัติโดยรวมของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เสนอราคาเท่านั้น และแสดงแต่รูปภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์โดยรวมไม่เห็นส่วนปลีกย่อยของรายละเอียดต่างๆ ทำให้คณะกรรมการฯ ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาแสดงเป็นสินค้าตัวเดียวกันหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป ขาดแค็ตตาล็อกและรายละเอียดของเครื่องคอมพิวเตอร์มาแสดง ทำให้การพิสูจน์ถึงสินค้าไม่สามารถทำได้ประการหนึ่ง เป็นเหตุให้คณะกรรมการฯ ไม่สามารถตรวจสอบคุณสมบัติได้ตามประกาศก็จะเป็นการเสียหายต่อราชการ ดังนั้น การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป เสนอเอกสารคุณลักษณะเฉพาะของคอมพิวเตอร์ในภาพรวมจึงถือว่าเสนอเอกสารไม่ครบถ้วน คณะกรรมการฯ ขอยืนยันไม่รับพิจารณาราคาของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป

ข้อหาเรือ

ตามที่คณะกรรมการเปิดของสอบราคาพิจารณาว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เสนอราคาผิดเงื่อนไขและไม่รับพิจารณาใบเสนอราคาของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป ถูกต้องตามระเบียบฯ หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๒ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการเปิดของสอบราคา สรุปได้ว่า ให้มีหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แค็ตตาล็อกหรือแบบรูปและรายการละเอียดแล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา และพิจารณาคัดเลือกพัสดุหรืองานจ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้วซึ่งเสนอราคาต่ำสุด กรณีข้อหาเรือเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า หน่วยงานได้กำหนดเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาของ ข้อ ๔.๔ สรุปว่า ให้ผู้เสนอราคาจะต้องส่งแค็ตตาล็อกและหรือแบบรูปรายการละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ดังกล่าวไปพร้อมใบเสนอราคาเพื่อประกอบการพิจารณา สำหรับแค็ตตาล็อกที่แนบให้พิจารณาหากเป็นสำเนารูปถ่ายจะต้องรับรองสำเนาถูกต้อง โดยผู้มีอำนาจทำนิติกรรมแทนนิติบุคคล หากคณะกรรมการสอบราคามีความประสงค์จะขอต้นฉบับแค็ตตาล็อก ผู้เสนอราคาจะต้องนำต้นฉบับมาให้คณะกรรมการเปิดของสอบราคาภายใน ๓ วัน และเงื่อนไขหลักเกณฑ์และสิทธิในการพิจารณาราคาในข้อ ๕.๒ กำหนดว่าหากผู้เสนอราคารายใดมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามข้อ ๒ หรือยื่นหลักฐานการเสนอราคาไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ตามข้อ ๓ หรือยื่นของสอบราคาไม่ถูกต้องตามข้อ ๔ แล้วคณะกรรมการฯ จะไม่รับพิจารณาราคาของผู้เสนอราคารายนั้น เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดหรือผิดพลาดเพียงเล็กน้อยหรือผิดพลาดไปจากเงื่อนไขของเอกสารสอบราคาในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบราคาที่จะต้องพิจารณาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในเอกสารสอบราคา รวมทั้งเงื่อนไขในข้อ ๕.๒ ประกอบด้วยว่า หากผู้เสนอราคาไม่ได้เสนอตามเงื่อนไขดังกล่าว จะถือว่าเป็นข้อผิดพลาดหรือผิดพลาดเพียงเล็กน้อยหรือที่ผิดแผกไปจากเงื่อนไขของเอกสารสอบราคา ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือไม่

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือคุณสมบัติผู้เสนอราคา

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๔๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ดำเนินการประกาศสอบราคาจ้างเหมาบริการรักษาความปลอดภัย รักษาความสะอาดและดูแลต้นไม้สนาม สวนหย่อม โดยกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเสนอราคาต้องมีคุณสมบัติเป็นนิติบุคคล และเป็นผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่สอบราคา ต่อมา คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ได้ตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอราคาพบว่าวัตถุประสงค์ตามหนังสือรับรองของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ไม่มีข้อใดระบุการรับจ้างเหมาบริการดูแลต้นไม้ สวนหย่อม มีเพียงข้อ (๑๗) กำหนดเอาไว้ว่า ประกอบกิจการ ทำนา ทำสวน ทำไร่ฯ และ ข้อ (๔๐) กำหนดเอาไว้ว่า ประกอบกิจการประมูลเพื่อขายสินค้าและรับจ้างทำของตามวัตถุประสงค์ทั้งหมด ให้แก่บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคลและองค์กรของรัฐ พร้อมทั้งมีตัวอย่างผลงานในการรับจ้างดูแลสนามหญ้า สวนหย่อม ประกอบการพิจารณา

ข้อหาหรือ

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงขอหาหรือว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก เป็นผู้มีคุณสมบัติเสนอราคาตามประกาศสอบราคาหรือไม่

ข้อพิจารณา

โดยหลักการการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรืองานจ้าง ตลอดจนการวินิจฉัยตีความว่า ผู้เสนอราคายใด มีคุณสมบัติถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศสอบราคาหรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจของหน่วยงานที่จัดหาพัสดุสามารถใช้ดุลพินิจ กำหนดได้ตามความต้องการของหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา กพพ. มิได้มีการแจ้งเวียนตัวอย่างเอกสารสอบราคาให้หน่วยงานถือปฏิบัติแต่อย่างใด ดังนั้น ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคา จึงเป็นดุลพินิจของหน่วยงานที่จะกำหนดได้ภายใต้หลักการดังกล่าวข้างต้น สำหรับกรณีที่หาหรือหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงานได้กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิเสนอราคาว่า ต้องเป็นนิติบุคคล

และเป็นผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่สอบราคานั้นเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาที่ชอบด้วยหลักการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ดังนั้น การพิจารณาตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ผู้เสนอราคาได้ยื่นไว้ว่า มีคุณสมบัติถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศหรือไม่ จึงเป็นดุลพินิจของหน่วยงานเองที่จะต้องเป็นผู้พิจารณา

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การใช้ดุลพินิจเป็นไปโดยชอบและเป็นธรรม ในทางปฏิบัติ อาจประสานไปยังสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้เสนอราคา รายดังกล่าว เพื่อให้ได้ความกระจ่างชัดว่า ขอบเขตวัตถุประสงค์ตามที่ได้อนุมัติให้จดทะเบียนไว้ นั้นครอบคลุมถึงงานที่ประสงค์จะจ้างตามที่ปรากฏในประกาศสอบราคาหรือไม่ อย่างไรก็ตาม นอกจากนี้อาจติดต่อไปอาจกำหนดผลงานของผู้เข้าเสนอราคาเพื่อให้ทราบว่าเป็นผู้ที่เคยมีผลงานการรับจ้างตามประเภทงานที่ได้ประกาศไว้ด้วยก็ได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการสอบราคา

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๔๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ประกาศสอบราคาจัดจ้างโครงการประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นซองสอบราคา จำนวน ๒ ราย ปรากฏว่าบริษัท C ยื่นเอกสารหลักฐานการเสนอราคาไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ผู้รับมอบอำนาจไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจคณะกรรมการฯ เห็นว่า การที่ผู้รับมอบอำนาจของบริษัท C ไม่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจให้ยื่นซองสอบราคาแทนถือเป็นสาระสำคัญของการยื่นซองสอบราคาเป็นผลให้การยื่นซองสอบราคาของบริษัท C ไม่ถูกต้องตามเอกสารสอบราคาจ้าง ทำให้การเปิดซองสอบราคาเหลือผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวคือ บริษัท D

ข้อหาหรือ

๑. หนังสือมอบอำนาจดังกล่าว สมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่
๒. เนื่องจากมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา พิจารณายกเลิกการสอบราคาจัดจ้าง ตามเอกสารสอบราคาจ้างดังกล่าว สามารถทำได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. กรณีนี้เห็นว่า การมอบอำนาจ คือการกระทำในลักษณะของตัวการตัวแทน ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๔๗ บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาตัวแทนนั้น คือสัญญาซึ่งให้บุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าตัวแทนมีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าตัวการและตกลงจะทำการ ดังนั้น อันความเป็นตัวแทนนี้จะป็นโดยแต่งตั้งแสดงออกชัดหรือโดยปริยายก็ย่อมได้” ดังนั้น สัญญาตัวแทน จึงต้องมีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ฝ่ายผู้มอบอำนาจ และฝ่ายผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งสัญญาตัวแทนจะสมบูรณ์ตามกฎหมายต่อเมื่อมีการลงนามในสัญญาทั้งสองฝ่าย กรณีที่หาข้อหาหรือ ปรากฏข้อเท็จจริงว่าหนังสือมอบอำนาจของบริษัท C มีการลงนามเพียงฝ่ายเดียวโดยผู้มอบอำนาจ จึงถือว่าหนังสือมอบอำนาจนั้นไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย

๒. โดยหลักการ การจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคาได้กำหนดหน้าที่ของ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๔๒ สรุปว่า กรณีมีผู้เสนอราคาถูกต้องตรงตาม รายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารสอบราคาเพียงรายเดียว ให้คณะกรรมการ เปิดซองสอบราคาดำเนินการพิจารณาคัดเลือกพัสดุหรืองานจ้างของผู้เสนอราคาที่มีคุณภาพ และคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อทางราชการโดยไม่จำเป็นต้องยกเลิกการสอบราคา แต่ถ้าเห็นว่า ไม่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการก็สามารถยกเลิกการสอบราคาได้ โดยให้คณะกรรมการฯ รายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อสั่งการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ กรณีที่หาหรือหากมีผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติ ถูกต้องเพียงรายเดียว คณะกรรมการฯ ย่อมสามารถดำเนินการ ตามหลักการของระเบียบฯ ดังกล่าวข้างต้นได้

คณะกรรมการวิธี

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
- เรื่อง** ขื้อหาหรือการพิจารณาการประกวดราคา
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ดำเนินการประกาศประกวดราคา ผลปรากฏว่ามีผู้ผ่านการพิจารณา ๑ ราย ได้แก่ บริษัท ก ราคาที่เสนอมา เป็นเงิน ๒๗๑,๒๐๘,๐๐๐ บาท คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ต่อรองราคา ๒ ครั้ง ผู้เสนอราคาได้ปรับลดแล้ว เป็นเงิน ๒๖๗,๓๖๖,๐๐๐ บาท ซึ่งเกินวงเงินงบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เท่ากับ ๖๗,๓๖๖,๐๐๐ บาท คิดเป็น ๓๓.๖๘% และสูงกว่าราคากลาง (๒๔๗,๑๘๗,๐๐๐ บาท) เป็นเงิน ๒๐,๑๗๙,๘๐๐ บาท คิดเป็น ๘.๑๖% จากการประกวดราคาครั้งนี้ บริษัท ก ได้เสนอราคารวมสูงกว่าราคากลาง ๘.๑๖% ซึ่งไม่เกินราคากลาง ๑๐% แต่เมื่อพิจารณา แต่ละรายการพบว่า มีบางรายการที่มีปริมาณงานและราคาสูงกว่าราคากลางเกิน ๑๐% และรายการที่มีปริมาณงานไม่มีในราคากลาง

ข้อหาหรือ

๑. เนื่องจากผู้เสนอราคายืนยันราคารวมเป็นเงิน ๒๖๗,๓๖๖,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่เกิน ๑๐% ของราคากลาง แต่มีปริมาณงานและราคาบางรายการสูงกว่าปริมาณงานและราคากลางเกิน ๑๐% และรายการ ที่มีปริมาณงานไม่มีในราคากลาง ในกรณีนี้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจะรับราคาดังกล่าว ได้หรือไม่

๒. หากสามารถดำเนินการได้ รายการที่มีปริมาณงานไม่มีในราคากลาง จะมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร

ข้อพิจารณา

กรณีตามข้อหาหรือ ๑-๒ เมื่อพิจารณาตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๑ ประกอบกับข้อ ๕๐ (๒) หากปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า หน่วยงานได้ดำเนินการประกวดราคาก่อสร้างอาคาร โดยมีผู้ผ่านการพิจารณา ๑ ราย ได้แก่ บริษัท ก ดังนั้น หากพิจารณาตามนัยของระเบียบฯ ข้อดังกล่าว

แล้วถือได้ว่า กรณีนี้เป็นกรณีที่มีผู้เสนอราคาหลายราย แต่ถูกต้องตรงตามรายการละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาเพียงรายเดียว ซึ่งโดยปกติ ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้ แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๕๐ (๒) โดยอนุโลมซึ่งกรณีนี้ได้มีการต่อรองราคากับบริษัทฯ ถึง ๒ ครั้ง ย่อมถือว่าเป็นกรณีที่หน่วยงานเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา และได้ดำเนินการตามข้อ ๕๐ (๒) แล้ว แต่เมื่อปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า บริษัทฯ เสนอราคามาเป็นเงิน ๒๗๑,๒๐๘,๐๐๐ บาท และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ต่อรองราคา ซึ่งบริษัทฯ ได้ปรับลดแล้วเป็นเงิน ๒๖๗,๓๖๖,๐๐๐ บาท โดยในการปรับลดราคาดังนั้น เกินกว่าวงเงินงบประมาณ คิดเป็น ๓๓.๖๘% และสูงกว่าราคากลาง คิดเป็น ๘.๑๖% โดยตามระเบียบฯ ข้อ ๔๓ (๑) กำหนดให้เรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคานั้นยอมลดราคาแล้วราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่าแต่ที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองราคาแล้วไม่ยอมลดราคาลงอีกแต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น โดยกรณีของหน่วยงานเป็นกรณีที่ผู้เสนอราคาเสนอราคาเกินกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างหรือวงเงินงบประมาณเกินร้อยละสิบคือ ๓๓.๖๘% ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างมาก จึงเห็นควรให้หน่วยงานไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการกระบวนการจัดหาต่อไป

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** การจัดซื้อหนังสือเรียนโดยวิธีพิเศษ
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๓
- หนังสือเวียน** หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว๑๗๗๐
ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้รับจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการเรียนฟรี ๑๕ ปี อย่างมีคุณภาพรวม ๕ รายการ ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียนและค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรายการค่าหนังสือเรียนได้ให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยหนังสือเรียนที่จัดซื้อต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกจากครูผู้สอน คณะกรรมการวิชาการ ผู้แทนชุมชน และผู้แทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการภาคี ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และผู้แทนกรรมการนักเรียน ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการจากทุกสำนักพิมพ์ ตามบัญชีรายการหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพ โดยการคัดเลือกหนังสือของแต่ละสถานศึกษาจะต้องเป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งจะระบุชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่งและชื่อสำนักพิมพ์ หน่วยงานพิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดซื้อหนังสือในแต่ละครั้งของสถานศึกษา มีวงเงินเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ครูผู้สอนคัดเลือก โดยระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อสำนักพิมพ์ สามารถที่จะดำเนินการจัดซื้อได้โดยวิธีพิเศษซึ่งเข้าข่ายข้อยกเว้นในการระบุยี่ห้อ เช่น ยารักษาโรค เครื่องอะไหล่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐

ข้อหารือ

หน่วยงานสามารถจะแจ้งแนวปฏิบัติกรณีดังกล่าวให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปปฏิบัติเป็นการถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๘ กำหนดวิธีการซื้อหรือการจ้างไว้รวม ๖ วิธี ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานย่อมสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาได้ว่า การจัดหาในครั้งนั้นจะต้องดำเนินการโดยวิธีใดให้เป็นการถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ สำหรับการจัดซื้อหนังสือเรียนในครั้งนี้ เป็นการพิจารณาซื้อโดยต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกจากครูผู้สอน คณะกรรมการวิชาการ ผู้แทนชุมชน และผู้แทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการภาคี ๔ ฝ่าย และแต่ละสถานศึกษาจะต้องนำไปพิจารณาคัดเลือกให้เป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอนซึ่งจะระบุชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่งและชื่อสำนักพิมพ์ต่อไป กรณีจึงเป็นการซื้อให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ซึ่งอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงาน ที่จะดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบฯ ข้อ ๒๓ (๖) ทั้งนี้จะต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม

กรณีหน่วยงานดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ กวพ. ได้เคยแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว๑๗๗๐ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดยพิจารณาว่า ในการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ผู้ดำเนินการจัดหาและเจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อ รายละเอียดของพัสดุที่จะซื้อ และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องซื้อโดยวิธีพิเศษเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานเพื่อให้ความเห็นชอบในการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ ให้ชัดเจน และในขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗ (๖) หากมีผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายพัสดุดังกล่าวจำนวนหลายราย ให้คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ เชิญผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายเข้าร่วมการแข่งขันราคาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการระบุรายชื่อสื่อลงในประกาศสอบราคาซื้อ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓ (๖)

มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ประกาศสอบราคาซื้อวัสดุสื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อของเด็กปฐมวัย จำนวน ๒ รายการ คือ รายการหนังสือนิทาน ๒ ภาษา พร้อมซีดีรอมและรายการเทปเพลงสำหรับเด็กอนุบาลชุดร้องเล่น เต็มราคา โดยในประกาศสอบราคาได้ระบุรายชื่อสื่อเป็นรายชื่อนิทาน จำนวน ๑๖ เรื่อง จึงได้มีข้อทักท้วงจากผู้เสนอราคาว่าเป็นการเลือกซื้อสื่อเฉพาะสำนักพิมพ์

ข้อหาหรือ

การประกาศสอบราคาซื้อวัสดุสื่อ โดยระบุรายชื่อสื่อลงในประกาศสอบราคาซื้อโดยมิได้ระบุนามผู้แต่ง/สำนักพิมพ์ และราคา จะถือว่าเป็นการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่เข้าข่ายเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ขายรายหนึ่งเป็นการเฉพาะอันเป็นการขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐ ในเรื่องการระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ เป็นการห้ามมิให้หน่วยงานกำหนดลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะซื้อให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่ง และห้ามระบุยี่ห้อสิ่งของที่ต้องการจะซื้อทุกชนิด เว้นแต่ที่มีข้อยกเว้นไว้ เช่น ยารักษาโรค เครื่องอะไหล่ เป็นต้น ซึ่งกรณีตามข้อหาหรือการประกาศสอบราคาซื้อวัสดุสื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนา

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แม้มิได้มีการระบุนามผู้แต่งหรือสำนักพิมพ์ก็ตาม แต่หากการบรรยายข้อื่อดังกล่าวมีผลเป็นการเจาะจงถึงชื่อของสำนักพิมพ์ใดสำนักพิมพ์หนึ่งเป็นการเฉพาะแล้วก็ย่อมถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ ดังกล่าว

อย่างไรก็ดี หากการจัดซื้อสื่อการเรียนรู้ของเด็กดังกล่าว เป็นเรื่องจำเป็นที่ทางราชการจะต้องพิจารณาโดยเฉพาะเจาะจง เพื่อคัดเลือกสื่อที่มีประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศักยภาพสมองของเด็ก และเมื่อหน่วยงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาเลือกใช้สื่อชุดใดแล้ว ในการดำเนินการจัดซื้อ ก็ย่อมสามารถนำวิธีการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓ (๖) กรณีเป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการทำงานหรือมีข้อจำกัดของเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อเป็นการเฉพาะมาดำเนินการได้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือแนวทางการดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้รับอนุมัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการดำเนินการจ้างเหมาปรับปรุงลู่วิ่งยางสังเคราะห์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ หน่วยงานได้ดำเนินการจ้างเหมาปรับปรุงและเตรียมงานพื้นที่ทางลู่วิ่งสนามกีฬาดังกล่าวไปแล้ว โดยมีบริษัทหนึ่งเป็นผู้รับจ้าง และเนื่องจากงานปรับปรุงดังกล่าวตามงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องจากสัญญาเดิม จึงเห็นสมควรให้จ้างผู้รับจ้างรายเดิม

ข้อหาหรือ

การดำเนินการจัดจ้างปรับปรุงลู่วิ่งยางสังเคราะห์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังกล่าว หน่วยงานจะสามารถดำเนินการจ้างด้วยวิธีพิเศษ โดยการจ้างบริษัทผู้รับจ้างรายเดิม ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ (๕) ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การจ้างโดยวิธีพิเศษ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๔ (๕) กรณีเป็นงานที่จำเป็นต้องจ้างเพิ่มในสถานการณ์ที่จำเป็น หรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และจำเป็นต้องจ้างเพิ่มนั้น ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๘ ได้กำหนดวิธีดำเนินการโดยให้คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เปรียบกับผู้รับจ้างรายเดิมตามสัญญาหรือข้อตกลงซึ่งยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาการส่งมอบ เพื่อให้มีการจ้างตามรายละเอียดและราคาที่ดีกว่าหรือราคาเดิมโดยคำนึงถึงราคาต่อหน่วยตามสัญญาเดิม (ถ้ามี) เพื่อให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุดที่หน่วยงานจะได้รับ ดังนั้น การจัดจ้างโดยวิธีพิเศษตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ (๕) ดังกล่าว นอกจากจะต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็น

ต้องจ้างเพิ่มอันเนื่องมาจากสถานการณ์ที่จำเป็นหรือเร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษจะต้องทำการเจรจากับผู้รับจ้างรายเดิมตามสัญญา หรือ ข้อตกลงที่ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาการส่งมอบแล้ว งานที่จะจ้างเพิ่มดังกล่าวจะต้องเป็นงาน เดียวกันกับงานที่ได้จ้างไว้แล้วตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิมด้วย หากเป็นงานนอกเหนือจากงาน จ้างเดิม กรณีก็ย่อมไม่สามารถพิจารณาตามรายละเอียดหรือราคาของสัญญาจ้างเดิม ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๕๘ ได้ ดังนั้น กรณีของหน่วยงานหากงานจ้างเหมาปรับปรุงสนามกีฬา ที่ได้มีการว่าจ้างไว้แล้วตามสัญญา เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ กับการจ้างเหมาปรับปรุง ถู่วังยางสังเคราะห์ที่หน่วยงานดำเนินการจ้างด้วยงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ในครั้งนี้ไม่เป็นไปตามหลักการของระเบียบดังที่กล่าวแล้ว กรณีก็ไม่อาจดำเนินการจ้าง โดยวิธีพิเศษตามระเบียบฯ ข้อ ๒๔ (๕) ได้

ยกเลิกใบเรียกจัด

การตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในร่างกายของบุคคลหนึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีแรกคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายหรือเสมหะ ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สองคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเลือด ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สามคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัสสาวะ ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สี่คือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในอุจจาระ ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่ห้าคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเหงื่อ ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่หกคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำตา ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่เจ็ดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในผิวหนัง ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่แปดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเส้นผม ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่เก้าคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเล็บ ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สิบคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเหงือก ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สิบเอ็ดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเหงื่อออก ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สิบแปดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สิบเก้าคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเสมหะเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่ยี่สิบคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียวเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่ยี่สิบเอ็ดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียวเหนียวเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่ยี่สิบแปดคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียวเหนียวเหนียวเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่ยี่สิบเก้าคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียวเหนียวเหนียวเหนียวเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้
วิธีที่สามสิบคือการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในน้ำลายเหนียวเหนียวเหนียวเหนียวเหนียวเหนียว ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

วิธีการพิเศษ

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือเกี่ยวกับการตีความคำว่า “เป็นผู้ทำงานจ้างเอง”
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งก่อสร้างและติดตั้งระบบผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมและแสงอาทิตย์ ระยะที่ ๑ เกาะล้าน ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวมี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. สำรวจและออกแบบกังหันลมต้นแบบ โดยอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย
๒. สร้างและทดสอบกังหันลมต้นแบบ โดยเครื่องมือและนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
๓. การผลิตชิ้นส่วนเสาและอุปกรณ์ โดยสั่งให้โรงงานผลิตเสาตามต้นแบบให้บริษัทในประเทศอินเดียผลิตใบกังหันลมและตัวปั่นไฟฟ้าตามแบบ และสั่งซื้ออุปกรณ์ควบคุมกังหันลมตามที่ออกแบบไว้
๔. ขนส่ง ควบคุม ตรวจสอบความเรียบร้อยและความปลอดภัยในการขนส่ง โดย บุคลากร อาจารย์ และนักศึกษา สนับสนุน
๕. ติดตั้ง การทำฐานราก ติดตั้งกังหันลม ก่อสร้างอาคารปลากะเบน ควบคุม โดยบุคลากร วิศวกร อาจารย์ นักศึกษา และทีมงานด้านวิศวกรรมเครื่องกลและโยธา

ข้อหาหรือ

หน่วยงานพิจารณาขั้นตอนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยฯ ทั้ง ๕ ขั้นตอนแล้ว จึงขอหาหรือว่าตามความเห็นของหน่วยงานที่เห็นว่าการดำเนินการโครงการทั้ง ๕ ขั้นตอนของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ทำงานจ้างเองในโครงการดังกล่าวเป็นความเห็นที่ถูกต้องตามข้อความที่ระบุไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๒๖ (๑) เป็นผู้ผลิตพัสดุและทำงานจ้างนั่นเอง หรือไม่

ข้อพิจารณา

การซื้อ หรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ หมายถึง การซื้อ หรือการจ้างจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณี (๑) เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั่นเอง และนายกรัฐมนตร้อนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง ซึ่งการเป็นผู้ผลิตหรือทำงานจ้างเองนั้น หมายถึง กรณีที่ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการผลิตหรือทำงานจ้างในส่วนที่เป็นสาระสำคัญให้เป็นไปตามรูปแบบรายการละเอียดและข้อกำหนด ในสัญญา ส่วนการที่ผู้รับจ้างจะเป็นผู้ผลิตหรือสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำมาใช้ในงานจ้างนั่นเอง ก็เป็นเรื่องที่ผู้รับจ้างสามารถทำได้อยู่แล้ว ในกรณี (๒) เป็นกรณีที่มีกฎหมายหรือมติ คณะรัฐมนตรีกำหนดให้ ซื้อหรือจ้าง เป็นกรณีของการได้รับสิทธิพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ ให้ทุกมหาวิทยาลัยของรัฐได้รับสิทธิพิเศษเกี่ยวกับการให้บริการด้านวิชาการ และการวิจัย ในขอบเขตสาขาวิชาที่จัดให้มีการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัยนั้น ๆ กรณีงานก่อสร้างและ ติดตั้งระบบผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมและแสงอาทิตย์ หากมิใช่เป็นงานให้บริการ ด้านวิชาการและการวิจัยในขอบเขตสาขาวิชาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ก็ไม่เข้าข่ายที่จะได้รับสิทธิพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ประกอบกับมหาวิทยาลัย ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการรับจ้าง ดังนั้น หากเป็นกรณีของหน่วยงานจึงไม่สามารถจ้าง มหาวิทยาลัย ทำงานจ้างโครงการดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษได้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือวิธีปฏิบัติในการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียม
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้รับงบประมาณ จำนวน ๒๘ ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ โดยในรายละเอียดโครงการจะมีการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียม ในวงเงิน ๒,๖๙๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเป็นหน่วยงานกลางในการจัดหาข้อมูลจากดาวเทียม และข้อมูลภูมิสารสนเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานของรัฐเพียงหน่วยงานเดียว

ข้อหาหรือ

๑. การจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ได้หรือไม่
๒. การจัดซื้อข้อมูลดาวเทียม ตามระเบียบฯ จะต้องจัดซื้อโดยวิธีใด

ข้อพิจารณา

ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ที่เห็นชอบให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเป็นหน่วยงานกลางในการจัดหาข้อมูลจากดาวเทียมและข้อมูลภูมิสารสนเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากการกำหนดให้เป็นหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียวดังกล่าวจะทำให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านนี้ของภาครัฐมีความเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งมีการสนับสนุน ให้การดำเนินการตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐเป็นไปด้วยความสะดวกและคล่องตัว กรณีดังกล่าวถือได้ว่า เป็นหน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษ ในการจัดหาข้อมูลจากดาวเทียมให้แก่หน่วยงานภาครัฐได้ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ (๒) ดังนั้น กรณีข้อหาหรือ

ดังกล่าวหาก ปรากฏข้อเท็จจริงว่า หน่วยงานภาครัฐประสงค์จะซื้อข้อมูลดาวเทียมจาก สำนักงานฯ และสำนักงานฯ สามารถให้บริการแก่หน่วยงานของรัฐได้ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ก็สามารถดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖ (๒) ดังกล่าว เว้นแต่ กรณีที่สำนักงานฯ ไม่สามารถให้บริการข้อมูลในรายการที่ต้องการ หรือไม่สามารถให้บริการ ในราคาที่ถูกกว่าแหล่งอื่น หน่วยงานภาครัฐก็อาจเลือกใช้ใช้บริการข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ได้ โดยวิธีปกติตามระเบียบฯ

เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคดีนี้ เห็นได้ว่า สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมจาก บริษัทเอกชนรายหนึ่ง โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ซึ่งสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ซึ่งสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคดีนี้ เห็นได้ว่า สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมจาก บริษัทเอกชนรายหนึ่ง โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ซึ่งสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น

นอกจากนี้ สำนักงานฯ ยังได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมจาก บริษัทเอกชนรายหนึ่ง โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ซึ่งสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อข้อมูลดาวเทียมดังกล่าวโดยวิธีกรณีพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น

คณะกรรมการและผู้ควบคุมงาน

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง ข้อหาหรือปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 ข้อ ๓๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของโครงการตลาดกลางยางพารา โดยได้ดำเนินการพร้อมกับการดำเนินการก่อสร้างอาคารของโครงการ ดังนั้น การส่งมอบพัสดุจึงจำเป็นต้องเก็บรักษาไว้ก่อนเพื่อรอการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ทำหนังสือฝากไว้กับผู้จำหน่าย มีเงื่อนไขว่า เมื่อมีการส่งคืนพัสดุที่ฝากไว้ คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจรับอีกครั้ง แต่เนื่องจากในการส่งคืนดังกล่าว คณะกรรมการตรวจรับ ๒ ใน ๓ ได้ย้ายไปปฏิบัติงานที่จังหวัดอื่น หน่วยงานจึงมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการตรวจรับชุดเดิมมาดำเนินการตรวจตามเงื่อนไขในการฝาก แต่คณะกรรมการดังกล่าวอ้างว่าตนเองได้ย้ายออกจากพื้นที่จังหวัดแล้ว จึงไม่มีหน้าที่ในการตรวจรับอีกต่อไป ปัจจุบันคณะกรรมการฯ ชุดเดิมได้มาดำเนินการตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

ข้อหาหรือ

๑. การที่หน่วยงานมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นใหม่ แต่คณะกรรมการฯ อ้างว่าตนเองได้ย้ายไปแล้วนั้น กรณีจะถือว่าคำสั่งแต่งตั้งเดิมนั้นยังมีผลให้ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่หรือไม่ หากมีผลบังคับแต่ข้าราชการไม่ปฏิบัติจะเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ อย่างไร
๒. การทำหนังสือฝากพัสดุไว้กับผู้จำหน่าย โดยมีเงื่อนไขว่าจะขอรับคืนเมื่ออาคารก่อสร้างแล้วเสร็จ และเมื่อหน่วยงานมีหนังสือแจ้งให้ส่งพัสดุดังกล่าวคืน ปรากฏว่าพัสดบบางรายการไม่ถูกต้อง ครบถ้วน กรณีดังกล่าวจะถือว่าการฝากพัสดุเป็นเหตุทำให้ราชการได้รับความเสียหายได้หรือไม่ และหากเป็นดังกล่าวแล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อพิจารณา

๑. หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๕ กำหนดให้การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หน่วยงานอาจมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ ๓ ประเภท ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๗๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง การพ้นจากการเป็นกรรมการที่แต่งตั้งโดยระบุชื่อบุคคล และตำแหน่งหรือหน่วยงาน โดยการแต่งตั้งกรรมการแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

กรรมการโดยระบุชื่อตำแหน่ง เป็นการแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการความรับผิดชอบตามตำแหน่งที่ระบุไว้ ให้แต่งตั้งโดยระบุเพียงชื่อตำแหน่ง ไม่ต้องระบุชื่อตัวบุคคลซึ่งตำแหน่งดังกล่าวต้องมีเพียงตำแหน่งเดียว เช่น ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง ในกรณีนี้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจมอบหมายให้ผู้อื่น มาทำหน้าที่แทนได้ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยการมอบอำนาจให้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทน ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน ในกรณีที่บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวบุคคลนั้นย่อมสิ้นสภาพการเป็นกรรมการไปด้วย และบุคคลที่เข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าวก็จะเป็นกรรมการโดยอัตโนมัติ

กรรมการโดยระบุชื่อตัวบุคคล เป็นการแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์หรือความเหมาะสม อันเป็นคุณสมบัติเฉพาะของบุคคล ให้แต่งตั้งโดยระบุชื่อตัวบุคคล ไม่ต้องระบุตำแหน่งหรือหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งในกรณีนี้จะมอบหมายให้ผู้อย่างไรก็ตามทำหน้าที่แทนไม่ได้ กรรมการโดยระบุชื่อตัวบุคคลถึงแม้จะมีคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการในหน่วยงานแห่งใหม่ก็ยังคงมีหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่เช่นเดิม โดยจะพ้นสภาพการเป็นกรรมการก็ต่อเมื่อหัวหน้าหน่วยงานมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงการเป็นกรรมการ

กรรมการโดยระบุชื่อตัวบุคคลและระบุตำแหน่ง เป็นการแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการคุณสมบัติเฉพาะของบุคคลและอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ หรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่อยู่ ให้แต่งตั้งโดยระบุชื่อตัวบุคคลและระบุตำแหน่งของบุคคลนั้นหรือระบุหน่วยงานที่บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งจะแต่งตั้งบุคคลอื่นให้มาประชุมแทนไม่ได้และในกรณีที่บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นที่เข้าใจว่าต้องพ้นจากการเป็นกรรมการด้วยหรืออาจจะระงับการพ้นจากตำแหน่งไว้ด้วยก็ได้ ถ้าไม่ประสงค์เช่นนั้น ก็ไม่ควรออกคำสั่งในลักษณะนี้มาแต่แรก

กรณีหากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุรายใดได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำในสำนักงานแห่งใหม่ย่อมเป็นดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะพิจารณาว่าสมควรจะให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งต่อไปหรือสมควรจะแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่คนอื่นเป็นกรรมการตรวจรับแทน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ราชการและความเหมาะสมเป็นสำคัญ

๒. การฝากพัสดุ กรณีหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ขายได้ส่งมอบสิ่งของให้แก่หน่วยงานภายในกำหนดเวลา และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับสิ่งของไว้แล้ว โดยครบถ้วนถูกต้องตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้จึงถือว่าสิ่งของดังกล่าวได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้วตามระเบียบฯ ดังนั้น การตรวจรับอีกครั้งตามข้อตกลงฝากครุภัณฑ์ จึงไม่ใช่การตรวจรับตามระเบียบฯ แต่อย่างใด แต่เป็นการตรวจรับตามสัญญาฝากทรัพย์สิน ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ ๑๐ ฝากทรัพย์สิน โดยการที่หน่วยงานได้ฝากพัสดุซึ่งได้ทำการตรวจรับแล้วไว้กับผู้ขายนั้น ชอบด้วยระเบียบฯ ข้อ ๑๕๑ และ ข้อ ๑๕๒ เรื่องการเก็บพัสดุหรือไม่ เนื่องจากโดยหลักการเมื่อหน่วยงานได้รับพัสดุไว้แล้ว ไม่ว่าจะได้มาด้วยประการใด และเจ้าหน้าที่พัสดุได้รับมอบแล้ว เจ้าหน้าที่พัสดุมีหน้าที่ต้องลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุแล้วแต่กรณี และเก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน หากหน่วยงานไม่มีสถานที่เพียงพอสำหรับเก็บพัสดุก็น่าจะเช่าสถานที่เพื่อเก็บรักษาพัสดุได้ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ ได้ การที่หน่วยงานได้ฝากพัสดุของทางราชการไว้กับผู้ขาย อันอาจทำให้หน่วยงานไม่สามารถทำการควบคุมและตรวจสอบพัสดุได้ตามระเบียบฯ เป็นเหตุให้พัสดุของทางราชการเกิดการสูญหายหรือได้รับคืนไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานการฝาก จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ทั้งนี้ การกระทำดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ ด้วย

การนำเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไกลยิ่งขึ้นจะต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีที่
มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำมาใช้ให้เหมาะสมกับ
ลักษณะของประเทศไทยและบริบทของสังคมไทยที่มีอยู่เป็นของตนเอง
และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย

การนำเอาเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไกลยิ่งขึ้นจะต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีที่
มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำมาใช้ให้เหมาะสมกับ
ลักษณะของประเทศไทยและบริบทของสังคมไทยที่มีอยู่เป็นของตนเอง
และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย

องค์ประชุม

และมติของคณะกรรมการ

การนำเอาเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไกลยิ่งขึ้นจะต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีที่
มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำมาใช้ให้เหมาะสมกับ
ลักษณะของประเทศไทยและบริบทของสังคมไทยที่มีอยู่เป็นของตนเอง
และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทย

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๖ และ ข้อ ๕๗

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานหนึ่ง ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์พิเศษจำนวน ๒ ชุด (๑ ชุด มีครุภัณฑ์ ๕ รายการ) ในวงเงิน ๒๒,๘๘๗,๐๐๐ บาท โดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓ (๒) โดยคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษพิจารณาเอกสารและรายละเอียดเทคนิคแล้วมีผู้ผ่านการพิจารณา ๒ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก และบริษัท ข ในขั้นต้น คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่วมกัน เห็นว่าผลิตภัณฑ์ ทั้ง ๕ รายการ ของผู้เสนอราคาทั้ง ๒ ราย มีคุณลักษณะเฉพาะถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด ก มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงคณะกรรมการฯ หากหน่วยงานต้องการ ให้จัดส่งครุภัณฑ์พิเศษรุ่น A ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ก็ยินดีจัดส่งให้ ในราคาเดียวกันและได้จัดส่งแค็ตตาล็อกของครุภัณฑ์พิเศษรุ่น A พร้อมคำแปลภาษาไทยให้กับ คณะกรรมการฯ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และข้อกำหนดของทางราชการก็ไม่ชัดเจนพอ จึงมีมติให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก จัดส่งครุภัณฑ์พิเศษรุ่น A ให้แก่ ทางราชการในราคาเดียวกัน และเมื่อพิจารณาวงเงินที่ผู้เสนอราคาเสนอแล้ว แตกต่างกัน ซึ่งการพิจารณาของคณะกรรมการฯ มีความเห็นแตกต่างกัน โดยกรรมการฯ ทั้ง ๒ ท่าน เห็นควรจัดซื้อจากบริษัท ข โดยเห็นว่า ชุดอุปกรณ์บางรายการมีคุณภาพดีกว่า สำหรับกรรมการฯ อีก ๓ ท่าน (รวมประธานกรรมการฯ) มีความเห็นว่า พัสดจากผู้เสนอราคา ทั้ง ๒ ราย มีคุณภาพไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบราคาที่เสนอห้างหุ้นส่วนจำกัด ก เสนอราคาต่ำกว่ามาก เห็นว่า เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ จึงเห็นควรจัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าว จาก ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก หน่วยงานได้ตรวจสอบรายงานของคณะกรรมการฯ แล้ว ปรากฏว่ามีรายละเอียดข้อความขัดแย้งกันในส่วนของรายงานผลการพิจารณาของประธานกรรมการฯ ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาคุณลักษณะเฉพาะของอุปกรณ์ทุกรายแล้ว เห็นพ้องต้องกันว่าอุปกรณ์ของผู้เสนอราคาทั้ง ๒ ราย ถูกต้องตามเงื่อนไขคุณลักษณะเฉพาะ ที่ทางราชการกำหนด ซึ่งขัดแย้งกับรายงานของ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเก็บกู้และตรวจพิสูจน์ วัตถุระเบิดกรรมการฯ ซึ่งได้ตรวจสอบและเปรียบเทียบคุณลักษณะเฉพาะของผู้เสนอราคา

ทั้ง ๒ รายไว้ จึงขอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาทบทวนรายละเอียดในแต่ละรายการใหม่อีกครั้ง ต่อมา คณะกรรมการฯ มีหนังสือรายงานทบทวนผลการพิจารณาแจ้งว่าครั้งแรกได้พิจารณาตามเอกสารแค็ตตาล็อกที่มีอยู่ ซึ่งผู้เสนอราคาทั้ง ๒ ราย ได้ยื่นเสนอไปครั้งแรกไม่ชัดเจนเพียงพอ ต่อมาบริษัท ข ได้ยื่นเสนอเอกสารเพิ่มเติม ต่อคณะกรรมการฯ ซึ่งเจ้าหน้าที่พิจารณาได้ว่า ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะที่ทางราชการกำหนด เพียงแต่ส่วนประกอบบางรายการมีลักษณะไม่สะดวกต่อการใช้งาน และเมื่อพิจารณาร่วมกับวงเงินที่ผู้ขายเสนอราคาแล้ว เห็นควรจัดซื้อจาก ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ซึ่งเสนอราคาต่ำกว่า คณะกรรมการฯ รวม ๓ ท่าน มีความเห็นว่าพัสดุที่ผู้เสนอราคาทั้ง ๒ ราย มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบราคาที่เสนอ ห้างหุ้นส่วนจำกัด กเสนอราคาต่ำกว่าจึงเห็นควรจัดซื้อครุภัณฑ์พิเศษจาก ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ไว้ใช้ราชการซึ่งสำนักงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเสนอราคาครุภัณฑ์พิเศษ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ซึ่งเสนอครุภัณฑ์พิเศษรุ่น B ประเทศผู้ผลิต ประเทศแคนาดา ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณา ขอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก จัดส่งครุภัณฑ์พิเศษรุ่น A ประเทศผู้ผลิตประเทศแคนาดา ให้แก่ทางราชการในราคาเดียวกัน จึงขอให้คณะกรรมการฯ ยืนยันว่าครุภัณฑ์พิเศษรุ่น A เป็นรุ่นที่ถูกต้องตามคุณลักษณะเฉพาะของทางราชการหรือไม่ และขอให้จัดส่งแค็ตตาล็อกพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ได้จัดส่งให้คณะกรรมการฯ โดยคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่า กรณีคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์พิเศษ รุ่น A คณะกรรมการฯ ร่วมกันพิจารณา มีความเห็นว่ามีคุณลักษณะตรงกับของทางราชการที่ได้กำหนด และตรงตามคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์พิเศษรุ่น B ซึ่งเป็นครุภัณฑ์พิเศษที่ผลิตก่อนรุ่น A ของบริษัทผู้ผลิตเดียวกัน ต่อมาบริษัทฯ ได้ผลิตรุ่น A ออกมาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อหาหรือ

กรณีคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษมีความเห็นแตกต่างกัน โดยกรรมการแต่ละท่านได้ทำความเข้าใจ ซึ่งกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ เสียข้างมาก จำนวน ๓ ท่าน (รวมทั้งประธานกรรมการฯ) มีความเห็นควรจัดซื้อ จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ก โดยให้เหตุผลว่าเสนอพัสดุที่ถูกต้องตรงตามคุณลักษณะเฉพาะของทางราชการและเสนอราคาต่ำสุด ส่วนกรรมการฯ อีก ๒ ท่าน มีความเห็นควรจัดซื้อจากบริษัท ข ซึ่งเสนอราคาสูงกว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ก โดยมีความเห็นว่าชุดอุปกรณ์บางรายการมีคุณภาพดีกว่า และไม่ได้ร่วมลงนามในรายงานของคณะกรรมการฯ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษดังกล่าวข้างต้นจะชอบด้วยระเบียบฯ หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๗ กำหนดให้การซื้อโดยวิธีพิเศษ ให้หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ โดยวิธีพิเศษขึ้นเพื่อดำเนินการ โดยให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าหน่วยงานเพื่อสั่งการโดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ประกอบกับในการประชุมและมีมติคณะกรรมการตามระเบียบฯ ข้อ ๓๖ กำหนดให้การประชุมปรึกษาของคณะกรรมการแต่ละคณะต้องมีกรรมการมาพร้อมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงมติ โดยมติคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้น อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและคณะกรรมการตรวจการจ้างให้ถือมติเอกฉันท์ กรรมการของคณะใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ ให้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ด้วย กรณีดังกล่าว หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ จำนวน ๕ คน โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นแตกต่างกัน กล่าวคือ กรรมการเสียงข้างมาก จำนวน ๓ คน มีความเห็นให้จัดซื้อจากห้างหุ้นส่วน จำกัด ก ส่วนกรรมการฯ อีก ๒ คน มีความเห็นแตกต่าง ซึ่งได้ทำความเห็นแย้งไว้แล้ว แม้ไม่ได้ร่วมลงนามในรายงาน คณะกรรมการก็ถือว่ารายงานคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ขอบที่จะนำรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว เสนอความเห็นทั้งหมดต่อหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้พิจารณาสั่งการต่อไป

เมื่อครั้งที่... (The following text is extremely faint and largely illegible due to low contrast and blurring. It appears to be a list of names or a detailed report.)

ผู้ควบคุมงานช่างก่อสร้าง

(The following text is extremely faint and largely illegible due to low contrast and blurring. It appears to be a list of names or a detailed report.)

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการแต่งตั้งหัวหน้าผู้ควบคุมงานก่อสร้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) และการเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้ควบคุมงานก่อสร้าง
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๓๗
- หนังสือเวียน** หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริง

มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ตามที่ กวพ. อนุมัติยกเว้นให้แต่งตั้งพนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการตามระเบียบฯ ข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ประกอบกับกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง

ข้อหาหรือ

บุคคลดังต่อไปนี้ สามารถแต่งตั้งเป็นหัวหน้าผู้ควบคุมงานก่อสร้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) และมีสิทธิเบิกค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ได้หรือไม่

๑. นาย ก เป็นพนักงานราชการ ตำแหน่ง นายช่างเทคนิค สังกัด กองอาคารสถานที่ สำนักงานอธิการบดี
๒. นาย ข ตำแหน่ง วิศวกรชำนาญการระดับ ๘
๓. นาย ค ตำแหน่ง สถาปนิก
๔. นาย ง ตำแหน่ง วิศวกร
๕. นาย จ ตำแหน่ง พนักงานเทคนิคอุตสาหกรรม
๖. นาย ฉ ตำแหน่ง ช่างเขียนแบบ

ข้อพิจารณา

๑. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๗ กำหนดว่า

ในการจ้างก่อสร้าง แต่ละครั้งให้หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านช่างตามลักษณะของงานก่อสร้างจากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัดหรือข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัดอื่นตามที่ได้รับความยินยอมจากหัวหน้าหน่วยงานของผู้นั้น หากมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งบุคลากรดังกล่าวเป็นหัวหน้าควบคุมงานก่อสร้างหรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ปฏิบัติการ) นั้น ย่อมต้องพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๓๗ หรือไม่ หากมีคุณสมบัติตามที่กำหนดดังกล่าวแล้ว กรณีที่อยู่ในดุลพินิจของมหาวิทยาลัย ที่จะพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมว่าจะแต่งตั้งบุคคลใด เป็นหัวหน้าผู้ควบคุมงานก่อสร้าง หรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ปฏิบัติการ)

๒. ประเด็นเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/ว ๑๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กำหนดให้ข้าราชการหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานก่อสร้างตามระเบียบฯ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้างและหรือผู้ควบคุมงานก่อสร้างภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีกำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้มีหน้าที่ตรวจการจ้างและหรือควบคุมงานก่อสร้าง หากได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน

(๒) กรณีไม่ได้กำหนดไว้ชัดแจ้งให้มีหน้าที่ตรวจการจ้างและหรือควบคุมงานก่อสร้างแต่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจการจ้างและหรือควบคุมงานก่อสร้างเป็นหน้าที่ปกติ ถือว่าเป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ปกติและอยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้างหรือควบคุมงานก่อสร้าง

(๓) กรณีไม่ได้กำหนดไว้ชัดแจ้งให้มีหน้าที่ตรวจการจ้างและหรือควบคุมงานก่อสร้างและหน่วยงานไม่ได้มอบหมายให้บุคคลดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่เป็นปกติประจำ หากได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้างและหรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ย่อมถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบปกติของบุคคลนั้น ก็มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนฯ

มหาวิทยาลัย สามารถนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการเพื่อเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนฯ ให้กับเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการควบคุมงานก่อสร้างตามระเบียบฯ ต่อไป

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

หนังสือแจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

วันที่ ๒๕

เรื่อง

การขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ
ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศจีน (จีน) เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย
ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง
เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้แจ้งมติที่ประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

อำนาจอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง

เพื่อให้

ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ (จีน) เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย
สามารถสั่งซื้อสั่งจ้างสินค้าจากต่างประเทศ (จีน) เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย
ได้ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง
เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง ข้อหาหรือประเด็นผู้มีอำนาจอนุมัติให้จัดซื้อ
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๖๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ วงเงิน ๕๕,๙๘๒,๕๐๐ บาท โดยได้ดำเนินการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จนได้ผู้ชนะการประกวดราคาแล้ว ได้แก่ บริษัท อ โดยเสนอราคา ๓๗,๔๙๕,๐๐๐ บาท

ข้อหาหรือ

อำนาจในการอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน ตามวงเงินที่ดำเนินการประกวดราคาได้ หรือเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงตามวงเงินที่ได้รับจัดสรร

ข้อพิจารณา

โดยหลักการของระเบียบฯ ข้อ ๖๕ อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง หมายความว่าถึง อำนาจสั่งการภายหลังจากกระบวนการจัดหาได้ดำเนินการจนถึงขั้นตอนได้ตัวผู้ขาย หรือผู้รับจ้าง แล้ว ซึ่งในการอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้างตามวงเงินที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๖๕ นั้น จะพิจารณาจากผู้เสนอราคาที่ชนะการประมูล กล่าวคือ อำนาจการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างนั้นไม่ได้พิจารณาจากวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร แต่จะพิจารณาวงเงินจากผลการประกวดราคาเป็นเกณฑ์ กรณีดังกล่าวเมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการประกวดราคาจนได้ตัวผู้ชนะการประกวดราคา โดยเสนอราคาเป็นเงิน ๓๗,๔๙๕,๐๐๐ บาท กรณีจึงอยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน ตามระเบียบฯ ข้อ ๖๕

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรืออำนาจสั่งการและดำเนินการตามระเบียบ ฯ
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๖๕ และ ข้อ ๖๖

ข้อเท็จจริง

มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ขอให้ตีความเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กรณีอำนาจการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามข้อ ๖๕ และข้อ ๖๖ และอำนาจการลงนามในสัญญา ข้อ ๑๓๒ ว่าผูกพันกัน หรือไม่

ข้อหาหรือ

๑. กรณีการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างในอำนาจของรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง ในฐานะผู้มีอำนาจ เมื่อได้จัดทำคำสั่งมอบอำนาจให้อธิการบดีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๓ อธิการบดีมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น จะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นไม่ได้ ตามความในข้อ ๙ แห่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่กรณีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายให้รักษาราชการแทน ตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ นั้น ถูกต้องหรือไม่

๒. กรณีการลงนามในสัญญาตามข้อ ๑๓๒ ระบุว่าเป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน ทั้งนี้ หมายความว่าโดยไม่พิจารณาถึงวงเงินที่ปรากฏในสัญญา แม้ว่าวงเงินจะเกินกว่าอำนาจการสั่งซื้อสั่งจ้างของหัวหน้าหน่วยงานก็ตาม ถูกต้องหรือไม่

๓. จากข้อ ๒ อธิการบดีในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน สามารถมอบอำนาจให้รองอธิการบดีคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ลงนามในสัญญาแทนโดยอาจให้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี ตามความในมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งตามความในข้อ ๑๓๒ แห่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระบุให้การลงนามในสัญญา เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน

ดังนั้น อธิการบดีในฐานะหัวหน้าหน่วยงานผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัย จึงเป็นผู้มีอำนาจลงนามตามที่ระเบียบฯ กำหนดประกอบกับข้อ ๙ แห่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิการบดีจึงอาจมอบอำนาจให้รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีได้ถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด เรื่องอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างพร้อมกำหนดวงเงินในการสั่งซื้อสั่งจ้างไว้ตามข้อ ๖๕ และ ๖๖ ไม่ว่าจะเป็อำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๙ กำหนดในเรื่องของการมอบอำนาจให้ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบฯ จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึง ระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ ดังนั้น รัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงในฐานะผู้มีอำนาจตามระเบียบฯ ข้อ ๖๕ และ ๖๖ จึงสามารถมอบอำนาจการดำเนินการตามระเบียบฯ ให้แก่อธิการบดีฯ โดยอธิการบดีฯ มีหน้าที่รับมอบอำนาจดังกล่าวและจะมอบอำนาจนั้นต่อไปให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นไม่ได้ ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ กรณีหากผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการแทนดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าวแทนตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. ๒๕๓๓

๒. ตามข้อหาหรือ ๒ และ ๓ ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๒ กำหนดอำนาจการลงนามในสัญญาในการจัดหาตามระเบียบฯ ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงาน ดังนั้น อธิการบดีมหาวิทยาลัยฯ ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๒ จึงอาจมอบอำนาจดังกล่าวให้กับรองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทนได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๙

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า กรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีหน่วยงานแห่งหนึ่งดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ วงเงิน ๔๑,๕๘๘,๗๘๕ บาท ว่าอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยวิธีพิเศษของหน่วยงานเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี โดยหน่วยงานได้สอบถามถึงขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบฯ ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๓๒๙๙๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลในส่วนของอำนาจและขั้นตอนเป็นดังนี้ “อำนาจในการอนุมัติดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการและเมื่อคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการพิจารณาแล้ว ได้วงเงิน ในการจัดจ้างจำนวนเท่าใด จึงเป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงินที่กำหนดตามระเบียบฯ ข้อ ๖๖ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว หัวหน้าส่วนราชการจึงดำเนินการลงนามในสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๒”

ข้อหารือ

หน่วยงานขอทราบฯ ลำดับขั้นตอนการดำเนินการจัดจ้างที่ถูกต้องตามระเบียบฯ มีขั้นตอนอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการให้เป็นไปด้วยความถูกต้องต่อไป

ข้อพิจารณา

ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี นอกจากการซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างตามข้อ ๒๘ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ตามรายการดังที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ ซึ่งความหมายของหัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๕ หมายความว่า อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุได้จัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างแล้ว ให้ดำเนินการจัดหาตามที่ได้รับความเห็นชอบนั้นโดยหาก

เป็นการจัดหาโดยวิธีพิเศษก็ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อหรือคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เพื่อดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗ หรือข้อ ๕๘ แล้วแต่กรณี เมื่อได้ตัวผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้วให้รายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการโดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยวิธีพิเศษนั้น จะต้องพิจารณาตามระเบียบฯ ข้อ ๖๖ กล่าวคือ หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปลัดกระทรวงเกิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ หากผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างโดยวิธีพิเศษได้อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างแล้ว ก็ให้หน่วยงานดำเนินการทำสัญญากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างนั้น โดยการลงนามในสัญญาในการจัดหาตามระเบียบฯ เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๒

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้า

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๖๘ และ ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการระบายน้ำ รวม ๓ สัญญา ซึ่งสัญญาทั้ง ๓ สัญญา ผู้รับจ้างได้เบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญาไปแล้ว ต่อมาได้มีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมปริมาณงานทำให้วงเงินตามสัญญาเพิ่มขึ้น

ข้อหาหรือ

ผู้รับจ้างขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นอีก
ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

กรณีดังกล่าว เมื่อหน่วยงานได้กำหนดเงื่อนไขไว้ในสัญญาข้อ ๕ ว่า “ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างเป็นเงินจำนวน ... บาท ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๑๕ ของราคา ค่าจ้างตามสัญญาที่ระบุไว้ ในข้อ ๔...” และเงื่อนไขเฉพาะงานก่อสร้าง ข้อ ๒๗ การจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า กำหนดว่าผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาข้อ ๕ เมื่อผู้รับจ้างร้องขอเท่านั้น โดยผู้รับจ้างต้องร้องขอเป็นหนังสือก่อนการส่งมอบงานงวดแรก หากผู้รับจ้างมิได้ร้องขอเป็นหนังสือก่อนการส่งมอบงานงวดแรกตามที่กำหนดในวรรคแรก ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิจะขอรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามสัญญาอีกต่อไป ...” ในการนี้ผู้รับจ้าง ทั้ง ๓ สัญญา ดังกล่าว ได้เบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าไปครบถ้วนแล้ว ต่อมามีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมปริมาณงานเพิ่มวงเงินและระยะเวลาทำการตามสัญญาออกไปอีก จึงมีปัญหาค่าจ้างที่จะต้องพิจารณาว่าผู้รับจ้างได้เบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญาไปแล้ว ต่อมาได้มีการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมปริมาณงานทำให้วงเงินตามสัญญาเพิ่มขึ้น ผู้รับจ้างขอเบิกเงินค่าจ้างล่วงหน้า ร้อยละ ๑๕ ของวงเงินค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นอีกได้หรือไม่ ซึ่งการจ่ายเงินล่วงหน้าโดยหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะกระทำมิได้ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงาน เห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องจ่ายและมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อน

การทำสัญญาหรือข้อตกลงโดยให้กระทำได้เฉพาะกรณีและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๖๘ เท่านั้น ซึ่งปัญหาตามข้อหาหรือนั้น แม้ว่าหน่วยงานได้ทำสัญญาไปแล้วโดยกำหนดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าไว้ด้วย ก็เป็นข้อตกลงตามสัญญาเดิม แต่ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขสัญญาทำให้มีวงเงินตามสัญญาเพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานไม่ได้กำหนดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าไว้ในสัญญาที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงไม่สามารถจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างได้ อย่างไรก็ตามหากมีการแก้ไขสัญญาโดยจะกำหนดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้า จะต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่าย และเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการด้วยจึงจะจ่ายเงินล่วงหน้าได้ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ประกอบ ข้อ ๖๘

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๖๘ (๔)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเสริมเหล็ก ๕ ชั้น พื้นที่ใช้สอยประมาณ ๙,๓๒๐ ตารางเมตร พร้อมอุปกรณ์ประกอบอาคาร ภายในวงเงินก่อสร้าง ๑๒๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผูกพันงบประมาณ ปีพ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕ จำนวน ๙๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยสัญญากำหนดจ่ายเงินล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้างไว้เป็นจำนวนร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าจ้าง ตามสัญญาเป็นเงิน ๑๙,๓๒๐,๐๐๐ บาท

ข้อหาหรือ

หน่วยงานขอหาหรือกรณีได้รับการจัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ตามสัญญากำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้า จำนวน ๑๙,๓๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นการกำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าจากวงเงินที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕ จำนวน ๑๔,๘๒๐,๐๐๐ บาท เป็นการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๘ กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินล่วงหน้าไว้ สรุปว่าการจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างกระทำมิได้เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องจ่ายและมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อนการทำสัญญาหรือข้อตกลงให้กระทำได้ ซึ่งข้อ ๖๘ (๔) กำหนดการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา จ่ายได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของราคาซื้อหรือราคาจ้าง แต่ทั้งนี้จะต้องกำหนดอัตราค่าพัสดุหรือค่าจ้างที่จะจ่ายล่วงหน้าไว้เป็นเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาหรือประกวดราคาด้วยจากหลักการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕

และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว คำว่า อัตราร้อยละ ๑๕ ของราคาซื้อหรือราคาจ้างหมายความว่า อัตราร้อยละ ๑๕ ของราคาซื้อหรือราคาจ้างทั้งสัญญา มิใช่ราคาซื้อหรือราคาจ้างของงานในงวดใดงวดหนึ่ง กรณีข้อหาหรือดังกล่าวเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้กำหนดเงื่อนไขการจ่ายเงินล่วงหน้าในสัญญา ข้อ ๕ วรรคแรกว่าผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าแก่ผู้รับจ้างเป็นจำนวนเงินร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าจ้าง ตามสัญญาที่ระบุไว้ในข้อ ๔ เป็นเงิน ๑๙,๓๒๐,๐๐๐ บาท และวรรคสอง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าจะจ่ายให้ภายหลังจากผู้รับจ้างได้วางหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าเต็มตามจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้านั้นให้แก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องออกใบเสร็จรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าตามแบบที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ ดังนั้น หากผู้รับจ้างได้วางหลักประกันการรับเงินล่วงหน้าเต็มจำนวนเงินค่าจ้างล่วงหน้า หน่วยงานย่อมต้องจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้รับจ้างทั้งจำนวน ๑๙,๓๒๐,๐๐๐ บาท ตามเงื่อนไขที่สัญญากำหนด โดยมีใช้การจ่ายเงินล่วงหน้าจากวงเงินที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ

กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง
เลขที่ กบจ. ๑๑๑๑
๑๑๑๑

ฉบับปรับปรุง
หลักการบริหารสัญญา

การตรวจรับพัสดุ

กรมการคลัง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการตรวจพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๗๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุม โดยได้จ้างบริษัท ก ดำเนินการประชาสัมพันธ์การประชุมทางสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออื่นๆ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ เมื่อครบกำหนดสัญญา ปรากฏว่าบริษัท ก ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การประชุมทางสื่อต่างๆ ตามสัญญาจ้าง ยกเว้นสื่อโทรทัศน์ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนที่หน่วยงานตั้งขึ้น มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศ เพราะมีเนื้อหาบางตอนที่เป็นภาพและเสียงที่เห็นควรต้องปรับแก้ไขก่อนออกอากาศ จึงขอให้บริษัทฯ ปรับแก้ไขเนื้อหาตามความเห็นก่อนส่งผลให้ต้องหยุดการออกอากาศ และหลังจากมีการปรับแก้ไขเรื่องภาพและเสียงแล้ว บริษัทฯ ต้องส่งให้คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.) พิจารณาอีกครั้งก่อนออกอากาศ ส่งผลให้ออกอากาศได้ใหม่อีกครั้งในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ จึงขาดการออกอากาศไป ๕ วัน คิดเป็นจำนวนครั้งที่ไม่ได้ออกอากาศช่องต่างๆ รวม ๕๔ ครั้ง

ข้อหาหรือ

กรณีดังกล่าวหน่วยงานจะจ่ายค่าจ้างเต็มจำนวน แม้ว่าจะออกอากาศไม่ครบตามสัญญาได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การเบิกจ่ายเงินค่าพัสดุหรืองานจ้างจะกระทำต่อเมื่อหน่วยงานที่จัดหาพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๑ แล้ว ซึ่งระเบียบฯ ข้อ ๗๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ กรณีนี้ ตามสัญญาจ้างทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุม

ได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญาไว้ในข้อ ๑ ข้อ ๓ และในส่วนของใบเสนอราคาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินงานของบริษัทฯ ผู้รับจ้างไว้ เมื่อพิจารณาเงื่อนไขตามสัญญาดังกล่าวแล้ว หน่วยงานผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินค่าจ้างเต็มจำนวน ให้แก่บริษัทผู้รับจ้างได้ต่อเมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นโดยครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ในสัญญา และส่งมอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง ตลอดจนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับงานจ้างเรียบร้อยแล้ว การที่ผู้รับจ้างมิได้ออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์ช่องต่างๆ เป็นเวลา ๕ วัน รวม ๕๔ ครั้ง ถือเป็น การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามสัญญา หน่วยงานจึงไม่สามารถเบิกจ่ายเงินเต็มจำนวนให้แก่ผู้รับจ้างได้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่บริษัทฯ ผู้รับจ้าง ส่งมอบงานจ้างไม่ครบจำนวน หากสัญญาไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หน่วยงานก็ชอบที่จะตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้องตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๓๑ (๕) และหากหน่วยงานเห็นว่า การที่คณะอนุกรรมการฯ มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศ เพื่อปรับแก้ไขเนื้อหาบางตอนก่อนออกอากาศ เป็นไปเพื่อประโยชน์ราชการ ถือเป็นเหตุที่บริษัทฯ ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัญญา หน่วยงานชอบที่จะใช้สิทธิตามหมายเหตุท้ายเอกสารใบเสนอราคาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยหักค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ บริษัทฯ ได้แสดงเจตนายินยอมไว้แล้ว แต่เนื่องจากสัญญาระหว่างหน่วยงานและบริษัทผู้รับจ้าง ได้ตกลงให้มีการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การประชุม โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์ โดยมีได้มีการแบ่งวงเงินสำหรับงานประชาสัมพันธ์ในแต่ละสื่อว่าแต่ละครั้งเป็นวงเงินเท่าใด ดังนั้น อัตราค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่ได้ออกอากาศจะเป็นอย่างไร ย่อมเป็นดุลพินิจของหน่วยงานที่จะเป็นผู้พิจารณา โดยคำนึงถึงประโยชน์ราชการและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงระยะเวลาที่หน่วยงานใช้ในการตรวจพิจารณางานที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามที่คณะอนุกรรมการฯ มีคำสั่งให้ระงับการออกอากาศนั้นด้วย และเมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการตามนัยข้างต้นแล้ว การจะเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างย่อมต้องดำเนินการแก้ไขสัญญาตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ด้วย

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๗๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ตกลงซื้อขายเครื่องแพคสูญญากาศจำนวน ๑ เครื่อง จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ก ซึ่งผู้ขายได้ส่งมอบเครื่องแพคสูญญากาศให้แก่หน่วยงานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ทำการตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องแพคสูญญากาศแล้ว แต่ไม่สามารถพิจารณารับสินค้าได้เนื่องจากไม่มีการระบุยี่ห้อและรุ่นที่ตัวสินค้า ต่อมาผู้ขายได้ส่งเอกสารยืนยันสินค้าซึ่งประกอบด้วย หนังสือรับรองว่าเป็นสินค้านำเข้าของบริษัทผู้นำเข้า รายชื่อแสดงรายการ ใบกำกับสินค้า โดยในเอกสารระบุเพียงรุ่น ผลิตภัณฑ์เป็นเอกสารอัดสำเนา และ CD ประกอบการใช้งาน ๑ แผ่น

ข้อหาหรือ

หนังสือรับรองการนำเข้า รายชื่อแสดงรายการ ใบกำกับสินค้า คู่มือการใช้งาน ภาษาไทยและ CD ประกอบการใช้งาน สามารถใช้ประกอบการตรวจรับพัสดุได้หรือไม่ และมีวิธีปฏิบัติอย่างไร

ข้อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักฐานที่ตกลงไว้ และเมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการฯ รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้น มาส่ง แต่หากพัสดุที่ส่งมอบไม่ถูกต้องตามรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง คณะกรรมการฯ ก็ไม่อาจตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ และไม่ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลงแล้ว ในกรณีสัญญาหรือข้อตกลงระบุยี่ห้อและรุ่นของพัสดุ

ที่จะส่งมอบ การตรวจรับพัสดุจะต้องพิจารณาจากชื่อยี่ห้อและรุ่นของพัสดุ ซึ่งโดยปกติจะต้องปรากฏอยู่กับตัวของพัสดุในลักษณะที่เป็นการถาวรและมีชื่อยี่ห้อและรุ่นถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง สำหรับกรณีข้อหาหรือ ผู้ขายได้ทำข้อตกลงเป็นหนังสือกับหน่วยงาน โดยในรายการใบสั่งซื้อระบุว่าผู้ขายจะต้องส่งมอบเครื่องแพคสูญญากาศยี่ห้อ A รุ่น B ผลิตภัณฑ์ของประเทศจีน ให้แก่หน่วยงานตามเงื่อนไขที่ระบุในใบสั่งซื้อ ดังนั้น หากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานได้ทำการตรวจสอบเครื่องแพคสูญญากาศแล้วพบว่าไม่มีการระบุชื่อยี่ห้อและรุ่นบนตัวเครื่องแพคสูญญากาศให้มีลักษณะเป็นการถาวร แต่กลับระบุชื่อยี่ห้อและรุ่นไว้ในกระดาษแล้วนำมาติดไว้บนเครื่อง ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คุณลักษณะอื่นๆ ของเครื่องแพคสูญญากาศถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในใบสั่งซื้อ การที่คณะกรรมการฯ จะพิจารณาตรวจรับการส่งมอบเครื่องแพคสูญญากาศหรือไม่ย่อมเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ในการตรวจพิสูจน์ตามสัญญาที่ทางหน่วยงานได้ทำไว้กับผู้ขาย ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๗๑

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนในการตรวจรับพัสดุที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ก เพื่อจัดทำ/เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้งานภายในหน่วยงานขึ้น ตามข้อกำหนดของการพัฒนาระบบและลักษณะเนื้องานของผู้ใช้ระบบ โดยบริษัทฯ จะต้องส่งมอบ source code ของโปรแกรมที่สร้างขึ้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของหน่วยงานทั้งหมดด้วย

ข้อหารือ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ ซึ่งในกรณีสัญญาจ้างเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คณะกรรมการตรวจรับควรจะเป็น “คณะกรรมการตรวจการจ้าง” หรือ “คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ” และมีข้อกำหนด หลักเกณฑ์ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติสำหรับการตรวจรับระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมจากระเบียบฯ หรือไม่ โดยเฉพาะในเรื่องของหลักเกณฑ์การทดสอบความถูกต้องครบถ้วนของโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และคณะกรรมการตรวจการจ้างไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ กรณีการซื้อการจ้างทั่วไป ตามข้อ ๗๑ ให้ถือเป็นการตรวจรับพัสดุ ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ส่วนในการตรวจการจ้างและการควบคุมงานก่อสร้างตามข้อ ๗๒ ใช้เฉพาะกับงานจ้างก่อสร้างเท่านั้น รวมทั้งในงานจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง หัวหน้าหน่วยงานจะต้องแต่งตั้งผู้ควบคุมงานด้วย ดังนั้น การตรวจการจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๗๒ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ร่วมกับผู้ควบคุมงานก่อสร้าง จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง สำหรับการตรวจรับพัสดุในงานซื้อหรืองานจ้างทั่วไประเบียบฯ ได้กำหนดขั้นตอน และหลักเกณฑ์การปฏิบัติไว้แล้ว ตามข้อ ๗๑ ซึ่งหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบฯ จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของระเบียบฯ ดังกล่าว และต้องตรวจรับให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาและเงื่อนไขหลักฐานที่ได้ตกลงกันไว้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการตรวจรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายประสิทธิภาพสูงเพื่อใช้ในการให้บริการระบบภูมิสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน ๑ ชุด

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๗๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์แม่ข่ายประสิทธิภาพสูงเพื่อใช้ในการให้บริการระบบภูมิสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ตจำนวน ๑ ชุด ยี่ห้อ A รุ่น B ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยบริษัท ก เป็นคู่สัญญาและได้ส่งมอบเครื่องแม่ข่ายฯ ในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของหน่วยงานได้ทำการตรวจรับแล้วพบว่า คุณลักษณะเฉพาะเป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาทุกประการ ยกเว้นแหล่งผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งบริษัทฯ คู่สัญญาได้ส่งหลักฐานยืนยันแหล่งผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกาและคณะกรรมการตรวจรับฯ ได้ตรวจและบันทึกภาพถ่ายที่กล่องบรรจุภัณฑ์ของเครื่องแม่ข่ายฯ ซึ่งขัดแย้งกับภาพถ่ายที่บันทึกจากสติกเกอร์ที่ติดมาบนเครื่องแม่ข่ายฯ

ข้อหาหรือ

กรณีประเด็นแหล่งผลิตของเครื่องแม่ข่ายฯ ดังกล่าวมีความขัดแย้งกันจะพิจารณาอย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๗๑ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมิหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันได้ และเมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการฯ รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แต่หากพัสดุที่ส่งมอบไม่ถูกต้องตามรายละเอียด และข้อกำหนด

พ.ศ. ๒๕๖๓... (Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

การตรวจการจ้างก่อสร้าง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการตรวจรับงานงวดที่ ๒ (พื้นเวที)
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๗๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมาปรับปรุงระบบเครื่องกลเวที หอประชุมใหญ่ กับบริษัท ก โดยกำหนดเวลาแล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๘๘๘,๐๐๐ บาท ปัจจุบันคณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่สามารถตรวจรับงานงวดที่ ๒ และ ๓ ได้ เนื่องจากงานงวดที่ ๒ รายการผ้าม่าน คณะกรรมการฯ เห็นว่ามีปริมาณครบถ้วนถูกต้อง ส่วนรายการพื้นเวทีมีปัญหาเนื่องจากรายละเอียดและเงื่อนไขขนาดไม้พื้นรางลั่นนั้น ผู้รับจ้างนำไม้รางลั่นขนาด ๖ หุน มาติดตั้ง ซึ่งไม่เป็นไปตามรายละเอียดและเงื่อนไขแนบท้ายสัญญา จึงมีมติไม่รับงานงวดที่ ๒ สำหรับงานงวดที่ ๓ ผู้รับจ้างขอเปลี่ยนชื่อผลิตภัณฑ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการแก้ไขสัญญาและขยายเวลาส่งมอบงานออกไปอีก ๓ วัน ซึ่งจะสามารถตรวจรับงานงวดที่ ๓ ได้ ต่อเมื่อแก้ไขสัญญาเรียบร้อยแล้ว

ข้อหาหรือ

กรณีดังกล่าวในงานงวดที่ ๒ เรื่องพื้นเวทีในสัญญาระบุไม้พื้นรางลั่น โดยที่ผู้รับจ้างเข้าใจว่าเป็นไม้ดิบ ซึ่งเมื่อแปรรูปเป็นไม้รางลั่นจะมีขนาดต่ำกว่ารายละเอียดและเงื่อนไข โดยผู้รับจ้างอ้างว่าเป็นไปตามมาตรฐานงานไม้ของกรมโยธาธิการ กรณีนี้จะสามารถตรวจรับพื้นเวทีได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การตรวจงานจ้างและการควบคุมงานก่อสร้าง ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๒ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างไว้ ซึ่งเมื่อคณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นว่างานจ้างก่อสร้างพื้นเวทีดังกล่าวไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา คือ ขนาดของไม้พื้นรางลั่นไม่เป็นไปตามรายละเอียดและ

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	ข้อหาหรือกรณีการดำเนินการแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมสัญญา
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖
มติคณะรัฐมนตรี	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๓/ว๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ตามที่เคยมีหนังสือหารือกรณีสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ของหน่วยงานที่ได้ทำไว้กับกิจการร่วมค้า AB มิได้ทำสัญญาแบบปรับราคาได้ และมีสูตรการปรับราคาได้ แต่ในประกาศประกวดราคาปรากฏในเอกสารประกวดราคาว่าจะทำสัญญาแบบปรับราคาได้ และกำหนดสูตรการปรับราคาได้ไว้ด้วย กรณีนี้จะทำการแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตามประกาศได้หรือไม่ ต่อมาคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้หน่วยงานทราบ ตามนัยหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๒๐๗๑๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า “ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ เรื่องการจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) จะต้องประกอบด้วยประกาศประกวดราคา ต้องระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้ และในสัญญาจะต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างในสัญญา ซึ่งตามกรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่เอกสารประกวดราคาจ้างมีกำหนดสูตรการปรับราคาไว้ แต่ในขั้นตอนการทำสัญญาจ้างมิได้มีการกำหนดในเรื่องของการปรับราคาค่างานก่อสร้างไว้ในสัญญา ดังนั้น การที่หน่วยงานจะแก้ไขสัญญาให้เป็นแบบปรับราคาได้นั้น จึงไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาได้” บัดนี้ หน่วยงานแจ้งว่า ผู้รับจ้างได้ขอให้หน่วยงานพิจารณาทบทวนการแก้ไขสัญญาจ้าง โดยอ้างการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสรุปได้ว่า การแก้ไขสัญญาในประเด็นดังกล่าว ต้องเป็นกรณีคู่สัญญาดำเนินการโดยสุจริตทั้งสองฝ่าย และเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์ราชการ หากในชั้นประกวดราคาทางราชการได้ออกประกาศกำหนดให้ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ต่อมา ในสัญญาที่ได้กระทำกับผู้รับจ้างมิได้ระบุลักษณะของสัญญาให้เป็นไปตามประกาศไว้

ในตอนแรกการที่คู่สัญญาประสงค์จะแก้ไขสัญญาเพิ่มเติม เพื่อให้มีผลดังที่ทางราชการได้ประกาศไว้ในตอนแรกแสดงให้เห็นได้ว่า คู่สัญญามีเจตนาประสงค์ที่จะให้สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ทำสัญญาฉบับแรกด้วย ประกอบกับ เมื่อได้พิจารณาความในข้อ ๔ ของเงื่อนไขหลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ จะเห็นได้ว่าเปิดช่องทางให้ผู้รับจ้างสามารถเรียกร้องขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ย้อนหลัง หากผู้รับจ้างได้เรียกร้องขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ย้อนหลังได้ ด้วยเหตุนี้จะเห็นว่าผู้รับจ้างมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ในงวดงานนั้นทั้งหมด

ข้อหารือ

กรณีนี้ หากสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างที่หน่วยงานทำไว้กับกิจการร่วมค้า AB ในเอกสารประกวดราคามีสูตรการปรับราคาแต่ในสัญญาไม่ได้ระบุสูตรการปรับราคาไว้ สัญญาดังกล่าวจะเป็นสัญญาในแบบปรับราคาได้หรือไม่ และหากสัญญาดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้แล้ว การแก้ไขสัญญา โดยเพิ่มเติมสูตรปรับราคาในสัญญาจะมีผลให้สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) จะต้องประกอบด้วยประกาศประกวดราคามีข้อความระบุว่า จะทำสัญญาแบบปรับราคาได้และในสัญญาจะต้องระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดสูตรการปรับราคาให้ตรงตามประเภทของงานก่อสร้างไว้ในสัญญา ซึ่งกรณีตามข้อหารือดังกล่าว หากเป็นกรณีที่ในเอกสารประกวดราคาจ้างมีการกำหนดเงื่อนไขการทำสัญญาแบบปรับราคาได้และมีสูตรการปรับราคาไว้ แต่ขั้นตอนการทำสัญญาจ้างมิได้มีการทำสัญญาในลักษณะดังกล่าวตามที่ได้มีการประกาศไว้ กรณีจึงถือไม่ได้ว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่การที่หน่วยงานเห็นว่า การทำสัญญาดังกล่าวไม่มีเหตุอื่นใดที่คู่สัญญามีเจตนาที่จะยกเลิกเงื่อนไขการทำสัญญาแบบปรับราคาได้ แต่กระทำโดยผิดหลงไป และมีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตามเจตนาเดิมโดยจะเพิ่มเติมเงื่อนไขและสูตรปรับราคาได้ไว้ในสัญญาให้สอดคล้องกับเอกสารประกวดราคาที่ได้กำหนดเงื่อนไขให้

ผู้เสนอราคาทราบไว้ว่าจะทำสัญญาแบบปรับราคาได้ไว้ตั้งแต่แรก หน่วยงานจึงต้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักการของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ ที่กำหนดว่า สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้ว จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้เช่นนั้นจะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงเป็นไปตามหลักการดังกล่าว ก็อยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ขอรื้อเกี่ยวกับการเปลี่ยนหนังสือค้ำประกันสัญญา
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖ และข้อ ๑๔๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า หน่วยงานได้ดำเนินการจ้างก่อสร้างอาคาร โดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้เป็นผู้รับจ้างตามสัญญาลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยทางห้างฯ ได้วางหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร ก เลขที่ ๐๘๓/ ๒๕๕๑/๐๐๑๗๐/๐๐๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ จำนวนเงิน ๓,๑๙๙,๕๕๐ บาท ต่อมาห้างฯ ได้ขอเปลี่ยนแปลงหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร ก มาเป็นหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร ก เลขที่ ๐๘๓/๒๕๕๒/๐๐๐๐๑/๐๐๓ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๒ จำนวนเงิน ๓,๑๙๙,๕๕๐ บาท

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอรื้อว่า สามารถเปลี่ยนแปลงหนังสือค้ำประกันสัญญาดังกล่าวได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การเปลี่ยนแปลงสัญญาที่ได้ลงนามแล้ว ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ โดยหลักการจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็น โดยไม่ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการประกอบกับระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ ได้กำหนดว่า หลักประกันสัญญาอาจใช้เงินสด หรือเช็คที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย เป็นเช็คลงวันที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศ ตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนดเป็นหลักประกันก็ได้ ดังนั้น กรณีที่หน่วยงานหารือในครั้งนี หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด A

ได้ขอเปลี่ยนแปลงหลักประกันสัญญาจากหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร ก ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ จำนวนเงิน ๓,๑๙๙,๕๕๐ บาท มาเป็นหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคาร ก ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๒ จำนวนเงิน ๓,๑๙๙,๕๕๐ บาท หากการขอเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ ก็ย่อมเป็นดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะ พิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักประกันสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ดี หน่วยงานต้องดำเนินการตรวจสอบหนังสือค้ำประกันสัญญาของธนาคารดังกล่าว เพื่อให้มีความสมบูรณ์และสามารถใช้บังคับได้

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	ข้อหารือเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายจากงานก่อสร้าง
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่าได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างกลุ่มอาคารโรงเรียนปฏิบัติการพร้อมสาธารณูปการ จำนวน ๑ กลุ่มอาคาร กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด A เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ ระยะเวลาสิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากราษฎรได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างกลุ่มอาคารโรงเรียนปฏิบัติการพร้อมสาธารณูปการและพื้นที่ที่หน่วยงานกำลังดำเนินการก่อสร้างบางส่วนนั้น เป็นที่ดินทับซ้อนที่ ส.ป.ก.ของราษฎร และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เชิญหน่วยงานราษฎรที่ดินจังหวัด สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร ร่วมประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว โดยผลสรุปที่ประชุมมีมติให้ที่ดินจังหวัด ป่าไม้จังหวัด สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร ร่วมกันตรวจสอบที่ดินในส่วนที่เป็นปัญหาดังกล่าวว่าเป็นที่ดินของหน่วยงานใด ที่ต้องกำกับดูแลหน่วยงานจึงแจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด A หยุดงานก่อสร้างในส่วนของบ่อก๊าซชีวภาพ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ไปจนกว่าหน่วยงานจะแจ้งให้ห้างฯ เข้าพื้นที่ดังกล่าวอีก แต่เนื่องจากห้างฯ ได้ดำเนินงานก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพไปบางส่วนแล้ว ก่อนที่หน่วยงานจะสั่งให้หยุดดำเนินการก่อสร้างงานบ่อก๊าซชีวภาพ ห้างฯ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ขอเบิกเงินค่าก่อสร้างงานบ่อก๊าซชีวภาพในส่วนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ก่อนที่หน่วยงานจะสั่งให้หยุดดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้ ตามระเบียบพัสดุนั้น การแก้ไขสัญญาจ้างในกรณีมีงานเพิ่ม-ลด จะต้องพิจารณาดำเนินการไปพร้อมกันและจึงดำเนินการแก้ไขสัญญา แต่ในกรณีดังกล่าวผู้รับจ้างเรียกรอราคาใช้จ่ายหลังจากแก้ไขสัญญาฉบับที่ ๒ (วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒) ซึ่งได้มีการคิดงานเพิ่ม-ลด วันเพิ่ม-ลด และเงินเพิ่ม-ลดไปแล้ว

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า ในกรณีดังกล่าว หน่วยงานสามารถจ่ายเงินค่าก่อสร้างในส่วนที่ห่างๆ ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนหน่วยงานจะสั่งให้หยุดงานและแก้ไขสัญญาได้หรือไม่อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๓๖ วรรคแรก กำหนดว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ราชการต้องเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้ามีการเพิ่มวงเงินจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือขอทำความตกลงในส่วนที่ใช้เงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือแล้วแต่กรณีด้วย” และวรรคสอง กำหนดว่า “การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบของหรือระยะเวลาในการทำงานให้ตกลงพร้อมกันไป” หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงานได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างกลุ่มอาคารโรงเรียนปฏิบัติการพร้อมสาธารณูปการดังกล่าว และต่อมาคู่สัญญาได้ตกลงแก้ไขสัญญาโดยได้ตัดงานในส่วนของการก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสภาพที่ดินระหว่างหน่วยงานกับราษฎรออกไปจากสัญญา โดยปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวข้างต้นแล้ว กรณีนี้หน่วยงานและห่างๆ จักต้องผูกพันกันตามสัญญาที่ตกลงแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

อย่างไรก็ดี หากการพิจารณาตกลงแก้ไขสัญญาดังกล่าวยังคงมีข้อเท็จจริงบางอย่างที่ทั้งสองฝ่ายยังมีได้ตกลงกันอย่างครบถ้วน กรณีก็ยังคงอยู่ในวิสัยที่จะพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมโดยตกลงแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหารื้อเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้าง นาย A ถมดินพร้อมปรับเกรด แต่งเรียบอัดแน่น พื้นที่ ๗,๐๐๐ ตารางวา สูงเฉลี่ย ๐.๗๐ เมตร ในวงเงิน ๒๒๐,๐๐๐ บาท ปรากฏว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานถมดินบดอัดแน่นได้พื้นที่ จำนวน ๑,๘๐๐ ตารางวา (๔ ไร่ ๒ งาน) ยังขาดพื้นที่ที่จะต้องถมดินอีกจำนวน ๕,๒๐๐ ตารางวา (๑๓ ไร่) และผู้รับจ้างได้แจ้งว่าการประมาณราคาตามใบเสนอราคาตามสัญญาจ้างดังกล่าวไม่ถูกต้อง ซึ่งในสัญญาจ้าง กำหนดว่า ให้ถมดินพร้อมปรับเกรดแต่งเรียบ จำนวน ๗,๐๐๐ ตารางวา ให้สูง ๐.๗๐ เมตร ให้ใช้ดิน จำนวน ๔,๙๐๐ ลบ.ม. ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ ถ้าจะดำเนินการถมดินให้ได้ ตามจำนวนพื้นที่ที่กำหนดจะต้องใช้ดินจำนวน ๑๙,๖๐๐ ลบ.ม. คิดเป็นเงิน ๘๘๒,๐๐๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ประชุมพิจารณาการส่งมอบงาน และได้มีมติเห็นควรให้แจ้งผู้รับจ้างเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จตามสัญญาจ้าง และแจ้งสงวนสิทธิ์ตามสัญญาจ้าง ต่อมาผู้รับจ้างได้มีหนังสือ (ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑) ขอให้พิจารณาข้อเท็จจริงโครงการจ้างเหมาถมดินพร้อมปรับเกรดแต่งเรียบอัดแน่น เนื่องจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า งานถมดินพร้อมปรับเกรดแต่งเรียบอัดแน่นพื้นที่จำนวน ๗,๐๐๐ ตารางวา สูงเฉลี่ย ๐.๗๐ เมตร เมื่อคิดเป็นปริมาณดินถมดินบดอัดแน่นจะต้องได้ประมาณ ๑๙,๖๐๐ ลบ.ม. ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้ประมาณราคาไว้เพียง ๔,๙๐๐ ลบ.ม. (เนื่องจากมิได้แปลงหน่วยพื้นที่จากตารางวาเป็นตารางเมตรก่อนคำนวณค่าวัสดุและแรงงาน) จึงไม่สามารถดำเนินการถมดินพร้อมบดอัดแน่นในพื้นที่ดังกล่าวได้ จึงขอให้พิจารณาลดเนื้องานถมดินลงให้เท่ากับจำนวนเงินงบประมาณที่มีอยู่จำนวน ๒๒๐,๕๐๐ บาท จัดหางบประมาณเพิ่มเติม หากหน่วยงานต้องการจะถมดินเต็มพื้นที่ดังกล่าว และแก้ไขสัญญาจ้างดังกล่าวให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหารือแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

๑. หน่วยงานจะยกเลิกสัญญาจ้างและทำการหาผู้รับจ้างรายใหม่ โดยไม่จ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างรายเดิม และหน่วยงานจะขอใช้สิทธิยกเลิกสัญญาจ้างตามข้อ ๕ ได้หรือไม่

๒. หน่วยงานจะแก้ไขสัญญาจ้างโดยลดปริมาณงานจ้างลงให้สอดคล้องกับวงเงินที่จ้างและจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างเท่ากับปริมาณงานและราคาที่ถูกต้องตามสัญญาจ้างที่แก้ไขได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ประเด็นตามข้อหารือปรากฏข้อเท็จจริงว่า การที่ผู้ว่าจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญามีสาเหตุมาจากคณะกรรมการคำนวณปริมาณและราคาผิดพลาด อันถือได้ว่าเป็นความบกพร่องของหน่วยงาน ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่อาจพิจารณายกเลิกสัญญาจ้างโดยไม่จ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างรายเดิมได้ อย่างไรก็ตาม กรณีนี้หน่วยงานประสงค์จะจ้างถมดินพร้อมปรับเกรดแต่งเรียบอัดแน่นในพื้นที่ ๑๙ ไร่ ๒ งาน จำนวน ๗,๐๐๐ ตารางวา สูงเฉลี่ย ๐.๗๐ เมตร เมื่อคิดเป็นปริมาณดินถมบดดินอัดแน่นจะต้องได้ประมาณ ๑๙,๖๐๐ ลบ.ม. ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณปริมาณดินไว้เพียง ๔,๙๐๐ ลบ.ม. ซึ่งจะถมดินได้ประมาณ ๔ ไร่ ๒ งาน เท่านั้น กรณีจึงถือว่า เป็นความบกพร่องของหน่วยงานในการคำนวณผิดพลาด ซึ่งส่งผลให้ผู้รับจ้างมีอาจปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาได้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเท็จจริง และสามารถตรวจรับงานและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง หน่วยงานก็ชอบที่จะดำเนินการแก้ไขสัญญาจ้าง โดยลดปริมาณงานจ้างให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างเท่ากับปริมาณงานและราคาที่ถูกต้องตามสัญญาจ้างที่แก้ไข อันเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยงาน โดยไม่ถือว่าหน่วยงานเสียประโยชน์ตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ ได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการคิดค่างานเพิ่ม-ลด

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้าง บริษัท A ก่อสร้างอาคารพร้อมครุภัณฑ์ จำนวน ๔๓ รายการ และระบบเสริมความมั่นคงในการควบคุมผู้ต้องขัง ๑ ระบบ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๑๑๕,๐๐๐ บาท ตามสัญญาลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ กำหนดแล้วเสร็จ ๑,๑๐๘ วัน ส่งมอบสถานที่ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ สัญญาสิ้นสุดวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ในระหว่างสัญญาหน่วยงานอนุมัติให้มีการแก้ไขสัญญา รวม ๒ ครั้ง ซึ่งในการแก้ไขสัญญาครั้งที่ ๒ มีการแก้ไขรายการที่ ๓๙ งานก่อสร้างถนนและลานจอดรถ โดยลดพื้นที่ทางเท้ากับเพิ่มระดับถนนและทางเท้ารวมอยู่ด้วย ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับผู้รับจ้างร้องขอจ่ายเงินค่างานเพิ่มเนื่องจากแบบรูปรายการที่ทำจริง และใบแสดงปริมาณงานและราคา (BOQ) ของคู่สัญญาไม่ตรงกับสัญญา ซึ่งเรื่องนี้หน่วยงานได้ประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ ผู้คิดคำนวณราคากลางและผู้ควบคุมงาน เพื่อพิจารณาค่างานก่อสร้างถนน สรุปได้ว่า เนื่องจากตามสัญญาข้อ ๑๓ กำหนดให้ผู้รับจ้างก่อสร้างตามแบบรูปรายการกำหนด ผู้รับจ้างจึงต้องก่อสร้างให้ครบถ้วนตามแบบรูป หากมีกรณีแบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้ และตามรายการประกอบแบบงานวิศวกรรมหน้า ๒ ข้อ ๑.๘ กำหนดไว้ว่า หากรูปแบบและรายการมีความขัดแย้งกันหรือไม่ชัดเจน ผู้รับจ้างจะต้องเสนอขอความเห็นชอบ หรือคำวินิจฉัยต่อคณะกรรมการตรวจการจ้างเสียก่อน ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการก่อสร้างตามการวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ปรากฏว่าไม่มีการแก้ไขสัญญาจ้าง จนกระทั่งการดำเนินการก่อสร้างในรายการแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานของผู้รับจ้างเรียบร้อยแล้ว โดยผู้รับจ้างไม่เคยโต้แย้งในเรื่องปริมาณ พื้นที่ก่อสร้างที่แตกต่างกันดังกล่าว หน่วยงานจึงเห็นว่า เป็นกรณีที่รับกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือเป็นการสมประโยชน์ของหน่วยงาน และสัญญาจ้างข้อ ๔ ที่ได้กำหนดให้สัญญาจ้างเป็นแบบเหมารวม โดยไม่ได้กำหนดให้ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามปริมาณงานที่ผู้ว่าจ้างตรวจรับได้จริงในสนาม ดังนั้น หน่วยงานผู้ว่าจ้างจึงต้องผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินค่างานตามจำนวน

ค่าจ้างที่ตกลงกันไว้ในสัญญา โดยคู่สัญญาไม่สามารถนำข้อเท็จจริงเรื่องพื้นที่ก่อสร้างมาพิจารณาเพื่อปรับลด หรือเพิ่มราคาค่างานได้อีก

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า สมควรคิดเป็นค่างานเพิ่ม และจะต้องเบิกจ่ายเงินเพิ่มเติมในรายการที่ ๓๙ ให้ผู้รับจ้างหรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

โดยหลักการระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ วรรคสอง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงไว้สรุปว่า หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบของ หรือระยะเวลาในการทำงานให้ตกลงพร้อมกันไป ซึ่งตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว หากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลง โดยมีการปรับลดเนื้องานหรือเพิ่มเนื้องานที่อยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของงานจ้าง และเป็นเหตุให้ต้องลดวงเงินหรือเพิ่มวงเงินตลอดจนระยะเวลาในการทำงานแล้ว หน่วยงานและผู้รับจ้างก็ชอบที่จะต้องตกลงกันให้ชัดเจนพร้อมกันไป กรณีตามที่หาหรือหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามสัญญาจ้างที่หน่วยงานได้ทำไว้กับผู้รับจ้าง ข้อ ๔ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้างจำนวน ๓๕๓,๑๑๕,๐๐๐ บาท โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดจ่ายเงินเป็นงวดๆ ตามบัญชีแสดงลักษณะงานและค่างาน จึงเป็นการทำสัญญาแบบเหมารวม ดังนั้น ค่างานที่เพิ่มขึ้นในส่วนของเนื้องานที่แตกต่างกันดังกล่าวข้างต้น เมื่อมิได้มีการตกลงแก้ไขกันไว้เป็นอย่างอื่น หากผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างงานตามสัญญาเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้วทุกประการ แม้ผู้รับจ้างจะทำการก่อสร้างโดยมีปริมาณงานเพิ่มขึ้น หรือน้อยกว่าที่ระบุไว้ในบัญชีแสดงปริมาณงาน หรือในสัญญาก็ตาม บริษัทฯ ผู้รับจ้างก็ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่างานเพิ่ม และในขณะเดียวกันหน่วยงานก็ไม่อาจหักเงินผู้รับจ้างในส่วนค่างานที่ลดลงได้เช่นกัน

อนึ่ง กวพ. มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ปัญหาที่ใบแสดงรายการปริมาณงานและราคาที่ผู้รับจ้างเสนอไม่สอดคล้องกับปริมาณงานและราคากลางของทางราชการนั้น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จะต้องทำการประเมินราคาให้ถูกต้องตามความเหมาะสมก่อนถึงขั้นตอนการทำสัญญา ซึ่งการไม่ดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้ทางราชการเสียประโยชน์

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	ข้อหาหรือการคิดค่าเสียหาย
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ ข้อ ๑๔๕ ข้อ ๑๔๕ ทวิ
หนังสือเวียน	หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร (กวพ) ๐๓๐๕/ว๙๐๙๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒
มติคณะรัฐมนตรี	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมากที่สุด นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างมหาวิทยาลัย Ab เป็นที่ปรึกษาโครงการหนึ่งเป็นเงิน ๖,๖๙๘,๐๐๐ บาท กำหนดให้ส่งมอบงาน ๒ งวด สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งต่อมามหาวิทยาลัยฯ ได้ส่งมอบงานงวดที่ ๑ และหน่วยงานได้รับมอบไว้ใช้งานแล้ว เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯ ได้ส่งมอบงานงวดที่ ๒ (งวดสุดท้าย) แล้วแต่ไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดในสัญญา กล่าวคือ ในสัญญางวดที่ ๒ กำหนด เรื่องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการฯ โดยกำหนดให้ที่ปรึกษานำเสนอสาระที่เกี่ยวกับโครงการและวันเปิดโครงการในรูปแบบของข่าว หรือภาพข่าว หรือบทความเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ หลังวันเปิดโครงการ ดังนี้

๑. ทางรายการโทรทัศน์

สัญญากำหนดว่า ที่ปรึกษาจะต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางรายการโทรทัศน์ฯ ไม่น้อยกว่า ๒ รายการ ซึ่งที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาในประเด็นดังกล่าวได้ และได้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการที่ไม่สามารถดำเนินการตามสัญญามายังหน่วยงาน โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ที่ปรึกษาไม่ดำเนินการตามสัญญาดังกล่าว อาจจะมีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่โครงการฯ

๒. ทางสื่อหนังสือพิมพ์

สัญญากำหนดว่า ที่ปรึกษาจะต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อหนังสือพิมพ์ ไม่น้อยกว่า ๘ ชิ้นหรือครั้ง ซึ่งที่ปรึกษาได้ดำเนินการเผยแพร่ตามที่กำหนดในสัญญาแล้ว เพียงแต่ที่ปรึกษาได้เผยแพร่ทางสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน ๓ ชิ้น ในช่วงใกล้สิ้นสุดสัญญา กล่าวคือ สัญญาสิ้นสุดวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ที่ปรึกษา ได้เผยแพร่ทางสื่อหนังสือพิมพ์ ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ตามลำดับ

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือ แนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานเห็นควรให้รับมอบผลงานงวดที่ ๒ ดังกล่าวไว้ใช้ในราชการต่อไป โดยให้มีการแก้ไขสัญญาเพื่อลดงานในเรื่องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางรายการโทรทัศน์ ไม่น้อยกว่า ๒ รายการ และลดวงเงินตามความเหมาะสมแล้ว ในกรณีนี้หน่วยงานจะยังสามารถคิดค่าเสียหายจากการที่ไม่ออกรายการโทรทัศน์ และจากการที่ที่ปรึกษาได้เผยแพร่ทางสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน ๓ ชิ้น ในช่วงใกล้สิ้นสุดสัญญาได้หรือไม่ อย่างไร และมีแนวทางการดำเนินการและหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหาย อย่างไร

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานเห็นควรไม่รับมอบผลงานงวดที่ ๒ ดังกล่าว เนื่องจากที่ปรึกษาส่งมอบผลงานไม่ครบถ้วนตรงตามสัญญา ในกรณีนี้ หน่วยงานจะมีแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างไร เช่น การจ่ายเงินสำหรับผลงานที่ที่ปรึกษาได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อความเป็นธรรม และแนวทางในการดำเนินการและการคิดค่าเสียหายที่ที่ปรึกษาไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ รวมทั้งแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการเป็นผู้ทำงานด้วย

ข้อพิจารณา

๑. ประเด็นข้อหารือ ๑ ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้ว จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็น โดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์ของทางราชการให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่พิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ และวรรคสองกำหนดว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง หากมีความจำเป็น ต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบของหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลงพร้อมกันไป ดังนั้น กรณีตามข้อหารือจึงเป็นดุลพินิจที่หน่วยงานจะต้องพิจารณาว่าการดำเนินการดังกล่าว มีความจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อทางราชการหรือไม่ ถ้าหากเห็นว่ามี ความจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อทางราชการแล้ว กรณีย่อมอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะดำเนินการได้ภายใต้ระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ และหากเกิดความเสียหาย หน่วยงานก็มีสิทธิเรียกค่าเสียหายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา สำหรับแนวทางการดำเนินการและหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหาย กวพ. ยังไม่มีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว จึงเป็นปัญหาในเรื่องข้อเท็จจริงและเป็นดุลพินิจของหน่วยงานในการพิจารณาและโดยที่มหาวิทยาลัยฯ เป็นหน่วยงานของรัฐเช่นเดียวกัน จึงควรจะมีการเจรจาตกลงกันเรื่องค่าเสียหายให้เรียบร้อยก่อน

และนำจำนวนค่าเสียหายดังกล่าวไปปรับลดจำนวนวงเงินตามสัญญาที่จะมีการแก้ไขสัญญาดังกล่าวตามความเหมาะสมต่อไป

๒. ประเด็นข้อหาหรือ ๒ หากหน่วยงานเห็นว่า งานในงวดที่ ๒ ที่ปรึกษาส่งมอบผลงานไม่ครบถ้วนตรงตามสัญญาแล้ว ซึ่งถือได้ว่า ที่ปรึกษาไม่ปฏิบัติตามสัญญาจึงเป็นกรณีที่หน่วยงานจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาที่ได้กำหนดไว้ และหากเกิดความเสียหายหน่วยงานย่อมมีสิทธิเรียกค่าเสียหายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ส่วนการที่จะคิดค่าเสียหายเป็นจำนวนเท่าใดนั้น เป็นดุลพินิจของหน่วยงานในการพิจารณา โดยควรเจรจาตกลงกับมหาวิทยาลัยฯ ก่อน ตามความเห็นที่ให้ไว้ในประเด็น ข้อ ๑ ข้างต้น

สำหรับแนวทางในการดำเนินการเรื่องการพิจารณาให้มหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาตามสัญญาจ้างที่ปรึกษาดังกล่าวเป็นผู้ทำงานนั้น หน่วยงานย่อมจะต้องพิจารณาดำเนินการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๕ และข้อ ๑๔๕ ทวิ ประกอบหลักเกณฑ์ที่ได้แจ้งเวียนแล้วตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๐๓๐๕/ว ๙๖๙๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ เกี่ยวกับการพิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเรียกร้องระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทระหว่างกันมิให้ฟ้องคดีต่อศาลให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความ เพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้าง
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างกับบริษัท A สัญญาลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ จ้างซ่อมปรับปรุงอาคารเรือนแถวปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นเงิน ๑๗,๓๖๑,๐๐๐ บาท แบ่งออกเป็น ๙ งวดงาน กำหนดเริ่มงานภายในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ ครบกำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ แต่เนื่องจากอาคารเรือนแถว ซึ่งอยู่ในงวดงานที่ ๗ ของสัญญาจ้างดังกล่าวจะถูกรื้อถอนเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารแห่งใหม่ หน่วยงานได้รายงานเพื่อขอแก้ไขสัญญาจ้างดังกล่าว โดยขอเปลี่ยนแปลงรายการซ่อมงวดงานที่ ๗ จากเดิมซ่อมปรับปรุงเรือนแถว ตั้งอยู่ในพื้นที่ แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นซ่อมแซมปรับปรุงเรือนแถว ตั้งอยู่ในพื้นที่ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยวงเงินและรายละเอียดในการซ่อมไม่เปลี่ยนแปลง

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า การที่หน่วยงานรายงานเพื่อแก้ไขสัญญาจ้างดังกล่าว จะขอแก้ไขสัญญาโดยนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ มาปรับใช้ได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

โดยหลักการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้ว จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็น โดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น

ตามที่หน่วยงานแจ้งว่า อาคารเรือนแถว ตั้งอยู่ในพื้นที่ แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นรายการซ่อมปรับปรุงในงวดงานที่ ๗ ของสัญญาจ้าง จะถูกรื้อถอนเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารแห่งใหม่ จึงขอแก้ไขสัญญาเป็นซ่อมปรับปรุงเรือนแถว ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยวงเงินและรายละเอียดในการซ่อมไม่เปลี่ยนแปลง นั้น กรณีนี้ถือได้ว่าเป็นความจำเป็นและเป็นกรณีที่ไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์เนื่องจากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงยอมกระทำได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ แต่ทั้งนี้ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงจะต้องอยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของสัญญาเดิมด้วย โดยในการดำเนินการของหน่วยงานในเรื่องดังกล่าว หน่วยงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อไป

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อยกหรือการเพิ่มงานฐานรากและเสาเข็มงานก่อสร้าง
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด Ab ก่อสร้างอาคารสำนักงานจังหวัด พร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบ ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยการก่อสร้างบ้านพักข้าราชการ ๑, ๒, ๓ แบบแปลนมาตรฐานกำหนดให้ใช้เสาเข็มหกเหลี่ยมกลาง dia ๐.๑๕ x ๖.๐๐ เมตร และแบบบ้าน ๖ กำหนดให้ใช้เสาเข็มขนาด ๐.๑๘ x ๐.๑๘ x ๒๑.๐๐ เมตร แต่ผลการเจาะสำรวจดินของงานก่อสร้างบ้านพักข้าราชการพบว่า เสาเข็มตามแบบแปลนไม่มีความแข็งแรงและปลอดภัยเพียงพอสำหรับ รั้งน้ำหนักผู้รับจ้างจึงได้เสนอแนวทางแก้ไข ๒ แนวทาง คือ ใช้เสาเข็มตามแบบ แต่เพิ่มจำนวนเสาเข็มให้มากขึ้น หรือเพิ่มขนาดและความยาวของเสาเข็มแต่จำนวนเสาเข็มเท่าเดิม ซึ่งกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาตรวจสอบและมีความเห็นว่า ควรเปลี่ยนเสาเข็มเป็นเสาเข็มยาวทั้งหมด โดยกรมโยธาฯ มีความเห็นว่า แบบบ้าน ๑, ๒, ๓ ให้ใช้เสาเข็มขนาด ๐.๑๘ x ๐.๑๘ x ๒๑.๐๐ เมตร และแบบบ้าน ๖ ให้ใช้เสาเข็มขนาด ๐.๒๒ x ๐.๒๒ x ๒๕ เมตร เพื่อให้แข็งแรงและปลอดภัยเพียงพอสำหรับรั้งน้ำหนักตามแบบแปลน และการเพิ่มขนาดเสาเข็มดังกล่าวมีราคาค่างานเพิ่มขึ้นเป็นเงิน ๑,๒๐๗,๓๘๓ บาท ซึ่งหน่วยงานแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบว่า สัญญาจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาจ้างโดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์ และไม่มีเงื่อนไขในการหักค่าเสาเข็มไว้เป็นประการอื่น ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้รับจ้างได้มีหนังสือชี้แจงว่า การก่อสร้างตามความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อให้แข็งแรงและปลอดภัยเพียงพอ สำหรับรั้งน้ำหนักถือเป็นงานพิเศษและการแก้ไขงานเป็นการปฏิบัติตามสัญญาจ้าง ข้อ ๑๖ ขอให้พิจารณาราคาค่างานเพิ่มให้กับผู้รับจ้าง

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า กรณีการเปลี่ยนแปลงเสาเข็มดังกล่าวตามความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง ถือเป็นงานพิเศษและการแก้ไขงานตามสัญญาจ้างหรือไม่ และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มขึ้น นั้น หน่วยงานหรือผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบ อนึ่ง ใบแสดงปริมาณวัสดุก่อสร้างและราคากำหนดให้มีงานทดสอบ ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องเจาะสำรวจดินทดสอบ

การรับน้ำหนักบรรทุกของเสาเข็มเฉพาะงานก่อสร้างอาคารสำนักงาน แต่งานบ้านพักข้าราชการ ไม่ได้กำหนดไว้

ข้อพิจารณา

ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๑๒๐๔/๑๑๕๔๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๙ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดงานดินถม งานดินตัก และฐานรากในการจ้างก่อสร้าง ข้อ ๒ กำหนดให้หน่วยงานสำรวจ และกำหนดปริมาณงานดินถม งานดินตัก ในแบบรูปรายการละเอียดให้ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง และให้พยายามพิจารณาดำเนินการสำรวจสภาพดิน ในสถานที่ก่อสร้าง เพื่อกำหนดแบบรูปและรายการละเอียด ในงานฐานรากให้แน่นอนชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความสั้นยาวและขนาดของเสาเข็ม ที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาค่างานก่อนเริ่มดำเนินการจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓ ในกรณีที่หน่วยงานไม่อาจกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดของงานฐานรากให้เป็นที่น่าพอใจ จำเป็นจะต้องให้มีทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงรายการฐานรากตามสภาพของการก่อสร้างได้ โดยปกติให้กำหนดเงื่อนไขในลักษณะเป็นทางเลือกไว้ตั้งแต่ต้น เช่น ต้องตอกเสาเข็มหรือใช้ฐานแผ่หรือขนาดความสั้นยาวของเสาเข็ม และในชั้นการเสนอราคาของผู้รับจ้างก่อสร้าง และการพิจารณาของทางราชการ ให้มีการกำหนดราคาจ้างในส่วนต่างๆ ให้ชัดเจนไว้ตั้งแต่ต้น และระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างด้วย และข้อ ๔ กรณีนอกเหนือจากข้อ ๓ หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงรายการฐานราก หน่วยงานจะต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องมีการตกลงกันในเรื่องของเนื้องานที่เปลี่ยนแปลงไป และราคาค่าจ้าง รวมทั้งระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไปด้วย

ส่วนประเด็นที่หาหรือว่า การเปลี่ยนแปลงความยาวของเสาเข็มตามความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง ถือเป็นงานพิเศษและการแก้ไขงาน หรือไม่นั้น เนื่องจากตามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงานจังหวัด พร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบ เลขที่ ๓๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ข้อ ๑๖ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างทำงานพิเศษ ซึ่งไม่ได้แสดงไว้ หรือรวมอยู่ในเอกสารสัญญา หากงานพิเศษนั้นๆ อยู่ในขอบข่ายทั่วไปแห่งวัตถุประสงค์ของสัญญานี้ นอกจากนี้ ผู้ว่าจ้างยังมีสิทธิสั่งให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบรูปและข้อกำหนดต่างๆ ในเอกสารสัญญานี้ด้วย โดยไม่ทำให้สัญญาเป็นโมฆะแต่อย่างใด กรณีนี้ การก่อสร้างอาคารฯ ดังกล่าว ผู้ว่าจ้างไม่ได้สั่งให้ผู้รับจ้างทำงานพิเศษซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในสัญญา

โดยงานดังกล่าวยังคงเป็นเนื้องานเดิมตามสัญญา แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงความยาวของเสาเข็มดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงาน เพื่อให้บ้านพักข้าราชการมีความมั่นคงแข็งแรงมากขึ้น กรณีจึงเป็นการแก้ไขงานตามนัยสัญญาจ้างฯ ข้อ ๑๖ หัวหน้าหน่วยงานจึงอาจพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างฯ ดังกล่าวได้ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ โดยการแก้ไขสัญญาดังกล่าวให้คู่สัญญาตกลงกันในเรื่องการเพิ่มหรือลดวงเงินหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาในการทำงานไปพร้อมกันด้วย

อย่างไรก็ดี หน่วยงานมีหน้าที่ต้องถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ในการประกาศประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารสำนักงานจังหวัดพร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างประกอบฯ นั้น หน่วยงานจึงต้องดำเนินการสำรวจสภาพดินในสถานที่ก่อสร้าง เพื่อกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดในงานฐานรากให้แน่นอนชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความสั้นยาวและขนาดของเสาเข็ม ในกรณีที่หน่วยงานไม่อาจกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดของงานฐานรากให้เป็นที่แน่นอนได้ จำเป็นจะต้องให้มีทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงรายการฐานรากตามสภาพของการก่อสร้างได้ โดยปกติให้กำหนดเงื่อนไข ในลักษณะเป็นทางเลือกไว้ตั้งแต่ต้น กรณีนี้ หน่วยงานจึงต้องพิจารณาว่าได้ดำเนินการตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในส่วนของการก่อสร้างบ้านพักข้าราชการไม่ได้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นหากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงรายการฐานราก หน่วยงานจะต้องพิจารณาแก้ไขสัญญาตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยคู่สัญญาจะต้องมีการตกลงกันในเรื่องของเนื้องานที่เปลี่ยนแปลงไป และราคาค่าจ้างรวมทั้งระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไปด้วย ทั้งนี้ ตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ข้อ ๔

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการขอจัดจ้างแบบพิเศษและเพิ่มเติมงานตามสัญญาเดิม

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ก่อสร้างอาคารเรียน ๑ หลัง โดยมีวัตถุประสงค์ การก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นอาคารเรียนรวมและอเนกประสงค์ โดยมีบริษัท A เป็นผู้รับจ้าง ตามสัญญาลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ วงเงินรวม ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งปัจจุบัน อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง และคาดว่าจะแล้วเสร็จทัน ตามกำหนดวันสิ้นสุดสัญญา ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมาหน่วยงานเห็นว่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้อาคาร เนื่องจากเดิมมีงบประมาณจำกัดจึงทำให้อาคารยังคงขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของปรับปรุง ระบบไฟฟ้าแรงสูง งานสถาปัตยกรรมบางส่วน งานระบบปรับอากาศ และงานบริเวณโดยรอบอาคาร ซึ่งเห็นควรดำเนินการก่อสร้างโดยทันที เพื่อเป็นการประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่ม และรายได้เสริม จากการเปิดให้เช่าพื้นที่ในการจัดงานต่างๆ ของภาคเอกชน และลดต้นทุนของทางหน่วยงาน ในการที่ต้องเช่าพื้นที่ในการทำกิจการต่างๆ หน่วยงาน จึงเห็นควรปรับปรุงและต่อเติมงาน ในบางส่วนของอาคารที่ยังขาดความสมบูรณ์ มูลค่าโครงการประมาณ ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จัดจ้างแบบพิเศษภายใต้เงื่อนไขราคาเดิม ที่ไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์และระยะเวลา ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า ในกรณีดังกล่าวหน่วยงานสามารถทำการจัดจ้างแบบ พิเศษและแก้ไขสัญญางานเพิ่มเติมให้กับผู้รับจ้างรายเดิมได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. ตามหลักการระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ สัญญาที่ลงนามแล้วจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้น จะเป็นเรื่องของความจำเป็น โดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อ ประโยชน์แก่ทางราชการ กรณีก็จะอยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะพิจารณาอนุมัติให้

มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ อย่างไรก็ดีตามหลักการดังกล่าว หากเป็นการแก้ไขเพื่อเพิ่มเติมงานจากสัญญาเดิมแล้ว เนื้องานส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นก็ต้องเป็นงานที่อยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ของสัญญาเดิมด้วย หากมีชิ้นงานที่อยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ของสัญญาเดิมแล้ว กรณีก็จะต้องดำเนินการโดยการจัดหาใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการพิจารณาว่าจะดำเนินการจัดหาโดยวิธีใดย่อมต้องพิจารณาตามระเบียบ โดยขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็นและข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป

๒. กรณีตามข้อหาหรือ หน่วยงานจะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า ส่วนของงานที่ต้องการเพิ่มเติมดังกล่าว เป็นงานที่อยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ของสัญญาจ้างเดิมหรือไม่ หากอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์ของสัญญาจ้างเดิมแล้ว ก็ย่อมเป็นไปตามหลักการระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ที่จะดำเนินการด้วยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาเพื่อเพิ่มเติมงานส่วนนี้ไว้ในสัญญาเดิมได้ แต่หากไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะแก้ไขสัญญาได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ แล้ว หน่วยงานก็ต้องดำเนินการจัดจ้างใหม่

อนึ่ง กวพ. มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เนื่องจากกรณีอาจมีงานบางส่วนที่ในการก่อสร้างหรือดำเนินการจะเกี่ยวเนื่องกันระหว่างงานที่ตกลงไว้ตามสัญญาเดิมกับงานส่วนที่เพิ่มเติมใหม่ ดังนั้น ในการคิดคำนวณค่าจ้างและงานในส่วนที่จะตกลงจ้างเพิ่มนั้น ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการด้วยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาเดิม หรือดำเนินการจ้างเป็นสัญญาใหม่ หน่วยงานจะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนไม่ให้มีการ คิดค่างานที่ทับซ้อนหรือเกินกว่างานที่ต้องทำจริง

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการขอเปลี่ยนแปลงจอบคอมพิวเตอร์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์ กับ บริษัท ก ในราคา ๓๖๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือแจ้งประธานกรรมการเปิดซอง สอบราคาว่า บริษัทผู้ผลิตได้ยกเลิกสายการผลิตจอบคอมพิวเตอร์ LCDdMonitor ๑๘.๕ นิ้ว รุ่น aAAa แล้ว และขอเสนอผลิตภัณฑ์ LCDaMonitor ๑๘.๕ นิ้ว รุ่น bBBb มาทดแทน ซึ่งสามารถใช้งานทดแทนกันได้ ประกอบกับตามสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์ ข้อ ๑ วรรค ๓ กำหนดว่า “ในกรณีที่เป็นการซื้อสิ่งของซึ่งจะต้องมีการตรวจทดลอง ผู้ขายรับรองว่าเมื่อตรวจทดลองแล้วต้องมีคุณภาพและคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ด้วย หากผู้ขายประสงค์จะนำคอมพิวเตอร์รายการใด ต่างไปจากรายละเอียดที่กำหนดไว้ในผนวก ๑ มาติดตั้งให้ผู้ซื้อผู้ขายจะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากผู้ซื้อก่อน และคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาติดตั้งดังกล่าวนั้น จะต้องมีความเหมาะสมไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในผนวก ๑” ทั้งนี้ ผู้ซื้อได้ให้ความเห็นชอบและสั่งการให้ดำเนินการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไป และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้ดำเนินการตรวจรับพัสดุตามระเบียบฯ ต่อไป

ข้อหาหรือ

หากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามที่ได้ยื่นเสนอราคาแต่มีคุณลักษณะที่ดีกว่าเดิม คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จะดำเนินการตรวจรับพัสดุตามที่ได้มีการขอเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะมีความผิดหรือไม่ หากไม่ดำเนินการตรวจรับเนื่องจากจอบคอมพิวเตอร์ที่ขอเปลี่ยนแปลงมีคุณลักษณะทางเทคนิคไม่ตรงตามที่ได้เสนอไว้

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ กำหนดว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ และ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งกรณีตามที่หารือนี้หน่วยงานโดยหัวหน้าสำนักงานผู้รับมอบอำนาจได้ทำสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์กับบริษัท ก ซึ่งตามสัญญาดังกล่าว ข้อ ๑ วรรค ๓ กำหนดว่า “ในกรณีที่เป็นการซื้อสิ่งของซึ่งจะต้องมีการตรวจทดลองผู้ขายรับรองว่าเมื่อตรวจทดลองแล้วต้องมีคุณภาพและคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ด้วยหากผู้ขายประสงค์จะนำคอมพิวเตอร์รายการใด ต่างไปจากรายละเอียดที่กำหนดไว้ในผนวก ๑ มาติดตั้งให้ผู้ซื้อ ผู้ขายจะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากผู้ซื้อก่อน และคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาติดตั้งดังกล่าวนี้ จะต้องมีความสัมพันธ์ไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในผนวก ๑ ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า จอคอมพิวเตอร์รุ่นที่ผลิตขึ้นมาทดแทนใหม่มีคุณลักษณะดีกว่าเดิม ดังนั้น หากหน่วยงานผู้ซื้อ ได้ให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือให้ผู้ขายส่งมอบจอคอมพิวเตอร์รุ่นที่มีการผลิตทดแทนดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงสามารถตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ อีกแต่อย่างใด โดยอาศัยเงื่อนไขของสัญญา ข้อ ๑ วรรค ๓ ดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุต้องตรวจรับให้ถูกต้องครบถ้วน ตรงตามแค็ตตาล็อกของเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มีหน้าจอคอมพิวเตอร์รุ่น BB ใหม่ ที่ผู้ขายส่งให้ โดยให้ถือว่าแค็ตตาล็อก เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาและจะต้องให้คู่สัญญาลงนามกำกับในแค็ตตาล็อกเพื่อเป็นหลักฐานแนบท้ายสัญญาด้วย

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการแก้ไขสัญญาจ้าง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๔ และ ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างปรับปรุงสนามกีฬาพร้อมอาคาร
อเนกประสงค์ ๑ รายการ สัญญาจ้างลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๑ วงเงิน ๙๔๕,๐๐๐ บาท กับ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ครบกำหนด ส่งมอบวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ต่อมาผู้รับจ้าง แจ้งว่า
หน่วยงานคิดค่าปรับตามสัญญาเป็นเงินค่าปรับ วันละ ๑,๘๙๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐
ซึ่งไม่ถูกต้อง เพราะค่าปรับงานจ้างมีอัตราค่าปรับร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ จึงเป็นเหตุให้ผู้รับจ้าง
ถูกหักค่าปรับเกิน

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า การคิดอัตราค่าปรับสัญญาจ้างโดยคิดค่าปรับอัตรา
ร้อยละ ๐.๒๐ ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๔ และจะดำเนินการแก้ไขสัญญาจ้างตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖
เป็นค่าปรับอัตราร้อยละ ๐.๑๐ ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข
เพิ่มเติมข้อ ๑๓๔ กำหนดเรื่องค่าปรับการจ้าง ซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน
ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวัน เป็นจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคา
งานจ้างนั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในเอกสารสอברהค่าจ้าง
กำหนดอัตราค่าปรับว่า “ข้อ ๘ อัตราค่าปรับ ค่าปรับตามแบบสัญญาจ้างข้อ ๑๕ จะกำหนด
ในอัตราร้อยละ ๐.๑ ของค่าจ้างตามสัญญาต่อวัน” แต่ในสัญญากำหนดให้คิดค่าปรับเป็นเงิน
วันละ ๑,๘๙๐ บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ กรณีนี้จึงเป็นการกำหนดค่าปรับที่ไม่เป็นไป
ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๔ และผิดไปจากเงื่อนไขที่ประกาศไว้ตามเอกสารสอברהค่าจ้าง สำหรับประเด็น

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)
- เรื่อง** ข้อยกเว้นการแก้ไขงวดการจ่ายเงิน
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้จ้างบริษัท A ดำเนินการบำรุงรักษาระบบตรวจวัดคลื่นสึนามิในมหาสมุทรอินเดีย เป็นจำนวนเงิน ๔๗,๔๒๕,๕๕๐ บาท โดยกำหนดจ่ายเงินงวดเดียวภายใน ๔๐๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา ต่อมาบริษัทฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอแก้ไขการแบ่งงวดการจ่ายเงิน จากงวดเดียวเป็น ๓ งวด เนื่องจากบริษัทฯ ต้องมีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับบำรุงรักษาระบบตรวจวัดคลื่นสึนามิในมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับการจ้างพิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขงวดการจ่ายเงินจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และไม่ทำให้ราชการเสียประโยชน์จึงมีมติให้แก้ไขงวดการจ่ายเงินเป็น ๓ งวด โดยบริษัทฯ ต้องจัดให้มีหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนเท่ากับวงเงินที่จะขอเบิกจ่ายในแต่ละครั้ง

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า การแก้ไขงวดการจ่ายเงินดังกล่าวถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

ข้อพิจารณา

โดยหลักการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้น จะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าหากมีการเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลด

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ขอรื้อการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้จ้างสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอเป็นที่ปรึกษาจัดทำโครงการทบทวนมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ที่ประกาศใช้เกิน ๕ ปี ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ในวงเงิน ๗,๖๔๐,๐๐๐ บาท สัญญาสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ต่อมา ได้ขยายระยะเวลาสัญญาสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยรายละเอียดของงานแบ่งเป็น ๒ กิจกรรม และแบ่งการจ่ายเงินค่าจ้างเป็นรายงวด จำนวน ๑๐ งวด สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ได้ส่งมอบงานกิจกรรมที่ ๑ และกิจกรรมที่ ๒ ข้อ (๒.๑ - ๒.๒) และข้อ ๒.๓ งวดที่ ๑ จำนวน ๑๙๐ เรื่อง (จากจำนวน ๒๐๐ เรื่อง) ภายในกำหนดครบถ้วนถูกต้อง ยกเว้นกิจกรรมที่ ๒ ข้อ (๒.๓) ในงวดที่ ๒ วงเงิน ๙๗๒,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วงเงิน ๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท ยังไม่มีการส่งมอบ จำนวน ๑๐ เรื่อง เนื่องจากการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ ๒ ข้อ (๒.๓) งวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการวิชาการผู้จัดทำร่างได้พิจารณาจัดทำร่างแล้วเสร็จ คณะกรรมการพิจารณาร่างมาตรฐานต้องพิจารณากลับกรอกร่างให้สมบูรณ์ถูกต้องทั้งด้านภาษาและวิชาการ คณะกรรมการพิจารณาร่างคณะนี้ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิสระเป็นกรรมการมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเป็นกรรมการและเลขานุการอีกทั้งกรรมการคณะนี้ต้องพิจารณาร่างมาตรฐานที่เป็นงานประจำและเรื่องเร่งด่วนของหน่วยงานด้วย จึงทำให้ไม่สามารถจัดประชุมและกำหนดระยะเวลาดำเนินการ แล้วเสร็จในกิจกรรมที่ ๒ ข้อ ๒.๓ งวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ ได้ ซึ่งขณะนี้ ได้พ้นกำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานแล้ว โดยสัญญาจ้างกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

ข้อหารือ

กรณีดังกล่าวสามารถดำเนินการปรับเป็นรายวันของค่าจ้างต่อเรื่องของ มอก. (เรื่องละ ๕๔,๐๐๐ บาท) ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๑๐ เรื่อง ของกิจกรรมที่ ๒ ข้อ ๒.๓ ได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๓๔ กำหนดเกี่ยวกับค่าปรับในการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษา สรุปว่า หากหน่วยงานเห็นว่า ถ้าไม่กำหนดค่าปรับไว้ในสัญญาจะเกิดความเสียหายแก่ทางราชการให้หน่วยงานผู้จัดทำสัญญากำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราหรือจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

กรณีข้อหาหรือของหน่วยงานเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สัญญาจ้างที่ปรึกษาดังกล่าวได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการทำงานของที่ปรึกษาไว้ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ กรณีนี้ ที่ปรึกษาย่อมผูกพัน ตามสัญญาที่จะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด คือวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ประกอบกับภาคผนวก ค. ของสัญญากำหนดเงื่อนไขการคิดค่าปรับไว้ว่า หากที่ปรึกษาไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จ ตามเวลาที่กำหนดไว้ หน่วยงานจะปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑ ต่อวันของค่าจ้างตามสัญญาแต่ต้องไม่ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท ดังนั้น หากผู้รับจ้างไม่อาจส่งมอบงานได้ทันภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ แม้ว่าจะเป็นการส่งมอบในงวดใดก็ตาม การคิดค่าปรับย่อมต้องคำนวณนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดส่งมอบตามสัญญาจนถึงวันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนและการคำนวณค่าปรับจะต้องคิดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑ ของค่าจ้างทั้งสัญญา มิใช่คำนวณจากค่างานงวดใดงวดหนึ่งหรือจากงานที่ยังไม่ส่งมอบ

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับผู้รับจ้างกรณีไม่สามารถปฏิบัติงานที่รับจ้างให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญา

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้จ้างบริษัท ก จำกัด ก่อสร้างอาคารปฏิบัติการรวมและระบบสาธารณูปโภค จำนวน ๑ หลัง ตามสัญญาลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๙ และหนังสือแก้ไขเพิ่มเติมรวม ๓ ครั้ง ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานภายในกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงานและจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๗๒๐ วัน ทั้งนี้ได้ขยายเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ ครอบคลุมอายุสัญญาในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒

ข้อหาหรือ

๑. หน่วยงานดังกล่าว จะสามารถดำเนินการจ่ายเงินงวดงานตามที่ได้รับจ้างเรียกเก็บโดยหักเงินค่าปรับตามสัญญาหรือ
๒. หน่วยงานจะสามารถระงับการจ่ายเงินงวดงาน ตามที่ผู้รับจ้างเรียกเก็บจนกว่าผู้รับจ้างจะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามสัญญา ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด ดังนี้

๑. ในหลักการสัญญาจ้างที่ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างตกลงแบ่งงวดงานและการจ่ายเงินไว้เป็นงวดๆ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามหลักวิชาการก่อสร้าง และแบ่งการจ่ายเงินเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานในแต่ละงวดเพื่อให้ผู้รับจ้างเกิดสภาพคล่องทางการเงิน และใช้เป็นทุนหมุนเวียนในระหว่างก่อสร้าง โดยที่งานจ้างก่อสร้างเป็นงานจ้างทำของ ซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ดังนั้น ตราบใดที่ยังไม่ครบกำหนดอายุสัญญาหรือครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาสัญญา

ออกไป แม้ผู้รับจ้างจะส่งมอบงานไม่ตรงตามงวดงานก็ยังถือไม่ได้ว่าผู้รับจ้างปฏิบัติผิดสัญญา ซึ่งในกรณีกลับกันเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาหรือครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายสัญญาแล้ว หากผู้รับจ้างยังไม่สามารถส่งมอบงานในงวดใด ย่อมถือว่าปฏิบัติผิดสัญญา กรณีนี้ผู้รับจ้างชอบที่จะแจ้งสงวนสิทธิการปรับตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา ในขณะที่มีการส่งมอบงานนั้นๆ ด้วย

๒. จากหลักการดังกล่าวข้างต้น กรณีตามที่หรือข้อ ๑ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า สัญญาจ้างก่อสร้างที่หน่วยงานทำไว้กับบริษัทฯ ครบอายุสัญญาวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒ เมื่อบริษัทฯ ส่งมอบงานในงวดใดภายหลังวันดังกล่าว หน่วยงานก็ชอบที่จะหักค่าปรับไว้ทุกครั้งที่มีการเบิกจ่ายเงิน ไปชำระค่างานในแต่ละงวดนั้นๆ โดยถือปฏิบัติให้สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินที่หน่วยงานถือปฏิบัติ

๓. กรณีตามที่หรือ ข้อ ๒ ภายหลังจากครบอายุสัญญาแล้ว หากหน่วยงานยังมีได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาจ้างโดยไม่ยึดถือระยะเวลาตามงวดงานเป็นสาระสำคัญ และบริษัทฯ ยังคงทำงานตามสัญญาต่อไป หน่วยงานย่อมไม่อาจจะรับการจ่ายเงินเมื่อบริษัทฯ ได้มีการส่งมอบงานในแต่ละงวดงานจนกว่างานจะแล้วเสร็จได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการที่คู่สัญญาได้มีการตกลงแบ่งงวดงานและงวดเงินตามนัยดังกล่าวข้างต้น

การบอกเลิกสัญญา... สัญญา... ข้อ ๑๖... ข้อ ๑๗... ข้อ ๑๘... ข้อ ๑๙... ข้อ ๒๐... ข้อ ๒๑... ข้อ ๒๒... ข้อ ๒๓... ข้อ ๒๔... ข้อ ๒๕... ข้อ ๒๖... ข้อ ๒๗... ข้อ ๒๘... ข้อ ๒๙... ข้อ ๓๐... ข้อ ๓๑... ข้อ ๓๒... ข้อ ๓๓... ข้อ ๓๔... ข้อ ๓๕... ข้อ ๓๖... ข้อ ๓๗... ข้อ ๓๘... ข้อ ๓๙... ข้อ ๔๐... ข้อ ๔๑... ข้อ ๔๒... ข้อ ๔๓... ข้อ ๔๔... ข้อ ๔๕... ข้อ ๔๖... ข้อ ๔๗... ข้อ ๔๘... ข้อ ๔๙... ข้อ ๕๐... ข้อ ๕๑... ข้อ ๕๒... ข้อ ๕๓... ข้อ ๕๔... ข้อ ๕๕... ข้อ ๕๖... ข้อ ๕๗... ข้อ ๕๘... ข้อ ๕๙... ข้อ ๖๐... ข้อ ๖๑... ข้อ ๖๒... ข้อ ๖๓... ข้อ ๖๔... ข้อ ๖๕... ข้อ ๖๖... ข้อ ๖๗... ข้อ ๖๘... ข้อ ๖๙... ข้อ ๗๐... ข้อ ๗๑... ข้อ ๗๒... ข้อ ๗๓... ข้อ ๗๔... ข้อ ๗๕... ข้อ ๗๖... ข้อ ๗๗... ข้อ ๗๘... ข้อ ๗๙... ข้อ ๘๐... ข้อ ๘๑... ข้อ ๘๒... ข้อ ๘๓... ข้อ ๘๔... ข้อ ๘๕... ข้อ ๘๖... ข้อ ๘๗... ข้อ ๘๘... ข้อ ๘๙... ข้อ ๙๐... ข้อ ๙๑... ข้อ ๙๒... ข้อ ๙๓... ข้อ ๙๔... ข้อ ๙๕... ข้อ ๙๖... ข้อ ๙๗... ข้อ ๙๘... ข้อ ๙๙... ข้อ ๑๐๐...

การบอกเลิกสัญญา

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการคิดค่าปรับ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๘

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ว่าจ้างพัฒนาระบบงานส่งเสริมการลงทุนกับ บริษัท ก เป็นจำนวนเงิน ๘,๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับจ้างมีระยะเวลาตามสัญญาจ้างเป็นเวลา ๑๒ เดือน เมื่อสิ้นสุดกำหนดระยะเวลาตามสัญญาแล้ว ผู้รับจ้างก็ยังไม่สามารถทำการแก้ไข และปรับปรุงระบบให้สามารถใช้งานได้ถูกต้องครบถ้วน หน่วยงานจึงได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้าง เนื่องจากมีค่าปรับเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้างตามข้อ ๑๓๘ แห่งระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมพร้อมเรียกค่าปรับ อันเป็นค่าเสียหายจากผู้รับจ้างเป็นจำนวน ๒,๕๐๑,๐๐๐ บาท ซึ่งหลังจากบอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างขอดำเนินการตามสัญญาให้เสร็จสิ้นโดยมิได้รับค่าจ้างแต่อย่างใด และปัจจุบันผลงาน มีความก้าวหน้าไปมาก ต่อมาผู้รับจ้างได้มีหนังสือถึงหน่วยงานให้พิจารณาทบทวนค่าปรับ โดยยืนยันที่จะคงทำงานและไม่รับค่าจ้างตามเดิมซึ่งหน่วยงานพิจารณาแล้วเห็นว่า หากสามารถ ลดค่าปรับให้กับผู้รับจ้างได้บางส่วนตามข้อ ๑๓๙ ของระเบียบฯ แต่ค่าปรับที่หน่วยงาน จะปรับตามระยะเวลาที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จนั้นยังคงเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ตามข้อ ๑๓๘

ข้อหาหรือ

จากกรณีดังกล่าวหน่วยงานจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบฯ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคแรก บัญญัติว่า “เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องให้อีกฝ่ายหนึ่ง ได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่ทั้งนี้จะให้เป็นที่เสื่อมสิทธิแก่สิทธิของบุคคลภายนอก หาได้ไม่” ประกอบกับโดยหลักการของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๘ กำหนดกรณีที่คู่สัญญา ไม่สามารถปฏิบัติ ตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงิน ค่าปรับจะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการ บอกลีกสัญญาหรือข้อตกลงเว้นแต่คู่สัญญาจะยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญา ได้เท่าที่จำเป็น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้างแล้วหน่วยงานมิได้มีหนังสือแจ้งเรื่องการคิดค่าปรับไปยังผู้รับจ้าง และผู้รับจ้าง มิได้มีหนังสือยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ กรณีนี้หน่วยงานจึงคิดค่าปรับจาก ผู้รับจ้างได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๘

การลดหรือลดค่าปรับ

หรือการขยายเวลา

...

(๒) ๒๐๖ ๕๖

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

การลดหรือลดค่าปรับ หรือการขยายเวลา

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการพิจารณางดหรือลดค่าปรับ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๙ (๑)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท A ครบกำหนดส่งมอบสิ่งของตามสัญญาภายในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทฯ ได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานดำเนินการขออนุญาตขยายขยายวิทยุสื่อสารและรับรองการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมจากหน่วยงานแห่งหนึ่ง โดยหน่วยงานดังกล่าวได้ออกใบรับรองฉบับสุดท้ายให้ภายหลังวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ เมื่อครบกำหนด ส่งมอบสิ่งของตามสัญญา บริษัทฯ ไม่สามารถส่งมอบสิ่งของตามสัญญาได้ บริษัทฯ ได้ส่งมอบสิ่งของตามสัญญา วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ และมีหนังสือขอให้หน่วยงานงดค่าปรับตามสัญญา เนื่องจากต้องเสียเวลาในการขออนุญาตการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคม ทำให้การส่งมอบสิ่งของตามสัญญาไม่ทันตามกำหนดเวลาในสัญญา หน่วยงานพิจารณาแล้วเห็นว่า สิ่งของทั้งหมดต้องส่งมอบเป็นชุดไม่สามารถแยกส่วนกันได้ เมื่อยังไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานดังกล่าวให้นำเข้าสิ่งของครบทุกจำนวน จึงถือว่าเป็นพฤติการณ์อันหนึ่งอันใด ซึ่งผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายจึงเห็นควรงดหรือลดค่าปรับให้กับบริษัทฯ ตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีหนังสือให้หน่วยงานขออนุญาตฯ จนถึงวันที่บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตจากหน่วยงาน

ข้อหาหรือ

การที่หน่วยงานงดหรือลดค่าปรับให้กับบริษัทฯ โดยอ้างเหตุว่าต้องเสียเวลาไป เนื่องจากต้องรอการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเครื่องรับ-ส่งวิทยุคมนาคม ประกอบใบอนุญาตการนำเข้าจากหน่วยงานทำให้ต้องล่าช้า จะนำเหตุดังกล่าวซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาอยู่ในระหว่างการพิจารณาของหน่วยงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่หน่วยงานมาเป็นเหตุแห่งการงดหรือลดค่าปรับได้หรือไม่และเหตุดังกล่าวถือว่าเป็นพฤติการณ์ที่ผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายและระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๓) ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๓๙ กำหนดเหตุแห่งการงดหรือลดค่าปรับ หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาให้อยู่ในอำนาจของส่วนราชการพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่เหตุเกิดขึ้นจริง ดังต่อไปนี้ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของส่วนราชการ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ให้ส่วนราชการระบุไว้ในสัญญา กำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุให้ส่วนราชการภายใน ๑๕ วัน นับแต่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อของดหรือลดค่าปรับหรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีตาม (๑) ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือส่วนราชการทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่ต้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การดำเนินการขออนุญาตขยายอายุวิฤตสื่อสารและรับรองการนำเข้าเครื่องวิทยุคมนาคมจากหน่วยงาน เป็นหน้าที่ของหน่วยงานและหน่วยงานได้ใช้เวลาพิจารณาดังกล่าวเกินกว่าที่จะคาดหมายได้ตามปกติแล้ว เหตุความล่าช้าดังกล่าวย่อมถือได้ว่าเป็นเหตุที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน กรณีนี้จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะยื่นคำของดหรือลดค่าปรับตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๑) ได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการพิจารณาค่าปรับ และการงดลดเว้นค่าปรับ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้จ้างพัฒนาระบบสารสนเทศพร้อมปรับปรุงอาคารสำนักงานกับบริษัท A ผู้รับจ้างส่งมอบงานกิจกรรมที่ ๑-๕ (งวดการจ่ายเงิน ๑-๓) อยู่ในกำหนดระยะเวลา เมื่อสิ้นสุดสัญญาผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานกิจกรรมที่ ๖-๑๑ แต่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา หน่วยงานได้แจ้งแนวทางการตรวจรับของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ผู้รับจ้างทราบ ผู้รับจ้างจึงได้ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา มีการลดวงเงินค่าจ้างและกำหนดส่งมอบงานใหม่ในงวดที่ ๔-๖ (กิจกรรมที่ ๖-๑๑) โดยนับตั้งแต่วันครบกำหนดส่งมอบงานตามสัญญาในแต่ละงวด จนถึงวันที่ผู้รับจ้างขอแก้ไขสัญญาในแต่ละงวดมีค่าปรับ รวมเป็นเงิน ๒๙,๑๓๙,๒๒๓.๗๕ บาท เมื่อแก้ไขสัญญาจ้างแล้ว ผู้รับจ้างส่งมอบงานอยู่ภายในกำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานใหม่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับมอบงาน ปรากฏว่าถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามสัญญา ต่อมาผู้รับจ้างมีหนังสือชี้แจงเหตุผลข้อเท็จจริงเพื่อให้หน่วยงานงด ลดเว้นค่าปรับ

ข้อหาหรือ

๑. กรณีหน่วยงานพิจารณาค่าชี้แจงของผู้รับจ้างแล้ว เห็นว่าเหตุที่ผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานได้ มิได้เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงาน จึงไม่พิจารณา
งด ลดเว้นค่าปรับให้กับผู้รับจ้าง ขอบด้วยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ หรือไม่

๒. การพิจารณาค่าปรับของหน่วยงานนี้ เป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนและ
เหมาะสมตามระเบียบฯ หรือไม่ เนื่องจาก

- เมื่อมีการแก้ไขสัญญา โดยการลดวงเงินค่าจ้าง การคิดคำนวณค่าปรับ
ตามเงื่อนไขของสัญญา หน่วยงานคิดจากวงเงินค่าจ้างตามสัญญาเดิม

- กรณีวันครบกำหนดส่งมอบงานตามสัญญาตรงกับวันหยุด ผู้รับจ้างมีสิทธิ
ส่งมอบงาน ในวันทำการถัดไป การคิดค่าปรับควรเริ่มนับตั้งแต่วันที่ถัดไปของวันทำการวันแรก

- ระยะเวลาที่หน่วยงานใช้ไปในการพิจารณาแก้ไขสัญญา สามารถงด ลดเว้น
ค่าปรับให้ผู้รับจ้างได้เนื่องจากเป็นความบกพร่องของหน่วยงาน ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๑)

ข้อพิจารณา

กรณีข้อหาข้อ ๑ กรณีหน่วยงานพิจารณาค่าชี้แจงของผู้รับจ้าง แล้วเห็นว่าเหตุที่ผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานได้มีได้เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงาน จึงไม่พิจารณาตัด ลดเว้นค่าปรับให้กับผู้รับจ้างนั้น กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อเท็จจริงจึงยอมอยู่ในดุลพินิจที่หน่วยงานพิจารณาได้ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจากสาเหตุตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙

กรณีข้อหาข้อ ๒ หากปรากฏว่า สัญญาจ้างฯ หน่วยงานได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา หากการแก้ไขสัญญานั้นมีการลดวงเงิน หน่วยงานย่อมต้องคิดค่าปรับตามวงเงินที่ได้แก้ไขแล้วนั้น และกรณีที่วันครบกำหนดส่งมอบตามสัญญาตรงกับวันหยุดราชการ ผู้รับจ้างย่อมมีสิทธิส่งมอบงานในวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันหยุดทำการนั้น โดยถือเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๘ และการคิดค่าปรับนั้น หากหน่วยงานกำหนดปรับเป็นรายงวด ย่อมต้องคิดค่านวนนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดส่งมอบงานในแต่ละงวด ซึ่งหากงานในงวดใดวันสุดท้ายของการส่งมอบงานตรงกับวันหยุดราชการ ผู้รับจ้างย่อมสามารถส่งมอบงานในวันเปิดทำการวันแรกที่อยู่ต่อจากวันหยุดทำการนั้นได้ แต่หากผู้รับจ้างส่งมอบงานแล้ว ปรากฏว่าไม่ถูกต้องตามสัญญา การคิดค่าปรับย่อมคิดถัดจากวันครบกำหนดส่งมอบงานในแต่ละงวด โดยหากวันสุดท้ายตรงกับวันหยุด การคิดค่าปรับย่อมต้องนับถัดจากวันที่เริ่มทำการใหม่จนถึง วันที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานใช้ระยะเวลาในการพิจารณาแก้ไขสัญญา หน่วยงานสามารถนำระยะเวลานั้นมาพิจารณาตัดหรือลด ค่าปรับหรือขยายเวลาให้แก่ผู้รับจ้างได้ เนื่องจากถือเป็นความบกพร่องของหน่วยงาน ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ และกรณีการขยายระยะเวลาให้แก่ผู้รับจ้างนั้น โดยหลักการขยายระยะเวลาจะต้องเริ่มนับต่อจากวันสิ้นสุดของระยะเวลาตามสัญญาเดิม มิใช่เริ่มนับจากวันลงนามในสัญญาที่ได้แก้ไขแต่อย่างใด

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการพิจารณาให้สิทธิขยายอายุสัญญาการก่อสร้าง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๓๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร กับห้างหุ้นส่วนจำกัด A ผู้รับจ้าง ได้ขอสงวนสิทธิขยายอายุสัญญาการก่อสร้างด้วยเหตุวันหยุดราชการประจำปี ได้แก่ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ - วันที่ ๑ - ๒ มกราคม ๒๕๕๒ วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน ๒๕๕๒ และวันหยุดราชการซึ่งเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ และ วันที่ ๑๖ - ๑๗ เมษายน ๒๕๕๒ โดยอ้างเหตุว่าเป็นวันหยุดราชการ ไม่สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานได้ และวันแรงงานแห่งชาติ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยอ้างวันหยุดประจำปี

ข้อหาหรือ

การหยุดประจำปีในกรณีดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างได้รับสิทธิในการขยายอายุสัญญาการก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๙ หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

การกำหนดระยะเวลาตามสัญญาย่อมนับรวมวันหยุดตามประเพณีไว้ด้วยแล้ว อย่างไรก็ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ส่วนราชการพิจารณางดหรือลดค่าปรับ หรือขยายเวลาทำการตามสัญญาให้แก่ผู้รับจ้างได้ด้วยเหตุ ๓ ประการ คือ เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของส่วนราชการ เหตุสุดวิสัยและเหตุที่เกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ทั้งนี้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเหตุอุปสรรคดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์และมีผลกระทบทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญาหรือไม่ ดังนั้น หากในระยะเวลาการดำเนินงานตามสัญญาเกิดปัญหาอุปสรรค ซึ่งเหตุใดเหตุหนึ่งตามกำหนดในระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ อันเป็นเหตุอุปสรรคที่ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถปฏิบัติงานได้ผู้รับจ้างย่อมขอใช้สิทธิตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๙ ได้ ดังนั้น ถ้ามีเหตุพิเศษเกิดขึ้นในวันหยุดตามประเพณีทำให้เป็นอุปสรรคไม่สามารถทำงานได้ตามสัญญา หน่วยงานก็ต้องพิจารณาเหตุตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ เป็นรายกรณีๆ ไป

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการแก้ไขแบบ การปรับและการคิดค่างานเพิ่ม

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๗๒ (๔) ข้อ ๑๓๖ ข้อ ๑๓๙ (๑)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ว่าจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารการศึกษาจำนวน ๑ หลัง ซึ่งได้รับการขยายเวลาก่อสร้างเพิ่มขึ้นอีก ๑๘๐ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรี กำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ในระหว่างช่วงที่ดำเนินการ นาย ก วิศวกรโยธาของผู้รับจ้าง ได้สอบถามด้วยวาจา เรื่องโครงสร้างเวทีห้องประชุมเพื่อรับหน้าบันเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ หัวหน้าผู้ควบคุมงานจึงได้โทรศัพท์ประสานและสอบถามทางผู้ออกแบบก่อสร้างอาคารดังกล่าว และได้รับหนังสือให้แก้ไข ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๒ แต่ผู้รับจ้างแจ้งว่ารายละเอียดยังไม่เพียงพอจึงไม่สามารถดำเนินการได้ จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ให้ประธานกรรมการตรวจการจ้างเชิญผู้ออกแบบมาชี้แจงและชี้ชัดเกี่ยวกับรายละเอียดก่อสร้างโครงสร้างเวทีห้องประชุม เช่น แพลนพื้น ขยายบันได จมูกบันได การเชื่อมต่อเหล็ก ฯลฯ โดยมีการติดตามทวงถามเสมอ และหน่วยงานได้แจ้งให้ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างตามแบบที่ผู้ออกแบบแก้ไขเปลี่ยนแปลงเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ รวมระยะเวลาที่เสียไปเนื่องจากการแก้ไขแบบแปลนเวทีห้องประชุม ถ้าเริ่มนับตั้งแต่วันที่วิศวกรของผู้รับจ้างสอบถามด้วยวาจาจากวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นระยะเวลา ๑๒๑ วัน แต่ผู้รับจ้างขอใช้สิทธิขยายเวลารวม ๒๕๓ วัน ขอขยายวงงาน ขอค่าใช้จ่ายเพิ่มจำนวน ๓๐๒,๓๖๘.๒๔ บาท โดยอ้างว่าต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนิน การก่อสร้างในส่วนใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบและมีงานเพิ่ม ทั้งนี้ ในระยะเวลาที่รอการแก้ไขแบบโครงสร้างหอประชุมเพื่อรับหน้าบัน โครงสร้างหลังคานั้น ผู้รับจ้างก็ได้ทำงานส่วนอื่นตามปกติไม่ได้หยุดงานทั้งหมดโดยสิ้นเชิงแต่อย่างใด

ข้อหารื้อ

หน่วยงานจึงขอหารือทางปฏิบัติ ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การขยายเวลาและการขอค่าใช้จ่ายเพิ่ม เนื่องจากการแก้ไขแบบแปลน โครงสร้างเวทีห้องประชุมเพื่อรับหน้าบัน ดังนี้

๑.๑ แบบรูปรายการละเอียดคลาดเคลื่อนมีปัญหาด้านเทคนิคและโครงสร้าง หน่วยงานสั่งให้แก้ไขตามที่ผู้ออกแบบได้แก้ไขเพิ่มเติมนั้น จะถือเป็นงานพิเศษที่ผู้รับจ้าง ต้องทำเพิ่มหรือไม่ และหน่วยงานจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม อย่างไร

๑.๒ ระยะเวลาที่เสียไปเนื่องจากการแก้ไขแบบรูปรายการละเอียด จะถือว่าเป็น ความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงาน ซึ่งจะอยู่ในหลักการจะพิจารณาขยายเวลา เพื่อลดค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้าง ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๑) หรือไม่

๑.๓ จากข้อ ๑.๒ เป็นความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงาน จะนับเวลาที่เสียไป เนื่องจากการแก้ไขแบบรูปรายละเอียด ตั้งแต่วิศวกรของผู้รับจ้างสอบถามด้วยวาจา ได้หรือไม่ และการที่ผู้รับจ้างขอขยายเวลาเพิ่มขึ้นจาก ๑๒๑ วัน เป็น ๒๕๓ วัน โดยผู้รับจ้าง อ้างว่าต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างงานที่แก้ไข และงานก่อสร้างในส่วนที่ใกล้เคียง ที่ได้รับผลกระทบนั้น ควรจะขยายได้หรือไม่ จำนวนมากน้อยเพียงใด

๑.๔ สัญญาสิ้นสุดแล้วแต่การก่อสร้างยังไม่เสร็จ แต่คณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างยังไม่ตรวจรับงานจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา ได้หรือไม่

๒. การขอใช้สิทธิ์ขยายเวลา และขอค่าใช้จ่ายเพิ่ม เนื่องจากการแก้ไขโครงสร้าง คานหลังคาตาดฟ้า นั้น ดังนี้

๒.๑ ผู้รับจ้างได้สอบถามข้อมูลรายละเอียดการแก้ไขโครงสร้างคาน หลังคาตาดฟ้าโดยตรงจากผู้ออกแบบ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีการทวงถามเสมอ จนกระทั่งได้รายละเอียดสมบูรณ์ ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ จึงขอให้สิทธิขยายเวลา รวม ๒๐๐ วัน ได้หรือไม่

๒.๒ การแก้ไขโครงสร้างคานหลังคา ตาดฟ้า ชั้น ถือเป็นงานพิเศษ เป็นการแก้ไขงานตามรายการสัญญา ข้อ ๑๔ และผู้รับจ้างขอค่าใช้จ่ายเพิ่มจำนวน ๗๖๑,๒๔๒.๗๙ บาท ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. กรณีตามข้อหารื้อ ข้อ ๑.๒ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ ให้หน่วยงานพิจารณาขยายเวลาทำการตามสัญญาให้แก่คู่สัญญา เพราะเหตุเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของหน่วยงาน หมายความว่า ความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานนั้น

จะต้องเป็นผลโดยตรงที่ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การแก้ไขแบบแปลนเวทีห้องประชุม นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ นั้น เป็นความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานและเป็นเหตุอุปสรรคที่มีผลกระทบทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานหรือทำงานได้ล่าช้ากว่าตามข้อกำหนดในสัญญา ระยะเวลาที่เสียไปย่อมส่งผลให้ผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญา อยู่ในหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ (๑)

สำหรับกรณีตามข้อหาหรือ ข้อ ๑.๓ และ ๒.๑ การพิจารณาขยายระยะเวลาให้แก่ผู้รับจ้างนั้น หน่วยงานต้องพิจารณาขยายเวลาให้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่หากเหตุดังกล่าวส่งผลให้การทำงานของผู้รับจ้างได้รับผลกระทบเพียงบางส่วน หน่วยงานย่อมต้องพิจารณาตามสัดส่วนที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจริง และในการพิจารณาขยายระยะเวลาให้ผู้รับจ้างนั้น หากปรากฏว่าหน่วยงาน ได้พิจารณาระยะเวลาทำการตามสัญญาให้แก่ผู้รับจ้างตามมติคณะรัฐมนตรีจำนวน ๑๘๐ วันแล้ว ในกรณีนี้ หากผู้รับจ้างร้องขอขยายระยะเวลาตามระเบียบฯ และเข้าเกณฑ์ตามที่ระเบียบฯ ข้อ ๑๓๙ กำหนดกรณียอมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณาขยายระยะเวลาให้แก่ผู้รับจ้างได้อีก เนื่องจากการขยายระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามปกติ

๒. กรณีตามข้อหาหรือ ข้อ ๑.๑, ๑.๔ และ ๒.๒ ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๒ (๔) กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ว่าจะต้องตรวจรับงานให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นไปตามรูปแบบรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้และกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจะต้องตรวจให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงกันนั้นด้วย และหากมีความจำเป็นต้องเพิ่มเงิน หรือเพิ่มระยะเวลาในการทำงาน ก็ให้ตกลงพร้อมกันไป ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ด้วย ดังนั้น กรณีที่จำเป็นจะต้องมีการแก้ไขสัญญา จึงต้องดำเนินการแก้ไขสัญญาอย่างช้าก่อนการทำการตรวจรับงาน หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า แบบรูปรายการละเอียดคลาดเคลื่อนมีปัญหาด้านเทคนิคและโครงสร้าง และหน่วยงานสั่งให้แก้ไขตามที่ผู้ออกแบบได้แก้ไขเพิ่มเติม แม้ว่าสัญญาสิ้นสุดแล้วแต่การก่อสร้างยังไม่เสร็จ และคณะกรรมการตรวจการจ้างยังไม่ตรวจรับงาน กรณีนี้ยอมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงรูปแบบตามสัญญาและเพิ่มเงิน หรือเพิ่มระยะเวลาในการทำงานตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖ ได้ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามดุลพินิจดังกล่าวของหน่วยงาน ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาจ้าง ข้อ ๑๔ “งานพิเศษและการแก้ไขงาน”

หลักการแลกเปลี่ยน

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการแลกเปลี่ยน

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๒๓

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขออนุมัติแลกเปลี่ยนซากสิ่งอุปกรณ์จำหน่ายสายยุทธโยธา จำนวน ๓ รายการ ประกอบด้วย เศษซากเหล็กน้ำหนัก ๔๒,๖๔๖ กิโลกรัม เศษซากทองแดง น้ำหนัก ๓๐ กิโลกรัม และเศษซากอลูมิเนียม น้ำหนัก ๔๘ กิโลกรัม กับเครื่องตัดหญ้าแบบสาย สะพาย จำนวน ๖๒ เครื่อง ซึ่งเศษซากดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดราคาได้กำหนดราคา กลางเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๘๖,๔๗๓.๒๐ บาท และราคาของเครื่องตัดหญ้าแบบสะพายตามบัญชี มาตรฐานครุภัณฑ์ ราคาเครื่องละ ๙,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๕๘,๐๐๐ บาท ซึ่งเมื่อ เปรียบเทียบกับราคากลางของสิ่งอุปกรณ์จำหน่ายยุทธโยธาแล้ว ปรากฏว่าสูงกว่าถึง ๗๑,๕๒๖.๘๐ บาท เนื่องจากการเปลี่ยนครุภัณฑ์ต่างประเภทหรือต่างชนิดกัน หรือการแลกเปลี่ยน วัสดุกับวัสดุประเภทและชนิดเดียวกัน จึงต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหาหรือ

กรณีดังกล่าวเป็นการแลกเปลี่ยนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒๓ (๓) และหากไม่ใช่หน่วยงานจะต้องดำเนินการ ในเรื่องนี้ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข เพิ่มเติม กำหนดให้การเช่าอสังหาริมทรัพย์สามารถกระทำได้ซึ่งตามข้อ ๑๒๓ กำหนดว่า การแลกเปลี่ยนพัสดุจะกระทำมิได้ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานเห็นว่า มีความจำเป็นจะต้อง แลกเปลี่ยนให้กระทำได้เฉพาะการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์และการแลกเปลี่ยนวัสดุ กับวัสดุเท่านั้น ทั้งนี้การแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ด้วย

กล่าวคือ การแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์จะต้องเป็นประเภทและชนิดเดียวกันและไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม การแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุจะต้องเป็นประเภทและชนิดเดียวกันและไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม จึงจะสามารถแลกเปลี่ยนได้ การแลกเปลี่ยนซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะต้องขอทำความตกลง กับสำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลังก่อน แล้วแต่กรณี

กรณีทหารหรือ หน่วยงานมีความประสงค์ที่จะทำการแลกเปลี่ยนซากสิ่งอุปกรณ์ จำหน่ายสายยุทธโยธา จำนวน ๓ รายการ ประกอบด้วย เศษซากเหล็ก เศษซากทองแดง และเศษซากอะลูมิเนียม ซึ่งได้กำหนดราคากลางไว้เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๘๖,๔๗๓.๒๐ บาท โดยแลกเปลี่ยนกับเครื่องตัดหญ้า แบบสายสะพาย จำนวน ๖๒ เครื่อง เห็นว่า การแลกเปลี่ยนดังกล่าวไม่ใช่เป็นการแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุ หรือการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ จึงไม่อาจกระทำได้

(มาตรา) คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ

ของสภาวิชาชีพหรือของทบวงการศีกษาวิชาชีพหรือของทบวงการศึกษาอื่นใด

มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

หนึ่ง ควบคุมการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาวิชาชีพหรือของสมาชิกสภาวิชาชีพอื่นใด

สอง ควบคุมการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาวิชาชีพอื่นใด

สาม ควบคุมการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาวิชาชีพอื่นใด

สี่ ควบคุมการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาวิชาชีพอื่นใด

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

การเช่า

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

๒๕๕๖

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบ ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ ข้อ ๑๒๙ และ ข้อ ๑๓๒
๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ประสบปัญหาขาดแคลนที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลของราชการ และประชาชนผู้มาติดต่อราชการ รวมถึงพื้นที่สำหรับจัดเก็บเอกสารราชการ จึงมีความประสงค์ จะเช่าที่ดิน สถานที่และพื้นที่บางส่วน เพื่อใช้เป็นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลของราชการและ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และจ้างเอกชนจัดเก็บเอกสาร

ข้อหาหรือ

๑. การเช่าที่ดินเพื่อเป็นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลของราชการและประชาชน ผู้มาติดต่อราชการ ถือเป็นการเช่าที่ดินเพื่อประโยชน์ในราชการตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ (๑) หรือไม่

๒. การเช่าสถานที่หรือพื้นที่บางส่วน เช่น อาคารจอดรถยนต์ของเอกชน เพื่อใช้จอดรถยนต์ส่วนบุคคลของราชการและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ จะสามารถดำเนินการ ตามระเบียบฯ ได้หรือไม่

๓. การจ้างเหมาบริการจากเอกชนเพื่อจัดเก็บเอกสารราชการจะสามารถดำเนินการ และใช้แบบร่างหนังสือสัญญาที่หน่วยงานทำขึ้น ได้หรือไม่

๔. ในการดำเนินการทั้ง ๓ กรณีดังกล่าว หน่วยงานจะสามารถเบิกจ่ายเงิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ (๑) และ (๒) กำหนดหลักเกณฑ์การเช่าอสังหาริมทรัพย์ไว้สรุปว่า ให้กระทำได้ ดังนี้ (๑) เช่าที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ และ (๒) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่ทำการในกรณีที่ไม่มีสถานที่ของทางราชการ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ ดังนั้น กรณีที่หารือข้อ ๑ เมื่อปรากฏว่า หน่วยงาน มีความจำเป็นต้องเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นที่จอดรถยนต์ราชการ และประชาชนผู้มาติดต่อราชการ เนื่องจากไม่มีสถานที่ของทางราชการ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ ถือได้ว่าเป็นการเช่าที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ราชการตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ (๑) ข้างต้น ส่วนกรณีที่หารือข้อ ๒ หากประสงค์จะเช่าอาคารจอดรถยนต์ของเอกชนไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเพื่อใช้เป็นที่จอดรถยนต์ของทางราชการและของประชาชนผู้มาติดต่อราชการก็ชอบที่จะดำเนินการได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ (๒) สำหรับกรณีข้อหารือข้อ ๓ เนื่องจากการจ้างเอกชนจัดเก็บเอกสารราชการเป็นการจ้างเหมาบริการตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๕ ดังนั้น หากประสงค์จะใช้แบบสัญญาจ้างที่มีข้อความนอกเหนือหรือแตกต่างไปจากตัวอย่างสัญญาที่ กวพ. กำหนดไว้ ก็ชอบที่จะส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาก่อน ทั้งนี้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓๒ และส่วนกรณีที่หารือข้อ ๔ กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเช่าอาคาร ที่ดิน และค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามภารกิจปกติหรือตามนโยบายของทางราชการ โดยให้เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานในลักษณะค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สาธารณูปโภค หรืองบรายจ่ายอื่นๆ ที่เบิกจ่ายในลักษณะเดียวกัน โดยให้หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าของงบประมาณเบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและประหยัด และคำนึงถึงประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการเช่าอาคารเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเก็บเอกสารหรือพัสดุต่างๆ และที่ดิน รวมค่าบริการอื่นใดที่เกี่ยวกับการเช่า ให้เบิกจ่ายไม่เกินอัตราตารางเมตรละห้าร้อยบาทต่อเดือน หรือในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นต้องเช่าในอัตราเกินกว่าตารางเมตรละห้าร้อยบาทต่อเดือนให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินอัตราห้าหมื่นบาทต่อเดือน แต่หากมีเหตุจำเป็นจะต้องเบิกจ่ายเกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ ให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของงบประมาณใช้ดุลพินิจเบิกจ่ายตามที่จ่ายจริงโดยอัตราที่เบิกจ่ายเงินต้องไม่สูงกว่าอัตราท้องตลาด และในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้บันทึกเหตุผลที่ต้องเบิกจ่ายเงินในอัตรานั้นไว้ด้วย

๑.๒ ค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินงานของหน่วยงาน ให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของงบประมาณหรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของงบประมาณมอบหมาย ใช้ดุลพินิจเบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง เฉพาะกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือรายการที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้จ่ายในเรื่องนั้นๆ ไว้แล้ว ซึ่งการกำหนดค่าตอบแทน ให้พิจารณาลักษณะงาน ความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน และปริมาณงาน โดยไม่จำเป็นต้องจ่ายตามวุฒิการศึกษา แต่ให้พิจารณาว่ามีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับลักษณะงานอย่างแท้จริง สำหรับวิธีการจัดจ้างให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ กรณีตามข้อหาหรือ การเช่าที่ดิน เข้าสถานที่อาคารจอตลอดยนต์ของเอกชน เพื่อใช้เป็นที่จอตลอดยนต์ของราชการและผู้มาติดต่อราชการ และจ้างเหมาบริการจากเอกชนเพื่อจัดเก็บเอกสารราชการเป็นการดำเนินงานตามภารกิจปกติของหน่วยงาน จึงสามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบดังกล่าว

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง การเช่าอสังหาริมทรัพย์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๒๙ (๒)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ดำเนินการย้ายสถานที่ทำการจากอาคารแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นอาคารเช่าไปยังอาคารอีกแห่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นสถานที่ทำงานสำหรับข้าราชการและลูกจ้างในสังกัด โดยได้เคลื่อนย้ายบุคลากรพร้อมพัสดุครุภัณฑ์จากอาคารเดิมไปยังที่ทำการแห่งใหม่ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๑ แต่เนื่องจากในขณะนั้น หน่วยงานยังไม่มีสถานที่สำหรับจอดและเก็บรักษารถราชการ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายและรักษาทรัพย์สินของทางราชการ หน่วยงานจึงได้ขอความอนุเคราะห์ หน่วยงาน ก. ซึ่งตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน และได้นำรถราชการไปจอดและเก็บรักษาบนอาคารจอดรถยนต์ ชั้น ๘ ของหน่วยงาน ก. ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ เป็นต้นมา โดยที่ยังมิได้มีการทำสัญญาเช่า แต่อย่างใด

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจะดำเนินการในเรื่องดังกล่าว อย่างไร

ข้อพิจารณา

๑. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเช่าอสังหาริมทรัพย์ไว้โดยในข้อ ๑๒๙ (๒) ให้กระทำได้ในกรณีเช่าสถานที่เพื่อใช้เป็น ที่ทำการในกรณีไม่มีสถานที่ของทางราชการหรือมีแต่ไม่เพียงพอ ดังนั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า หน่วยงาน มีความจำเป็นต้องเช่าพื้นที่อาคารจอดรถยนต์ ชั้น ๘ ของหน่วยงาน ก. เพื่อใช้เป็น ที่จอดรถยนต์ของหน่วยงาน รวมถึงข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของหน่วยงาน ตลอดจนหน่วยงานอื่นของรัฐ และบุคคลภายนอกที่มาติดต่อราชการ เนื่องจากอาคารของหน่วยงาน ซึ่งเป็นสถานที่ทำการแห่งใหม่ไม่มีสถานที่สำหรับจอดและเก็บรักษารถราชการ หน่วยงานขอที่จะดำเนินการได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๒๙ (๒)

๒. การเช่าพื้นที่จอดรถยนต์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานดังกล่าวหน่วยงานขอที่จะดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าพื้นที่จอดรถยนต์ได้เท่าที่จ่ายจริงโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง การเช่าอสังหาริมทรัพย์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๑ (๕)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่าตามตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ระบุชื่อไว้ในเอกสารว่าพันธบัตรรัฐบาลไทย ในกรณีผู้เสนอราคาใช้หลักประกันของประเภทอื่นที่มีใช้พันธบัตรรัฐบาลไทยมาประกอบการยื่นเอกสารประกวดราคา เช่น พันธบัตรธนาคารออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ช่วยชาติ พันธบัตรออมทรัพย์กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งผู้เสนอราคาอ้างว่าเป็นพันธบัตรที่ออกโดยรัฐบาลไทย หรือเป็นพันธบัตรที่รัฐบาลรับรอง ทำให้เป็นปัญหากับคณะกรรมการประกวดราคาในการพิจารณาเบื้องต้น หากตัดสินคดีก็จะได้รับการอุทธรณ์ว่าพันธบัตรดังกล่าวสามารถใช้ค้ำประกันและชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย โดยไม่คำนึงถึงเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาจ้าง

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า เงื่อนไขตามตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๕) นั้น หลักประกันของประเภทพันธบัตรรัฐบาลไทย หมายถึงพันธบัตรรัฐบาลไทยเท่านั้น ไม่รวมถึงพันธบัตรประเภทอื่น หรือพันธบัตรประเภทอื่นก็สามารถนำมาเป็นหลักประกันของได้

ข้อพิจารณา

หลักประกันของประเภทพันธบัตรรัฐบาลไทยตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔๕ (๕) เท่านั้น ไม่ได้มีความหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตาม นิยามความหมายตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ “พันธบัตร” หมายความว่า เอกสารก่อนนี้ผูกพันระยะยาวที่มีอายุนับตั้งแต่วันที่ออกตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป และมาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐนอกจากกระทรวงการคลังจะกู้เงินหรือค้ำประกันมิได้ เว้นแต่มีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “หลักทรัพย์” หมายความว่า

(๑) ตัวเงินคลัง (๒) พันธบัตร (๓) ... มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออก การซื้อขาย การโอน และการใช้ตราสารหนี้เป็นหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๑ การออกตราสารหนี้ ข้อ ๑ กระทรวงการคลังจะออกตราสารหนี้ดังต่อไปนี้ (๑) ตัวเงินคลัง (๒) พันธบัตร เมื่อรวมความหมายดังกล่าวแล้ว จึงได้ความหมายของพันธบัตรรัฐบาล คือตราสารที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออกซึ่งสัญญาว่าจะจ่ายดอกเบี้ยพร้อมเงินต้นให้แก่ผู้ถือเมื่อครบกำหนดหรือจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดๆ แล้วแต่จะตกลงกันและมีอายุนับแต่วันที่ออกตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป ดังนั้น ในการพิจารณาว่าพันธบัตรฉบับใดเป็นพันธบัตรรัฐบาลไทยตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๕) หรือไม่ จึงต้องพิจารณาว่าพันธบัตรฉบับดังกล่าวเป็นตราสารที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออกหรือไม่ อย่างไรก็ตามก็ตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้โอนกิจการการออกพันธบัตรรัฐบาลไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น ในปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเป็นผู้ออกพันธบัตรรัฐบาล

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือหลักประกันซองที่เป็นหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๑ (๔)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ตามที่หน่วยงานได้รับหลักประกันซองของบริษัท ก ซึ่งออกให้โดยบริษัท ข เพื่อค้ำประกันซองในการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น เมื่อพิจารณาตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๔) หลักประกันซองหรือหลักประกันสัญญา ต้องเป็นหนังสือค้ำประกันของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้หน่วยงานต่างๆ ทราบแล้วนั้น หน่วยงานพิจารณาแล้วว่า บริษัท ข ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น การที่บริษัท ก ได้ใช้หนังสือค้ำประกันซองของบริษัท ข จึงไม่ผ่านข้อเสนอทางด้านเทคนิค จึงไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคา

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า การปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๔) หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบข้อ ๑๔๑ (๔) หลักประกันซองหรือหลักประกันสัญญาต้องเป็นหนังสือค้ำประกันของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบแล้วโดยอนุโลมให้ใช้ตามตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่ กพพ. กำหนด ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท ข ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่หน่วยงานได้พิจารณาแล้ว ก็ย่อมสามารถพิจารณาได้ว่าหนังสือค้ำประกันซองดังกล่าวมิใช่หลักประกันตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๔)

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือแนวทางการในการใช้พันธบัตรรัฐบาลไทยเป็นหลักประกันของหลักประกันสัญญา และหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้า
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดวิธีปฏิบัติการใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกันเพิ่มเติม โดยมีหนังสือแจ้งธนาคารแห่งประเทศไทยตามแบบที่กำหนดตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๗/๔๘๔๐๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติในการนำพันธบัตรรัฐบาลไทยมาใช้เป็นหลักประกันของหลักประกันสัญญา และหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้า

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า พันธบัตรรัฐบาลไทยที่นำมาใช้เป็นหลักประกันนั้น ผู้ทรงพันธบัตรนอกจากเป็นไปในนามของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน หรือกิจการร่วมค้าแล้ว พันธบัตรที่ผู้ทรงพันธบัตรเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หุ้นส่วน หรือเป็นชื่อบุคคลอื่น และบุคคลนั้นได้มีหนังสือยินยอมเป็นผู้ค้ำประกัน สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันการยื่นขอเสนอราคา หลักประกันสัญญา และหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้าได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๑ กำหนดว่า หลักประกันของหรือหลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อไปนี้ (๑) ... (๒) ... (๓) ... (๔) ... (๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย เนื่องจากระเบียบฯ มิได้มีกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำพันธบัตรมาใช้เป็นหลักประกันว่า ผู้ทรงพันธบัตรจะต้องเป็นชื่อของผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญากับทางราชการโดยตรง แต่โดยหลักการ ผู้ทรงพันธบัตรควรจะเป็นในนามบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน หรือกิจการร่วมค้า ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญา

กับทางราชการ แต่อย่างไรก็ดี เพื่อความยืดหยุ่นและคล่องตัวในกรณีพันธบัตรรัฐบาลไทยที่จะนำมาใช้เป็นหลักประกัน เป็นชื่อของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการผู้จัดการ หุ้นส่วน ผู้จัดการ หุ้นส่วน หรือเป็นชื่อบุคคลอื่น และบุคคลนั้นต้องมีหนังสือยินยอมให้นำพันธบัตรมาใช้เป็นหลักประกันของ หลักประกันสัญญา และหลักประกันการรับเงินค่าจ้างล่วงหน้ากับหน่วยงาน โดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ ก็สามารถกระทำได้ โดยหน่วยงานและคู่สัญญาต้องไปดำเนินการจดทะเบียนในการใช้เป็นหลักประกันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือมีหนังสือแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ เพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้บันทึกการรับเป็นหลักประกันไว้แล้วแต่กรณี

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
เลขที่ ก.ต.ร.ร. ๖๓๖๔ พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๖๖-๙๗-๖๖๖-๖๖

เรื่อง การขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารเสริม
ชื่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ๖๓๖๔ พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๖๖-๙๗-๖๖๖-๖๖

มูลค่าของหลักประกัน

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
เลขที่ ก.ต.ร.ร. ๖๓๖๔ พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๖๖-๙๗-๖๖๖-๖๖

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง การขออนุมัติลดหลักประกันสัญญาของรถเช่าเพื่อนำเงินมาลงทุนหมุนเวียน

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๒ ข้อ ๑๓๖

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า มีความประสงค์ขอลดหลักประกันสัญญาการเช่า ดังนี้

๑. ขออนุมัติลดหลักประกันสัญญาจาก ๕% ของสัญญาเช่าตลอดสัญญา ลดเหลือ ๒.๕% ของค่าเช่าตลอดสัญญา

๒. ขอเปลี่ยนหลักประกันสัญญาทุกปี เนื่องจากมูลค่าสัญญาลดลงทุกปี

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๔๒ กำหนดว่า “หลักประกันของและหลักประกันสัญญาใน ข้อ ๑๔๑ ให้กำหนดมูลค่าเป็นจำนวนเต็ม ในอัตราร้อยละห้าของวงเงินหรือราคาพัสดุที่จัดหาครั้งนั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่การจัดหาพัสดุที่หัวหน้าหน่วยงานเห็นว่ามีสำคัญเป็นพิเศษจะกำหนดอัตราร้อยละห้า ร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบก็ได้” โดยหลักการหลักประกันสัญญาถือเป็นค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้งานราชการได้รับความเสียหายเกินสมควรกรณีที่คู่สัญญาปฏิบัติผิดเงื่อนไขของสัญญา สำหรับอัตรหลักประกันที่กำหนดไว้ในอัตราร้อยละห้าของวงเงินหรือราคาพัสดุที่จัดหาครั้งนั้น ถือว่าเป็นอัตราที่เหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว การขอลดหลักประกันสัญญาเหลือร้อยละ ๒.๕ ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากยังไม่มีเหตุผลเพียงพอ ส่วนกรณีที่หน่วยงานขอเปลี่ยนหลักประกันสัญญาทุกปี เนื่องจากมูลค่าสัญญาลดลงทุกปีนั้น กรณีนี้เห็นว่า หน่วยงานสามารถขอเปลี่ยนหลักประกันสัญญาตามมูลค่าค่าเช่าที่เหลืออยู่ได้ โดยการแก้ไขสัญญาภายใต้หลักเกณฑ์ของระเบียบฯ ข้อ ๑๓๖

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการใช้พันธบัตรซึ่งถูกอายัดมาเป็นหลักประกันของ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างเหมางานซ่อมเสริมคันคลองระบายด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีผู้ผ่านการคัดเลือกมีสิทธิเข้าเสนอราคาจำนวน ๑๙ ราย ผลการประมูลทางหุ้นส่วนจำกัด A เสนอราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากสิ้นสุดการเสนอราคา ได้มีผู้มีสิทธิเข้าเสนอราคา รวม ๑๔ ราย ร่วมลงชื่อถึงประธานกรรมการฯ ขอให้ตรวจสอบรายละเอียดพันธบัตรที่ใช้เป็นหลักประกันของของหุ้นส่วนจำกัด A โดยบันทึกดังกล่าวอ้างว่าหุ้นส่วนจำกัด A ได้นำพันธบัตรรัฐบาลที่ได้ขโมยถ่ายเอกสารจากตัวจริงมาใส่สี่ และนำมายื่นวางเป็นหลักประกัน ฉะนั้น พันธบัตรรัฐบาลดังกล่าว จึงไม่ใช่ตัวจริง หน่วยงานจึงได้มีหนังสือถึงธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อขอให้ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของพันธบัตรออมทรัพย์ว่าเป็นพันธบัตรที่ถูกต้องตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกให้หรือไม่ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ แจ้งว่าพันธบัตรดังกล่าวได้เคลือบพลาสติกไว้ นายทะเบียนไม่อาจพิสูจน์ความถูกต้องของพันธบัตรได้ แต่จากการตรวจสอบพันธบัตรดังกล่าวพบว่า มีร่องรอยที่พลาสติกเคลือบขาดอยู่ด้านหน้าและด้านหลังพิมพ์อยู่คนละแผ่นกัน และหากพิจารณาว่ามีการนำไปวางค้ำประกันของกับหน่วยงานราชการอื่นไว้ พันธบัตรที่นำมาแสดงก็อาจจะไม่ใช่ฉบับจริง จึงไม่ควรรับพันธบัตรที่เคลือบพลาสติกเป็นหลักประกัน

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า กรณีดังกล่าว จะพิจารณารับราคาจากผู้เสนอราคาต่ำรายถัดไปได้หรือไม่อย่างไร หรือต้องดำเนินการยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้และดำเนินการประกวดราคาใหม่ ทั้งนี้ ได้คืนหลักประกันของให้กับผู้เสนอราคาบางรายแล้ว ยกเว้นพันธบัตรของหุ้นส่วนจำกัด A ผู้เสนอราคาต่ำสุดและหลักประกันของของผู้เสนอราคาต่ำรายถัดไปนั้น

ข้อพิจารณา

ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๓๘๓๐๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๕ เรื่อง การใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกัน โดยกำหนดให้กรมการใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกัน ส่วนราชการจะต้องขอให้ผู้ประสงค์จะใช้พันธบัตรรัฐบาลไปจดทะเบียนในการใช้เป็นหลักประกันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนจึงจะรับไว้เป็นหลักประกัน ดังนั้นกรณีที่ผู้เสนอราคานำหลักประกันที่เป็นพันธบัตรรัฐบาลมาใช้เป็นหลักประกัน ส่วนราชการจะต้องขอให้ผู้ประสงค์จะใช้พันธบัตรรัฐบาลไปจดทะเบียนในการใช้หลักประกันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน จึงจะรับไว้เป็นหลักประกันตามนัยหนังสือดังกล่าว หรือเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้นและสะดวกแก่ผู้ประสงค์จะใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกันนอกเหนือจากวิธีการปฏิบัติตามหนังสือเวียนข้างต้นแล้ว การใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกันสามารถกระทำได้เพิ่มเติมอีกวิธีหนึ่ง โดยมีหนังสือแจ้งธนาคารแห่งประเทศไทยตามแบบที่กำหนด คือ ๑. ให้ผู้รับพันธบัตรไว้เป็นหลักประกันมีหนังสือแจ้งธนาคารแห่งประเทศไทยทราบว่าได้รับพันธบัตรเพื่อค้ำประกัน เพื่อธนาคารฯ จะได้ลงทะเบียนบันทึกการรับเป็นหลักประกันไว้แล้วมีหนังสือตอบรับการแจ้งให้ทราบ ๒. ในการถอนหลักประกันให้ผู้รับประกันมีหนังสือแจ้งธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ เพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้ลงทะเบียนบันทึกการถอนหลักประกัน ตามนัยหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๗/๔๘๔๐๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๖ เรื่องการใช้พันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกัน สำหรับกรณีข้อหาหรือหากปรากฏว่าหน่วยงานได้ตรวจสอบ ไปยังธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว และได้รับแจ้งว่านายทะเบียนไม่อาจพิสูจน์ความถูกต้องของพันธบัตรได้ แต่จากการตรวจสอบพันธบัตรดังกล่าวพบว่า มีร่องรอยที่พลาสติกเคลือบขาดอยู่ด้านหน้าและด้านหลังพิมพ์อยู่คนละแผ่นกัน และหากพิจารณาว่ามีกรณีนำไปวางค้ำประกันของกับหน่วยงานราชการอื่นไว้ พันธบัตรที่นำมาแสดงก็อาจจะไม่ใช่ฉบับจริง จึงไม่ควรรับพันธบัตรที่เคลือบพลาสติกเป็นหลักประกัน ประกอบกับธนาคารฯ แจ้งว่า ได้บันทึกการอายัดไว้ในทะเบียนกรรมสิทธิ์ในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และได้รับหนังสือแจ้งยกเลิก การอายัดในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยตามประกาศประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การจ้างเหมางานซ่อมเสริมคันคลองระบาย ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กำหนดให้ยื่นเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ดังนั้น กรณีที่ข้างฯ ได้นำหลักประกันของ ซึ่งเป็นพันธบัตรออมทรัพย์ใช้เป็นหลักประกันของมายื่น โดยที่พันธบัตรดังกล่าวอยู่ในระหว่างการอายัด ก่อนที่จะถึงกำหนด

ระยะเวลาให้ยื่นของจนถึงขณะยื่นของ โดยเมื่อคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการคัดเลือกเบื้องต้น เพื่อแจ้งให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาแล้ว หากต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า ห้างฯ ได้นำหลักประกันของ ซึ่งเป็นพันธบัตรออมทรัพย์ ใช้เป็นหลักประกันของมายื่น โดยที่พันธบัตรดังกล่าวอยู่ในระหว่างการอายัดก่อนที่จะถึงกำหนดระยะเวลาให้ยื่นของจนถึงขณะยื่นของ กรณีดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่คลาดเคลื่อนมาตั้งแต่การตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นแล้ว โดยพิจารณาให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิเสนอราคาผ่านเข้าไปเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา ซึ่งเป็นการพิจารณาที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ มาแต่แรก เป็นเหตุให้การเสนอราคาไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ตามไปด้วย ดังนั้นกรณีนี้จึงอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และคำนึงถึงความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายด้วย

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการคืนหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาจ้าง

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ว่าจ้างนิติบุคคลรายหนึ่งซึ่งเป็นผู้รับจ้างทำการก่อสร้างถนนลาดยาง เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยผู้รับจ้างได้วางหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาจ้างเป็นเงินสด จำนวน ๑๘๗,๔๕๐ บาท กำหนดงานแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยยังไม่มี การคืนหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาใดเลย ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผู้รับจ้าง ได้มาขอคืนหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาจ้าง หน่วยงานได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ศาลล้มละลายกลางได้พิจารณาแล้วมีมติให้นิติบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ล้มละลายเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐

ข้อหาหรือ

เมื่อนิติบุคคลเป็นผู้ล้มละลายแล้วจะสามารถคืนหลักทรัพย์ค้ำประกันสัญญาจ้างดังกล่าวได้หรือไม่อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๔ กำหนดให้หน่วยงานคืนหลักประกันให้แก่คู่สัญญา โดย (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้ำประกันโดยเร็วและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว และสำหรับกรณีนี้หากปรากฏตามข้อเท็จจริงว่าสัญญาจ้างก่อสร้างถนนลาดยางตามสัญญา ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๒ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ และสัญญาได้กำหนดเรื่องความรับผิดชอบ ในความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้ในสัญญาข้อ ๘ กล่าวคือ “...หลักประกันสัญญานี้ หน่วยงานจะคืนให้ ผู้รับจ้าง โดยไม่มีดอกเบี้ย เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง ครบ ๑ ปี นับถัดจากวันรับมอบงานงวดสุดท้าย ส่วนระยะเวลาการประกันความชำรุดบกพร่องที่เหลือ

๑ ปี ให้ผู้รับจ้าง ค่าประกันตนเอง” ดังนั้น กรณีนี้หน่วยงานคู่สัญญาต้องคืนหลักประกันสัญญาเมื่อพ้นความผูกพันตามข้อกำหนดดังกล่าวในสัญญา

อย่างไรก็ดี หากปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ให้บริษัทฯ ล้มละลาย ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๕๐/๒๕๔๙ โดยไม่ปรากฏว่ามีการยึดหรืออายัดหลักประกันสัญญาดังกล่าว หากหน่วยงานคู่สัญญาไม่สามารถคืนหลักประกันนั้นให้แก่ ผู้รับจ้างได้เนื่องจากไม่ปรากฏว่ามีตัวผู้รับจ้าง กรณีนี้หน่วยงานควรต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อไป

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง	ข้อหาหรือการคืนหลักประกันสัญญา
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๔
มติคณะรัฐมนตรี	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๗

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า ได้ทำสัญญาจ้างทำงาหุ้นส่วน ก ให้ดำเนินการจัดประชุมโครงการหนึ่ง ต่อมาทางฯ ขอรืบคืนหลักประกันสัญญาเป็นแคชเชียร์เช็คของธนาคาร ท จำนวนเงิน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากนิติบุคคล ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามสัญญา ดังกล่าวเรียบร้อยแล้วและสัญญาดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว หน่วยงานได้พิจารณาเงื่อนไขสัญญา ข้อ ๓ วรรคสอง ซึ่งคู่สัญญาดตกลงกันว่า “...ผู้ว่าจ้างจะคืนหลักประกันให้ผู้รับจ้างเมื่อผู้รับจ้าง พันความรับผิดชอบจากการชำระหนี้ตามสัญญานี้แล้ว” โดยเห็นว่าหน่วยงานได้ดำเนินการ ตามสัญญาดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และสัญญาดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว แต่ตามสัญญาข้อ ๔ วรรคสองตอนท้าย คู่สัญญาดตกลงว่า “ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างดังกล่าวในข้อนี้จะสิ้นสุดลง เมื่อผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานครั้งสุดท้าย ซึ่งหลังจากนั้นผู้รับจ้างคงต้องรับผิดชอบเพียงในกรณี ชำรุดบกพร่อง หรือความเสียหายดังกล่าวในข้อ ๖ เท่านั้น” ซึ่งหากพิจารณาประกอบกับข้อ ๖ “หากมีเหตุชำรุดบกพร่องเสียหายเกิดขึ้นจากการจ้างงานนี้ภายในกำหนด ๒ ปี นับถัดจาก วันที่ได้รับมอบงาน ดังกล่าว..ผู้รับจ้างจะต้องรับทำการแก้ไข...” และตามข้อ ๑๓ คู่สัญญา ตกลงว่า “ค่าปรับ หรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามสัญญานี้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะ หักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่าย หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจะต้องคืนหลักประกันตามสัญญาดังกล่าวทันทีนับจากวันรับมอบงาน ครั้งสุดท้าย เสร็จสิ้นหรือจำต้องคืนเมื่อครบกำหนดเวลา ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงาน ดังกล่าว

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๔ กำหนด ให้ส่วนราชการคืนหลักประกันให้แก่ผู้เสนอราคา คู่สัญญาหรือผู้ค้าประกันตามหลักเกณฑ์ดังนี้ “(๒) หลักประกันสัญญา ให้คืนแก่ คู่สัญญาหรือผู้ค้าประกัน โดยเร็วและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” เมื่อพิจารณาตามสัญญาข้อ ๙ วรรคสองตอนท้ายประกอบกับสัญญาข้อ ๖ ซึ่งกำหนดว่า หากมีเหตุชำรุดบกพร่องเสียหายเกิดขึ้นจากการจ้างงานนี้ ภายในกำหนด ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ผู้รับจ้างจะต้องรีบทำการแก้ไข ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า สัญญายังไม่ครบกำหนด ๒ ปี นับถัดจากวันที่ได้รับมอบงานดังกล่าว ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก จึงยังไม่พ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาหน่วยงาน จึงยังไม่อาจคืนหลักประกันสัญญาให้แก่ ห้างฯ ได้

อนึ่ง กวพ. มีข้อสังเกตว่า ในโอกาสต่อไปในการกำหนดเงื่อนไขในสัญญาเกี่ยวกับระยะเวลาการประกันความชำรุดบกพร่อง ส่วนราชการ ควรพิจารณาลักษณะของงานซื้อและงานจ้างให้เหมาะสมกับการกำหนดระยะเวลาประกันดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม กรณีที่เป็นงานจ้างก่อสร้างได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๖ แจ้งเวียนตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๗ กำหนดให้ส่วนราชการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างต้องรับประกันความชำรุดบกพร่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับจ้างใช้วัสดุที่มีคุณภาพดี ใช้แรงงานที่มีฝีมือ ในงานจ้างของทางราชการ

(พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๔ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๔ พ.ศ. ๒๕๖๕ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

การจำหน่ายพัสดุ

๒๕๖๖ พ.ศ. ๒๕๖๗ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

๒๕๖๗ พ.ศ. ๒๕๖๘ (พ.ร.ก.) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๕๗ (๓)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งมีความประสงค์จะโอนอาคารเก่าของหน่วยงานและรถยนต์เก่าที่หน่วยงานหยุดใช้งาน ซึ่งถือว่าอยู่ในหมวดครุภัณฑ์ของทางราชการให้กับวัด ส

ข้อหาหรือ

กรณีที่หน่วยงานหมดความจำเป็นในการใช้งานสามารถโอนให้กับวัด ส ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๕๗ กำหนดว่า หลังจากการตรวจสอบพัสดุแล้ว พักสตูใดหมดความจำเป็น หรือหากใช้ราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น กรณีที่ส่วนราชการจะจำหน่ายพัสดุได้ก็ต่อเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าพัสดุนั้นหมดความจำเป็นที่จะใช้งานแล้ว แต่อย่างไรก็ดี หากส่วนราชการใช้วิธีการจำหน่ายตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕๗ (๓) กล่าวคือ จะต้องโอนให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสถานสาธารณกุศล ตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากรเท่านั้น กรณีของหน่วยงานผู้โอนอาจพิจารณาได้ว่า วัด ส เป็นองค์การสถานสาธารณกุศล ตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร หน่วยงานก็สามารถโอนครุภัณฑ์ที่หมดความจำเป็น หรือหากใช้ราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากให้แก่วัด ส ได้ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๕๗ (๓) โดยครุภัณฑ์ หมายความว่าถึง รถยนต์ตามที่หาหรือด้วย ส่วนในกรณีของอาคารเก่าของหน่วยงานนั้น ถือเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งการจำหน่ายอาคารเก่าของหน่วยงานต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

กรณีต่างๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้ บังคับระเบียบฯ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
ขอเชิญชวนผู้ประกอบการไทยและต่างชาติที่มีรายได้น้อยกว่า 10 ล้านบาท
และ/หรือ มีพนักงานน้อยกว่า 10 คน เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
สำหรับ SMEs ไทยและต่างชาติ ภายใต้โครงการ "ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
สำหรับ SMEs ไทยและต่างชาติ" ซึ่งโครงการนี้จะมีขึ้นในวันที่ 15-16 ตุลาคม 2563
ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลพลาซ่า
บางนา กรุงเทพมหานคร

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการ

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง มีความประสงค์จะจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ภาครัฐ G-ERP ค่าใช้จ่าย ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะร่วมมือกับสมาคมแห่งหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันทำการออกแบบวิเคราะห์กระบวนการทำงานด้านงบประมาณ พัสดุ การเงิน การบัญชี และบุคลากร โดยพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และพันธกิจของหน่วยงาน ระเบียบและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งโครงการดังกล่าวมิได้มีลักษณะเป็นการจ้างที่ปรึกษาตามนัย ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อหารือ

การดำเนินการเพื่อจัดหาหรือขอความร่วมมือดังกล่าว หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

ข้อพิจารณา

กรณีตามข้อหารือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “การพัสดุ” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ กรณีที่หารือ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงานมีความประสงค์จะจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ภาครัฐ G-ERP โดยจะร่วมมือกับสมาคม หากงานดังกล่าว มิได้มีลักษณะเป็นการจ้าง หรือการจ้างที่ปรึกษาแล้ว กรณีนี้ จึงมิใช่การจัดหาพัสดุที่ต้องดำเนินการตามระเบียบฯ ตามนัยนิยามความหมายของการพัสดุข้างต้น

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือออกหนังสือรับรองผ่านธนาคาร

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ดำเนินโครงการให้บริการข้อมูลธุรกิจผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (E-service) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถขอเอกสารต่าง ๆ โดยทำรายการผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน และเลือกวิธีการรับเอกสารได้เอง เช่น การจัดส่งโดยพนักงานของหน่วยงาน (Delivery) หรือทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) หรือผู้ใช้บริการไปรับเอกสารที่หน่วยงานด้วยตนเอง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้บริการให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หน่วยงาน ได้ศึกษาวิเคราะห์โครงการพัฒนาระบบการยื่น และรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ผ่านธนาคาร โดยหน่วยงานจะดำเนินการร่วมกับธนาคารทำการศึกษาและพัฒนารูปแบบการให้บริการออกหนังสือรับรอง เพื่อให้ผู้ใช้บริการยื่นขอหนังสือรับรองผ่านเว็บไซต์ และระบบ E-service โดยผู้ใช้บริการสามารถเลือกชำระเงินค่าธรรมเนียม และขอรับหนังสือรับรองได้ที่ธนาคาร ทุกสาขาทั่วประเทศได้อีกช่องทางหนึ่ง โครงการดังกล่าวเป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานกับธนาคารในการออกหนังสือรับรองเพื่อให้เป็นทางเลือกของผู้มาขอรับบริการ โดยผ่านธนาคารได้อีกช่องทางหนึ่ง นอกเหนือจากมาขอรับจากหน่วยงาน ทั้งนี้ ธนาคาร เป็นผู้เสนอกับหน่วยงานว่าจะเป็นผู้ลงทุนเกี่ยวกับระบบ Hardware ทั้งหมด เพียงแต่ขอให้ สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากผู้มาขอรับบริการตามอัตราที่หน่วยงานจะตกลงกับธนาคาร โดยผู้ขอรับบริการจะต้องชำระเงิน ๒ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นค่าธรรมเนียม เมื่อธนาคาร ได้รับจะส่งให้หน่วยงานต่อไป และส่วนที่สองเป็นค่าบริการที่ธนาคารเรียกเก็บ ซึ่งมีใช่ เป็นเรื่องที่หน่วยงานไปจ้างธนาคารมาดำเนินการแต่อย่างใด

ข้อหาหรือ

โครงการดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ อย่างไรหากไม่ต้องทำตามระเบียบฯ จะต้องประกาศเชิญชวนผู้สนใจรายอื่น (ธนาคาร สถาบันทางการเงินอื่น) เข้าร่วมโครงการหรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “การพัสดุ” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ซึ่งโครงการดังกล่าว เป็นเรื่อง การพัฒนารูปแบบการให้บริการออกหนังสือรับรองมิใช่ “การพัสดุ” ตามนัยระเบียบข้างต้น ดังนั้น จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับประเด็น ที่หน่วยงานจะขยายผลโดยจะประกาศเชิญชวนธนาคารและสถาบันทางการเงินรายอื่น ที่สนใจเข้าร่วมโครงการดังกล่าวด้วย กรณีจึงเป็นเรื่องการดำเนินงานภายใต้ภารกิจตามโครงการ ของหน่วยงาน

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)
เรื่อง ข้อหาหรือการดำเนินโครงการปรับปรุงระบบป้ายสลัข้อความ
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งมีหน่วยงานในสังกัดเสนอโครงการปรับปรุงระบบป้ายสลัข้อความโดยโครงการดังกล่าวจะจัดให้หน่วยงานภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการลงทุนในการพัฒนาและปรับปรุงระบบป้ายสลัข้อความเพื่อทดแทนระบบเดิม เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี และมีเงื่อนไขให้หน่วยงานภาคเอกชนจะต้องรับผิดชอบค่าไฟฟ้าและทำประกันภัยสำหรับป้ายสลัข้อความจำนวน ๑ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์

ข้อหาหรือ

โครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร หากดำเนินการได้ มีขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า “การพัสดุ” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่ายและการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ จากนิยามดังกล่าวการจัดการจัดหาพัสดุจึงหมายถึง การซื้อหรือการจ้าง ดังนั้นหากโครงการดังกล่าวมีการกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานภาคเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบค่าไฟฟ้า และทำประกันภัยสำหรับป้ายสลัข้อความทั้งหมด โดยจะให้ภาคเอกชนเช่าพื้นที่ป้ายสลัข้อความจำนวน ๑ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดประกอบกับการดำเนินการดังกล่าวหน่วยงานเอกชนเป็นผู้ดำเนินการออกค่าใช้จ่ายในการลงทุนในโครงการทั้งหมด โดยมีได้มีการแข่งขันราคาขึ้น โดยถือราคาต่ำสุด แต่เป็นการเสนอโครงการจากหน่วยงานภาคเอกชนโดยตรง ซึ่งวิธีการในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นสัญญาต่างตอบแทนอย่างหนึ่ง มิใช่เป็นกรณีการจัดหาตามที่ระเบียบฯ กำหนดกรณีนี้ จึงไม่อยู่ในข่ายต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ

กรณีต่าง ๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้
บังคับระเบียบฯ

ข้อหาหรือระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การพัสดุด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

บริษัท ประชารัฐ

จำกัด

การใช้บังคับ

การ

๖๖๖๖๖ .ศ.ศ. บริษัท ประชารัฐ

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
เรื่อง ข้อหาหรือการประกวดราคาจ้างติดตั้งระบบเก็บค่าผ่านทางพิเศษอัตโนมัติ
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ทำสัญญาร่วมทุนกับ บริษัท A ตามสัญญาโครงการระบบทางด่วนฯ ใน ๓ เส้นทาง ซึ่งหน่วยงาน และบริษัท A จะดำเนินการร่วมกัน โดย หน่วยงานจะเป็นผู้ลงทุนติดตั้งระบบเก็บค่าผ่านทางพิเศษในทางด่วนสายที่ ๑ และ ๒ ด้วยค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน ส่วนบริษัท A.a จะเป็นผู้ลงทุน ติดตั้งระบบเก็บค่าผ่านทางอัตโนมัติในทางพิเศษสายที่ ๓ ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท A.a โดยระบบที่ทั้ง ๒ ฝ่าย ติดตั้งจะเชื่อมต่อกันและใช้ร่วมกันได้ ดังนั้น หน่วยงานเห็นว่า ควรที่จะให้ผู้รับจ้างรายเดียวกันในการดำเนินการ ซึ่งหน่วยงาน และบริษัท A เห็นว่า ควรจะดำเนินการประกวดราคาพร้อมกัน โดยจัดทำร่าง TOR ร่วมกัน และจัดทำเอกสารประกวดราคาเป็น ๒ ชุด คือ ส่วนของหน่วยงาน และบริษัท A และจะกำหนดให้ผู้เข้าร่วม ประกวดราคาต้องกรอกราคาในใบแจ้งแสดงรายการปริมาณงาน และราคา (BOQ) ทั้งในส่วนของหน่วยงานและบริษัท A.a โดยจะต้องกรอกเป็นราคาเดียวกัน ซึ่งหน่วยงาน จะเป็นผู้ดำเนินการประกวดราคาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ราคากลางที่เป็นผลรวมของงานทั้งหน่วยงาน และบริษัท A.a และเมื่อได้ผลการประกวดราคาแล้วจะดำเนินการทำสัญญาว่าจ้างโดยแยกจากกัน

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือว่า ตามวิธีการดำเนินการดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

กรณีตามข้อหาหรือของหน่วยงานเป็นการหาหรือเรื่องหน่วยงานของรัฐร่วมดำเนินงานกับภาคเอกชน ซึ่งตามนัยข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ระเบียบฯ ใช้บังคับกับการจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยเจตนาารมณ์ของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดขึ้นเพื่อบังคับใช้เฉพาะหน่วยงานตามที่ระเบียบฯ ดังกล่าวกำหนดไว้ โดยมีได้หมายรวมถึงการบังคับใช้กับเอกชนหรือกรณีที่หน่วยงานจะดำเนินการร่วมกับเอกชนกรณีจึงไม่ใช่การดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการดำเนินการจัดหาผู้เช่าพื้นที่โฆษณาภายนอกและภายในรถโดยสารเป็นการหารายได้เข้าหน่วยงานอยู่ในบังคับต้องจัดหาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ กำหนดว่า “ให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัด การบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวที่กิจกรรม โครงการ หรือ การก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้”

ข้อหาหรือ

หน่วยงานขอหาหรือว่า ในการดำเนินการจัดหาผู้เช่าพื้นที่โฆษณาภายนอกและภายในรถโดยสารซึ่งเป็นการจัดหาผู้เช่าพื้นที่โฆษณาภายนอกและภายในรถโดยสารเป็นการหารายได้เข้าหน่วยงานอยู่ในบังคับต้องจัดหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่ และจะดำเนินการอย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ กำหนดว่า “ให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัด การบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก กพ.อ. ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้” และข้อ ๕ กำหนดว่า “นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุหรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ ควบคู่ไปด้วย...” การจัดหาผู้เช่าพื้นที่โฆษณาภายนอกและภายในรถโดยสารเป็นการหารายได้เข้าหน่วยงาน กรณีจึงไม่ใช่เรื่องการจัดหาพัสดุที่อยู่ในบังคับต้องจัดหาตามระเบียบฯ จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานต้องพิจารณาดำเนินการตามข้อบังคับของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงหลักการการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคา โปร่งใส และเป็นธรรม

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
เรื่อง ข้อหาหรือแนวทางดำเนินการเพื่อประมุขขายน้ำสุรา
ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และ ข้อ ๑๐ (๓)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ดำเนินธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์ เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ และคณะกรรมการ บริหารกิจการของหน่วยงานได้มีมติให้หน่วยงาน รับจ้างผลิตสุราให้กับผู้ที่ได้รับอนุญาตขาย จากกรมสรรพสามิตโดยการเปิดประมุขขายน้ำสุรา

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือและขอทราบแนวทางดำเนินการเพื่อประมุขขายน้ำสุราว่า สามารถดำเนินการได้ด้วยวิธีประกาศประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือไม่

ข้อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๓ กำหนดว่า การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า การจัดหาพัสดุดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ด้วยวิธีการซื้อหรือจ้างแต่ไม่รวมถึงการจ้างที่ปรึกษาการจ้างออกแบบ และควบคุมงาน การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษ และวิธีกรณีพิเศษที่สามารถทำได้ ตามระเบียบอื่น และข้อ ๔ กำหนดให้การจัดหาพัสดุซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยการจัดหาพัสดุนั้นหมายความถึง การซื้อหรือการจ้าง ดังนั้น กรณีของหน่วยงาน เป็นเรื่องของการผลิตสุราออกจำหน่าย ให้กับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจ ในการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ เนื่องจากระเบียบฯ กำหนดให้ ใช้สำหรับกรณีการซื้อ หรือการจ้างประกอบกับ ในการพิจารณาราคาสินค้า หรือบริการ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ (๓) กำหนดให้ต้องคัดเลือกจากผู้เสนอราคา รายต่ำสุดโดยจะต่างจาก เจตนารมณ์ของการขายที่ต้องถือราคาสูงสุดเป็นเกณฑ์ ดังนั้น กรณีนี้หน่วยงานจึงไม่อาจนำ ระเบียบฯ มาบังคับใช้โดยตรงกับการขายสุราดังกล่าวได้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ **ข้อ ๕**

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่าได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยในการดำเนินการที่ผ่านมาหน่วยงาน ได้ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่ได้ใช้ระเบียบของหน่วยงาน ควบคุมไปด้วย เนื่องจากยังไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับของหน่วยงาน

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจะสามารถดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการพัสดุ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีวัตถุประสงค์ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หากในขั้นตอนใดของการจัดหาซึ่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ มิได้กำหนดไว้ เช่น การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง การตรวจสอบผู้มีผลประโยชน์ ร่วมกัน ก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ ควบคุมไปด้วย กรณีของหน่วยงาน ซึ่งมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยในการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ให้ดำเนินการควบคุมไปกับ ข้อบังคับของหน่วยงานว่าด้วยการจ้าง การซื้อ การควบคุม และการจำหน่าย พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการปฏิบัติตามประกาศการประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ **ข้อ ๕**

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ดำเนินการประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะ และขนส่ง พร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๖ คัน ตามประกาศจังหวัด ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๑ โดยมีผู้มาขอรับเอกสารประกวดราคาจำนวน ๔ ราย โดยมีผู้ยื่นเอกสาร จำนวน ๓ ราย

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหาหรือดังนี้

๑. หน่วยงานได้จัดส่งประกาศฯ พร้อมด้วยร่างขอบเขตของงาน (TOR) ให้บริษัท A ทางไปรษณีย์ตอบรับ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ โดยไม่ได้แนบบัญชีเอกสาร ส่วนที่ ๑ บัญชีเอกสาร ส่วนที่ ๒ แบบใบยื่นข้อเสนอการประมูลซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีนี้บริษัท A มีสิทธิยื่นเอกสารประกวดราคาซื้อฯ ได้หรือไม่

๒. กรณีไม่มีสิทธิยื่นเอกสารประกวดราคาซื้อฯ ตามเอกสารประกวดราคาซื้อฯ เลขที่ ๖/๒๕๕๑ ในข้อ ๖.๓ หน่วยงานสงวนสิทธิ์ไม่พิจารณาราคาของผู้เสนอราคา โดยไม่มีการผ่อนผันในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ปรากฏชื่อผู้เสนอราคารายนั้น ในบัญชีผู้รับเอกสารประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือในหลักฐานการรับเอกสารประมูลซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงาน

(๒) คำว่า “หรือในหลักฐานการรับเอกสารประมูลซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงาน หมายถึง ไปรษณีย์ตอบรับ หรือไม่”

ข้อพิจารณา

การที่หน่วยงานได้จัดส่งประกาศฯ พร้อมด้วยร่างขอบเขตของงาน (TOR) ให้บริษัท A ทางไปรษณีย์ตอบรับ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ นั้น ได้ความตามคำชี้แจงของเจ้าหน้าที่หน่วยงานว่าเป็นการจัดส่งเพื่อการประชาสัมพันธ์เท่านั้นโดยการส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ซึ่งหน่วยงานได้นำวิธีการเผยแพร่ประกาศประกวดราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๕ มาใช้โดยอนุโลม แต่โดยเจตนารมณ์แล้วหน่วยงานก็ประสงค์ที่จะให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาเข้ามาขอรับเอกสารด้วยตนเอง ณ ที่ทำการของหน่วยงานอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การที่หน่วยงานได้จัดส่งประกาศฯ พร้อมด้วยร่างขอบเขตของงาน (TOR) ให้ บริษัท A ทางไปรษณีย์ตอบรับดังกล่าว กรณีจึงไม่ถือว่าเป็นการได้รับเอกสารประมูลซื้อด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น ไปรษณีย์ตอบรับกรณีนี้จึงถือไม่ได้ว่าเป็นหลักฐานการรับเอกสารประมูลซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับ ตามเอกสารประกวดราคาซื้อฯ ข้อ ๖.๓ ได้สงวนสิทธิ์ไม่พิจารณาราคาของผู้เสนอราคา ในกรณีไม่ปรากฏชื่อผู้เสนอราคายานั้น ในบัญชีผู้รับเอกสารประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือในหลักฐานการรับเอกสารประมูลซื้อของหน่วยงาน ดังนั้น การที่บริษัท A มิได้มีรายชื่อในบัญชีผู้รับเอกสารประกวดราคาซื้อฯ หรือในหลักฐานการรับเอกสารการประกวดราคาซื้อฯ บริษัท A จึงไม่มีสิทธิ์ยื่นเอกสารประกวดราคาในครั้งนี้

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุ โดยการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ ข้อ ๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ต้องจัดซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตบุหรีในแต่ละปีจำนวนมาก บางชนิดมีผู้ผลิตน้อยราย เพราะบุหรีเป็นธุรกิจผูกขาดด้วยข้อจำกัดดังกล่าว จึงทำให้ผู้ค้ารายใหม่ที่จะเข้ามาแข่งขันเสนอราคาเพิ่มขึ้นเป็นไปได้ยาก พักตร์ที่ใช้ในการผลิตซึ่งต้องจัดซื้อตามความต้องการจำนวนมาก ในแต่ละปี เช่น กั้นกรองบุหรี หน่วยงานมีแผนการจัดซื้อไม่น้อยกว่าปีละ ๒ ครั้ง แต่ครั้งวิ่งเงินเกินกว่า ๒ ล้านบาท ซึ่งต้องดำเนินการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ค้ารายเดิมที่เคยค้าขายกับหน่วยงานมีเพียง ๕ ราย บางรายมีกำลังผลิตสูงสามารถเสนอได้เต็มจำนวนที่หน่วยงานกำหนด บางรายกำลังการผลิตไม่เพียงพอเสนอได้ไม่ครบ เช่น ประกาศประกวดราคาซื้อจำนวน ๑,๕๐๐ ล้านชิ้น จะมีผู้ผลิตได้เพียงพอกับความต้องการ ๒ - ๓ ราย นอกนั้นจะผลิตได้ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ ล้านชิ้น เป็นต้น ดังนั้น หากประสงค์จะให้ผู้ค้าเข้าเสนอราคาทาง e-Auction ได้มีการแข่งขันมากรายขึ้น โดยเสนอแยกเป็นรายการต่างปริมาณกัน เช่น ประกาศประกวดราคาซื้อจำนวน ๑,๕๐๐ ล้านชิ้น แบ่งเป็น ๒ รายการ คือรายการที่ ๑ จำนวน ๕๐๐ ล้านชิ้น รายการที่ ๒ จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านชิ้น โดยผู้เข้าเสนอราคาจะเลือกเสนอรายการใดรายการหนึ่ง หรือ ทั้ง ๒ รายการก็ได้ ซึ่งจะกำหนดเวลาเสนอราคาแต่ละรายการตามลำดับในวันเดียวกัน

ข้อหาหรือ

วิธีการดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ดังนั้น กรณีหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบที่ได้มีการจัดหาพัสดุมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไปต้องดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้ ซึ่งกรณีข้อหารือของหน่วยงานประสงค์ที่จะให้มีผู้เสนอราคามากรายโดยจะให้มีการเสนอราคาแยกเป็นรายการต่างปริมาณกัน เพื่อที่จะสนับสนุนผู้เสนอราคารายที่มีกำลังการผลิตไม่สูงและไม่ให้เกิดการผูกขาดในการเสนอราคา ย่อมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่จะพิจารณาดำเนินการหรืออาจแยกการดำเนินการจัดหาดังกล่าวออกจากกัน โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง แต่การดำเนินการนั้นเพื่อให้ผู้เสนอราคาที่มีกำลังการผลิตไม่สูงสามารถเข้าแข่งขันราคาในการจัดหาดังกล่าวต่อไปได้ ทั้งนี้ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานจะพิจารณาว่าการซื้อหลายครั้งมีค่าใช้จ่ายในการจัดประมูล มากน้อยเพียงใด ตลอดจนพิจารณาเรื่องระยะเวลาบุคลากรที่ใช้ดำเนินการโดยนำเรื่องดังกล่าวมาวิเคราะห์ ถึงผลดีผลเสียด้วย

กรมบัญชีกลาง

คำวินิจฉัย

เรื่อง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
ข้อหาหรือการให้ผู้ยื่นซองประกวดราคาลงนามและยื่นหนังสือแสดงเงื่อนไข
การซื้อ และการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในภายหลังการเปิดซอง
ประกวดราคา

ระเบียบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘

หนังสือเวียน

หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๒
ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ประกวดราคาซื้อ High Speed Baseband Modem จำนวน ๑,๐๐๐ เครื่อง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบของหน่วยงาน ซึ่งจากผลการเปิดซองประกวดราคา ปรากฏว่า มีผู้ยื่นซอง ๒ ราย คณะกรรมการประกวดราคา พิจารณาคูณสมบัติและข้อเสนอทางเทคนิคแล้ว ปรากฏว่า มีผู้เสนอข้อเสนอแตกต่างไปจากเงื่อนไขแนบท้ายประกวดราคาข้อ ๔.๖ “ไม่ได้ลงนามหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์” ซึ่งคณะกรรมการประกวดราคาพิจารณาแล้ว เห็นว่าเงื่อนไขดังกล่าว มิได้กำหนดให้เป็นข้อสาระสำคัญ จึงไม่ตัดออกจากการพิจารณา ประกอบกับมิได้ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในการเสนอราคา จึงผ่อนปรนให้ผู้เข้าประกวดราคาดังกล่าว ลงนามหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และยื่นต่อ คณะกรรมการประกวดราคาก่อนการอนุมัติให้ผู้ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นเพื่อมิให้ การดำเนินการประกวดราคาในโครงการต่างๆ ของหน่วยงาน ชัดหรือแย้งหรือไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อหาหรือ

หน่วยงานจึงขอหารือแนวทางการพิจารณาในประเด็น ดังนี้

๑. กรณีคณะกรรมการประกวดราคา ผ่อนปรนให้ผู้เข้าประกวดราคาลงนาม ในหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการยื่นหนังสือ ดังกล่าวภายหลังจากได้ยื่นซองประกวดราคาแล้ว แต่ก่อนการเสนอราคา (e-Auction) การดำเนินการดังกล่าวผิดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่เพียงใด

๒. กรณีเงื่อนไขประกวดราคามีได้กำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นข้อสาระสำคัญซึ่งจะทำผิดมิได้ และคณะกรรมการประกวดราคาเห็นว่า มิใช่สาระสำคัญเป็นการผิดพลาดเล็กน้อยจึงผ่อนปรนให้โดยไม่ตัดผู้เข้าประกวดราคาขายนั้นออก ซึ่งเป็นการพิจารณาตามระเบียบของหน่วยงาน ในข้อ ๔๒ วรรคสอง เนื่องจากไม่พบข้อบัญญัติแนวทางการพิจารณาในกรณีนี้ ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ นอกจากนี้ ข้อ ๕ ซึ่งกำหนดถึงความสัมพันธ์กับระเบียบอื่น กล่าวคือ นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบของหน่วยงานนั้นๆ ควบคู่ไปด้วย เว้นแต่ กวพ.อ. จะกำหนดหรือวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ดังนั้น การใช้ระเบียบว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานควบคู่กับระเบียบฯ ฉบับดังกล่าว ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

กรณีคณะกรรมการประกวดราคาผ่อนปรนให้ผู้เข้าประกวดราคาลงนามหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการยื่นหนังสือดังกล่าว ภายหลังจากได้ยื่นซองประกวดราคาแล้ว แต่ก่อนการเสนอราคา (e-Auction) การดำเนินการดังกล่าว ผิดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่เพียงใด นั้น ตามประเด็นปัญหาดังกล่าว ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เรื่องกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดแนวทางตามข้อ ๘ เกี่ยวกับหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดว่า ๘.๑ (๑) ผู้ประสงค์จะเสนอราคาต้องลงชื่อในหนังสือเงื่อนไข ๓ ฝ่ายและยื่นมาพร้อมกับการยื่นซองข้อเสนอด้านเทคนิค ประกอบกับหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ข้อ ๒.๓ กำหนดให้ต้องกำหนดเงื่อนไขการยึดหลักประกันของไว้ในเอกสารประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจนนั้น ก็เพื่อให้ผู้เสนอราคายอมรับในเงื่อนไขตามที่หน่วยงานกำหนดไว้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการยื่นหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มาแล้วมิได้ลงนาม แต่ได้เรียกให้ผู้เสนอราคามาเพื่อลงนามในภายหลังนั้น ก็สามารถผ่อนปรนให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายได้ เนื่องจากถือว่าได้ยอมรับเงื่อนไขตามที่หน่วยงานกำหนดแล้ว แต่หากเป็นกรณีมิได้ยื่นหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาแต่แรก เท่ากับยื่นเอกสารไม่ครบถ้วน ซึ่งหากนำมายื่นในภายหลังจากวันยื่นข้อเสนอด้านเทคนิคแล้ว ถึงแม้ว่าจะก่อนวันที่เสนอราคาก็ตาม ก็ไม่สามารถยื่นเอกสารเพิ่มเติมใดๆ อีกได้

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
เรื่อง	ข้อหารือเกี่ยวกับราคากลางในการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘
หนังสือเวียน	หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่าได้ดำเนินการประกาศประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ รายการก่อสร้างแพลตฟอร์มราชการ ระดับ ๕-๖ จำนวน ๑ หลัง และได้ประกาศลงเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางเพื่อฟังคำวิจารณ์ จำนวน ๓ วัน โดยในกำหนดร่างขอบเขตของงาน และร่างเอกสารประกวดราคาได้กำหนดให้ “ราคาสูงสุดของการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จะต้องเริ่มต้นที่ ๑๙,๐๔๘,๖๐๐ บาท” เป็นงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ของหน่วยงาน ซึ่งมีใช้ราคากลาง (ราคากลาง ๒๐,๒๐๔,๒๗๘.๓๓ บาท) เนื่องจากทางหน่วยงานไม่มีงบประมาณที่จะใช้สมทบ หากใช้ราคากลางเป็นราคาสูงสุดของการประกวดราคา แต่เมื่อครบกำหนดเวลาที่รับฟังคำวิจารณ์ ไม่มีผู้ใดวิจารณ์หรืออุทธรณ์ หน่วยงานจึงได้ประกาศประกวดราคา โดยใช้วงเงินงบประมาณที่ได้รับในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นราคาสูงสุดของการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งนี้ แต่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศประกวดราคา โดยได้กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาซึ่งต่อมาห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้ซื้อเอกสารประกวดราคาและได้อุทธรณ์ประกาศของหน่วยงาน โดยห้างได้อุทธรณ์ว่า ทำให้ห้างเสียเปรียบและเกิดความเสียหาย เนื่องจากหน่วยงานไม่ได้แจ้งไว้ในประกาศประกวดราคา

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือเกี่ยวกับการใช้ราคางบประมาณเป็นราคาสูงสุดในการประกวดราคา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกวดราคาต่อไป

ข้อพิจารณา

การกำหนดราคาเริ่มต้นในการเสนอราคา กรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว. ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ข้อ ๑๓ การกำหนดราคาเริ่มต้นในการเสนอราคากรณีงานก่อสร้างให้ใช้ราคากลางงานก่อสร้างเป็นราคาเริ่มต้นในการประมูล ซึ่งเจตนาธรรมณ์ ในการกำหนดราคากลางเพื่อที่จะได้ราคาที่ใกล้เคียงกับราคาค่าก่อสร้างจริง เป็นราคาที่ได้จากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการยอมรับ ไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินไปที่ควรได้รับและไม่ต่ำจนผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้ และในการจัดทาส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามตัวอย่างประกาศประกวดราคาจ้าง และตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ กวพ.อ. กำหนด โดยส่วนราชการที่ประสงค์จะดำเนินการจ้างจะต้องกำหนดราคาเริ่มต้นในการเสนอราคา (ราคากลางงานก่อสร้าง) ไว้ในประกาศประกวดราคาจ้างและเอกสารประกวดราคาจ้างแต่ละครั้งให้ถูกต้องชัดเจนตรงกัน โดยต้องกำหนดตั้งแต่ร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา, ประกาศประกวดราคา เอกสารประกวดราคา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาทราบและตัดสินใจว่าจะยอมรับราคาและสามารถเข้าเสนอราคาในการเสนอราคาครั้งนั้นๆ ได้หรือไม่ ส่วนในเรื่องของงบประมาณที่ไม่เพียงพอเป็นดุลพินิจของส่วนราชการที่จะต้องบริหารจัดการในการขอเพิ่มวงเงินตามวิธีการงบประมาณ หรือยกเลิกการดำเนินการและประกวดราคาใหม่ โดยปรับปรุงแบบรูปรายการให้เหมาะสมกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับต่อไป

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
เรื่อง	ข้อหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ (๓)
หนังสือเวียน	หนังสือเวียน หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๑.๓ /ว ๕๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า จะดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ โดยวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ (๓) ได้กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคา โดยให้แต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำอย่างน้อยหนึ่งคน และตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๑.๓ /ว ๕๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ข้อ ๒.๒ ได้กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาว่า “กรณีการจัดหาในวงเงินเกิน ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป ให้มีกรรมการบุคคลภายนอกอย่างน้อย หนึ่งคน...”

ข้อหารือ

หน่วยงานขอหารือในประเด็นว่า บุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๓) กับคำว่า “กรรมการบุคคลภายนอก” ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๑/ว ๕๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีความหมายเดียวกันหรือไม่ และในการแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในกำกับของรัฐ หรือจากองค์กรมหาชนอื่น ซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการ แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมเป็นกรรมการในความหมายของ “บุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ” ตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๓) หรือในความหมายของ “กรรมการบุคคลภายนอก” ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๑.๓ /ว ๕๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ (๓) ได้กำหนดให้บุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประกวดราคา ประกอบกับแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๓.๑ (๒) ได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการประกวดราคาซึ่งมีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำว่า จะต้องไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่จัดหาพัสดุ ซึ่งจากหลักการดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า โดยเจตนารมณ์ของระเบียบฯ แล้ว มีความประสงค์เพื่อที่จะให้ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการดังกล่าวต้องมีใช้ข้าราชการซึ่งมีเงินเดือนประจำ และไม่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่จัดหาพัสดุ ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งข้าราชการเกษียณอายุราชการ ซึ่งได้รับบำเหน็จบำนาญในหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ หรือหน่วยงานอื่นเข้าร่วมเป็นกรรมการก็ได้ ซึ่งอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า กรรมการนั้นต้องเป็นบุคคลภายนอกหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ และสำหรับคำว่า “กรรมการบุคคลภายนอก” ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๑/ว ๕๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นั้น โดยเจตนารมณ์แล้ว หมายความว่า บุคคลที่มีได้เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุเช่นกัน ดังนั้น คำว่าบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำตามระเบียบฯ จึงมีความหมายเช่นเดียวกันกับกรรมการบุคคลภายนอกตามนัยหนังสือกรมบัญชีกลางดังกล่าว

สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการประกวดราคาที่มีใช้ข้าราชการซึ่งมีเงินเดือนประจำ หรือกรรมการบุคคลภายนอกนั้น หน่วยงานจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานกำกับหรือจากหน่วยงานอื่นเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยย่อมกระทำได้ หากผู้นั้นมิได้เป็นข้าราชการและมีได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ

กรมสรรพสามิต โดยกองบังคับการตรวจสอบและวิเคราะห์ภาษีอากร ขอเชิญชวนผู้ประกอบการและผู้บริโภคทั่วประเทศ
สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาชิกผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป
โดยสมัครผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพสามิต หรือทางศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Call Center) ๑๖๖๖
กรมสรรพสามิต ขอเชิญชวนผู้ประกอบการและผู้บริโภคทั่วประเทศสมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๑
โดยสมัครผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพสามิต หรือทางศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Call Center) ๑๖๖๖
กรมสรรพสามิต ขอเชิญชวนผู้ประกอบการและผู้บริโภคทั่วประเทศสมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๑
โดยสมัครผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพสามิต หรือทางศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Call Center) ๑๖๖๖

การอุทธรณ์ ผลการคัดเลือกเบื้องต้น และการพิจารณาผล

กรมสรรพสามิต ขอเชิญชวนผู้ประกอบการและผู้บริโภคทั่วประเทศสมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๑
โดยสมัครผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมสรรพสามิต หรือทางศูนย์บริการลูกค้าสัมพันธ์ (Call Center) ๑๖๖๖

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)

เรื่อง ข้อหาหรือการพิจารณาอุทธรณ์

ระเบียบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารหอพัก นักศึกษาแพทย์ จำนวน ๑ หลัง เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีการยื่นเอกสารประกวดราคาในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการประกวดราคาฯ ได้พิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้น มีผู้ยื่นไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น จำนวน ๖ ราย หน่วยงานได้แจ้งผู้ไม่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น โดยวิธีโทรสารเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับและไปรษณีย์ด่วนที่สุด (EMS) ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ผู้ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น จำนวน ๓ ราย ได้ยื่นอุทธรณ์ผลการพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้น ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ รวมทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้ยื่นอุทธรณ์มาในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยอ้างว่าเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยและเสนอยื่นราคาเข้ามาใหม่ในคำอุทธรณ์ เป็นยื่นราคา ๑๘๐ วัน คณะกรรมการประกวดราคาฯ ได้พิจารณา เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๑ แล้วเห็นว่าการที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ผู้อุทธรณ์มิได้ระบุกำหนดยื่นราคาในใบเสนอราคาถือเป็นสาระสำคัญที่จะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันขึ้น ประกอบกับการที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด A เสนอขอเสนอเข้ามาเป็นยื่นราคา ๑๘๐ วัน นั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่าเป็นการเสนอเอกสารเพิ่มเติม ซึ่งต้องห้าม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๙ (๔) ไม่เข้าข่ายข้อยกเว้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๖ (๙) ดังนั้น คณะกรรมการฯ มีความเห็นยืนตามผลการพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ จึงสมควรให้ยกอุทธรณ์ และได้แจ้งผลการอุทธรณ์ไปยังผู้อุทธรณ์ทุกรายรวมทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด A ในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ ต่อมาวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานพิจารณาใหม่ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ โดยอ้างว่า ห้างฯ ได้รับหนังสือแจ้งผลการอุทธรณ์ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งห้างฯ เห็นว่าเป็นการแจ้งล่าช้ากว่า ๗ วัน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓) ห้างฯ จึงถือว่าคำอุทธรณ์ของห้างฯ ฟังขึ้น คณะกรรมการประกวดราคาฯ ได้ประชุมพิจารณาเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ และ

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แล้วมีความเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ยังคงบกพร่องในคุณสมบัติผู้เสนอราคาในสาระสำคัญ กล่าวคือ ไม่ระบุระยะเวลายื่นราคาในใบเสนอราคา

ข้อหารือ

หน่วยงานจึงขอหารือว่า การอุทธรณ์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด A ฟังขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓) หรือไม่ หรือหากมีแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวเป็นประการใด

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓) กำหนดว่า หากผู้ประสงค์จะเสนอราคาที่ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นตาม (๒) ประสงค์จะคัดค้านผลการพิจารณาก็ให้อุทธรณ์ต่อหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุได้ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งและให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาให้เสร็จภายในเจ็ดวัน ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาจะดำเนินการขั้นตอนต่อไปได้ ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานจะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านแต่ละรายทราบ หากหัวหน้าหน่วยงานไม่อาจแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้คัดค้านทราบภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคำอุทธรณ์นั้นฟังขึ้น คำวินิจฉัยของหัวหน้าหน่วยงานเป็นอันถึงที่สุดในระดับของฝ่ายบริหาร ดังนั้น หัวหน้าหน่วยงานจะต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบภายในเจ็ดวันนับแต่ได้รับคำอุทธรณ์ ซึ่งการนับระยะเวลาดังกล่าวจะเริ่มนับวันแรกโดยเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่ได้รับคำอุทธรณ์จากผู้ร้องโดยแยกเป็นแต่ละรายไป โดยมีต้องคำนึงถึงว่าวันแรกทีมนับจะเป็นวันทำการหรือไม่ แต่หากวันที่ครบกำหนดการแจ้งผลเป็นวันหยุดราชการก็สามารถแจ้งผลในวันเปิดทำการราชการในวันแรกได้ ดังนั้น ตามกรณีดังกล่าวหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ได้ทำหนังสืออุทธรณ์ผลการคัดเลือกเบื้องต้นและหน่วยงานได้รับหนังสือในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ แล้วนั้น ดังนั้น ระยะเวลาแจ้งผลจะเริ่มนับระยะเวลาดังแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๑ และครบกำหนดแจ้งผลคือวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑ หน่วยงานจึงต้องแจ้งผลภายในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๑ ดังนั้น ตามกรณี ดังกล่าวหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า หน่วยงานได้ส่งหนังสือแจ้งผลดังกล่าวให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด A ทราบในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ จึงเป็นกรณีหัวหน้าหน่วยงานไม่อาจแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้คัดค้านทราบได้ภายในเวลาที่กำหนด จึงถือว่าคำอุทธรณ์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด A ฟังขึ้น ถึงแม้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด A จะมีคุณสมบัติไม่ครบก็ตาม ก็ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมกระบวนการเสนอราคาในครั้งนี้ตามบทบัญญัติของระเบียบฯ

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
เรื่อง	ขอให้ยับยั้งการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ และการลงนามสัญญา
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓)
หนังสือเวียน	หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ข้อเท็จจริง

บริษัทฯ แห่งหนึ่ง ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการโครงการจัดซื้อและติดตั้งระบบเตือนภัยพิบัติ ของหน่วยงานแห่งหนึ่ง โดยบริษัทฯ ยืนยันว่าบริษัทฯ มีคุณสมบัติทั้งด้านข้อกำหนดทางเทคนิคและคุณสมบัติของอุปกรณ์ที่ชัดเจนตรงตามข้อกำหนดของเอกสารประกาศประกวดราคา ไม่มีเหตุผลที่คณะกรรมการฯ จะตัดสิทธิการเสนอราคาของบริษัทฯ แต่อย่างใด แต่ปรากฏว่า คณะกรรมการฯ ไม่รับพิจารณาคำอุทธรณ์ของบริษัทฯ จัดเร่งรัดให้มีการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเร่งด่วน ทั้งๆ ที่ทราบว่า บริษัทฯ กำลังทำเรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งในการประกวดราคาครั้งนี้มีบริษัทฯ ที่ได้รับการพิจารณาเข้าประกวดราคาเพียง ๒ รายเท่านั้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่โปร่งใสทำให้ขาดการแข่งขันทางด้านราคาที่แท้จริงอีกทั้งยังเป็นการจงใจกีดกันไม่ให้สินค้าของบริษัทฯ ซึ่งเป็นสินค้าไทย ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการประกวดราคา ซึ่งเป็นการขัดต่อนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสินค้าไทยและไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหาหรือ

บริษัทฯ จึงขอให้ กพ.อ. พิจารณายับยั้งการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ และการลงนามสัญญาของโครงการฯ นี้ ของหน่วยงานโดยเร่งด่วน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และทางราชการได้รับสินค้า ที่มีคุณภาพสูงสุด คุ่มค่ากับราคาจัดซื้อซึ่งใช้เงินภาษีอากรของประชาชนชาวไทยในการดำเนินงาน

ข้อพิจารณา

การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ตลอดจนการวินิจฉัยตีความคุณสมบัติของผู้ยื่นซองแต่ละรายว่า เป็นไปตามรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือไม่ ถือเป็นอำนาจของหน่วยงานที่จัดหาพัสดุ สามารถใช้ดุลพินิจกำหนดและวินิจฉัยได้ตามความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นของการพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้นนั้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓) ประกอบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๑.๒ กำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์ผลการคัดเลือกเบื้องต้น เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานที่จัดหาพัสดุที่จะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจวินิจฉัยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดหาพัสดุ และคำวินิจฉัยของหัวหน้าหน่วยงานให้เป็นอันถึงที่สุดในระดับของฝ่ายบริหาร กรณีนี้ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า หัวหน้าหน่วยงานที่จัดหาพัสดุได้ใช้ดุลพินิจพิจารณาให้บริษัทฯ เป็นผู้ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้บริษัทฯ ทราบแล้ว จึงถือว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวของหัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวเป็นที่สุดในระดับของฝ่ายบริหาร ตามนัยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๓) กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของ กวพ.อ. ที่จะก้าวล่วงในการใช้ดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการได้อย่างไรก็ดี กรณีดังกล่าวไม่ได้ตัดสิทธิผู้ร้องเรียนที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

คำวินิจฉัย	คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กwp.อ.)
เรื่อง	ข้อหาหรือกรณีการลงทะเบียนของผู้มีสิทธิเสนอราคาและการเสนอรายงาน
ระเบียบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๐
หนังสือเวียน	๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กwp.อ.) ๐๔๐๘.๔/ว๓๖๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓ ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว ๑๑๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่าได้ประกาศประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จ้างก่อสร้างอาคารผู้ป่วย ๑๒๐ เตียง จำนวน ๑ หลัง ราคากลางงานก่อสร้างเป็นเงิน ๗๒,๓๘๐,๕๐๐ บาท ผลการประกวดราคาปรากฏว่า บริษัท A เป็นผู้ประมูลราคาต่ำสุด เป็นเงิน ๗๒,๒๙๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าวงเงินงบประมาณที่มีอยู่จึงต้องรองราคา บริษัทฯ ลดราคาให้เหลือ ๗๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมากลุ่มกฎหมายของหน่วยงานได้ตรวจสอบหลักฐานผลการจัดจ้างก่อสร้างดังกล่าวแล้ว มีความเห็นให้หน่วยงานพิจารณาทบทวน ๒ กรณี ได้แก่

(๑) กรณี ห้างหุ้นส่วนจำกัด A ลงทะเบียนผู้มีสิทธิเสนอราคา ก่อนถึงกำหนดเวลา โดยห้างฯ ชี้แจงยืนยันว่า ได้ลงทะเบียนในเวลา และเป็นผู้ลงเวลาผิดเอง ซึ่งหน่วยงานได้รับรองข้อเท็จจริงแล้ว หากเป็นเช่นที่กล่าวอ้าง เหตุใดคณะกรรมการประกวดราคาจึงไม่ตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้อง กรณีจึงเป็นที่สงสัยว่าการลงทะเบียนผู้มีสิทธิเสนอราคาถูกต้องหรือไม่ จึงขอหารือว่า การลงเวลาดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

(๒) กรณีการสรุปผลเสนอหัวหน้าหน่วยงานล่าช้า คณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า จะต้องทำใบแจ้งแสดงรายการปริมาณงานและราคา (BOQ) ให้เท่ากับวงเงินที่เสนอ คณะกรรมการฯ ได้รับเอกสารจากบริษัทฯ ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ บริษัทฯ ไม่สามารถคำนวณได้ในวันเดียว คณะกรรมการฯ จึงรายงานผลในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งนับวันแล้วจะครบ ๕ วันทำการถัดไป จากวันที่รายงานครั้งแรกจากการตรวจสอบวันประมูลราคา คือวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งจะต้องรายงานในวันทำการถัดไป แต่ไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารว่า มีการรายงานครั้งแรกตามที่กล่าวอ้าง คงปรากฏแต่เอกสารรายงาน ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสงสัยว่า การรายงานดังกล่าวไม่มีการรายงานในวันทำการถัดไปจากวันที่เสนอราคา และจะอ้างว่า การรายงานในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จะครบ ๕ วัน นับจากวันรายงานครั้งแรก จึงไม่ถูกต้อง

ข้อหารือ

การดำเนินการดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

(๑) ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กหวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจ และการเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กวพ.อ. ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติ กรณีการลงทะเบียนในวันเสนอราคาไว้ว่า การลงทะเบียนในวันเสนอราคา เมื่อถึงกำหนดเวลาลงทะเบียน คณะกรรมการประกวดราคา จะต้องให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนเฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น ห้ามมิให้ คณะกรรมการฯ เปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนก่อนเวลาที่กำหนดไว้ เนื่องจาก ระยะเวลาลงทะเบียนตามที่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทราบเป็นเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญ ในการประกวดราคา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้มีสิทธิเสนอราคา ในกรณีที่ไม่ส่งผู้แทน มาลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นผลให้ต้องประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา และถูกยึดหลักประกันของ ดังนั้น การจัดให้มีการลงทะเบียนได้ก่อนเวลาที่กำหนดไว้ นั้น จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ และอาจเป็นเหตุให้เกิดข้อโต้แย้งได้ ซึ่งกรณี ตามที่หารือนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันเสนอราคา คณะกรรมการประกวดราคา ได้เปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาสามารถลงทะเบียนได้ก่อนถึงกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ในแบบแจ้งวัน เวลา และสถานที่เสนอราคา (แบบ บก. ๐๐๕) และมีผู้มีสิทธิเสนอราคาบางราย ได้ลงทะเบียนไว้ก่อนเวลาที่กำหนด ย่อมถือได้ว่าคณะกรรมการประกวดราคาปฏิบัติหน้าที่ ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ และการลงทะเบียนก่อนถึงกำหนดเวลาของผู้มีสิทธิเสนอการารายนั้น ย่อมไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดประกอบหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าวข้างต้น แต่อย่างไรก็ดี กรณีนี้ ปรากฏความตามหนังสือหารือของหน่วยงาน ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด A ซึ่งแจ้งยืนยันว่า ได้ลงทะเบียนในเวลาที่กำหนด และเป็นผู้ลงเวลาผิดเองเห็นว่า กรณีนี้ เป็นเรื่องปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานที่จัดหาพัสดุดังกล่าวต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และอยู่ในดุลพินิจที่จะพิจารณาว่า การลงทะเบียนดังกล่าวได้กระทำไปโดยชอบด้วยระเบียบหรือไม่

(๒) ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓ / ว ๑๑๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การผ่อนผันและแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๓ กำหนดว่า กรณีเมื่อกระบวนการเสนอราคาลิ้นสุดลง ระเบียบฯ ข้อ ๑๐ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการประกวดราคาพิจารณาแล้วรายงานหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุพิจารณาภายในวันทำการถัดไป สำหรับการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างดังกล่าว หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ต้องมีรายละเอียดประกอบการพิจารณา เช่น การประเมินราคา เป็นต้น ให้คณะกรรมการประกวดราคารวบรวมรายละเอียดและพิจารณาแจ้งรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุพิจารณาอีกครั้งภายใน ๕ วันทำการถัดไป นับจากวันที่ได้รายงานครั้งแรก กรณีนี้ หน่วยงานแจ้งว่า จากการตรวจสอบวันประมูลราคา คือ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งจะต้องรายงานในวันถัดไป แต่ไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารว่ามีการรายงานครั้งแรก คงปรากฏแต่เอกสารรายงานในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๑)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในงานจ้างก่อสร้างระบบส่งน้ำโครงการระบบส่งน้ำ ในระหว่างการเสนอราคาได้มีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้าร่วมสังเกตการณ์ ณ ห้องคณะกรรมการประกวดราคา ๑ คน และห้องผู้เสนอราคา ๒ คน ซึ่งได้ตั้งข้อสังเกตว่าบริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่งไม่มีซองรายชื่อรหัสผ่านของผู้ค้าให้คณะกรรมการประกวดราคาหลังการเสนอราคาสิ้นสุดลง แต่จะมีรายชื่อของผู้เสนอราคาปรากฏในหน้าจอคอมพิวเตอร์แทน ซึ่งผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ได้ชี้แจงว่าเป็นความลับของทางบริษัทแห่งหนึ่งที่ไม่ให้พนักงานของบริษัทแห่งนั้นรู้รายชื่อและรหัสของผู้ค้าเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กรของบริษัทแห่งนั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ สตง. ได้จัดบันทึกในรายงานให้คณะกรรมการรับทราบและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อหาหรือ

กรณีที่มีเจ้าหน้าที่จาก สตง. เข้าร่วมสังเกตการณ์ ณ ห้องเสนอราคาของผู้เสนอราคา ซึ่งไม่ใช่บุคคลที่ระบุไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๑) นั้น สามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๑) กำหนดให้จัดห้องให้มีผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายแยกต่างหากจากกัน โดยมีเจตนารมณ์เพื่อห้ามมิให้มีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม เพื่อป้องกันมิให้มีการสมยอมราคากัน โดยให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในหน่วยงานจัดหาพัสดุดีกหนึ่งคน เป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์การเสนอราคาเท่านั้น ซึ่งการเสนอราคาของโครงการระบบส่งน้ำได้มีเจ้าหน้าที่จาก สตง. เข้าร่วมสังเกตการณ์ในห้องของผู้เสนอราคา เนื่องจาก สตง. มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ ประกอบข้อบังคับ สตง. ว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ และเขตพื้นที่รับผิดชอบที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของ สตง. เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการเสนอราคาการดำเนินการดังกล่าวสามารถกระทำได้

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เขต 1 กรุงเทพฯ

ฉบับที่ ๑๖๓

(๑) ๑๖ มี.ย. ๒๕๖๓ - ๑๖

พ.ศ. ๒๕๖๓

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เขต 1 กรุงเทพฯ

ฉบับที่ ๑๖๓

(๑) ๑๖ มี.ย. ๒๕๖๓ - ๑๖

พ.ศ. ๒๕๖๓

กระบวนการเสนอราคาเริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดการเสนอราคา/ กรณีผู้เสนอราคาต่ำสุด เท่ากับหลายราย

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.)
- เรื่อง** แนวทางการดำเนินการกรณีที่ผู้เสนอราคาทุกรายเสนอราคาเท่ากัน
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๓)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง ได้ดำเนินการออกประกาศประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อซื้อ Angle.Support.Bracket ปรากฏว่าผู้มีสิทธิเสนอราคาได้เสนอราคาเท่ากัน ทางคณะกรรมการประกวดราคาได้ขยายเวลาอีก ๓ ครั้งๆ ละ ๓ นาที ก็ไม่มีรายใดเสนอราคาเข้ามาใหม่ จึงยุติการเสนอราคา ซึ่งช่วงระยะเวลาระหว่างการยื่นข้อเสนอทางด้านเทคนิค ราคาวัตถุดิบคือเหล็กได้ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ทุกรายไม่สามารถลดราคาลงได้อีก และราคาที่เสนอเป็นราคาที่ขาดทุน แต่จำต้องเสนอราคาเพื่อรักษาชื่อเสียง ของบริษัทและไม่ต้องการให้ถูกยึดหลักค้ำประกันของประกวดราคา

ข้อหารือ

หน่วยงานจะให้เสนอราคาใหม่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่นของได้หรือไม่ หรือต้องยกเลิกการประกวดราคา

ข้อพิจารณา

๑. หลักการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๓) วรรคสอง กำหนดให้เมื่อสิ้นสุดเวลาการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาต่ำสุดเท่ากันหลายรายจนไม่อาจชี้ขาดได้ ให้คณะกรรมการประกวดราคาขยายเวลาออกไปอีก ๓ นาที ดังนั้น กรณีตามข้อหารือหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาเสนอราคาแล้วผู้มีสิทธิเสนอราคาได้เสนอราคาเท่ากัน และคณะกรรมการได้ต่อเวลาอีก ๓ ครั้ง ๆ ละ ๓ นาที ปรากฏว่า ไม่มีรายใดเสนอราคาเข้ามาใหม่จึงยุติการเสนอราคา ซึ่งกรณีการเสนอราคาในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถหาตัวผู้ชนะการประกวดราคาได้ จึงเห็นว่าไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ แล้ว

กระบวนการเสนอราคาเริ่มต้นสิ้นสุดการเสนอราคา/ กรณีผู้เสนอราคาต่ำสุดเท่ากันหลายราย

ทางหน่วยงานยอมใช้ดุลพินิจในการยกเลิกการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งนี้ได้ ดังนั้น หากจะเปลี่ยนวิธีการจัดหาจากวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการจัดหาด้วยวิธีอื่น ให้หน่วยงานขออนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) เพื่อดำเนินการด้วยวิธีอื่น

๒. เมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการยกเลิกการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว หากจะดำเนินการจัดซื้อพัสดุใหม่ให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙
- กฎหมาย** พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๔ และ (กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
- ระเบียบ** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๕)

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานฯ แห่งหนึ่ง ได้ดำเนินการจัดหาเครื่องบำบัดน้ำเสียชุมชนต้นแบบพร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๑ เครื่อง เป็นจำนวนเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยการประกวดราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ปรากฏว่า บริษัท A เสนอราคาต่ำสุดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการประกวดราคาฯ จึงให้บริษัท A เสนอรายละเอียดมาเพื่อพิจารณาตาม BOQ. ปรากฏว่าไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดของหน่วยงานฯ บางส่วน หน่วยงานฯ จึงทำหนังสือแจ้งยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้ไปยังผู้เสนอราคาทั้ง ๔ ราย ต่อมาบริษัท A ได้ทำหนังสืออุทธรณ์การยกเลิกประกวดราคาเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการประกวดราคาฯ ได้ดำเนินการพิจารณาแต่เกิดข้อโต้แย้งในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ พ. ศ. ๒๕๔๙

ข้อหาหรือ

หน่วยงานฯ จึงขอหาหรือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ พ. ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

๑. การอุทธรณ์การยกเลิกประกวดราคาเรื่องดังกล่าว จะต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๕) หรือไม่ประการใด
๒. หน่วยงานฯ จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปอย่างไร

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๕) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาที่เข้าสู่กระบวนการเสนอราคาไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ หรือเห็นว่ามีเหตุอื่นใดอันควรร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม ให้อุทธรณ์หรือร้องเรียนต่อ กวพ.อ. ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ให้ กวพ.อ. พิจารณาอุทธรณ์หรือคำร้องเรียน ให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยระหว่างนี้ ให้ กวพ.อ.แจ้งหน่วยงานให้ระงับการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปนั้น ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีเจตนารมณ์ให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาอุทธรณ์เฉพาะผลการพิจารณาของหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งสั่งการในอันที่จะต้องมีการดำเนินการต่อไปได้ เท่านั้น ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงบังคับมิให้หน่วยงานที่จะจัดหาดำเนินการในขั้นตอนต่อไป กล่าวคือจะต้องหยุดการดำเนินการเพื่อรอฟังคำวินิจฉัยของ กวพ.อ. ก่อนที่จะดำเนินการต่อไป แต่กรณีนี้หัวหน้าส่วนราชการสั่งยกเลิกการประกวดราคาเสียแล้ว ย่อมไม่มีขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อไปอีกแล้ว ดังนั้นกรณีการสั่งยกเลิกการประกวดราคาของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหา จึงมิใช่เรื่องที่ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีเจตนารมณ์ ที่จะให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาจะต้องอุทธรณ์หรือร้องเรียนต่อ กวพ.อ. ได้

อย่างไรก็ดี ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ. ศ. ๒๕๓๙ ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาดังต่อไปนี้ เป็นคำสั่งทางปกครอง “ข้อ ๑ (๓) การสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน” ดังนั้นเมื่อคำสั่งยกเลิกการประกวดราคาเป็นการสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอจึงถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และคำสั่งดังกล่าวไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรีและไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ. ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๔ กำหนดให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นต่อผู้ออกคำสั่ง ดังนั้น การอุทธรณ์คำสั่งยกเลิกการประกวดราคานั้น บริษัท A จะต้องอุทธรณ์ต่อหัวหน้าหน่วยงานผู้ออกคำสั่งทางปกครอง

- คำวินิจฉัย** คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กwp.)
- เรื่อง** ข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยึดหลักประกันของ
- หนังสือเวียน**
๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กwpอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐
  ๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว ๓๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙
  ๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๔ /ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า ได้ประกาศประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะ และขนส่ง จำนวน ๒ รายการ ในการนี้มีผู้ยื่นซองเอกสารประกวดราคาจำนวนมาก ผลปรากฏว่า มีบริษัทเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ไม่มาลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการประกวดราคา จึงประกาศให้เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา และยึดหลักประกันของ ต่อมา ทางบริษัท A ได้อุทธรณ์การยึดหลักประกันของ ต่อหน่วยงานโดยอ้างว่าเป็นเหตุสุดวิสัย หน่วยงานได้พิจารณาข้ออ้างแล้ว จึงไม่คืนหลักประกันของ

ข้อหาหรือ

๑. หลักประกันของตามเอกสารประกวดราคาเป็นเบี้ยปรับหรือไม่ อย่างไร
๒. หากกรณีเป็นเบี้ยปรับ ส่วนราชการจะยึดหลักประกันของเพียงบางส่วน ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค (กwpอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. หากผู้อุทธรณ์เห็นว่า จำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกวดราคา สูงเกินส่วนแห่งความรับผิดชอบ หน่วยงานสามารถคืนหลักประกันของตามความเหมาะสมและเป็นธรรมได้หรือไม่หรือผู้อุทธรณ์ต้องใช้อำนาจทางศาลทุกกรณีไป

ข้อหาหรือตามหนังสือเวียนคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุที่ว่าการทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อพิจารณา

การยึดหลักประกันของ หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๔/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว ๓๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวและแนวทางในการปฏิบัติตามระเบียบฯ และตามตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อ/จ้าง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง กวพ.อ. กำหนดไว้ในส่วนที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการวางหลักประกันของและยึดหลักประกันของไว้ในกรณีต่างๆ ดังนั้น การที่ผู้เสนอราคาได้ทราบเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยึดหลักประกันของแล้ว หากผู้เสนอราคาปฏิบัติผิดเงื่อนไข ก็อาจถูกยึดหลักประกันของได้ เว้นแต่เป็นเหตุสุดวิสัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ หน่วยงานผู้ยึดหลักประกันของ อาจพิจารณาคืนหลักประกันของให้ได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กwp.อ.)
เรื่อง ข้อหาหรือเกี่ยวกับการค้ำหลักประกันของ
หนังสือเวียน หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กwpอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งได้ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงานบำรุงทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ค.ส.ล. ปรากฏว่าในวันเสนอราคา ห้างหุ้นส่วนจำกัด A เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ไม่ได้ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการประกวดราคาจึงประกาศให้ห้างฯ เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคาและถูกยึดหลักประกันของ

ข้อหาหรือ

หน่วยงานได้พิจารณาแล้วว่าห้างฯ ไม่ได้มีเจตนากระทำผิดเงื่อนไขในการประกวดราคา แต่เป็นเหตุสุดวิสัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ จึงขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กwp.อ.) พิจารณาว่ากรณีดังกล่าวจะสามารถคืนหลักประกันของให้แก่ห้างฯ นั้น ได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

การค้ำหลักประกันของตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดในเรื่องของการค้ำหลักประกันของไว้ ดังนั้น เมื่อคำสั่งยึดหลักประกันของเป็นคำสั่งทางปกครอง การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งการที่จะพิจารณา ค้ำหลักประกันของเป็นอำนาจของผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ส่วนการจะคืนหลักประกันของได้หรือไม่นั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การทำผิดเงื่อนไขเป็นเหตุสุดวิสัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา ๘ แล้ว ให้หน่วยงานใช้ดุลพินิจในการคืนหลักประกันของได้

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.)
เรื่อง ข้อหาหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตลาดกลาง
หนังสือเวียน หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ข้อเท็จจริง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) แจ้งว่า ได้ตรวจสอบสังเกตการณ์ การประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์งานจ้างก่อสร้างอาคารของหน่วยงานแห่งหนึ่ง กำหนดเวลาในการลงทะเบียนเวลา ๑๓.๑๕ - ๑๓.๕๕ น. ทดสอบระบบเวลา ๑๓.๕๕ - ๑๔.๐๐ น. และเสนอราคาเวลา ๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. มีผู้เข้าเสนอราคาจำนวน ๑๓ ราย ผู้ให้บริการ ตลาดกลาง คือ บริษัท B ซึ่งจากการตรวจสอบสังเกตการณ์ ปรากฏว่า นาง C เจ้าหน้าที่ตลาดกลาง ผู้ดำเนินการเปิดให้ผู้เสนอราคาลงทะเบียนตั้งแต่เวลาที่ผู้เสนอราคามาถึงซึ่งยังไม่ถึงเวลาที่กำหนดให้ลงทะเบียน ได้แก่ บริษัท D และห้างหุ้นส่วนจำกัด E มาลงทะเบียน เวลา ๑๓.๐๐ น. และห้างหุ้นส่วนจำกัด F ลงทะเบียนเวลา ๑๓.๐๓ น. โดยยังไม่มีกรตรวจสอบ เอกสารใดๆ และได้นำผู้เสนอราคาไปยังห้องเคาะราคาซึ่งไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการประกวดราคานำไปยังห้องเคาะราคาในขั้นตอนการตรวจเอกสาร เจ้าหน้าที่ตลาดกลางได้นำคณะกรรมการประกวดราคาไปตรวจเอกสารในห้องเคาะราคา เมื่อคณะกรรมการตรวจเอกสารเรียบร้อยแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ประจำ ห้องเคาะราคาเข้าประจำห้องภายหลัง ทำให้ผู้เสนอราคาบางรายไม่มีเวลาทำการทดสอบระบบ เมื่อเจ้าหน้าที่ของ สตง. ทักท้วงว่าการปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ สำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๔.๒ (๔) ซึ่งกำหนดว่า “เมื่อถึงเวลากำหนดเวลานัดหมายผู้มีสิทธิเสนอราคายื่นแบบ บก. ๐๐๖ สำเนา หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเสนอราคา (ไม่เกิน ๓ ราย) และหนังสือมอบอำนาจให้ตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ จึงจัดให้ผู้มีสิทธิ เสนอราคาที่มาลงทะเบียน และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการประกวด ราคานำไปยังสถานที่ที่กำหนด” ทั้งนี้ นาง C ชี้แจงว่า ได้ถือปฏิบัติเช่นนี้ทุกครั้ง

ข้อหาหรือ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าตามแนวทางปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๑๔.๒ (๔) ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๔.๒ (๔) การปฏิบัติของคณะกรรมการประกวดราคา กำหนดว่า เมื่อถึงกำหนดเวลานัดหมาย ผู้มีสิทธิเสนอราคายื่นแบบ บก. ๐๐๖ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล สำเนาบัตรประชาชนของผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคา (ไม่เกิน ๓ ราย และหนังสือมอบอำนาจ ให้ตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ จึงจัดให้ ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนต่อกรรมการที่ได้รับมอบหมาย พร้อมกับมอบ Username และ Password ให้กับผู้มีสิทธิเสนอราคาที่มาลงทะเบียนและให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการประกวดราคา นำไปยังสถานที่ที่กำหนด และ ข้อ ๑๔.๔ (๒) การปฏิบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคา กำหนดว่า เมื่อถึงกำหนดเวลานัดหมายผู้มีสิทธิเสนอราคาต้องมาลงทะเบียนต่อหน้ากรรมการประกวดราคา โดยผู้เสนอราคาต้องยื่นแบบ บก. ๐๐๖ พร้อมสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ประกอบกับหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑ กำหนดแนวทางในการปฏิบัติกรณีการลงทะเบียนในวันเสนอราคาว่าการลงทะเบียนในวันเสนอราคา เมื่อถึงกำหนดเวลาลงทะเบียนคณะกรรมการประกวดราคาจะต้องให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนเฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น ห้ามมิให้คณะกรรมการประกวดราคาเปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนก่อนเวลาที่กำหนดไว้ เนื่องจากระยะเวลาลงทะเบียนตามที่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทราบ เป็นเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญในการประกวดราคา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้มีสิทธิเสนอราคา ในกรณีที่มิได้ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นผลให้ต้องประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา และถูกยึดหลักประกันของ ดังนั้น การจัดให้มีการลงทะเบียนได้ก่อนเวลาที่กำหนดไว้นั้นจึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และอาจเป็นเหตุให้เกิดข้อโต้แย้งได้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการลงทะเบียนในการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ งานจ้างก่อสร้างอาคาร เป็นการลงทะเบียนต่อหน้าเจ้าหน้าที่ตลาดกลาง และเป็นการกำหนดให้ลงทะเบียนก่อนเวลาที่กำหนด จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบฯ

ข้อหาหรือหลักเกณฑ์การคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้าง ของทางราชการ

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
กับงานก่อสร้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งถือปฏิบัติในการกำหนดราคากลางของงานซ่อมบำรุงทางรถไฟ งานปรับปรุงโครงสร้างทาง และงานอื่น ๆ โดยใช้ Factor F ของงานก่อสร้างทาง งานก่อสร้าง สะพานและท่อเหลี่ยม งานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่เนื่องจากหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม ในส่วนของความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างได้กำหนดให้ งานก่อสร้างทาง หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนือสิ่งสักริมทรัพย์ อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม หมายถึง การก่อสร้าง การขยาย ไม่ว่าในระดับพื้นดินใต้หรือเหนือพื้นดินหรือใต้หรือเหนือสิ่งสักริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจาก ทางรถไฟ

ข้อหาหรือ

คณะกรรมการกำหนดราคากลางของหน่วยงาน จะสามารถใช้หลักเกณฑ์ การกำหนด ราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานได้หรือไม่

ข้อพิจารณา

ตามความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างทางและงานก่อสร้างสะพานและ ท่อเหลี่ยมไม่ครอบคลุมถึงงานก่อสร้างทางรถไฟ งานก่อสร้างทางรถไฟ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้อง ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่หาก รฟท. พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงสร้างและลักษณะงานในส่วนใด

สามารถนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มาปรับใช้ได้ รพท. ก็สามารถที่จะปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ส่วนงานก่อสร้างพื้นฐานทั่วไปที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมและ/หรือ งานก่อสร้างชลประทาน ตามความหมายและขอบเขตงานก่อสร้างที่กำหนด เช่น งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน เป็นต้น อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

สรุปข้อ

เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตของงานก่อสร้างที่ควรนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของงานก่อสร้างนั้นๆ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติให้ปรับใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ กับงานก่อสร้างพื้นฐานที่อยู่นอกเหนือจากงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมและ/หรือ งานก่อสร้างชลประทาน ตามความหมายและขอบเขตงานก่อสร้างที่กำหนด เช่น งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน เป็นต้น อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

เพิ่มเติม

ข้อที่

งานก่อสร้างที่อยู่นอกเหนือจากงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมและ/หรือ งานก่อสร้างชลประทาน ตามความหมายและขอบเขตงานก่อสร้างที่กำหนด เช่น งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน เป็นต้น อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

กรณีข้อ

กรณีการก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมและ/หรือ งานก่อสร้างชลประทาน ตามความหมายและขอบเขตงานก่อสร้างที่กำหนด เช่น งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน เป็นต้น อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง ราคามาตรฐานวัสดุอุปกรณ์ทองเหลืองสำหรับการก่อสร้างรูปหล่อ

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง จะดำเนินการก่อสร้างรูปหล่อด้วยวัสดุประเภทโลหะชนิดทองเหลือง ขนาดหนึ่งเท่าครึ่งของคนจริง ส่วนสูงไม่น้อยกว่า ๙๙ นิ้ว เพื่อติดตั้งบนฐานอนุสาวรีย์ แต่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีการกำหนดราคามาตรฐานของโลหะชนิดทองเหลืองไว้

ข้อหารือ

ราคากลาง (ราคามาตรฐาน) ของวัสดุอุปกรณ์ทองเหลืองสำหรับการก่อสร้างรูปหล่อ ควรดำเนินการอย่างไร

ข้อพิจารณา

๑. หากหน่วยงานพิจารณาเห็นว่า การก่อสร้างรูปหล่อเป็นงานก่อสร้างก็ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๒. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างไว้ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๙ ดังนี้

๒.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างให้ใช้ราคาปัจจุบัน ในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น

๒.๒ การก่อสร้างในส่วนกลาง ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ดังนี้

๒.๒.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เผยแพร่

๒.๒.๒ วัสดุก่อสร้างใดที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง เผยแพร่

๒.๒.๓ กรณีวัสดุก่อสร้างใดที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบราคาในท้องที่ของส่วนกลาง หากไม่สามารถสืบราคาในท้องที่ของส่วนกลางได้ให้สืบราคาในท้องที่หรือจังหวัดใกล้เคียงโดยใช้ราคาต่ำสุด ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบราคาและการกำหนดราคาดังกล่าวประกอบไว้ด้วย

๒.๓ การก่อสร้างในส่วนภูมิภาค ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ดังนี้

๒.๓.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เผยแพร่

๒.๓.๒ วัสดุก่อสร้างใดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง เผยแพร่

๒.๓.๓ กรณีวัสดุก่อสร้างใดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบราคาใน ท้องที่หรือจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ หากไม่สามารถสืบราคาในท้องที่หรือจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ได้ให้สืบราคาในท้องที่หรือจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้ราคาต่ำสุด ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบราคาและการกำหนดราคาดังกล่าวประกอบไว้ด้วย

๒.๔ กรณีมีความจำเป็นและประโยชน์ของทางราชการ ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางอาจใช้ราคาวัสดุก่อสร้างจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดตาม ข้อ ๒.๒ หรือ ข้อ ๒.๓ แล้วแต่กรณีได้ แต่ราคาที่ใช้้นั้นเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วต้องไม่สูงกว่าราคาวัสดุก่อสร้างต่ำสุดที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง สำหรับการก่อสร้างในส่วนกลาง หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง สำหรับการก่อสร้างในส่วนภูมิภาค เผยแพร่ ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการกำหนดราคา รวมทั้งเหตุผลความจำเป็นประกอบไว้ด้วย

๒.๕ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาเห็นว่า งานก่อสร้างที่คำนวณราคากลางนั้น ใช้วัสดุก่อสร้างบางรายการเป็นจำนวนมาก ให้สืบราคาจากแหล่งผลิต และเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วยังเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาจากแหล่งดังกล่าวตาม ข้อ ๒.๒ หรือ ข้อ ๒.๓ แล้วแต่กรณี ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาจากแหล่งผลิตสำหรับวัสดุก่อสร้างนั้น

๒.๖ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจตั้งคณะกรรมการหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูล และกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๒.๒.๓ สำหรับการก่อสร้างในส่วนกลาง และตาม ข้อ ๒.๓.๓ สำหรับการก่อสร้างในส่วนภูมิภาค รวมทั้งที่ต้องดำเนินการตาม ข้อ ๒.๔ และ ข้อ ๒.๕ ไว้เป็นบัญชีราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างของหน่วยงานโดยต้องมีการปรับปรุงบัญชีราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างดังกล่าวให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระและอำนวยความสะดวกในการสืบราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง และผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางอาจพิจารณำราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามบัญชีดังกล่าวมาใช้ประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ฯ ได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อเท็จจริง

๒.๗ การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างนอกเหนือจากที่กำหนดไว้นี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ซึ่งได้กำหนดไว้ในรายละเอียดการคำนวณของแต่ละหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และตามที่คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงาน ก่อสร้าง หรือคณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมอบหมายกำหนด

๒.๘ ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างดังกล่าวข้างต้น

(๑) ราคาปัจจุบัน หมายถึง ราคาวัสดุก่อสร้างในช่วงระยะเวลา ๓๐ วัน นับจากวันที่จัดทำรายงานสรุปการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น

(๒) ส่วนกลาง หรือท้องที่ของส่วนกลาง หมายถึง พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

(๓) ส่วนภูมิภาค หมายถึง พื้นที่จังหวัดอื่น ที่ไม่ใช่กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

(๔) ท้องที่หรือจังหวัดใกล้เคียง หมายถึง ท้องที่หรือจังหวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับท้องที่หรือจังหวัด หรือท้องที่ของส่วนกลาง ที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่

(๕) วัสดุก่อสร้าง หมายความว่ารวมถึง ครุภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบหรือเป็นส่วนหนึ่ง ของงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณรวมในราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

(๖) การสืบราคา หมายถึง การดำเนินการใดๆ เพื่อให้ทราบราคาและหรือแหล่ง วัสดุก่อสร้างที่มีความเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับราคาวัสดุก่อสร้างที่เป็นจริง

(๗) แบบฟอร์มบันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็น รายละเอียดของการสืบและการกำหนดราคาและหรือแหล่งวัสดุก่อสร้าง ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง กำหนดเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อมูลและข้อเท็จจริง

(๘) ค่าขนส่งให้ประเมินโดยคำนวณจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงสถานที่ก่อสร้าง โดยใช้อัตราค่าขนส่งตามตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

วัสดุอุปกรณ์ทองเหลืองสำหรับการก่อสร้างรูปหล่อดังกล่าวเป็นวัสดุก่อสร้างรายการหนึ่ง จึงต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามที่กำหนดดังกล่าว

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและการคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับวัสดุก่อสร้างที่ไม่มีแหล่งผลิตในท้องถิ่นและการคำนวณค่าขนส่ง (สิ่งก่อสร้างอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ)

ข้อหารือ

๑. ราคาวัสดุก่อสร้างที่มีในรายการที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำหนด แต่ไม่มีแหล่งซื้อขายจะต้องดำเนินการอย่างไร
๒. ระยะทางจากแหล่งวัสดุก่อสร้างคิดค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง อย่างไร
๓. กรณีแหล่งวัสดุก่อสร้างตั้งอยู่จังหวัดใกล้เคียง จะใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนั้น รวมระยะทางค่าขนส่ง หรือจะใช้ราคาจากแหล่งวัสดุก่อสร้างรวมระยะทางค่าขนส่ง

ข้อพิจารณา

๑. ในกรณีที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ เผยแพร่ราคาวัสดุก่อสร้างไว้ แต่ไม่มีแหล่งซื้อขายหรือแหล่งผลิตในท้องถิ่นและเป็นกรณีที่เป็นวัสดุก่อสร้างที่ใช้เป็นจำนวนมากซึ่งต้องขนส่งจากแหล่ง (กรณีของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน) ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาที่สืบหรือราคาจากแหล่งใดก็ได้ แต่ราคาที่ใช้ั้นเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วต้องไม่สูงกว่าราคาที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่
๒. การคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณและตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง กำหนดให้ใช้เฉพาะการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง สะพาน ท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน โดยให้คำนวณจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงสถานที่ก่อสร้าง และถ้าสิ่งก่อสร้างมีลักษณะเป็นทางยาวให้คำนวณค่าขนส่งจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงกึ่งกลางของสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะเป็นทางยาวนั้น
๓. กรณีของงานก่อสร้างอาคารไม่มีข้อกำหนดให้คิดคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง แต่ถ้าเป็นการก่อสร้างอาคารในบางพื้นที่หรือในบางโครงการงานก่อสร้าง เช่น ก่อสร้างบนเกาะหรือบนภูเขา เป็นต้น ซึ่งมีความจำเป็นต้องคิดคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ให้ประเมินค่าขนส่งที่ควรจะเป็นสำหรับวัสดุก่อสร้างนั้น แล้วกำหนดเป็นค่างานสนับสนุนไว้ในส่วนของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมี

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ในการคำนวณค่าก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ ตาราง Factor F

ข้อหารือ

กรณีที่มีการใช้เงินกู้จากสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลเป็นค่าจ้างก่อสร้าง

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี หมายถึง เงินกู้ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑(๔) แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕ (เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร) ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น เงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือแห่งญี่ปุ่น (JBIC) และเงินกู้จากธนาคารโลก เป็นต้น

ดังนั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามข้อกำหนดดังกล่าว จะต้องใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ส่วนเงินกู้ภายในประเทศ เช่น เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สมาคมและกองทุนต่างๆ ยังไม่มีระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดใด กำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงต้องใช้ค่า Factor F ในช่องที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว คือช่อง “Factor F”

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง บัญชีค่าแรงงาน / ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง แจ้งว่า สภาวการณ์ทางด้านเศรษฐกิจปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมากประกอบกับกระทรวงแรงงานฯ ได้ประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่เป็นเหตุให้บัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ไม่เป็นไปตามสภาวการณ์ในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานประสบปัญหาค่าแรงงานไม่สามารถจัดหาผู้รับจ้างมาทำการก่อสร้างงานของหน่วยงานได้

ข้อหารือ

หน่วยงานสามารถสืบราคาค่าแรงงานก่อสร้างจากค่าแรงในพื้นที่จังหวัดหรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้หรือไม่ หรือหน่วยงานสามารถดำเนินการได้โดยวิธีใดบ้าง

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ กำหนดให้ใช้อัตราค่าแรงงานตามที่กำหนดตามบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ส่วนค่าแรงงานที่ไม่มีรายการกำหนดไว้ในบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้คิดคำนวณในอัตราร้อยละ ๓๐-๓๗ ของยอดรวมค่าวัสดุ, มาเป็นค่าแรงงาน ส่วนจะคำนวณจากยอดค่าวัสดุเท่าไรระหว่างร้อยละ ๓๐-๓๗ นั้น ให้ขึ้นอยู่กับการศึกษาของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางที่จะพิจารณากำหนดได้ตามความเหมาะสม และหรือสอดคล้องตามระดับฝีมือ และหรือความขาดแคลนของแรงงานสำหรับรายการงานก่อสร้างนั้น แต่ถ้าไม่สามารถคำนวณจากยอดรวมค่าวัสดุหรือไม่มีค่าวัสดุสำหรับรายการงานก่อสร้างนั้นให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางกำหนดอัตราค่าแรงงานตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะและราคาค่าแรงงานในท้องถิ่นนั้น

๒. ประเด็นอัตราค่าแรงงานตามบัญชีค่าแรงงานดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไม่สอดคล้องตามสภาวการณ์ปัจจุบันและประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำนั้น กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จะได้ปรับปรุงให้สอดคล้องตามสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจและประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปัจจุบัน ต่อไป

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อกำหนดในการออกแบบและประมาณการราคาค่าก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งมีปริมาณงานก่อสร้างที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมากและตามโครงสร้างของหน่วยงานนี้ได้แบ่งความรับผิดชอบงานด้านการออกแบบ การถอดแบบ และการจัดทำรายการปริมาณงานและราคา ไว้ต่างหน่วยงานกัน โดยงานด้านการออกแบบเป็นภารกิจของสำนักออกแบบ ส่วนภารกิจด้านการถอดแบบและจัดทำรายการปริมาณงานและราคา เป็นภารกิจของหน่วยงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง การกำหนดให้ “ผู้ออกแบบจะต้องถอดแบบและจัดทำรายการปริมาณงานและราคา และประมาณการราคาในเบื้องต้นไว้ด้วย รวมทั้งจะต้องรับรองแบบและรายการปริมาณงานที่ได้ถอดแบบนั้นไว้ด้วยทุกครั้ง” จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวไม่สอดคล้องตามโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงาน

ข้อหารือ

๑. ความหมายของ “ผู้ออกแบบ” ตามข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว หมายถึงระดับบุคคลหรือระดับหน่วยงาน

๒. ถ้าความหมายของ “ผู้ออกแบบ” หมายถึง ระดับบุคคลผู้ที่ทำหน้าที่ออกแบบแล้วนั้น หน่วยงานดังกล่าวขอแก้ไขข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบและประมาณราคาให้สอดคล้องตามโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นด้วย

ข้อพิจารณา

คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า “ผู้ออกแบบงานก่อสร้าง” ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบและการประมาณการราคาค่าก่อสร้าง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หมายความว่า บุคคล หรือนิติบุคคล หรือหน่วยงานเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างที่ดำเนินการออกแบบและประมาณการราคาค่าก่อสร้าง มิได้หมายความว่าเฉพาะแต่เพียงบุคคลเท่านั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการใช้ตาราง Factor F คำนวณค่างานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนของการใช้ตาราง Factor F

ข้อหารือ

ในส่วนของการใช้ตาราง Factor F กรณีการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กและทางเดินเท้าไม้ ควรใช้ตาราง Factor F ไต

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มี ๔ ตาราง และมีข้อกำหนดในการใช้ ดังนี้

๑. ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ใช้กับงานก่อสร้างอาคาร
๒. ตาราง Factor F งานก่อสร้างทางใช้กับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยมสำหรับรายการก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้างประเภทงานทาง
๓. ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมใช้กับงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ที่อยู่ในกลุ่มของงานก่อสร้าง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน สำหรับรายการก่อสร้างที่มีข้อกำหนดให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F สะพานและท่อเหลี่ยม
๔. ตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน ให้ใช้กับงานก่อสร้างชลประทาน สำหรับรายการก่อสร้างที่มีข้อกำหนดให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน

สำหรับกรณีการก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็กและทางเดินเท้าไม้ที่หารือมีรายการก่อสร้างปรากฏในบัญชีแสดงปริมาณเนื้องาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน สำหรับงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนของงานสถาปัตยกรรมและในส่วนของงานภูมิทัศน์ ดังนั้นงานก่อสร้างทางเดินเท้าคอนกรีตเสริมเหล็ก และทางเดินเท้าไม้ดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งของงานก่อสร้างอาคาร ซึ่งต้องใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง แนวทางในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่ง จะทำการก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ซึ่งโครงการดังกล่าวมีขอบเขตงานประกอบด้วยกลุ่มงานต่าง ๆ ได้แก่ งานก่อสร้างถนนทางเดิน ทางวิ่ง และที่จอดรถ ผิวแอสฟัลต์ติกคอนกรีต ลานทางเข้าสวนแอสฟัลต์ติกคอนกรีต งานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ไฟฟ้าถนน ที่จอดรถ ระบบประปาที่ใช้ภายในสวนฯ สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ป้อมยาม ลานอนุสรณ์สถาน ๖ พระองค์ และรั้ว

ข้อหารือ

จะคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างใด จึงจะถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างแต่ละกลุ่มไว้เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกใช้หลักเกณฑ์ไว้ในส่วนแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๕ และข้อ ๖ ดังนั้น สำนักงานเทศบาลจึงต้องพิจารณาว่าการก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติดังกล่าวอยู่ในกลุ่มงานใดก็ให้ใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับกลุ่มงานนั้น

อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างโครงการสวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ตามที่ข้อหารือ หากข้อเท็จจริงในการก่อสร้างปรากฏตามที่แจ้งว่าเป็นการก่อสร้างสวนสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มงานต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของสวนสาธาณะนั้น และจัดจ้างก่อสร้างเป็นสัญญาเดี่ยว ควรอยู่ในความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างอาคาร จึงควรใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว

คำวินิจฉัย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.)

เรื่อง การพิจารณาผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งแจ้งว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาร้องเรียน ประธานกรรมการเปิดซองสอบราคา (นาย ก) งานจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ภายในหมู่บ้านปลอดภัยอย่างยั่งยืน ในพื้นที่สูงขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติและเอกสารประกอบการเสนอราคาโครงการดังกล่าว โดยได้พิจารณาว่าการประมาณราคาตามหนังสือรับรองผลงานของร้าน ข วัสดุก่อสร้าง ในส่วนของผลงานก่อสร้างรางระบายน้ำชนิดตัวยูไม่มีฝาปิดพร้อมท่อลอดเหลี่ยม ใช้ Factor F งานก่อสร้างสะพาน และท่อเหลี่ยมเป็นตัวคูณ ส่วนงานจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตไม้ไผ่ฯ ใช้ Factor F งานก่อสร้างทางเป็นตัวคูณเป็นเหตุให้ร้าน ข วัสดุก่อสร้างขาดคุณสมบัติ เนื่องจากแสดงหนังสือรับรองผลงานผิดประเภท

ข้อหาหรือ

ขอให้กรมบัญชีกลางพิจารณากรณีดังกล่าวข้างต้น

ข้อพิจารณา

๑. คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) เคยวางแนววินิจฉัยไว้ว่า ผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน หมายถึง มีเทคนิคการก่อสร้างอย่างเดียวกัน ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาที่จะพิจารณาได้ว่างานก่อสร้างรางระบายน้ำชนิดตัวยูไม่มีฝาปิดพร้อมท่อลอดเหลี่ยม มีเทคนิคในการก่อสร้างอย่างเดียวกันกับงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่หรือไม่ หากมีเทคนิคการก่อสร้างอย่างเดียวกันย่อมเป็นผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกัน ทั้งนี้ ผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันจะต้องเป็นผลงานในสัญญาเดียวเท่านั้น มิใช่หลายสัญญารวมกันและเป็นสัญญาที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงจะนำมาเป็นผลงาน

๒. ตาราง Factor F ถูกกำหนดมาจากรายการและอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ของแต่ละงาน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ค่า Factor F ของทั้ง ๔ ตาราง (ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน) จึงไม่เท่ากัน และการใช้ตาราง Factor F ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๓. สำหรับการพิจารณาว่าเป็นผลงานประเภทเดียวกันหรือไม่นั้น ไม่สามารถพิจารณาได้จากการใช้ตาราง Factor F แต่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคุณสมบัติ และเอกสารประกอบการเสนอราคาของผู้เสนอราคา ซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุดังกล่าวตามข้อ ๑.

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทานเกี่ยวกับการคำนวณอัตราราคางานดิน สำหรับโครงการขุดลอกลำห้วยน้อยและโครงการขุดลอกลำห้วยไส้ไก่

ข้อหารือ

ควรกำหนดเป็นลักษณะงานใด ระหว่างค่าดินขุดด้วยเครื่องจักรและค่าขุดลอกด้วยรถขุด

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของบัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะงานและขอบเขตงานของงานก่อสร้างชลประทาน กำหนดลักษณะและขอบเขตของงานดินขุดด้วยเครื่องจักร และงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ ดังนี้

๑. งานขุดดินด้วยเครื่องจักร กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นงานขุดวัสดุ (เช่น ดิน ทราย และดินเลน เป็นต้น) ที่มีปริมาณมากและต้องการความรวดเร็ว โดยใช้รถขุดตักขึ้นมากองแล้วเกลี่ยในรัศมีที่เครื่องจักรสามารถปฏิบัติงานได้ หรือเป็นการขุดขึ้นรถบรรทุกเพื่อขนย้ายและรวมถึงกรณีที่สามารถ ใช้เครื่องจักรสำหรับงานขุดแบบธรรมดา ก็สามารถขุดได้ด้วย

ในการคำนวณค่างานดินขุดด้วยเครื่องจักรต้องใช้ “ค่าขุดดินด้วยเครื่องจักร” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยด้วย

๒. งานขุดลอกด้วยรถขุด กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นกรณีของการขุดดินเลน และหรือโคลนที่ตื้นเขินของคลอง หรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคลองขึ้นมากองและปรับแต่งคันคลองโดยใช้รถขุดแบบธรรมดาให้ได้ระดับที่ต้องการ

อนึ่ง ได้กำหนดลักษณะงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ว่า ใช้การขุดแบบธรรมดาขุดและเดินบนคันคลองความกว้างของคลอง ๒๕ เมตร แต่ตามข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติพบว่างานขุดลอกคลองด้วยรถขุดของบางหน่วยงานมีความกว้างของคลองไม่ถึงหรือเกิน ๒๕ เมตร ดังนั้น จึงควรพิจารณาถึงข้อเท็จจริงตามแบบและรายละเอียดในการก่อสร้างด้วย

ในการคำนวณค่างานขุดลอกด้วยรถขุดต้องใช้ “ค่าขุดลอกด้วยรถขุด” ตามที่กำหนด ตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วยด้วย

ดังนั้น การพิจารณากำหนดอัตราราคางานดินว่าจะใช้กรณีใดใน ๒ กรณี ดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการก่อสร้างของงานก่อสร้างนั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การใช้ค่า Factor F ในการดำเนินงานก่อสร้างอาคาร

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร กรณีการคำนวณค่าขนย้ายเครื่องจักรงานเสาเข็มเจาะ และค่าทดสอบเสาเข็ม เพื่อประกอบการพิจารณาคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารตลาดเช้า

ข้อหาหรือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดแนวทางการถอดแบบคำนวณค่างานตอกเสาเข็มและงานทดสอบการรับน้ำหนักของเสาเข็มไว้ในส่วนของค่างานต้นทุน ดังนั้นจึงต้องกำหนดและคำนวณรายการงานก่อสร้างต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตอกเสาเข็มและการทดสอบการรับน้ำหนักของเสาเข็ม (รวมถึง ค่าเครื่องจักร และงานทดสอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเสาเข็ม) ในราคาต้นทุน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง) จากนั้นให้นำไปคำนวณรวมกับค่างานต้นทุนรายการอื่นๆ ทุกรายการ ได้เป็นค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้าง เพื่อนำไปหาค่า Factor F จากตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคารต่อไป ส่วนค่าขนย้ายเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับงานตอกเสาเข็ม นั้น ตามปกติจะคิดรวมไว้ในค่าเครื่องจักรแล้ว

๒. ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างวัสดุทดสอบและออกหนังสือรับรอง หมายถึงกรณีที่มีข้อกำหนดให้ต้องส่งตัวอย่างวัสดุก่อสร้าง ไปทดสอบและผู้ทดสอบต้องออกหนังสือรับรองว่าวัสดุที่ส่งไปทดสอบนั้นได้มาตรฐานตามที่กำหนด เช่น หนังสือรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) และหนังสือรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (ISO) เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ ได้กำหนดเหมารวมไว้ให้แล้วในค่า Factor F (ในส่วนของค่าอำนาจการ หยอดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่פקคนงานและโรงงาน) ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดรายการและคำนวณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งตัวอย่างวัสดุไปทดสอบและออกหนังสือรับรอง ไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนหรือในส่วนของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ได้

ข้อหารือหลักเกณฑ์การคำนวณ
ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดและประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลาง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีการใช้งบกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษีเป็นค่าก่อสร้าง

ข้อหาหรือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหาหรือหลักเกณฑ์ฯ กรณีข้างต้น

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีใช้งบกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษีนั้น หมายถึง เงินกู้ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร และตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕ (เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร) ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งตามประมวลรัษฎากรและประกาศอธิบดีกรมสรรพากรดังกล่าว กำหนดให้เฉพาะโครงการเงินกู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง เฉพาะการกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศ สถาบันการเงินของรัฐบาลประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น เงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือแห่งญี่ปุ่น (JBIC) และเงินกู้จากธนาคารโลก เป็นต้น

ดังนั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้งบกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามข้อกำหนดดังกล่าวเป็นค่าก่อสร้าง จะต้องใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ส่วนเงินกู้ภายในประเทศ เช่น เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สมาคมและกองทุนต่างๆ เป็นต้น ยังไม่มีระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดใด กำหนดให้ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๐ จึงต้องใช้ค่า Factor F ในช่องที่ได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้วคือช่อง “Factor F”

สำหรับประเด็นการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยใช้ค่า Factor F ในช่องรวมในรูป Factor ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดราคากลาง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการประมาณราคางานจ้างติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อหารือ

กรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ควรแต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านการก่อสร้างทั้งคณะหรือไม่ และหากการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วยผู้มีความรู้ ด้านการก่อสร้างและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของงบประมาณ ซึ่งไม่มีความรู้ด้านการก่อสร้าง เมื่อมีกรณีราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงจะสามารถแยกความรับผิดชอบโดยหากราคากลางสูงเกินจริงจากปริมาณงานผิดพลาด ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ออกแบบ ส่วนถ้าราคากลางสูงเกินจริงจากราคาผิดพลาด ให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นการพิจารณาที่ถูกต้องหรือไม่

ข้อพิจารณา

๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้จำแนกงานและกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไว้เป็น ๓ ประเภท งานก่อสร้าง ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน และกำหนดให้ใช้กับงานก่อสร้างที่ต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ เท่านั้น

สำหรับงานจ้างติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่มีงานก่อสร้างรวมอยู่ด้วย ตามที่ข้อหารือ นั้น หากข้อเท็จจริงเป็นงานจ้างติดตั้งโดยมิได้เป็นงานจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ ก็ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ส่วนจะต้องกำหนดหรือประมาณการราคาโดยวิธีการใดหรือไม่ อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี แนวทางและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา

ระบบคอมพิวเตอร์และการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กรมบัญชีกลางในการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว

๒. การแต่งตั้ง/องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างข้อ ๑๗ ส่วนจะแต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านการก่อสร้าง เป็นกรรมการในคณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้งคณะตามที่ขอหารือ หรือไม่ อย่างไร นั้น ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณา

ตามข้อกำหนดดังกล่าว ได้กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ฯ โดยไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ ดังนั้น การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างจึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้งคณะ

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างภายใต้
 แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอให้กรมบัญชีกลางพิจารณายืนยันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้
 ค่า Factor F จากตาราง Factor F สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ภายใต้แผน
 ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕

ข้อหารือ

กรณีการใช้งบเงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่น ซึ่งไม่ต้องชำระภาษีเป็น
 ค่าก่อสร้างที่ได้รับอนุมัติเงินกู้สำหรับโครงการก่อสร้าง ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง
 ๒๕๕๕

ข้อพิจารณา

ในการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง กรณี
 การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ได้รับอนุมัติเงินกู้สำหรับโครงการก่อสร้าง ภายใต้
 แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ ให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F ดังนี้

๑. โครงการที่ใช้งบเงินกู้จากต่างประเทศเป็นค่าก่อสร้าง โดยเป็นการกู้เงินจาก
 ต่างประเทศตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งได้รับการยกเว้น
 ไม่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ ๒๘)
 ให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F ในช่องรวมในรูป Factor F

๒. โครงการที่ใช้งบเงินกู้ภายในประเทศเป็นค่าก่อสร้าง โดยเป็นการกู้เงินตาม
 พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคง
 ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ และร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟู
 เศรษฐกิจ พ.ศ. .... ซึ่งต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตามปกติ ให้ใช้ค่า Factor F เช่นเดียวกับ

กรณีการใช้เงินงบประมาณเป็นค่าก่อสร้าง คือ ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F ในช่อง Factor F

๓. โครงการที่ใช้เงินกู้จากต่างประเทศตามข้อ ๑. และมีเงินงบประมาณและ/หรือเงินกู้ภายในประเทศตามข้อ ๒. สมทบด้วยให้ใช้ค่า Factor F จากตาราง Factor F สำหรับกรณีของเงินกู้ จากต่างประเทศ และกรณีของเงินงบประมาณ และ/หรือเงินกู้ภายในประเทศตามสัดส่วน โดยมีแนวทางการคำนวณ ค่า Factor F ตามหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง กรณีใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่น ซึ่งไม่ต้องชำระภาษีและมีเงินงบประมาณสมทบเป็นค่าก่อสร้าง

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อหารือ

การใช้ตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ประเด็นการคิด Factor F กรณีงานที่มี Direct Cost ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท เช่น ราคา ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือ ราคา ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท คิด Indirect Cost อย่างไร หากคิดเพียงค่ากำไรกับค่าภาษีได้หรือไม่ หรือให้ใช้เกณฑ์ Factor F กรณีค่างานต้นทุนต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อพิจารณา

ค่า Factor F ในตาราง Factor F นั้น ได้กำหนดไว้ตามค่างานต้นทุน (Direct Cost) ซึ่งแบ่งเป็นช่วงๆ ในกรณีที่ค่างานต้นทุนไม่เกินค่างานต้นทุนขั้นต่ำให้ใช้ค่า Factor F ของค่างานต้นทุนขั้นต่ำ โดยกรณีของตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร หากค่างานต้นทุนไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าเป็นกรณีค่างานต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนดให้เทียบอัตราส่วน หรือใช้สูตรตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F เพื่อคำนวณหาค่า Factor F

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อหารือ

กรณีดำเนินการปรับปรุงร้านค้าผลิตภัณฑ์ทดลองตลาดซึ่งเป็นอาคารร้านค้า ที่มีอยู่เดิมโดยในการดำเนินการจ้างเพื่อปรับปรุงร้านค้าดังกล่าวได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างเพื่อตรวจรับงานของผู้รับจ้าง แต่ไม่ได้มีการแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน จะถือเป็นงานจ้าง ก่อสร้างที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์ฯ หรือไม่ อย่างไร

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๑๗ กำหนดให้ การจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง ส่วนประเด็น การพิจารณาว่า งานปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน และงานซ่อมแซม เป็นงานจ้างก่อสร้างที่ต้อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เพื่อคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ หรือไม่ อย่างไรนั้น ให้พิจารณาตามข้อกำหนดตามแนวทางและวิธีปฏิบัติฯ ข้อ ๔ โดยหากงานปรับปรุง รื้อถอน ต่อเติม และซ่อมแซมนั้น มีแบบรูปรายการและจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแล การปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ และต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยพัสดุ ก็ถือว่าเป็นงานก่อสร้างที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์ฯ

ดังนั้น กรณีการจ้างปรับปรุงร้านค้าผลิตภัณฑ์ทดลองตลาด หน่วยงานจึงต้องพิจารณาว่างานดังกล่าว เป็นงานปรับปรุง ต่อเติม งานรื้อถอน และ/หรืองานซ่อมแซม ที่มีแบบก่อสร้างและจำเป็นจะต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างตลอดเวลาดำเนินการหรือไม่ หากมีแบบก่อสร้างและจำเป็นจะต้องมีการควบคุมงาน รวมทั้งต้องจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุแล้วย่อมถือได้ว่าเป็นงานก่อสร้าง ซึ่งต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เพื่อกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างประปาบาดาลหมู่บ้าน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างประปาบาดาลหมู่บ้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าครุภัณฑ์ และค่าแรงงาน

ข้อพิจารณา

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ค่าครุภัณฑ์ และค่าแรงงาน สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์ฯ ไว้ ดังนี้

๑. ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๙

๒. ในส่วนของค่าครุภัณฑ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณ โดยแยกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๒.๑ กรณีที่เป็นครุภัณฑ์สั่งทำหรือครุภัณฑ์จัดจ้าง ซึ่งปกติจะเป็นครุภัณฑ์ที่ติดอยู่กับที่ (Build in) ให้คำนวณในราคาทุน (ไม่รวมค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไร และภาษีมูลค่าเพิ่ม) แล้วนำไปรวมกับค่างานต้นทุนรายการอื่นๆ เป็นค่างานต้นทุนทั้งโครงการงานก่อสร้างเพื่อนำไปคำนวณกับค่า Factor F ต่อไป

๒.๒ กรณีที่เป็นครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อ ประกอบด้วย ครุภัณฑ์ลอยตัวทุกชนิด รวมทั้งอุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก อุปกรณ์ระบบไฮดรอลิก คมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ระบบรักษาความปลอดภัยที่ต้องจัดหาพร้อมทั้งโครงการระบบก่อสร้างอาคารนั้น ให้คำนวณในราคาผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย แล้วรวมด้วยค่าภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราปัจจุบัน (ไม่คำนวณรวมค่า Factor F)

สำหรับราคาครุภัณฑ์ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าวตามข้อ ๑.

๓. ค่าแรงงานให้ใช้อัตราค่าแรงงานตามบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ประกาศใช้พร้อมทั้งหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในเอกสารแนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักการใช้ตาราง Factor F กรณีการใช้เงินกู้เป็นค่าก่อสร้าง

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อหารือ

หลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F กรณีที่มีการใช้เงินกู้จากแหล่งเงินกู้หรือจากแหล่งอื่น ซึ่งไม่ต้องชำระภาษีเป็นค่าจ้างก่อสร้าง

ข้อพิจารณา

๑. ข้อความ “.....แหล่งอื่นซึ่งไม่ต้องชำระภาษี” คำว่า “ภาษี” ตามข้อความดังกล่าว หมายถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างรายการหนึ่ง ที่รวมอยู่ในค่า Factor F ตามตาราง Factor F

๒. แหล่งเงินกู้ซึ่งไม่ต้องชำระภาษี หมายถึง เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากรและประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๕ (เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัษฎากร) ซึ่งกำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตัวอย่างเช่น เงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือแห่งญี่ปุ่น (JBIC) และเงินกู้จากธนาคารโลก เป็นต้น

ดังนั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามข้อกำหนดดังกล่าว จะต้องใช้ค่า Factor F ในช่อง “รวมในรูป Factor” สำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ส่วนเงินกู้ภายในประเทศ เช่น เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สมาคมและกองทุนต่างๆ เป็นต้น ยังไม่มีระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดใดกำหนดให้ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ ๐ จึงต้องใช้ค่า Factor F ในช่องที่ได้ รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้วคือช่อง “Factor F”

คำวินิจฉัย กรมบัญชีกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

หลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณอัตราราคางานดิน กรณีงานดินขุดด้วยเครื่องจักร และค่าขุดลอกด้วยรถขุด

ข้อหารือ

หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหารือการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ข้างต้น

ข้อพิจารณา

ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ในส่วนของบัญชีแสดงรายละเอียดลักษณะงานและขอบเขตงานของงานก่อสร้างชลประทาน ได้กำหนดลักษณะและขอบเขตของงานดินขุดด้วยเครื่องจักรและงานขุดลอกด้วยรถขุดไว้ ดังนี้

๑. งานดินขุดด้วยเครื่องจักร กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นงานขุดวัสดุ (เช่น ดินทราย และ ดินเลน เป็นต้น) ที่มีปริมาณมากและต้องการความรวดเร็ว โดยใช้รถขุดตักขึ้นมากอง แล้วเกลี่ยในรัศมีที่เครื่องจักรสามารถปฏิบัติงานได้ หรือเป็นการขุดขึ้นรถบรรทุกเพื่อขนย้าย และรวมถึงกรณีที่สามารถใช้เครื่องจักรสำหรับงานขุดแบบธรรมดา ก็สามารถขุดได้ด้วย

ในการคำนวณค่างานดินขุดด้วยเครื่องจักรต้องใช้ “ค่าขุดดินด้วยเครื่องจักร” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณค่างานต้นทุน ต่อหน่วย

๒. งานขุดลอกด้วยรถขุด กำหนดหน่วยวัดเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) เป็นกรณีของการขุดดินเลนและหรือโคลนที่ตื้นเขินของคลองหรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคลองขึ้นมากองและปรับแต่งคันคลอง โดยใช้รถขุดแบบธรรมดาให้ได้ระดับที่ต้องการและเดินบนคันคลองความกว้างของคลอง ไม่เกิน ๒๕ ม. ลึกไม่เกิน ๔ ม.

ในการคำนวณค่างานขุดลอกด้วยรถขุดต้องใช้ “ค่าขุดลอกด้วยรถขุด” ตามที่กำหนดตามตารางอัตราราคางานดินงานก่อสร้างชลประทาน ประกอบการคำนวณในสูตรการคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วย

ทั้งนี้ การพิจารณากำหนดอัตราราคางานดินว่าจะใช้กรณีใดใน ๒ กรณี ดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการก่อสร้างของงานก่อสร้างนั้นด้วย

ກາດພູນວກ

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม**

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการซื้อ การจ้าง และการจ้างที่ปรึกษา ภายใต้โครงการที่ดำเนินการด้วยเงินกู้จากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๗ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ ให้เป็นระเบียบเดียวกัน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕”
- ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖
- (๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๖) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๗) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๙
- (๘) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๑
- (๙) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการซื้อ การจ้าง และการจ้างที่ปรึกษา ภายใต้โครงการที่ดำเนินการด้วยเงินกู้จากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๗

(๑๐) ระเบียบว่าด้วยการจ้างออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๑ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใด ที่กำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๕)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ส่วนที่ ๑

นิยาม

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“**การพัสดุ**” หมายความว่า การจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“**พัสดุ**” หมายความว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่กำหนดไว้ในหนังสือ การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ หรือการจำแนกประเภท รายจ่ายตามสัญญาเงินกู้จากต่างประเทศ

“**การซื้อ**” หมายความว่า การซื้อพัสดุทุกชนิดทั้งที่มีการติดตั้ง ทดลอง และ บริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ แต่ไม่รวมถึงการจัดหาพัสดุในลักษณะการจ้าง

“**การจ้าง**” ให้หมายความรวมถึง การจ้างทำของและการรับขนตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการจ้างเหมาบริการ แต่ไม่รวมถึงการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง การรับขนในการเดินทางไปราชการตามกฎหมายว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน และการจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“**การจ้างที่ปรึกษา**” หมายความว่า การจ้างบริการจากที่ปรึกษา แต่ไม่รวมถึง การจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

“**การจ้างออกแบบและควบคุมงาน**” หมายความว่า การจ้างบริการจากนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดา ที่ประกอบธุรกิจบริการด้านงานออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร ด้วยเงินงบประมาณ

“**เงินงบประมาณ**” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และเงินซึ่งส่วนราชการได้รับไว้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังให้ไม่ต้องส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ แต่ไม่รวมถึงเงินกู้ และเงินช่วยเหลือ ตามระเบียบนี้

“**เงินกู้**” หมายความว่า เงินกู้ตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินจากต่างประเทศ

“**เงินช่วยเหลือ**” หมายความว่า เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศทั้งในระดับ รัฐบาลและที่มีใช้ระดับรัฐบาล มูลนิธิหรือเอกชนต่างประเทศ

“อาคาร” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา สถานีนำร่อง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และรวมตลอดถึงสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้นๆ เช่น เสาธง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอถังน้ำ ถนนประปา และสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่น เครื่องปรับอากาศ ลิฟต์ เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

“พัสดุที่ผลิตในประเทศ” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตสำเร็จรูปแล้ว โดยสถานที่ผลิตตั้งอยู่ในประเทศไทย

“กิจการของคนไทย” หมายความว่า กิจการที่เป็นของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจหรือสามารถให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางวิศวกรรม สถาปัตยกรรม เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่น รวมทั้งให้บริการด้านศึกษา สสำรวจ ออกแบบและควบคุมงานและการวิจัย แต่ไม่รวมถึงการให้บริการออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

“ที่ปรึกษาไทย” หมายความว่า ที่ปรึกษาที่มีสัญชาติไทยและได้จดทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลของที่ปรึกษาของกระทรวงการคลัง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“หัวหน้าส่วนราชการ”

- สำหรับราชการบริหารส่วนกลาง หมายความว่า อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคล

- สำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

“หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานระดับกองหรือที่มีฐานะเทียบกอง ซึ่งปฏิบัติงานในสายงานที่เกี่ยวกับการพัสดุตามที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนด หรือข้าราชการอื่น ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ แล้วแต่กรณี

(คำนิยามนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“เจ้าหน้าที่พัสดุ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุ หรือผู้ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้มีหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัสดุตามระเบียบนี้

“ผู้อำนวยการโครงการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุตามโครงการเงินกู้หรือโครงการเงินช่วยเหลือ

“โรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ” หมายความว่า โรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐานเลขที่ มอก. ๙๐๐๑ หรือ มอก. ๙๐๐๒ ในกิจการและขอบข่ายที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือสถาบันรับรองมาตรฐาน ไอ เอส โอ หรือหน่วยงานที่กระทรวงอุตสาหกรรมให้การรับรองระบบงาน (accreditation)

(คำนิยามนี้ แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒)

“ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เข้าเสนอราคาขายในการซื้อพัสดุของทางราชการ หรือเข้าเสนอราคาเพื่อรับจ้างทำพัสดุ หรือเข้าเสนองานเพื่อรับจ้างเป็นที่ปรึกษา หรือรับจ้างออกแบบและควบคุมงานให้แก่ส่วนราชการใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเข้าเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน

การมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ การที่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบริหาร โดยผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลรายหนึ่งมีอำนาจหรือสามารถใช้อำนาจในการบริหารจัดการกิจการของบุคคลธรรมดา หรือของนิติบุคคลอีกรายหนึ่งหรือหลายรายที่เสนอราคาหรือเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน

(๒) มีความสัมพันธ์กันในเชิงทุน โดยผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญหรือผู้เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด อีกรายหนึ่งหรือหลายรายที่เสนอราคาหรือเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน

คำว่า “ผู้ถือหุ้นรายใหญ่” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินกว่า ร้อยละยี่สิบห้าในกิจการนั้นหรือในอัตราอื่นตามที่ กวพ. เห็นสมควรประกาศกำหนด สำหรับกิจการบางประเภทหรือบางขนาด

(๓) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะไขว่กันระหว่าง (๑) และ (๒) โดยผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการ ของบุคคลธรรมดาหรือของนิติบุคคลรายหนึ่ง เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญหรือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด อีกรายหนึ่งหรือหลายรายที่เข้าเสนอราคาหรือเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน หรือในนัยกลับกัน

การดำรงตำแหน่ง การเป็นหุ้นส่วน หรือการเข้าถือหุ้นดังกล่าวข้างต้นของคู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลใน (๑) (๒) หรือ (๓) ให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่ง การเป็นหุ้นส่วน หรือการถือหุ้นของบุคคลดังกล่าว

ในกรณีบุคคลใดใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นโดยที่ตนเองเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหาร ที่แท้จริง หรือเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี และห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่เกี่ยวข้องได้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานให้แก่ส่วนราชการนั้นในคราวเดียวกัน ให้ถือว่า ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานนั้นมีความสัมพันธ์กันตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

“การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม” หมายความว่า การที่ผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานรายหนึ่งหรือหลายราย กระทำการอย่างใด ๆ อันเป็นการขัดขวาง หรือ เป็นอุปสรรค หรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมในการเสนอราคา หรือ เสนองานต่อส่วนราชการ ไม่ว่าจะกระทำโดยการสมยอมกัน หรือโดยการให้ ขอให้ หรือรับว่า จะให้ เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด หรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือแสดงเอกสารอันเป็นเท็จ หรือกระทำการใดโดยทุจริต ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงหาประโยชน์ในระหว่างผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานด้วยกัน หรือเพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายหนึ่งรายใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับส่วนราชการนั้น หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อให้เกิด ความได้เปรียบส่วนราชการโดยมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ

“เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ” หมายความว่า คณะกรรมการ เปิดของสอบราคาตามข้อ ๔๒ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตามข้อ ๕๐ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกตามข้อ ๘๖ คณะกรรมการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกตามข้อ ๑๐๓ คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดตามข้อ ๑๐๖ หรือผู้ว่าจ้างในกรณีการจ้างออกแบบและควบคุมงานโดยวิธีพิเศษที่เป็นการว่าจ้างโดยการประกวดแบบตามข้อ ๑๐๗ (๒)

“งานก่อสร้างสาธารณูปโภค” หมายความว่า งานก่อสร้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษางานอันเกี่ยวกับการประปา การไฟฟ้า การสื่อสาร การโทรคมนาคม การระบายน้ำ ระบบการขนส่งปิโตรเลียม โดยทางท่อ ทางหลวง ทางรถไฟ และการอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งดำเนินการในระดับพื้นดิน ใต้พื้นดิน หรือเหนือพื้นดิน

(คำนิยาม “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” “การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม” “เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ” และ “งานก่อสร้างสาธารณูปโภค” แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ส่วนที่ ๒

การใช้บังคับและการมอบอำนาจ

ข้อ ๖ ระเบียบนี้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณ เงินกู้ และเงินช่วยเหลือ

ข้อ ๗ สำหรับส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม การกำหนดให้ส่วนราชการระดับใด ผู้บังคับบัญชาชั้นใด ตำแหน่งใด มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และเมื่อได้กำหนดไปประการใดแล้ว ให้แจ้งผู้รักษาการตามระเบียบและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๘ สำหรับส่วนราชการที่หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงใด ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นมีอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบนี้เท่ากับหัวหน้าส่วนราชการ ส่วนอำนาจที่เกินกว่านั้น ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปเป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๙ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ

เมื่อมีการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่

(๑) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจมอบอำนาจนั้นต่อไปได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑.๑) กรณีมอบอำนาจให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด แจ้งให้ผู้มอบอำนาจขึ้นต้นทราบด้วย

(๑.๒) กรณีมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่น นอกจากที่กล่าวใน (๑.๑) จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจขึ้นต้นแล้ว

(๒) การมอบอำนาจและการมอบอำนาจต่อตามระเบียบกระทรวงกลาโหม เพื่อความคล่องตัวในการจัดหา ให้หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจ ในการสั่งการและดำเนินการจัดหาให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงไปเป็นลำดับ

สำหรับโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ จะแต่งตั้งข้าราชการคนหนึ่งทำหน้าที่ผู้อำนวยการโครงการ และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เป็นการเฉพาะก็ได้

ให้ผู้มอบอำนาจส่งสำเนาหลักฐานการมอบอำนาจให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบทุกครั้ง

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ และความในวรรคห้าแก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ส่วนที่ ๓

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๐ ผู้มีอำนาจหรือหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบนี้ หรือผู้หนึ่งผู้ใดกระทำการใด โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือกระทำการโดยมีเจตนาทุจริต หรือกระทำการโดยปราศจากอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานให้มีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือตามกฎหมายเฉพาะ ของส่วนราชการนั้น ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ถ้าการกระทำมีเจตนาทุจริต หรือเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย อย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการลงโทษอย่างต่ำปลดออกจากราชการ

(๒) ถ้าการกระทำเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายแต่ไม่ร้ายแรง ให้ลงโทษ อย่างต่ำตัดเงินเดือน

(๓) ถ้าการกระทำไม่เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย ให้ลงโทษภาคทัณฑ์ หรือว่ากล่าวตักเตือน โดยทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

การลงโทษทางวินัยตาม (๑) หรือ (๒) ไม่เป็นเหตุให้ผู้กระทำหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่งตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องหรือความรับผิดทางอาญา (ถ้ามี)

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ส่วนที่ ๔

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ข้อ ๑๑ ให้มีคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ เรียกโดยย่อว่า “กพพ.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ และให้เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ กับให้ กพพ. แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕)

ข้อ ๑๒ ให้ กพพ. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ติความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ
- (๒) พิจารณาการอนุมัติยกเว้น หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- (๓) พิจารณาคำร้องเรียนเกี่ยวกับการที่ส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- (๔) เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงระเบียบต่อคณะรัฐมนตรี
- (๕) กำหนดแบบหรือตัวอย่าง รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง และกำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

(๖) เสนอความเห็นต่อผู้รักษาการตามระเบียบ ในการพิจารณาและแจ้งเวียนชื่อผู้ทำงาน และการสั่งเปลี่ยนแปลงเพิกถอนผู้ทำงานของส่วนราชการ หน่วยงาน

ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ

(๗) กำหนดอัตราร้อยละของราคา ตามข้อ ๑๖ (๖) (๗) (๘) และ (๑๑)

(๘) กำหนดประเภทหรือชนิดของพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อจากต่างประเทศ ตามข้อ ๖๘

(๙) เชิญข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ หรือพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามหรือให้ข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากส่วนราชการ หน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) พิจารณาดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๑๒) พิจารณารายงานการจ้างตามข้อ ๘๓ วรรคสอง

(๑๓) กำหนดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาตามข้อ ๙๒

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดค่าปรับตามข้อ ๑๓๔

(๑๕) กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติเพื่อให้มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(ความใน (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ และความใน (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

หมวด ๒

การจัดหา

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑๓ หลังจากได้ทราบยอดเงินที่จะนำมาใช้ในการจัดหาแล้ว ให้ส่วนราชการรับดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและตามขั้นตอนของระเบียบนี้ ในส่วนที่ ๒ ส่วนที่ ๓ หรือส่วนที่ ๔ แล้วแต่กรณี เพื่อให้พร้อมที่จะทำสัญญาได้ทันทีเมื่อได้รับอนุมัติทางการเงินแล้ว

การจัดหาโดยวิธีสอบราคา และวิธีประกวดราคา ให้ส่วนราชการวางแผนในการจัดหา และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนด้วย

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๑๔ การได้มาซึ่งพัสดุหรือบริการนอกเหนือจากที่ระเบียบนี้ได้กำหนดไว้ และไม่มีระเบียบของทางราชการหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ถือปฏิบัติ โดยอนุโลมตามวิธีการจัดทาลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

ข้อ ๑๕ กรณีที่มีการจัดทำเอง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งผู้ควบคุมรับผิดชอบในการจัดทำเองนั้น และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงานโดยมีคุณสมบัติและหน้าที่เช่นเดียวกับ คณะกรรมการตรวจการจ้าง เว้นแต่ส่วนราชการที่กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอยู่แล้ว

ข้อ ๑๕ ทวิ การจัดหาพัสดุตามระเบียบนี้ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน ของการจัดหา ต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกัน อย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน เว้นแต่กรณีที่มีลักษณะเฉพาะอันเป็นข้อยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องมีการบันทึกหลักฐาน ในการดำเนินการ พร้อมทั้งต้องระบุเหตุผลในการพิจารณาสั่งการในขั้นตอนที่สำคัญไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๕ تري เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรมตามข้อ ๑๕ ทวิ ให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันแต่เพียงรายเดียว เท่านั้น มีสิทธิที่จะเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุ การจ้างที่ปรึกษา หรือการจ้างออกแบบและควบคุมงานของทางราชการในแต่ละครั้ง

ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานแต่ละรายว่าเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ ก่อนการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองาน แล้วแต่กรณี และในกรณีการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุโดยวิธีประกวดราคา ตามข้อ ๕๔ หรือการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกตามข้อ ๘๕ และข้อ ๘๙ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ ตรวจสอบคุณสมบัติดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานดังกล่าว ก่อนการเปิดซองข้อเสนอด้านเทคนิค ของข้อเสนอด้านราคา หรือซองข้อเสนอทางการเงิน

ข้อ ๑๕ จัตวา ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละราย ตามข้อ ๑๕ تري วรรคสอง ให้เจ้าหน้าที่กำหนดให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานยื่นเอกสารแสดง คุณสมบัติแยกมาต่างหาก โดยอย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเป็นนิติบุคคล ให้ยื่นสำเนาหนังสือ รับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล หนังสือบริคณห์สนธิ บัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง

(๒) ในกรณีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเป็นบุคคลธรรมดาหรือ คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ให้ยื่นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้นั้น สำเนาข้อตกลง

ที่แสดงถึงการเข้าเป็นหุ้นส่วน (ถ้ามี) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เป็นหุ้นส่วน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง

(๓) ในกรณีที่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานร่วมกันในฐานะเป็นผู้ร่วมค้า ให้ยื่นสำเนาสัญญาของการเข้าร่วมค้า สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมค้า และในกรณีที่ผู้เข้าร่วมค้าฝ่ายใดเป็นบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือสัญชาติไทย ก็ให้ยื่นสำเนาหนังสือเดินทาง หรือถ้าผู้ร่วมค้าฝ่ายใดเป็นนิติบุคคล ให้ยื่นเอกสารตามที่ระบุไว้ใน (๑)

(๔) เอกสารอื่นตามที่ส่วนราชการกำหนด เช่น หนังสือแสดงฐานะทางการเงิน สำเนาใบทะเบียนพาณิชย์ สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

การยื่นเอกสารแสดงคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นพร้อมกับการยื่นซองสอบราคา ประกวดราคาหรือเสนองาน แล้วแต่กรณี สำหรับกรณีที่ระเบียบนี้กำหนดให้ยื่นซองข้อเสนอ ด้านเทคนิคเพียงซองเดียวตามข้อ ๘๗ (๒) ให้ผู้เสนองานยื่นเอกสารแสดงคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งมาพร้อมกับการยื่นซองดังกล่าวด้วย

เมื่อได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายตามข้อ ๑๕ ตรี วรรคสองแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติประกาศรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการของส่วนราชการโดยพลัน และถ้าผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานอยู่ ณ สถานที่ที่มีการเปิดซองสอบราคา ประกวดราคา หรือเสนองาน แล้วแต่กรณี ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายนั้นทราบด้วย

ข้อ ๑๕ เบญจ เมื่อได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายตามข้อ ๑๕ ตรี วรรคสองแล้ว หากปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานดังกล่าวทุกรายออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานในการเสนอราคาหรือเสนองานในครั้งนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายดังกล่าวทราบโดยพลัน

ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกตัดรายชื่อออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานเพราะเหตุเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งพร้อมทั้งแสดงเหตุผลของการอุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วย

ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์ตามวรรคสอง ให้ปลัดกระทรวงพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบโดยพลัน การวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงให้ถือเป็นที่สุด

ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับการเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุ การจ้างที่ปรึกษาหรือการจ้างออกแบบและควบคุมงานในครั้งนั้น และให้ส่งคำวินิจฉัยยุทธธรรมดังกล่าวให้ กวพ. ทราบด้วย

การยื่นอุทธรณ์ตามวรรคสอง ย่อมไม่เป็นเหตุให้มีการขยายระยะเวลาการเปิดซอง สอบราคา ประกวราคา หรือเสนองาน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เว้นแต่ปลัดกระทรวงพิจารณา เห็นว่าการขยายระยะเวลาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่ง และในกรณีที่ ปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับคำคัดค้านของผู้อุทธรณ์ และเห็นว่าการยกเลิก การเปิดซอง สอบราคา ประกวราคา หรือเสนองานที่ได้ดำเนินการไปแล้วจะเป็นประโยชน์ แก่ทางราชการอย่างยิ่ง ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจยกเลิกการเปิดซอง สอบราคา ประกวราคา หรือเสนองานดังกล่าวได้

ข้อ ๑๕ ฉ นอกจากการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน แต่ละรายตามข้อ ๑๕ ตรี วรรคสอง และตามข้อ ๑๔๕ แล้ว หากปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ ตรวจสอบคุณสมบัติก่อนหรือในขณะที่มีการเปิดซอง สอบราคา ประกวราคา หรือเสนองาน ว่ามีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวหากเชื่อได้ว่า มีการกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบ คุณสมบัติตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่กระทำการดังกล่าวทุกรายออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุ การจ้างที่ปรึกษาหรือ การจ้างออกแบบและควบคุมงานในครั้งนั้น เว้นแต่เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ จะวินิจฉัยว่าผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานนั้นเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของทางราชการและมีได้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการกระทำความดังกล่าวตามนัยข้อ ๑๔๕ เบื้อง จะไม่ตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานนั้นออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน ในการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุ การจ้างที่ปรึกษา หรือการจ้างออกแบบและควบคุมงาน นั้นก็ได้

ให้นำความในข้อ ๑๕ จัตวา วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม และผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานที่ถูกตัดรายชื่อออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติได้ ทั้งนี้ ให้นำความ ในข้อ ๑๕ เบื้อง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้ในการอุทธรณ์ในกรณีนี้โดยอนุโลม และให้หัวหน้าส่วนราชการเสนอต่อปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน ที่ถูกตัดรายชื่อออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ทำงาน ตามความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๘ การลงโทษผู้ทำงาน

ข้อ ๑๕ สัตต ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังจากการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองานแล้วและผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือก ตามที่ได้ประกาศรายชื่อไว้ตามข้อ ๑๕ จัตวา วรรคสาม เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ ร่วมกันกับผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายอื่นหรือเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่กระทำการ อันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ให้หัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจที่จะตัด รายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกดังกล่าวทุกรายออกจากประกาศ รายชื่อตามข้อ ๑๕ จัตวา วรรคสาม

ให้หัวหน้าส่วนราชการเสนอต่อปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาให้ผู้เสนอราคาหรือ ผู้เสนองานที่ถูกตัดรายชื่อออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ทำงานตามความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๘ การลงโทษผู้ทำงาน และในกรณีที่ปลัดกระทรวง พิจารณาแล้วเห็นว่า การยกเลิกการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองาน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่ง ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจ ยกเลิกการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองานดังกล่าวได้

(ความในข้อ ๑๕ ทวิ ข้อ ๑๕ تري ข้อ ๑๕ จัตวา ข้อ ๑๕ เบญจ ข้อ ๑๕ ฉ และ ข้อ ๑๕ สัตต แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ส่วนที่ ๒

การซื้อการจ้าง

การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศและกิจการของคนไทย

ข้อ ๑๖ ให้ส่วนราชการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศหรือเป็นกิจการของคนไทย ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ห้ามกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ ซึ่งอาจมีผลกีดกัน ไม่ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายพัสดุที่ผลิตในประเทศหรือเป็นกิจการของคนไทยสามารถเข้าแข่งขันกัน ในการเสนอราคากับทางราชการ

(๒) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำ มีประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือรายการในการก่อสร้าง ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือเพื่อความสะดวกจะระบุเฉพาะหมายเลขมาตรฐานก็ได้

(๓) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำ ยังไม่มีประกาศกำหนดมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แต่มีผู้ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ให้กำหนดรายละเอียด หรือคุณลักษณะเฉพาะหรือรายการในการก่อสร้าง ให้สอดคล้องกับ

รายละเอียด หรือคุณลักษณะเฉพาะตามที่ระบุไว้ในคู่มือผู้ซื้อหรือใบแทรกคู่มือผู้ซื้อ ที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดทำขึ้น

(๔) ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือรายการในการก่อสร้าง แตกต่างจากที่กำหนดไว้ใน (๒) หรือ (๓) ให้แจ้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและเมื่อได้รับหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรมตอบรับทราบ หรือไม่ทักท้วงแล้ว ให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างต่อไปได้ หรือไม่รับพิจารณารายนั้น แล้วแต่กรณี

(๕) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำ เป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน และในขณะเดียวกัน เป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพโดยมีผู้ผลิตตั้งแต่สามรายขึ้นไป ให้ระบุความต้องการเฉพาะพัสดุซึ่งแสดงเครื่องหมายมาตรฐานและผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพที่ทำในประเทศไทยเท่านั้น

ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำตามวรรคหนึ่ง เป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน และในขณะเดียวกัน เป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพโดยมีผู้ผลิตน้อยกว่าสามราย แต่เป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน โดยมีผู้ได้รับใบอนุญาตตั้งแต่สามรายขึ้นไป หรือเป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพโดยมีผู้ผลิตตั้งแต่สามรายขึ้นไป ให้ส่วนราชการระบุความต้องการเฉพาะพัสดุซึ่งแสดงเครื่องหมายมาตรฐานหรือพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพที่ทำในประเทศไทยและให้ดำเนินการตาม (๖)

(๖) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำเป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกันตั้งแต่สามรายขึ้นไป ให้ระบุความต้องการเฉพาะพัสดุซึ่งแสดงเครื่องหมายมาตรฐานที่ทำในประเทศไทยเท่านั้น

ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำเป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพตั้งแต่สามรายขึ้นไป ให้ระบุความต้องการเฉพาะพัสดุซึ่งผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพที่ทำในประเทศไทยเท่านั้น

การซื้อหรือการจ้างในกรณีนี้นอกจากการจ้างก่อสร้าง หากมีผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและในขณะเดียวกันเป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกินร้อยละห้าให้ต่อรองราคาผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพรายที่เสนอราคาต่ำสุด หากต่อรองราคาแล้ว ราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดไม่เกินร้อยละสาม หรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๗) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำตาม (๕) หรือ (๖) เป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน และในขณะเดียวกันเป็นพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพน้อยกว่าสามราย หรือเป็นพัสดุที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน โดยมีผู้ได้รับใบอนุญาตน้อยกว่าสามราย หรือเป็นพัสดุที่มีผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ โดยมีผู้ผลิตน้อยกว่าสามราย ให้ระบุนความต้องการเฉพาะพัสดุที่ทำในประเทศไทย

การซื้อหรือการจ้างในกรณีนี้นอกจากการจ้างก่อสร้าง หากมีผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและในขณะเดียวกันเป็นพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ หรือ มีผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือมีผู้เสนอราคาพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ ให้ดำเนินการต่อรองราคาดังนี้

(ก) ให้เรียกผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและในขณะเดียวกันเป็นพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพรายที่เสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอการรายอื่นไม่เกินร้อยละสิบมาต่อรองราคา ทั้งนี้ ให้เรียกผู้เสนอการรายที่เสนอราคาต่ำสุดมาต่อรองราคาก่อน หากต่อรองราคาแล้ว ราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอการรายอื่นไม่เกินร้อยละเจ็ด หรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอการรายนั้น หากต่อรองราคาแล้วไม่ได้ผลให้เรียกผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพรายที่เสนอราคาต่ำสุดลำดับถัดไปมาต่อรองราคา หากต่อรองราคาแล้ว ราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอการรายอื่นไม่เกินร้อยละห้าหรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอการรายนั้น

(ข) หากดำเนินการตาม (ก) แล้วไม่ได้ผล ให้เรียกผู้เสนอราคาพัสดุที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือผู้เสนอราคาพัสดุที่ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพรายที่เสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอการรายอื่นไม่เกินร้อยละเจ็ดมาต่อรองราคา หากต่อรองราคาแล้ว ราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอการรายอื่นไม่เกินร้อยละห้าหรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอการรายนั้น

(๘) ในกรณีพัสดุที่ต้องการซื้อหรือจ้างทำมีผู้ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ให้ระบุนความต้องการเฉพาะพัสดุที่ทำในประเทศไทย

การซื้อหรือการจ้างในกรณีนี้นอกจากการจ้างก่อสร้าง หากมีผู้เสนอราคาพัสดุที่ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เข้าแข่งขันรายอื่นไม่เกินร้อยละเจ็ด ให้ต่อรองราคาผู้เสนอราคาพัสดุที่ได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมรายที่เสนอราคาต่ำสุด หากต่อรองราคาแล้ว ราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดไม่เกินร้อยละห้าหรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอการรายนั้น

(๙) การดำเนินการตาม (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้ถือตามที่ปรากฏในบัญชีคู่มือผู้ซื้อหรือใบแทรกคู่มือผู้ซื้อที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดทำขึ้นถึงเดือนก่อนหน้าที่จะประกาศซื้อหรือจ้าง

ถ้ามีผู้เสนอราคาพัสดุที่อยู่ระหว่างขอการรับรองระบบคุณภาพ หรือการขอรับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือการขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม โดยแนบใบรับมาพร้อมกับใบเสนอราคา หากพัสดุนั้นได้รับการรับรองระบบคุณภาพ หรือใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมภายใน ๑๐ วันทำการ นับจากวันถัดจากวันเสนอราคา แต่ทั้งนี้จะต้องก่อนการพิจารณาตัดสินราคาของคณะกรรมการให้ถือเสมือนเป็นผู้เสนอราคาพัสดุที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพ หรือได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือได้รับการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม แล้วแต่กรณี

(๑๐) ในกรณีที่ดำเนินการตาม (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) แล้วแต่ไม่สามารถซื้อหรือจ้างได้ ให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างต่อไปได้ หรือไม่รับพิจารณารายนั้นแล้วแต่กรณี

(๑๑) การซื้อและการจ้างนอกจากที่กล่าวใน (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) แต่ไม่รวมถึงการจ้างก่อสร้าง ให้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้เสนอราคาระบุแหล่งกำเนิดหรือประเทศที่ผลิตด้วย ในกรณีที่ผู้เสนอราคาผลิตภัณฑ์ที่มีแหล่งกำเนิดหรือผลิตในประเทศไทย หรือเป็นกิจการของคนไทยเสนอราคาสูงกว่าพัสดุที่มีได้มีแหล่งกำเนิดหรือผลิตในประเทศไทยหรือมิได้เป็นกิจการของคนไทยไม่เกินร้อยละห้าของผู้เสนอราคารายต่ำสุด ให้ต่อรองราคาของผู้เสนอราคาพัสดุที่มีแหล่งกำเนิดหรือผลิตในประเทศไทยหรือเป็นกิจการของคนไทยรายที่เสนอถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดซึ่งมีคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และเสนอราคาต่ำสุด หากต่อรองราคาแล้วราคาที่ลดลงสูงกว่าราคาต่ำสุดไม่เกินร้อยละสามหรืออัตราที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๗) ให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น

(๑๒) การเปรียบเทียบราคา ให้พิจารณาราคาที่อยู่ในฐานเดียวกัน โดยให้พิจารณาราคารวมภาษี ราคาแยกภาษี หรือราคายกเว้นภาษี ตามหลักเกณฑ์ที่ได้ประกาศให้ผู้เสนอราคาทราบ แล้วแต่กรณี

(๑๓) ราคาที่ซื้อหรือจ้าง ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับวิธีซื้อหรือวิธีจ้างแต่ละวิธี เว้นแต่จะเข้าหลักเกณฑ์ตาม (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๑)

การซื้อหรือการจ้าง ที่ดำเนินการด้วยเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือซึ่งไม่สามารถเจรจากับแหล่งเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือเพื่อกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ได้ให้ส่วนราชการส่งเสริมพัสดุที่ผลิตในประเทศไทยหรือเป็นกิจการของคนไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในกรณีที่พัสดุใดผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ ให้ กวพ. มีอำนาจ ยกเว้นการส่งเสริมพัสดุประเภทหรือชนิดดังกล่าวได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ประเภท ชนิด หรือขนาดเดียวกัน หรือผู้ผลิตจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพตาม (๕) (๖) หรือ (๗) แต่ละราย ถ้ามีลักษณะที่เป็นการมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามนัยของบทนิยาม “ผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน” ให้นับผู้ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือผู้ผลิตดังกล่าวเป็นหนึ่งรายเท่านั้น

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๗ ให้ส่วนราชการดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ควบคุมดูแลและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามข้อ ๑๖

(๑) กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่

(๑.๑) พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน คำขอรับใบอนุญาตทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน และคำขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่ยังพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งไม่แล้วเสร็จ ให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อใช้เป็นหลักฐานกับส่วนราชการผู้ดำเนินการซื้อหรือจ้าง

(๑.๒) จัดทำบัญชีคู่มือผู้ซื้อปีละหนึ่งครั้ง และใบแทรกคู่มือผู้ซื้อระบุรายชื่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ประกาศกำหนดใหม่ และบัญชีรายชื่อผลิตภัณฑ์รายใหม่ที่ได้ผ่านการพิจารณาตาม (๑.๑) เดือนละหนึ่งครั้ง เผยแพร่แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นประจำ

(๑.๓) ตรวจสอบความจำเป็นพิเศษของส่วนราชการตามข้อ ๑๖ (๔) หากเป็นกรณีที่ไม่สมควรให้ทักท้วง มิฉะนั้นให้ตอบรับทราบ ทั้งนี้ ภายในสิบวันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๒) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่สอดส่องมิให้มีการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อ ๑๖ หากพบการหลีกเลี่ยงให้รายงานผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ผู้หลีกเลี่ยงและแจ้งให้ผู้รักษาการตามระเบียบทราบ

(ความใน (๑.๓) ของข้อ ๑๗ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

วิธีซื้อและวิธีจ้าง

ข้อ ๑๘ การซื้อหรือการจ้างกระทำได้ ๖ วิธี คือ

(๑) วิธีตกลงราคา

(๒) วิธีสอบราคา

(๓) วิธีประกวดราคา

(๔) วิธีพิเศษ

(๕) วิธีกรณีพิเศษ

(๖) วิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕)

ข้อ ๑๙ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีตกลงราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๒๐ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๒๑ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๒๒ การซื้อหรือการจ้างตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ ถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะสั่งให้กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้

การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนไป จะกระทำมิได้

การซื้อหรือการจ้างซึ่งดำเนินการด้วยเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ ผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างจะสั่งให้กระทำตามวงเงินที่สัญญาเงินกู้หรือสัญญาเงินช่วยเหลือกำหนดก็ได้

ข้อ ๒๓ การซื้อโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การซื้อครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาด โดยส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของต่างประเทศ

(๒) เป็นพัสดุที่ต้องซื้อเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ

(๓) เป็นพัสดุเพื่อใช้ในราชการลับ

(๔) เป็นพัสดุที่มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นในสถานการณ์ที่จำเป็น หรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการ และจำเป็นต้องซื้อเพิ่ม (Repeat Order)

(๕) เป็นพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อโดยตรงจากต่างประเทศหรือดำเนินการโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ

(๖) เป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการทำงาน หรือมีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุข้อกำหนดเป็นการเฉพาะ ซึ่งหมายความรวมถึง อะไหล่ รถประจำตำแหน่ง หรือยารักษาโรคที่ไม่ต้องจัดซื้อตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามข้อ ๖๐

(๗) เป็นพัสดุที่เป็นที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างซึ่งจำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง

(๘) เป็นพัสดุที่ได้ดำเนินการซื้อโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๒๔ การจ้างโดยวิธีพิเศษ ได้แก่ การจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นงานที่ต้องจ้างช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ

(๒) เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุที่จำเป็นต้องถอดตรวจ ให้ทราบความชำรุดเสียหายเสียก่อนจึงจะประมาณค่าซ่อมได้ เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

(๓) เป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ

(๔) เป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของทางราชการ

(๕) เป็นงานที่จำเป็นต้องจ้างเพิ่มในสถานการณ์ที่จำเป็น หรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการและจำเป็นต้องจ้างเพิ่ม (Repeat Order)

(๖) เป็นงานที่ได้ดำเนินการจ้างโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๒๕ สำหรับส่วนราชการในต่างประเทศ หรือมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในต่างประเทศ จะซื้อหรือจ้างโดยวิธีพิเศษก็ได้ โดยให้ติดต่อซื้อหรือจ้างกับผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้น โดยตรง

ข้อ ๒๖ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างจาก ส่วนราชการหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั่นเอง และนายกรัฐมนตรีอนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง
- (๒) มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ซื้อหรือจ้าง และกรณีนี้ให้รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย

รายงานขอซื้อหรือขอจ้าง

ข้อ ๒๗ ก่อนดำเนินการซื้อหรือจ้างทุกวิธี นอกจากการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ตามข้อ ๒๘ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อหรือจ้าง
- (๒) รายละเอียดของพัสดุที่จะซื้อหรืองานที่จะจ้าง
- (๓) ราคามาตรฐาน หรือราคากลางของทางราชการ หรือราคาที่เคยซื้อหรือจ้างครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ
- (๔) วงเงินที่จะซื้อหรือจ้างโดยให้ระบุวงเงินงบประมาณ วงเงินตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้นทั้งหมด ถ้าไม่มีวงเงินดังกล่าวให้ระบุวงเงินที่ประมาณว่าจะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้น
- (๕) กำหนดเวลาที่ต้องการใช้พัสดุนั้นหรือให้งานนั้นแล้วเสร็จ
- (๖) วิธีที่จะซื้อหรือจ้างและเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้างโดยวิธีนั้น
- (๗) ข้อเสนออื่นๆ เช่น การขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ที่จำเป็น

ในการซื้อหรือจ้าง การออกประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา

การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคาในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษกรณีเร่งด่วนตามข้อ ๒๓ (๒) หรือข้อ ๒๔ (๓) ซึ่งไม่อาจทำรายงานตามปกติได้ เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการนั้นจะทำรายงานตามวรรคหนึ่งเฉพาะรายการที่เห็นว่าจำเป็นก็ได้

(ความในข้อ ๒๗ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒๘ ก่อนดำเนินการซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อ
- (๒) รายละเอียดของที่ดิน และหรือสิ่งก่อสร้างที่ต้องการซื้อรวมทั้งเนื้อที่และท้องที่ที่ต้องการ
- (๓) ราคาประเมินของทางราชการในท้องที่นั้น
- (๔) ราคาซื้อขายของที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างใกล้เคียงบริเวณที่จะซื้อครั้งหลังสุดประมาณ ๓ ราย
- (๕) วงเงินที่จะซื้อ โดยให้ระบุวงเงินงบประมาณ วงเงินตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือที่จะซื้อในครั้งนั้นทั้งหมด ถ้าไม่มีวงเงินดังกล่าวให้ระบุวงเงินที่ประมาณว่าจะซื้อในครั้งนั้น
- (๖) วิธีที่จะซื้อและเหตุผลที่ต้องซื้อโดยวิธีนั้น
- (๗) ข้อเสนออื่นๆ เช่น การขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ที่จำเป็นในการซื้อ การออกประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา

การซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างให้ติดต่อกับเจ้าของโดยตรง เว้นแต่การซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างในต่างประเทศที่จำเป็นต้องติดต่อผ่านนายหน้า หรือดำเนินการในทำนองเดียวกันตามกฎหมายหรือประเพณีนิยมของท้องถิ่น

ข้อ ๒๙ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายงานที่เสนอตามข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ แล้วให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการตามวิธีการซื้อหรือการจ้างนั้นต่อไปได้

การคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อและการจ้าง

ข้อ ๓๐ ส่วนราชการใดประสงค์จะคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อและการจ้างให้กระทำได้ในกรณีที่เป็นต้องจำกัดเฉพาะผู้ที่มีความสามารถ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกประกาศให้ผู้สนใจทราบโดยเปิดเผย พร้อมทั้งส่งให้ กวพ. ด้วย

ในการดำเนินการคัดเลือก ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำรายงานเสนอขออนุมัติหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมด้วยเอกสารคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องทำการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้น
- (๒) ประเภท วงเงิน และรายละเอียดของพัสดุ หรืองานที่จะต้องซื้อหรือจ้าง
- (๓) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกซึ่งเป็นเกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ เช่น ประสบการณ์และผลงานที่ผ่านมา สมรรถภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่เครื่องมือ และโรงงาน ฐานะการเงิน เป็นต้น
- (๔) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๓๑ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสั่งการอนุมัติในข้อ ๓๐ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น

ประกาศเชิญชวนอย่างน้อยให้แสดงรายการดังต่อไปนี้

- (๑) รายละเอียดเฉพาะของที่ต้องการซื้อ หรืองานที่ต้องการจ้าง
- (๒) ประสบการณ์ และผลงานของผู้เสนอที่มีลักษณะและประเภทเดียวกัน
- (๓) สมรรถภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ และโรงงาน
- (๔) ฐานะการเงิน
- (๕) หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาคัดเลือก
- (๖) สถานที่ในการขอรับ หรือขอซื้อเอกสารคุณสมบัติเบื้องต้น

ในประกาศครั้งแรกให้กำหนดสถานที่ วัน เวลารับข้อเสนอ ปิดการรับข้อเสนอและเปิดซองข้อเสนอ พร้อมทั้งประกาศโฆษณาและแจ้งลักษณะโดยย่อของพัสดุที่ต้องการซื้อหรืองานที่ต้องการจ้างและกำหนดเวลาให้พอเพียงเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ ทั้งนี้ จะต้องกระทำก่อนวันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยประกาศทางวิทยุกระจายเสียงและลงประกาศในหนังสือพิมพ์ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศเชิญชวนไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงหรือโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้

สำหรับการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการประกวดราคานานาชาติ ให้ประกาศโฆษณาก่อนวันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของแหล่งเงินกู้หรือเงินช่วยเหลืออีกด้วย

ข้อ ๓๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้น ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอย่างน้อยห้าคน โดยให้แต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ และในจำนวนนี้ต้องมีผู้ชำนาญการในเรื่องที่จัดซื้อหรือจัดจ้างนั้นอย่างน้อยหนึ่งคน

คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นมีหน้าที่พิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และภายในระยะเวลาที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อพิจารณาประกาศรายชื่อผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อหรือจ้างต่อไป

(ความในวรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๓๓ ให้ส่วนราชการพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์ การคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติ เบื้องต้นในการซื้อหรือการจ้าง และตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่ได้ประกาศไปแล้ว อย่างน้อยๆ ๓ ปี โดยปกติให้กระทำภายในเดือนแรกของปีงบประมาณ และเมื่อได้ทบทวนแล้ว ให้ส่วนราชการนั้นแจ้งการทบทวนพร้อมทั้งส่งหลักเกณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ให้ กวพ. ทราบ โดยเร็วแต่ต้องไม่นานเกินกว่า ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ในกรณีที่ส่วนราชการได้มีการขึ้นบัญชีผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นสำหรับการซื้อหรือการจ้าง ไว้เป็นการประจำ ให้ส่วนราชการนั้นเปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่ได้ขึ้นบัญชีไว้แล้ว และประสงค์ที่จะขอเลื่อนชั้น หรือให้บุคคลที่ประสงค์จะเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อขึ้นบัญชี เป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นมีสิทธิยื่นคำขอเลื่อนชั้นหรือคำขอเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกได้ตลอดเวลา โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือก ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ และ โดยปกติจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารหลักฐาน ต่าง ๆ ครบถ้วนแล้วถ้าไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะต้องชี้แจง เหตุผลและระยะเวลาที่ต้องใช้ตามความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำขอทราบด้วย

ในระหว่างที่ยื่นคำขอและตรวจพิจารณาคำขอผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่ยื่นคำขอเลื่อน ชั้นหรือผู้ที่ยื่นคำขอเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อขึ้นบัญชีเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นจะใช้สิทธิ จากการที่ตนได้ยื่นคำขอเลื่อนชั้นหรือคำขอเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวในการซื้อหรือการจ้าง ที่มีขึ้นก่อนหรือในระหว่างที่ตนยื่นคำขอเลื่อนชั้นหรือคำขอเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกนั้นไม่ได้

ในกรณีที่ส่วนราชการเห็นสมควรยกเลิกบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อหรือ การจ้างเพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ตามวรรคหนึ่งให้ส่วนราชการแจ้งให้ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่อยู่ในบัญชีรายชื่อทราบหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๓๓ ทวิ ในการซื้อหรือการจ้างแต่ละครั้ง ให้ส่วนราชการพิจารณาถึงความสามารถ ในการรับงานของผู้ขายหรือผู้รับจ้างประกอบการพิจารณาคัดเลือกของส่วนราชการด้วย

ในกรณีที่ส่วนราชการได้มีการขึ้นบัญชีผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นสำหรับการซื้อหรือการจ้าง ไว้แล้วให้ส่วนราชการนั้นแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างที่อยู่ในบัญชีผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นดังกล่าวแสดง หลักฐานถึงขีดความสามารถและความพร้อมที่ตนมีอยู่ในวันเสนอราคาตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการ กำหนด ทั้งในด้านบุคลากร เครื่องมือ โรงงาน และฐานะทางการเงินของตนต่อส่วนราชการ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรรมการ

ข้อ ๓๔ ในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ พร้อมกับกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี คือ

- (๑) คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
- (๒) คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา
- (๓) คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา
- (๔) คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
- (๕) คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
- (๖) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
- (๗) คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้ามีเหตุที่ทำให้การรายงานล่าช้า ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาขยายเวลาให้ตามความจำเป็น

ข้อ ๓๕ คณะกรรมการตามข้อ ๓๔ แต่ละคณะ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอย่างน้อยสองคน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยหรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลอื่นอีกไม่เกินสองคนร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในกรณีเมื่อถึงกำหนดเวลาการเปิดซองสอบราคา หรือรับซองประกวดราคาแล้ว ประธานกรรมการยังไม่มาปฏิบัติหน้าที่ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการในเวลานั้น โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่เฉพาะข้อ ๔๒ (๑) หรือข้อ ๔๙ แล้วแต่กรณี แล้วรายงานประธานกรรมการซึ่งหัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป

ในการซื้อหรือจ้างครั้งเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาเป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา หรือแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการเปิดซองสอบราคาหรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

คณะกรรมการทุกคณะ เว้นแต่ คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา ควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุหรืองานจ้างนั้น ๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย

สำหรับการซื้อหรือจ้างในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จะแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างประจำคนหนึ่งซึ่งมิใช่ผู้จัดซื้อหรือจัดจ้างเป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างนั้น โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างก็ได้

(ความในวรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๓๖ ในการประชุมปรึกษาของคณะกรรมการแต่ละคณะต้องมีกรรมการมาพร้อมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงมติ

มติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและคณะกรรมการตรวจการจ้างให้ถือมติเอกฉันท์

กรรมการของคณะใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ ให้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ด้วย

ข้อ ๓๗ ในการจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านช่างตามลักษณะของงานก่อสร้างจากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัดหรือข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัดอื่นตามที่ได้รับคามยินยอมจากหัวหน้าส่วนราชการของผู้นั้นแล้ว ในกรณีที่ลักษณะของงานก่อสร้างมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ความชำนาญหลายด้าน จะแต่งตั้งผู้ควบคุมงานเฉพาะด้านหรือเป็นกลุ่มบุคคลก็ได้

ผู้ควบคุมงานควรมีคุณสมบัติตามที่ผู้ออกแบบเสนอแนะ และโดยปกติจะต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ในกรณีจำเป็นจะต้องจ้างที่ปรึกษาเป็นผู้ควบคุมงานแทนข้าราชการหรือลูกจ้างประจำตามวรรคหนึ่ง ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๒ ส่วนที่ ๓ หรือส่วนที่ ๔ แล้วแต่กรณี

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๓๘ ในการซื้อหรือจ้างทำพัสดุที่มีเทคนิคพิเศษ และจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเป็นการเฉพาะให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเพื่อว่าจ้างที่ปรึกษามาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาในการจัดซื้อหรือจัดจ้างในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดได้ตามความจำเป็นโดยให้ดำเนินการจ้างโดยถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ในส่วนที่ ๓

วิธีตกลงราคา

ข้อ ๓๙ การซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคา ให้เจ้าหน้าที่พัสดุติดต่อกลกราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการตามข้อ ๒๙

การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีตกลงราคาในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมายไว้ก่อนและไม่อาจดำเนินการตามปกติได้ทัน ให้เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการนั้นดำเนินการไปก่อน แล้วรีบรายงานขอความเห็นชอบต่อหัวหน้าส่วนราชการและเมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ถือว่ารายงานดังกล่าวเป็นหลักฐานการตรวจรับโดยอนุโลม

วิธีสอบราคา

ข้อ ๔๐ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำเอกสารสอบราคา โดยอย่างน้อยให้แสดงรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติเฉพาะของพัสดุที่ต้องการซื้อและจำนวนที่ต้องการ หรือแบบรูปรายการละเอียดและปริมาณงานที่ต้องการจ้าง

ในกรณีที่จำเป็นต้องดูสถานที่ หรือชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมประกอบตามวรรคหนึ่งให้กำหนดสถานที่ วัน เวลาที่นัดหมายไว้ด้วย

(๒) คุณสมบัติของผู้เข้าเสนอราคาซึ่งจะต้องมีอาชีพขายหรือรับจ้างตาม (๑) โดยให้ผู้เสนอราคาแสดงหลักฐานดังกล่าวด้วย

(๓) ในกรณีจำเป็นให้ระบุผู้เข้าเสนอราคาส่งตัวอย่าง แค็ตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียดไปพร้อมกับใบเสนอราคา

(๔) ถ้าจำเป็นต้องมีการตรวจทดลอง ให้กำหนดจำนวนตัวอย่างให้พอแก่การตรวจทดลองและเหลือไว้สำหรับการทำสัญญาด้วย ทั้งนี้ ให้มีข้อกำหนดไว้ด้วยว่าทางราชการไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการทดสอบตัวอย่างนั้น

(๕) สถานที่ติดต่อเกี่ยวกับแบบรูปรายการละเอียด ในกรณีที่มีการขายให้ระบุราคาขายไว้ด้วย

(๖) ข้อกำหนดให้ผู้เข้าเสนอราคาเสนอราคารวมทั้งสิ้น และราคาต่อหน่วยหรือต่อรายการ (ถ้าทำได้) พร้อมทั้งระบุหลักเกณฑ์โดยชัดเจนว่า จะพิจารณาราคารวมหรือราคาต่อหน่วย หรือต่อรายการ ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในเอกสารสอบราคาให้พิจารณาราคารวม

(๗) แบบใบเสนอราคาโดยกำหนดไว้ด้วยว่าในการเสนอราคาให้ลงราคารวมทั้งสิ้นเป็นตัวเลขและต้องมีตัวหนังสือกำกับ ถ้าตัวเลขและตัวหนังสือไม่ตรงกันให้ถือตัวหนังสือเป็นสำคัญ

ในการสอบราคาจ้างก่อสร้าง ให้กำหนดแบบบัญชีรายการก่อสร้างตามความเหมาะสมของลักษณะและประเภทของงาน เพื่อให้ผู้เข้าเสนอราคากรอกปริมาณวัสดุและราคาด้วย

(๘) กำหนดระยะเวลายื่นราคาเท่าที่จำเป็นต่อทางราชการและมีเงื่อนไขด้วยว่าของเสนอราคาที่ยื่นต่อทางราชการและลงทะเบียนรับซองแล้ว จะถอนคืนมิได้

(๙) กำหนดสถานที่ส่งมอบพัสดุ และวันส่งมอบโดยประมาณ (สำหรับการซื้อ) หรือกำหนดวันที่จะเริ่มทำงานและวันแล้วเสร็จโดยประมาณ (สำหรับการจ้าง)

(๑๐) กำหนดสถานที่ วัน เวลา เปิดของสอบราคา

(๑๑) ข้อกำหนดให้ผู้เสนอราคาผนึกซองราคาให้เรียบร้อยก่อนยื่นต่อทางราชการจำหน่ายถึงประธานกรรมการเปิดของสอบราคาการซื้อการจ้างครั้งนั้น และส่งถึงส่วนราชการก่อนวันเปิดของ โดยให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ พร้อมจัดทำบัญชีรายการเอกสารเสนอไปพร้อมกับซองราคาด้วย

สำหรับกรณีที่จะให้มีการยื่นซองทางไปรษณีย์ได้ให้กำหนดวิธีการปฏิบัติไว้ให้ชัดเจนด้วย

(๑๒) กำหนดเงื่อนไขในการสงวนสิทธิ์ที่จะถือว่า ผู้ที่ไม่ไปทำสัญญาหรือข้อตกลงกับทางราชการเป็นผู้ทิ้งงาน

(๑๓) ข้อกำหนดว่าผู้เข้าเสนอราคาที่ได้รับการคัดเลือกให้ไปทำสัญญาจะต้องวางหลักประกันสัญญาตามชนิดและอัตราในข้อ ๑๔๑ และข้อ ๑๔๒

(๑๔) ร่างสัญญา รวมทั้งการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน เงื่อนไข การจ่ายเงินล่วงหน้า (ถ้ามี) และอัตราค่าปรับ

(๑๕) ข้อสงวนสิทธิ์ว่า ส่วนราชการจะไม่พิจารณาผู้เสนอราคาที่เป็นผู้ทิ้งงานของทางราชการ และส่วนราชการทรงไว้ซึ่งสิทธิ์ที่จะงดซื้อหรือจ้าง หรือเลือกซื้อหรือจ้างโดยไม่จำเป็นต้องซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคาต่ำสุดเสมอไป รวมทั้งจะพิจารณยกเลิกการสอบราคาและลงโทษผู้เสนอราคาเสมือนเป็นผู้ทิ้งงาน หากมีเหตุที่เชื่อได้ว่าการเสนอราคากระทำไปโดยไม่สุจริตหรือมีการสมยอมกันในการเสนอราคา

ข้อ ๔๑ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคา ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ก่อนวันเปิดของสอบราคาไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน สำหรับการสอบราคาในประเทศ หรือไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน สำหรับการสอบราคานานาชาติ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคาและเอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ กับให้ปิดประกาศเผยแพร่การสอบราคาไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของส่วนราชการนั้น

(๒) ในการยื่นซองสอบราคา ผู้เสนอราคาจะต้องผนึกซองจำหน่ายถึงประธานคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาการซื้อหรือการจ้างครั้งนั้น และส่งถึงส่วนราชการผู้ดำเนินการสอบราคา ก่อนวันเปิดซองสอบราคา โดยยื่นโดยตรงต่อส่วนราชการ หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ในกรณีที่ส่วนราชการกำหนดให้กระทำได้

(๓) ให้เจ้าหน้าที่ลงรับโดยไม่เปิดซองพร้อมระบุวันและเวลาที่รับซอง ในกรณีที่ผู้เสนอราคามายื่นซองโดยตรงให้ออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นซอง สำหรับกรณีที่เป็น การยื่นซองทางไปรษณีย์ ให้ถือวันและเวลาที่ส่วนราชการนั้นลงรับจากไปรษณีย์เป็นเวลารับซอง และให้ส่งมอบซองให้แก่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุทันที

(๔) ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเก็บรักษาซองเสนอราคาทุกรายโดยไม่เปิดซอง และเมื่อถึงกำหนดเวลาเปิดซองสอบราคาแล้ว ให้ส่งมอบซองเสนอราคาพร้อมทั้งรายงานผลการรับซองต่อคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๔๒ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีหน้าที่ดังนี้

(๑) เปิดซองใบเสนอราคา และอ่านแจ้งราคาพร้อมบัญชีรายการเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของผู้เสนอราคาทุกรายโดยเปิดเผย ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และตรวจสอบรายการเอกสารตามบัญชีของผู้เสนอราคาทุกราย แล้วให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนอราคาและเอกสารประกอบใบเสนอราคาทุกแผ่น

(๒) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา แค็ตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียด แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา

(๓) พิจารณาคัดเลือกพัสดุหรืองานจ้างของผู้เสนอราคาที่ต้องตาม (๒) ที่มีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และเสนอให้ซื้อหรือจ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้ว ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด

ในกรณีที่ผู้เสนอราคาต่ำสุดดังกล่าวไม่ยอมเข้าทำสัญญาหรือข้อตกลงกับส่วนราชการในเวลาที่กำหนดตามเอกสารสอบราคา ให้คณะกรรมการพิจารณาจากผู้เสนอราคาต่ำรายถัดไปตามลำดับ

ถ้ามีผู้เสนอราคาเท่ากันหลายราย ให้เรียกผู้เสนอราคาดังกล่าวมาขอให้เสนอราคาใหม่พร้อมกันด้วยวิธียื่นซองเสนอราคา

ถ้าปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ให้คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาดำเนินการตามข้อ ๔๓

(๔) ในกรณีที่มีผู้เสนอราคาถูกต้องตรงตามรายการละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารสอบราคาเพียงรายเดียว ให้คณะกรรมการดำเนินการตาม (๓) โดยอนุโลม

(๕) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณา และความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการโดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ข้อ ๔๓ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาที่ปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคา รายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้างยังสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างตามข้อ ๒๗ (๔) หรือข้อ ๒๘ (๕) แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) เรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคารายนั้นยอมลดราคาแล้ว ราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือ สูงกว่าแต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองราคาแล้ว ไม่ยอมลดราคาลงอีก แต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงิน ที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมก็ให้เสนอซื้อหรือจ้าง จากผู้เสนอราคารายนั้น

(๒) ถ้าดำเนินการตาม (๑) แล้วไม่ได้ผล ให้เรียกผู้เสนอราคาที่คณะกรรมการ เห็นสมควรซื้อหรือจ้างทุกรายมาต่อรองราคาใหม่พร้อมกัน ด้วยวิธียื่นซองเสนอราคาภายใน กำหนดระยะเวลาอันสมควร หากรายใดไม่มายื่นซอง ให้ถือว่ารายนั้นยื่นราคาตามที่เสนอ ไว้เดิม หากผู้เสนอราคาต่ำสุดในการต่อรองราคารั้งนี้เสนอราคาไม่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่า แต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่า ราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสม ก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น

(๓) ถ้าดำเนินการตาม (๒) แล้วไม่ได้ผล ให้เสนอความเห็นต่อหัวหน้า ส่วนราชการเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจว่าจะสมควรลดรายการ ลดจำนวน หรือลดเนื้องาน หรือขอเงินเพิ่มเติม หรือยกเลิกการสอบราคาเพื่อดำเนินการสอบราคาใหม่

(ความในข้อนี้แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

วิธีประกวดราคา

ข้อ ๔๔ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำเอกสารประกวดราคา ตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด หรือตามแบบที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว

การจัดทำเอกสารประกวดราคารายใดจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่าง ไปจากที่ กวพ. กำหนดหรือแบบที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในตัวอย่างหรือแบบดังกล่าว และไม่ทำให้ทางราชการ เสียเปรียบก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หัวหน้าส่วนราชการเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือ ไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างเอกสารประกวดราคาไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาก่อน

การเผยแพร่เอกสารประกวดราคาให้จัดทำเป็นประกาศ และมีสาระสำคัญดังนี้

- (๑) รายการพัสดุที่ต้องการซื้อ หรืองานที่ต้องการจ้าง
- (๒) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าประกวดราคา
- (๓) กำหนดวัน เวลา รับซอง ปิดการรับซอง และเปิดซองประกวดราคา
- (๔) สถานที่และระยะเวลาในการขอรับหรือขอซื้อเอกสารการประกวดราคา

และราคาของเอกสาร

- (๕) แหล่งเงินกู้และประเทศผู้มีสิทธิเข้าประกวดราคาในกรณีประกวดราคานานาชาติ

นานาชาติ

ข้อ ๔๕ การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคา ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลและจัดทำหลักฐานการเผยแพร่และการปิดประกาศประกวดราคาภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการดังนี้

(๑) ปิดประกาศประกวดราคาโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของส่วนราชการนั้น การปิดประกาศดังกล่าว ให้กระทำในตู้ปิดประกาศที่มีกุญแจปิดตลอดเวลา โดยผู้ปิดประกาศและผู้ปลดประกาศออกจากตู้ปิดประกาศจะต้องจัดทำหลักฐานการปิดประกาศและการปลดประกาศออกเป็นหนังสือมีพยานบุคคลรับรอง ทั้งนี้ ผู้ปิดประกาศและผู้ปลดประกาศออกจะต้องมีไขบุคคลเดียวกัน และจะต้องมีไขบุคคลที่เป็นพยานในแต่ละกรณีด้วย

- (๒) ส่งไปประกาศทางวิทยุกระจายเสียง และ/หรือประกาศในหนังสือพิมพ์
- (๓) ส่งให้กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

เพื่อเผยแพร่

(๔) ส่งไปเผยแพร่ที่ศูนย์รวมข่าวประกวดราคาของทางราชการ โดยให้ส่งเอกสารประกวดราคาไปพร้อมกันด้วย

(๕) ส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคแล้วแต่กรณี โดยให้ส่งเอกสารประกวดราคาไปพร้อมกันด้วย

นอกจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเห็นสมควรจะส่งประกาศไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หรือจะโฆษณาโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้

การส่งประกาศประกวดราคาตามวรรคหนึ่ง หากจัดส่งทางไปรษณีย์ให้จัดส่งโดยใช้บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เว้นแต่ท้องที่ใดไม่มีบริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) จึงให้จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้กระทำก่อนการให้หรือการขายเอกสารประกวดราคาไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ

สำหรับการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีประกวดราคานานาชาติ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของแหล่งเงินกู้หรือแหล่งให้เงินช่วยเหลือ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

ข้อ ๔๖ การให้หรือการขายเอกสารประกวดราคา รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะเฉพาะหรือรายละเอียด ให้กระทำ ณ สถานที่ที่สามารถติดต่อได้โดยสะดวกและไม่เป็นเขตหวงห้าม และจะต้องจัดเตรียมเอกสารประกวดราคาไว้ให้มากพอสำหรับความต้องการของผู้มาขอรับหรือขอซื้อที่มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้น รายละเอียด ๑ ชุด โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นใดในการให้หรือการขาย

การให้หรือการขายเอกสารประกวดราคาต้องกระทำไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ และจะต้องมีช่วงเวลาสำหรับการคำนวณราคาของผู้ประสงค์จะเข้าเสนอราคาหลังปิดการให้หรือการขายเอกสารประกวดราคาจนถึงก่อนวันรับซองประกวดราคาไม่น้อยกว่า ๗ วันทำการ หรือไม่น้อยกว่าจำนวนวันที่ยาวกว่านั้นตามที่ กวพ. กำหนดโดยคำนึงถึงขนาด ปริมาณและลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง

ในกรณีที่มีการขาย ให้กำหนดราคาพอสมควรกับค่าใช้จ่ายที่ทางราชการต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคานั้น

ถ้ามีการยกเลิกการประกวดราคาครั้งนั้นและมีการประกวดราคาใหม่ ให้ผู้รับหรือซื้อเอกสารประกวดราคาในการประกวดราคาครั้งก่อน มีสิทธิใช้เอกสารประกวดราคานั้นหรือได้รับเอกสารประกวดราคาใหม่ โดยไม่ต้องเสียค่าซื้อเอกสารประกวดราคาอีก

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

ข้อ ๔๗ ในกรณีการซื้อหรือการจ้างใดมีรายละเอียดที่มีความซับซ้อน หรือมีความจำเป็นโดยสภาพของการซื้อหรือการจ้างที่จะต้องมีการชี้แจงรายละเอียดหรือการชี้สถานที่ให้ส่วนราชการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการชี้แจงรายละเอียดหรือการชี้สถานที่ในประกาศประกวดราคา

ก่อนวันปิดการรับซองประกวดราคา หากส่วนราชการเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมหรือมีการชี้สถานที่อันเป็นการแก้ไขคุณลักษณะเฉพาะที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมิได้กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาตั้งแต่ต้น ให้ส่วนราชการจัดทำเป็นเอกสารประกวดราคาเพิ่มเติมและให้ระบุ วัน เวลา และสถานที่ในการชี้แจงรายละเอียดหรือการชี้สถานที่ไว้ด้วย และให้ดำเนินการตามข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง โดยอนุโลม รวมทั้งให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ที่ได้รับหรือได้ซื้อเอกสารประกวดราคาไปแล้วทุกรายทราบโดยมิชักช้า

การชี้แจงรายละเอียดหรือการชี้สถานที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบันทึกการชี้แจงรายละเอียดหรือการชี้สถานที่เป็นลายลักษณ์อักษรไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง

ถ้ามีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ส่วนราชการพิจารณาเลื่อนวัน เวลา รับของการปิดการรับของ และการเปิดของประกวดราคาตามความจำเป็นแก่กรณีด้วย

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

ข้อ ๔๘ นอกจากกรณีที่กำหนดไว้ตามข้อ ๔๗ เมื่อถึงกำหนดวันรับของประกวดราคา ห้ามมิให้รับหรือเลื่อน หรือเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลารับของ และเปิดของประกวดราคา

การรับของทางไปรษณีย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่การประกวดราคานานาชาติ ซึ่งกำหนดให้มีการยื่นซองทางไปรษณีย์ได้ โดยให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๔๑ (๒) (๓) และ (๔) โดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการรับและเปิดของประกวดราคา มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับของประกวดราคา ลงทะเบียนรับของไว้เป็นหลักฐาน ลงชื่อกำกับของกับบันทึกไว้ที่หน้าซองว่าเป็นของผู้ใด

(๒) ตรวจสอบหลักประกันของร่วมกับเจ้าหน้าที่การเงินและให้เจ้าหน้าที่การเงินออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นซองไว้เป็นหลักฐาน หากไม่ถูกต้องให้หมายเหตุในใบรับและบันทึกในรายงานด้วย กรณีหลักประกันซองเป็นหนังสือค้ำประกัน ให้ส่งสำเนาหนังสือค้ำประกันให้ธนาคาร บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ออกหนังสือค้ำประกันทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด้วย

(๓) รับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามบัญชีรายการเอกสารของผู้เสนอราคา พร้อมทั้งพัสดุตัวอย่าง แค็ตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียด (ถ้ามี) หากไม่ถูกต้องให้บันทึกในรายงานไว้ด้วย

(๔) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับของแล้ว ห้ามรับของประกวดราคา หรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาอีก เว้นแต่กรณีตามข้อ ๑๖ (๙)

(๕) เปิดซองใบเสนอราคา และอ่านแจ้งราคาพร้อมบัญชีรายการเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของผู้เสนอราคาทุกราย โดยเปิดเผยตามเวลาและสถานที่ที่กำหนดและให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนอราคา และเอกสารประกอบใบเสนอราคาทุกแผ่น

ในกรณีที่มีการยื่นซองข้อเสนอทางเทคนิคและข้อเสนออื่นๆ แยกจากซอง
ข้อเสนอด้านราคาซึ่งต้องพิจารณาทางเทคนิคและอื่น ๆ ก่อน ตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ตามข้อ ๕๔
และข้อ ๕๖ คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งโดย
ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาที่จะต้องดำเนินการต่อไป

(๖) ส่งมอบใบเสนอราคาทั้งหมด และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ พร้อมด้วยบันทึก
รายงานการดำเนินการต่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาทันทีในวันเดียวกัน

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๕๐ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบราคา เอกสารหลักฐานต่างๆ
พัสดุตัวอย่าง แค็ตตาล็อก หรือแบบรูปและรายการละเอียด แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้อง
ตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา

ในกรณีที่ผู้เสนอราคารายใดเสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากเงื่อนไข
ที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาในส่วนที่มีสาระสำคัญ และความแตกต่างนั้นไม่มีผลทำให้
เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอราคารายอื่น หรือเป็นการผิดพลาดเล็กน้อย ให้พิจารณา
ผ่อนปรนให้ผู้เข้าประกวดราคาโดยไม่ตัดผู้เข้าประกวดราคารายนั้นออก

ในการพิจารณาคณะกรรมการอาจสอบถามข้อเท็จจริงจากผู้เสนอราคา
รายใดก็ได้แต่จะให้ผู้เสนอราคารายใดเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญที่เสนอไว้แล้วมิได้

(๒) พิจารณาคัดเลือกสิ่งของ หรืองานจ้าง หรือคุณสมบัติของผู้เสนอราคา
ที่ตรวจสอบแล้วตาม (๑) ซึ่งมีคุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ
แล้วเสนอให้ซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้แล้ว ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด

ในกรณีที่ผู้เสนอราคาต่ำสุดดังกล่าวไม่ยอมเข้าทำสัญญาหรือข้อตกลง
กับส่วนราชการในเวลาที่กำหนดตามเอกสารประกวดราคา ให้คณะกรรมการพิจารณาจาก
ผู้เสนอราคาต่ำรายถัดไปตามลำดับ

ถ้ามีผู้เสนอราคาเท่ากันหลายราย ให้เรียกผู้เสนอราคาดังกล่าวมาขอให้
เสนอราคาใหม่พร้อมกัน ด้วยวิธียื่นซองเสนอราคา

ถ้าปรากฏว่าราคาของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการเห็นสมควรซื้อหรือจ้าง
สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาดำเนินการ
ตามข้อ ๔๓ โดยอนุโลม

(๓) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วย
เอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ข้อ ๕๑ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้พิจารณาตามข้อ ๕๐ (๑) แล้วปรากฏว่า มีผู้เสนอราคารายเดียวหรือมีผู้เสนอราคาหลายรายแต่ถูกต้องตรงตามรายการละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาเพียงรายเดียว โดยปกติให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการยกเลิกการประกวดราคานั้น แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เห็นว่ามีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๕๐ (๒) โดยอนุโลม

ข้อ ๕๒ ในกรณีไม่มีผู้เสนอราคาหรือมีแต่ไม่ถูกต้องตรงตามรายการละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนด ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการยกเลิกการประกวดราคานั้น เพื่อดำเนินการประกวดราคาใหม่หากหัวหน้าส่วนราชการเห็นว่า การประกวดราคาใหม่จะไม่ได้ผลดี จะสั่งให้ดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๓ (๘) หรือข้อ ๒๔ (๖) แล้วแต่กรณีก็ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๕๓ หลังจากการประกวดราคาแล้วแต่ยังไม่ได้ทำสัญญาหรือตกลงซื้อหรือจ้างกับผู้เสนอราคารายใด ถ้ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นเหตุให้ต้องเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในรายการละเอียด หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาซึ่งทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้เข้าเสนอราคาด้วยกัน ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณายกเลิกการประกวดราคานั้น

ข้อ ๕๔ การซื้อหรือการจ้างที่มีลักษณะจำเป็นจะต้องคำนึงถึงเทคโนโลยีของพัสดุและหรือข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าเสนอราคา ซึ่งอาจจะมีข้อเสนอที่ไม่อยู่ในฐานเดียวกันเป็นเหตุให้มีปัญหาในการพิจารณาตัดสิน และเพื่อขจัดปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องให้มีการปรับปรุงข้อเสนอให้ครบถ้วนและเป็นไปตามความต้องการก่อนพิจารณาด้านราคา หรือการซื้อหรือการจ้างแบบเหมารวม (Lump Sum Turnkey) ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ดำเนินการได้ ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประกวดราคาทั่วไป เว้นแต่การกำหนดให้ผู้เข้าเสนอราคายื่นซองประกวดราคาโดยแยกเป็น

- (๑) ซองข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนออื่น ๆ
- (๒) ซองข้อเสนอด้านราคา
- (๓) ซองข้อเสนอทางการเงินตามข้อ ๕๖ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ให้กำหนดวิธีการ ขั้นตอน และหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้เป็นเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาด้วย

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๕๕ เพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ทำหน้าที่เปิดซองข้อเสนอด้านเทคนิคของผู้เสนอราคาแทนคณะกรรมการรับและเปิดซอง ประกวดราคาตามข้อ ๔๙ (๕) และพิจารณาผลการประกวดราคาตามข้อ ๕๔ โดยถือปฏิบัติ ตามข้อ ๕๐ ในส่วนที่ไม่ขัดกับการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิค และข้อเสนออื่นของผู้เข้าเสนอราคา ทุกราย และคัดเลือกเฉพาะรายที่เสนอได้ตรงหรือใกล้เคียงตามมาตรฐานความต้องการ ของส่วนราชการมากที่สุด ในกรณีจำเป็นจะเรียกผู้เสนอราคามาชี้แจงในรายละเอียด ข้อเสนอเป็นการเพิ่มเติมข้อหนึ่งข้อใดก็ได้

(๒) เปิดซองราคาเฉพาะรายที่ได้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกตาม (๑) แล้ว สำหรับรายที่ไม่ผ่านการพิจารณาให้ส่งคืนซองข้อเสนอด้านราคา และซองข้อเสนอทางการเงิน (ถ้ามี) โดยไม่เปิดซอง

ในการพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิค และข้อเสนอทางการเงิน ในกรณีนี้ ให้ส่วนราชการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคและผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ หรือการจ้างอย่างน้อยด้านละ ๑ คน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ตามวรรคหนึ่งด้วย

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๕๖ การซื้อหรือการจ้างที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าเสนอราคายื่นข้อเสนอทางการเงิน มาด้วย ให้กำหนดให้ผู้เสนอราคายื่นซองข้อเสนอทางการเงินแยกมาต่างหาก และให้เปิดซอง ข้อเสนอทางการเงินพร้อมกับการเปิดซองราคาตามข้อ ๕๕ (๒) เพื่อทำการประเมิน เปรียบเทียบต่อไป ทั้งนี้ ให้กำหนดวิธีการ ขั้นตอน และหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้เป็นเงื่อนไข ในเอกสารการประกวดราคาด้วย

วิธีพิเศษ

ข้อ ๕๗ การซื้อโดยวิธีพิเศษ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ โดยวิธีพิเศษขึ้นเพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีเป็นพัสดุจะขายทอดตลาดให้ดำเนินการซื้อโดยวิธีเจรจาตกลงราคา
- (๒) ในกรณีเป็นพัสดุที่ต้องซื้อเร่งด่วน หากล่าช้าอาจเสียหายแก่ราชการ ให้เชิญผู้มีอาชีพขายพัสดุนั้นโดยตรงมาเสนอราคา หากเห็นว่าราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าราคา ในท้องตลาดหรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้ต่อรองราคาลงเท่าที่จะทำได้
- (๓) ในกรณีเป็นพัสดุที่ใช้ราชการลับให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๒)

(๔) ในกรณีที่เป็นพัสดุที่ได้ซื้อไว้แล้ว แต่มีความจำเป็นต้องใช้เพิ่ม ในสถานการณ์ที่จำเป็นหรือเร่งด่วน หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการให้เจรจากับผู้ขายรายเดิมตามสัญญาหรือข้อตกลงซึ่งยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาการส่งมอบเพื่อขอให้มีการขายพัสดุดังกล่าวและราคาที่ต่ำกว่า หรือราคาเดิม ภายใต้เงื่อนไขที่ดีกว่า หรือเงื่อนไขเดิม โดยคำนึงถึงราคาต่อหน่วยตามสัญญาเดิม (ถ้ามี) เพื่อให้บังเกิดผลประโยชน์สูงสุดที่ส่วนราชการจะได้รับ

(๕) ในกรณีเป็นพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อติดต่อสั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ หรือสืบราคาจากต่างประเทศ โดยขอความร่วมมือให้สถานเอกอัครราชทูต หรือส่วนราชการอื่นในต่างประเทศ ช่วยสืบราคาคุณภาพ ตลอดจนรายละเอียด ส่วนการซื้อขายโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศให้ติดต่อกับสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศที่มีอยู่ในประเทศโดยตรง เว้นแต่กรณีที่ไม่มีสำนักงานในประเทศ ให้ติดต่อกับสำนักงานในต่างประเทศได้

(๖) ในกรณีเป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการทำงานหรือมีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุข้อกำหนดเป็นการเฉพาะ ให้เชิญผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายพัสดุนั้น โดยตรงมาเสนอราคา หากเห็นว่าราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าราคาในท้องตลาด หรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้ต่อรองราคาลงเท่าที่จะทำได้

(๗) ในกรณีพัสดุที่เป็นที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างซึ่งจำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง ให้เชิญเจ้าของที่ดินโดยตรงมาเสนอราคา หากเห็นว่าราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าราคาในท้องตลาด หรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้ต่อรองราคาลงเท่าที่จะทำได้

สำหรับการจัดซื้อที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างในต่างประเทศในกรณีจำเป็นจะติดต่อกับนายหน้า หรือดำเนินการในทำนองเดียวกันตามกฎหมายหรือประเพณีนิยมท้องถิ่น แทนเจ้าของที่ดินก็ได้

(๘) ในกรณีเป็นพัสดุที่ได้ดำเนินการซื้อโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผล ให้สืบราคาจากผู้มีอาชีพขายพัสดุนั้นโดยตรง และผู้เสนอราคาในการสอบราคาหรือประกวดราคา ซึ่งถูกยกเลิกไป (ถ้ามี) หากเห็นว่าผู้เสนอราคารายที่เห็นสมควรซื้อเสนอราคาสูงกว่าราคาในท้องตลาด หรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้ต่อรองราคาลงเท่าที่จะทำได้

ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๕๘ การจ้างโดยวิธีพิเศษ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษขึ้นเพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้เชิญผู้มีอาชีพรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงมาเสนอราคา หากเห็นว่าราคาที่เสนอนั้นยังสูงกว่าราคา ในท้องถิ่นหรือราคาที่ประมาณได้ หรือราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้ต่อรองราคาลง เท่าที่จะทำได้

(๒) การจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๔ (๕) ให้เจรจากับผู้รับจ้างรายเดิม ตามสัญญาหรือข้อตกลงซึ่งยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาการส่งมอบ เพื่อขอให้มีการจ้างตามรายละเอียด และราคาที่ต่ำกว่าหรือราคาเดิม โดยคำนึงถึงราคาต่อหน่วยตามสัญญาเดิม (ถ้ามี) เพื่อให้บังเกิด ผลประโยชน์สูงสุดที่ส่วนราชการจะได้รับ

(๓) การจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๔ (๖) กรณีเป็นพัสดุที่ได้ดำเนินการจ้าง โดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี ให้สืบราคาจากผู้มีอาชีพรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง และผู้เสนอราคา ในการสอบราคาหรือประกวดราคาซึ่งถูกยกเลิกไป (ถ้ามี) หากเห็นว่าผู้เสนอราคา รายที่เห็นสมควรจ้างเสนอราคาสูงกว่าราคาในท้องถิ่นหรือราคาที่ประมาณได้ หรือราคา ที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้ต่อรองราคาลงเท่าที่จะทำได้

ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสาร ที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

วิธีกรณีพิเศษ

ข้อ ๕๙ การดำเนินการซื้อหรือจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งซื้อ หรือสั่งจ้างจากผู้ขายหรือผู้รับจ้างตามข้อ ๒๖ ได้โดยตรงเว้นแต่การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงิน ที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการ ตาม ข้อ ๒๙

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์

ข้อ ๖๐ การซื้อยาของส่วนราชการ ให้จัดซื้อตามชื่อสามัญ (GENERIC NAME) ในบัญชียาหลักแห่งชาติตามที่คณะกรรมการแห่งชาติทางด้านยากำหนด โดยให้ใช้เงินงบประมาณจัดซื้อยาดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ เว้นแต่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ใช้เงินงบประมาณจัดซื้อยาดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ข้อ ๖๑ การซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยา เช่น ผ่าก๊อช สำลี หลอดฉีดยา เข็มฉีดยา ฉีดยา วัสดุทันตกรรม ฟิล์มเอกซเรย์ และเภสัชเคมีภัณฑ์ ซึ่งองค์การเภสัชกรรมได้ผลิตออกจำหน่ายแล้ว ให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรม นอกจากส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้จัดซื้อจากโรงงานเภสัชกรรมทหาร ส่วนกรมตำรวจจะซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารก็ได้ โดยให้ดำเนินการด้วยวิธีกรณีพิเศษ แต่ทั้งนี้ราคายาที่องค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารจำหน่ายต้องไม่สูงกว่าราคากลางของยาชื่อสามัญเดียวกันที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเกินร้อยละ ๓

ข้อ ๖๒ การซื้อยาตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีไซยา ซึ่งองค์การเภสัชกรรมมิได้เป็นผู้ผลิตแต่มีจำหน่าย ส่วนราชการจะจัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือผู้ขาย หรือผู้ผลิต รายใดก็ได้ ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การจัดซื้อโดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา ให้ส่วนราชการแจ้งให้องค์การเภสัชกรรมทราบด้วยทุกครั้ง และถ้าผลการสอบราคาหรือประกวดราคาปรากฏว่าองค์การเภสัชกรรมเสนอราคาเท่ากัน หรือต่ำกว่าผู้เสนอราคารายอื่น ให้ส่วนราชการซื้อจากองค์การเภสัชกรรม

(๒) การจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคาหรือวิธีพิเศษ ให้ซื้อในราคาที่ไม่สูงกว่าราคากลางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ความสนับสนุนให้ซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยาจากหน่วยงานใด ก็ให้ส่วนราชการจัดซื้อยา หรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาจากหน่วยงานดังกล่าวได้ โดยวิธีกรณีพิเศษด้วย

ข้อ ๖๔ ให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่แจ้งเวียนบัญชียาหลักแห่งชาติตามที่คณะกรรมการแห่งชาติทางด้านยากำหนด พร้อมทั้งราคากลางของยาดังกล่าว และเวชภัณฑ์ที่มีไซยาให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบ กับให้องค์การเภสัชกรรมแจ้งรายการยาตามบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีไซยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิตได้หรือมีจำหน่ายให้ส่วนราชการ ๆ ทราบด้วย

อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง

ข้อ ๖๕ การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างครั้งหนึ่ง นอกจากวิธีพิเศษและวิธีการพิเศษ ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

- (๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๖๖ การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยวิธีพิเศษครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

- (๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๖๗ การสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยวิธีการพิเศษ ให้หัวหน้าส่วนราชการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างโดยไม่จำกัดวงเงิน

การจ่ายเงินล่วงหน้า

ข้อ ๖๘ การจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้าให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง จะกระทำมิได้ เว้นแต่หัวหน้าส่วนราชการเห็นว่าจะมีความจำเป็นจะต้องจ่าย และมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ก่อนการทำสัญญาหรือข้อตกลงให้กระทำได้เฉพาะกรณีและตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) การซื้อหรือการจ้างจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ จ่ายได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาซื้อหรือราคาจ้าง
- (๒) การซื้อพัสดุจากสถาบันของรัฐในต่างประเทศ หรือจากหน่วยงานอื่นในต่างประเทศซึ่งต้องดำเนินการผ่านองค์การระหว่างประเทศ หรือการซื้อเครื่องมือวิทยาศาสตร์หรือพัสดุอื่นที่ กวพ. กำหนดตามข้อ ๑๒ (๘) ซึ่งจำเป็นต้องซื้อจากผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายโดยตรงในต่างประเทศ ให้จ่ายได้ตามที่ตกลงกับสถาบันของรัฐหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือตามเงื่อนไขที่ผู้ขายกำหนด แล้วแต่กรณี

(๓) การบอกรับวารสาร หรือการส่งจองหนังสือ หรือการจัดซื้อฐานข้อมูลสำเร็จรูป (CD-ROM) ที่มีลักษณะจะต้องบอกรับเป็นสมาชิกก่อน และมีกำหนดการออกเป็นวารสาร ดังเช่นวารสาร หรือการบอกรับเป็นสมาชิก INTERNET เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ เรียกค้นหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยอาศัยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง

(๔) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา จ่ายได้ไม่เกิน ร้อยละสิบห้าของราคาซื้อหรือราคาจ้าง แต่ทั้งนี้ จะต้องกำหนดอัตราค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ที่จะจ่ายล่วงหน้าไว้เป็นเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาหรือประกวดราคาด้วย

(๕) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษ ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละสิบห้า ของราคาซื้อ หรือราคาจ้าง

(ความใน (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๖๙ การจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย หรือผู้รับจ้างตามแบบธรรมเนียมการค้าระหว่าง ประเทศ โดยเปิดเช็คเตอร์ออฟเครดิต หรือโดยวิธีใช้ตราพดฺกรณ์ที่วงเงินไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือการจ่ายเงินตามความก้าวหน้าในการจัดหาพัสดุที่สั่งซื้อ ให้กระทำได้โดยไม่ถือว่าเป็น การจ่ายเงินล่วงหน้า

ข้อ ๗๐ การจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๖๘ (๑) (๒) และ (๓) ไม่ต้อง เรียกหลักประกัน

ส่วนการจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้าตามข้อ ๖๘ (๔) และ (๕) ผู้ขาย หรือผู้รับจ้างจะต้องนำพันธบัตรรัฐบาลไทย หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศ มาค้ำประกันเงินที่รับล่วงหน้าไปนั้น

การตรวจรับพัสดุ

ข้อ ๗๑ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจรับพัสดุ ณ ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุนั้น หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง

การตรวจรับพัสดุ ณ สถานที่อื่น ในกรณีที่ไม่มีสัญญาหรือข้อตกลง จะต้อง ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการก่อน

(๒) ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ สำหรับกรณีที่มีการทดลอง หรือตรวจสอบในทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ จะเชิญผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุนั้นมาให้คำปรึกษา หรือส่งพัสดุนั้นไปทดลองหรือตรวจสอบ ณ สถานที่ของผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒินั้น ๆ ก็ได้

ในกรณีจำเป็นที่ไม่สามารถตรวจนับเป็นจำนวนหน่วยทั้งหมดได้ให้ตรวจรับตามหลักวิชาการสถิติ

(๓) โดยปกติให้ตรวจรับพัสดุในวันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุมาส่ง และให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

(๔) เมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แล้วมอบแก่เจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมกับทำใบตรวจรับโดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ มอบแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลังและรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

ในกรณีที่เห็นว่าพัสดุที่ส่งมอบมีรายละเอียดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบ หรือสั่งการแล้วแต่กรณี

(๕) ในกรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบพัสดุถูกต้องแต่ไม่ครบจำนวนหรือส่งมอบครบจำนวนแต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้องโดยถือปฏิบัติตาม (๔) และโดยปกติให้รับรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันตรวจพบ แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ของส่วนราชการที่จะปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างในจำนวนที่ส่งมอบไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องนั้น

(๖) การตรวจรับพัสดุที่ประกอบกันเป็นชุดหรือหน่วย ถ้าขาดส่วนประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้วจะไม่สามารถใช้การได้โดยสมบูรณ์ ให้ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างยังมีได้ส่งมอบพัสดุนั้นและโดยปกติให้รับรายงานหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ตรวจพบ

(๗) ถ้ากรรมการตรวจรับพัสดุบางคน ไม่ยอมรับพัสดุโดยทำความเห็นแย้งไว้ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้รับพัสดุนั้นไว้จึงดำเนินการตาม (๔) หรือ (๕) แล้วแต่กรณี

การตรวจการจ้างและการควบคุมงานก่อสร้าง

ข้อ ๗๒ คณะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์ รวมทั้งรับทราบหรือพิจารณาการสั่งหยุดงาน หรือพักงานของผู้ควบคุมงานแล้วรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) การดำเนินการตาม(๑)ในกรณีมีข้อสงสัยหรือมีกรณีที่เห็นว่าตามหลักวิชาการช่างไม่น่าจะเป็นไปได้ ให้ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้างนั้นๆ โดยให้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอนงานจ้างได้ตามที่เห็นสมควรและตามหลักวิชาการช่างเพื่อให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา

(๓) โดยปกติให้ตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน และให้ทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

(๔) เมื่อตรวจเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาแล้ว ให้ถือว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างส่งงานจ้างนั้น และให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวดแล้วแต่กรณี โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ มอบให้แก่ผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อทำการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

ในกรณีที่เห็นว่าผลงานที่ส่งมอบทั้งหมดหรืองวดใดก็ตามไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบหรือ สั่งการ แล้วแต่กรณี

(๕) ในกรณีที่กรรมการตรวจการจ้างบางคนไม่ยอมรับงานโดยความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้ตรวจรับงานจ้างนั้นไว้จึงจะดำเนินการตาม (๔)

ข้อ ๗๓ ผู้ควบคุมงาน มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจสอบและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือที่ตกลงให้ทำงานข้างนั้น ๆ ทุกวัน ให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาทุกประการโดยสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมหรือตัดทอนงานข้างได้ตามที่เห็นสมควรและตามหลักวิชาช่างเพื่อให้เป็นไปตามแบบรูป รายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา ถ้าผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตามก็สั่งให้หยุดงานนั้นเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดแล้วแต่กรณีไว้ก่อนจนกว่าผู้รับจ้างจะยอมปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งและให้รายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างทันที

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าแบบรูปรายการละเอียด หรือข้อกำหนดในสัญญา มีข้อความขัดกัน หรือเป็นที่คาบคองได้ว่าถึงแม้ว่างานนั้นจะได้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแต่เมื่อสำเร็จแล้วจะไม่มั่นคงแข็งแรงหรือไม่เป็นไปตามหลักวิชาช่างที่ดีหรือไม่ปลอดภัยให้สั่งพักงานนั้นไว้ก่อน แล้วรายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างโดยเร็ว

(๓) จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงานหรือการหยุดงานและสาเหตุที่มีการหยุดงานอย่างน้อย ๒ ฉบับเพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ และเก็บรักษาไว้เพื่อมอบให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุเมื่อเสร็จงานแต่ละงวด โดยถือว่าเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการเพื่อประกอบการตรวจสอบของผู้มีหน้าที่

การบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและวัสดุที่ใช้ด้วย

(๔) ในวันกำหนดลงมือทำการของผู้รับจ้างตามสัญญาและในวันถึงกำหนดส่งมอบงานแต่ละงวด ให้รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันถึงกำหนดนั้น ๆ

(ความใน (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ส่วนที่ ๓
การจ้างที่ปรึกษา
การส่งเสริมที่ปรึกษาไทย

ข้อ ๗๔ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาที่ปรึกษาไทย ให้มีศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา อยู่ภายใต้การกำกับควบคุมดูแลของกระทรวงการคลัง เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจดทะเบียนที่ปรึกษาไทย
- (๒) รับจดทะเบียน ต่อทะเบียน หรือเพิกถอนทะเบียนที่ปรึกษาไทย
- (๓) รวบรวม จัดทำ รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ปรึกษาไทย
- (๔) เผยแพร่หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ปรึกษาไทยแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติ ให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และเอกชนผู้สนใจ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๗๕ การจ้างที่ปรึกษาที่เป็นนิติบุคคล นอกจากการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการ ด้วยเงินช่วยเหลือ หรือเงินกู้จากแหล่งที่กำหนดให้ดำเนินการว่าจ้างโดยวิธีอื่น ให้ส่วนราชการ จ้างที่ปรึกษาไทยเป็นที่ปรึกษาหลัก (Lead Firm) ในการดำเนินงาน เว้นแต่ได้รับการยืนยัน เป็นหนังสือจากศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาว่าไม่มีที่ปรึกษาไทยในสาขาบริการหรืองานนั้น

การจ้างที่ปรึกษาที่มีชนิตบุคคลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กวพ. กำหนด เว้นแต่ระเบียบนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่มีที่ปรึกษาไทยแต่มีเหตุผลและความจำเป็นที่จะไม่จ้างที่ปรึกษาไทย ให้ขออนุมัติต่อ กวพ.

สำหรับการจ้างที่ปรึกษาของส่วนราชการในต่างประเทศหรือมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ในต่างประเทศ จะไม่จ้างที่ปรึกษาไทยก็ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๗๖ ภายใต้บังคับข้อ ๗๕ การจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศของส่วนราชการ นอกจากการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือหรือเงินกู้จากแหล่งที่กำหนด ให้ดำเนินการจ้างโดยวิธีอื่น จะต้องมีบุคลากรไทยร่วมงานด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของ จำนวนคน-เดือน (man-months) ของที่ปรึกษาทั้งหมด เว้นแต่สาขาบริการหรืองานที่ไม่อาจ จะจ้างบุคลากรไทยได้ให้ขออนุมัติ ต่อ กวพ.

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

วิธีจ้างที่ปรึกษา

- ข้อ ๗๗ การจ้างที่ปรึกษากระทำได้ ๒ วิธี คือ
- (๑) วิธีตกลง
  - (๒) วิธีคัดเลือก

รายงานขอจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๗๘ ก่อนดำเนินการจ้างที่ปรึกษา ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ตามรายการดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องจ้างที่ปรึกษา
- (๒) ขอบเขตโดยละเอียดของงานที่จะจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference)
- (๓) คุณสมบัติของที่ปรึกษาที่จะจ้าง
- (๔) วงเงินค่าจ้างที่ปรึกษาโดยประมาณ
- (๕) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน
- (๖) วิธีจ้างที่ปรึกษาและเหตุผลที่ต้องจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีนั้น
- (๗) ข้อเสนออื่นๆ (ถ้ามี)

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายงานที่เสนอแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจ้างตามวิธีจ้างนั้นต่อไปได้

กรรมการ

ข้อ ๗๙ ในการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี คือ

- (๑) คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง
- (๒) คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก

ข้อ ๘๐ คณะกรรมการตามข้อ ๗๙ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและ กรรมการอย่างน้อยสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นสำคัญในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากส่วนราชการอื่น หรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ชำนาญการในงานที่จะจ้างที่ปรึกษาอีกไม่เกินสองคนเป็นกรรมการด้วย และในกรณีการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยเงินกู้ให้มีผู้แทนจากสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ด้วยหนึ่งคน

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๘๑ ในการประชุมของคณะกรรมการตามข้อ ๗๙ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำความตามข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

วิธีตกลง

ข้อ ๘๒ การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง ได้แก่ การจ้างที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างตกลงจ้าง รายใดรายหนึ่งซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถและผลงานแล้ว และเป็นผู้ให้บริการ ที่เชื่อถือได้

ข้อ ๘๓ การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นการจ้างที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) เป็นการจ้างเพื่อทำงานต่อเนื่องจากงานที่ได้ทำอยู่แล้ว
- (๓) เป็นการจ้างในกรณีที่ทราบแน่ชัดว่าผู้เชี่ยวชาญในงานที่จะให้บริการ ตามที่ต้องการมีจำนวนจำกัด ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการด้วยวิธีคัดเลือก และเป็นการจ้าง ที่มีค่าจ้างไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๔) เป็นการจ้างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะ เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นใดที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี ให้การสนับสนุนให้ดำเนินการจ้างได้โดยตรง

การจ้างที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ และมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงก็ให้กระทำได้ โดยหัวหน้าส่วนราชการ จะต้องทำรายงานชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นของการจ้างโดยวิธีตกลงให้ กวพ. ทราบโดยมิชักช้า แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้มีการจ้าง ในกรณีที่ กวพ. พิจารณาแล้วเห็นว่าการจ้างดังกล่าวไม่เป็นกรณีเร่งด่วนให้ กวพ. มีอำนาจแก้ไขสัญญาการจ้างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การจ้างที่ปรึกษาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ได้ และในการทำสัญญาจ้างโดยอาศัยเหตุเร่งด่วนนี้ ส่วนราชการจะต้องกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วยว่าสัญญาจ้างดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์ ก็ต่อเมื่อ กวพ. ให้ความเห็นชอบ

ในกรณีการจ้างโดยอาศัยเหตุตาม (๒) หรือ (๓) กวพ. จะกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ ทำรายงานชี้แจงเหตุผลเพื่อทราบก็ได้ สำหรับกรณีที่เป็นการจ้างที่มีค่าจ้างเกินวงเงินขั้นสูง ที่ กวพ. กำหนด

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๘๔ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษา
- (๒) พิจารณาอัตราค่าจ้างและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับบริการที่จะจ้างและเจรจาต่อรอง
- (๓) พิจารณารายละเอียดที่จะกำหนดในสัญญา
- (๔) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณา และความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการโดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

วิธีคัดเลือก

ข้อ ๘๕ การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก ได้แก่ การจ้างที่ปรึกษาโดยการคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะทำงานนั้นให้เหลือน้อยราย และเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เหลือน้อยรายดังกล่าวยื่นข้อเสนอเข้ารับงานนั้น ๆ เพื่อพิจารณาคัดเลือกรายที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรและหัวหน้าส่วนราชการเห็นชอบ ให้เชิญที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมยื่นข้อเสนอเข้ารับงานโดยไม่ต้องทำการคัดเลือกให้เหลือน้อยรายก่อนก็ได้

ข้อ ๘๖ เพื่อให้ได้รายชื่อของที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากที่สุด ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจ้างที่ปรึกษา ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ที่ปรึกษาต่างประเทศให้ขอรายชื่อจากสถาบันการเงิน หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือลงประกาศในหนังสือพิมพ์ แจ้งไปยังสมาคมหรือสถาบันอาชีพ หรือสถานทูตที่เกี่ยวข้อง หรือขอความร่วมมือจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเคยดำเนินการจ้างที่ปรึกษาในงานประเภทเดียวกัน

(๒) ที่ปรึกษาไทย ให้ขอรายชื่อที่ปรึกษาจากศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษากระทรวงการคลัง ส่วนราชการใดที่มีรายชื่อที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมอยู่แล้วอาจพิจารณาคัดเลือกให้เหลือน้อยรายโดยไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

การคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลือน้อยรายให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลืออย่างมาก ๖ ราย

เมื่อได้ดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลือน้อยรายแล้ว ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาและกรณีที่เป็นกรจ้างที่ปรึกษาโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของแหล่งเงินนั้นด้วย

ข้อ ๘๗ ให้ส่วนราชการออกหนังสือเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ยื่นข้อเสนอเพื่อรับงานตามวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาพร้อมกันโดยแยกเป็น ๒ ของ
- (๒) ยื่นข้อเสนอด้านเทคนิคเพียงอย่างเดียว

ข้อ ๘๘ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก
- (๒) พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษาทุกรายและจัดลำดับ
- (๓) ในกรณีที่ใช้วิธีตามข้อ ๘๗ (๑) ให้เปิดซองเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดและเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม สำหรับกรณีที่ใช้วิธีตามข้อ ๘๗ (๒) ให้เชิญที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดมายื่นข้อเสนอด้านราคาและเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

หากเจรจาไม่ได้ผล ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณายกเลิกการเจรจากับที่ปรึกษารายนั้น แล้วเปิดซองข้อเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดรายถัดไปหรือเชิญที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดรายถัดไปให้ยื่นข้อเสนอด้านราคา แล้วแต่กรณี และเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

(๔) เมื่อเจรจาได้ราคาที่เหมาะสมแล้วให้พิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ที่จะกำหนดในสัญญา

(๕) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณา และความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ในกรณีที่ใช้วิธีการยื่นข้อเสนอตามข้อ ๘๗ (๑) หลังจากตัดสินใจให้ทำสัญญากับที่ปรึกษาซึ่งได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้ส่งคืนของข้อเสนอด้านราคาให้แก่ที่ปรึกษารายอื่นที่ได้ยื่นไว้โดยไม่เปิดซอง

สำหรับการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกที่ดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือโดยกรมวิเทศสหการให้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง โดยอนุโลม

ข้อ ๘๙ การจ้างที่ปรึกษาที่เป็นงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และมีที่ปรึกษาซึ่งสามารถทำงานนั้นได้เป็นการทั่วไป ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะออกหนังสือเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ให้ยื่นข้อเสนอเพื่อรับงาน โดยให้ดำเนินการตามวิธีดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ให้ที่ปรึกษายื่นข้อเสนอด้านเทคนิค และข้อเสนอด้านราคาพร้อมกัน โดยแยกเป็น ๒ ของ

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษาทุกราย และจัดลำดับ

(๓) เปิดซองราคาของผู้ที่ได้รับการจัดลำดับไว้อันดับหนึ่งถึงอันดับสามตาม (๒) พร้อมกัน แล้วเลือกราคาที่เสนอราคาต่ำสุดมาเจรจาต่อรองราคาเป็นลำดับแรก

(๔) หากเจรจาตาม (๓) แล้วไม่ได้ผล ให้ยกเลิกแล้วเจรจากับราคาที่เสนอราคาต่ำรายถัดไปตามลำดับ

เมื่อเจรจาได้ผลประการใด ให้ดำเนินการตามข้อ ๘๘ (๔) และ(๕)

ข้อ ๙๐ การจ้างที่ปรึกษาเป็นรายบุคคลที่ไม่ต้องยื่นข้อเสนอด้านเทคนิค ให้ดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามนัยข้อ ๘๖ และพิจารณาจัดลำดับ และเมื่อสามารถจัดลำดับได้แล้วให้เชิญราคาที่เหมาะสมที่สุดมาเสนอราคาค่าจ้างเพื่อเจรจาต่อรองราคาตามลำดับ

อำนาจในการสั่งจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๙๑ การสั่งจ้างที่ปรึกษาครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่ง และภายในวงเงินดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ค่าจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๙๒ อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสมและประหยัดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลักษณะของงานที่จะจ้างอัตราค่าจ้างของงานในลักษณะเดียวกันที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเคยจ้าง จำนวนคน - เดือน (man-months) เท่าที่จำเป็นดัชนีค่าครองชีพ เป็นต้น แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินกว่าอัตราค่าจ้าง ที่ปรึกษาตามที่ กวพ. กำหนด (ถ้ามี) ด้วย

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของค่าจ้างตามสัญญา และที่ปรึกษาจะต้องจัดให้ธนาคารในประเทศเป็นผู้ค้ำประกันเงินค่าจ้างที่ได้รับล่วงหน้าไปนั้นและให้ผู้ว่าจ้างคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่ที่ปรึกษาเมื่อทางราชการได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าจ้างที่จ่ายตามผลงานแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย

สำหรับการจ้างส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้จ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามสัญญา และไม่ต้องมีหลักประกันเงินล่วงหน้าที่รับไปก็ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๑ แห่ง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

หลักประกันผลงาน

ข้อ ๙๓ การจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ที่ปรึกษาที่แบ่งการชำระเงินออกเป็นงวด นอกจากการจ้างที่ปรึกษาซึ่งดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือ ให้ผู้ว่าจ้างหักเงินที่จะจ่ายแต่ละครั้ง ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบของเงินค่าจ้าง เพื่อเป็นการประกันผลงาน หรือจะให้ที่ปรึกษาใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศมีอายุการค้ำประกันตามที่ผู้ว่าจ้าง จะกำหนดวางค้ำประกันแทนเงินที่หักไว้ก็ได้ ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย

ข้อ ๙๔ กรณีสัญญาจ้างที่ปรึกษาตามโครงการเงินกู้ที่ได้รวมเงินค่าภาษีซึ่งที่ปรึกษา จะต้องจ่ายให้แก่รัฐบาลไทยไว้ในราคาจ้าง ให้แยกเงินส่วนที่กันเป็นค่าภาษีไว้ต่างหาก จากราคาจ้างรวม

ส่วนที่ ๔

การจ้างออกแบบและควบคุมงาน

วิธีจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๙๕ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน กระทำได้ ๔ วิธี คือ

- (๑) วิธีตกลง
- (๒) วิธีคัดเลือก
- (๓) วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด
- (๔) วิธีพิเศษ

รายงานขอจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๙๖ ก่อนดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานทุกวิธี ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำ รายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ขอบเขตงานรวมทั้งรายละเอียดเท่าที่จำเป็น
- (๒) วงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง
- (๓) ประมาณการค่าจ้าง
- (๔) กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
- (๕) วิธีที่จะจ้าง และเหตุผลที่ต้องจ้างโดยวิธีนั้น
- (๖) ข้อเสนออื่น ๆ (ถ้ามี)

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายงานที่เสนอแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ ดำเนินการจ้าง ตามวิธีจ้างนั้นต่อไปได้

การจ้างโดยวิธีตกลง

ข้อ ๙๗ การจ้างโดยวิธีตกลง ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงานที่ผู้ว่าจ้างเลือกจ้างผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใด ซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถแล้ว และเป็นผู้ให้บริการที่มีหลักฐานดีตามที่คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงได้พิจารณาเสนอแนะ ทั้งนี้ ให้ใช้กับการก่อสร้างที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างตามโครงการหนึ่ง ๆ ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๙๘ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานโดยวิธีตกลงแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ และอาจมีผู้ชำนาญการในกิจการนี้อีกไม่เกินสองคน ร่วมเป็นกรรมการด้วย คณะกรรมการดังกล่าวต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๙๙ คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลง มีหน้าที่พิจารณาข้อกำหนดของผู้ให้บริการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ และให้รายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

การจ้างโดยวิธีคัดเลือก

ข้อ ๑๐๐ การจ้างโดยวิธีคัดเลือก ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน โดยผู้ว่าจ้างประกาศเชิญชวนกรว่าจ้าง และคณะกรรมการดำเนินการจ้างจะพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการที่มีข้อกำหนดเหมาะสมที่สุด เพื่อดำเนินการว่าจ้างต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้กับการก่อสร้างอาคารที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างตามโครงการหนึ่ง ๆ เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐๑ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงาน โดยการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งกรรมการรับซองเสนองาน และกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก

คณะกรรมการรับซองเสนองาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยหรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญ

คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งแต่งตั้งจากราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นสำคัญ และอาจมีผู้ชำนาญการในการนี้อีกไม่เกินสองคนร่วมเป็นกรรมการด้วย

คณะกรรมการดังกล่าวในข้อนี้ ต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ได้

(ความในวรรคสอง และวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๗ แห่งระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๑๐๒ คณะกรรมการรับซองเสนองานการจ้าง โดยวิธีคัดเลือกมีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับซองเสนองานจากผู้ให้บริการและบันทึกไว้ที่หน้าซองว่า เป็นผู้ให้บริการรายใดแล้วลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน

(๒) มอบซองเสนองานในสภาพเดิมต่อคณะกรรมการดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือกและเมื่อพ้นกำหนดเวลารับซองเสนองานแล้ว ห้ามรับซองเสนองานจากผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใดอีกเป็นอันขาด

ข้อ ๑๐๓ คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกมาครบองค์ประชุมแล้ว จึงเปิดซองเสนองานตามที่คณะกรรมการรับซองเสนองานการจ้างโดยวิธีคัดเลือกมอบให้

(๒) พิจารณาข้อกำหนดของผู้ให้บริการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ คุณวุฒิและประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิก และหรือวิศวกรที่ประจำและไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงานที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วของผู้ให้บริการ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนองานเพื่อเป็นหลักฐาน

(๓) เมื่อได้พิจารณาเสร็จแล้วเห็นสมควรดำเนินการต่อไปประการใด ให้รายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมด้วยหลักฐาน ตามปกติ คณะกรรมการควรเสนอจ้างผู้ที่มีข้อกำหนดเหมาะสมที่สุด เว้นแต่ผู้ให้บริการดังกล่าว ไม่สามารถรับงานในกรณีใดก็ตามให้คณะกรรมการเสนอผู้ให้บริการที่มีข้อกำหนดเหมาะสม รายถัดไป

การจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด

ข้อ ๑๐๔ การจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด ได้แก่ การว่าจ้างออกแบบ และควบคุมงานที่ผู้ว่าจ้างประกาศเชิญชวนการว่าจ้าง และคณะกรรมการดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด พิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการที่เป็นนิติบุคคล โดยคำนึงถึง

ฐานะทางนิติบุคคล คุณวุฒิและประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกรที่ประจำ และไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงานที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว ตลอดจนแนวความคิดในการออกแบบ เพื่อดำเนินการจ้างต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้กับการก่อสร้างอาคารที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง ตามโครงการหนึ่ง ๆ เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐๕ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานโดยวิธีการจ้าง แบบจำกัดข้อกำหนดแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการรับซอง และคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด องค์ประกอบของ คณะกรรมการแต่ละคณะ คุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญในคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด หน้าที่ของคณะกรรมการรับซองเสนองานการจ้างโดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด ให้นำความในข้อ ๑๐๑ ข้อ ๑๐๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๖ คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด มาตรการบงค้ประชุมแล้ว จึงเปิดซองเสนองานตามที่คณะกรรมการรับซองเสนองานมอบให้

(๒) พิจารณาข้อกำหนดต่าง ๆ ดังนี้

ก. ข้อกำหนดของผู้ให้บริการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

ข. คุณวุฒิและประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิก และหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ

ค. หลักฐานแสดงผลงานที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว

ง. แนวความคิดในการออกแบบ

(๓) พิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการที่มีข้อกำหนดเหมาะสมไว้เป็นจำนวน ไม่น้อยกว่า ๒ ราย และแจ้งวิธีดำเนินการเสนองานตามความประสงค์ของผู้ว่าจ้าง แก่ผู้เสนองาน และอาจพิจารณากำหนดให้ผู้ให้บริการดังกล่าวยื่นเสนอแบบร่างของงานก็ได้ อนึ่ง การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนองานให้คำนึงถึงแผนปฏิบัติงาน ความเหมาะสม ทางด้านประโยชน์ใช้สอย ตลอดจนสายงานและความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนองานเพื่อเป็นหลักฐาน

(๔) เมื่อได้พิจารณาเสร็จแล้วเห็นสมควรดำเนินการต่อไปประการใด และสมควรเลือกผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใด ให้รายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการผ่าน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมด้วยหลักฐาน

การจ้างโดยวิธีพิเศษ

ข้อ ๑๐๗ การจ้างโดยวิธีพิเศษมี ๒ ลักษณะดังนี้

(๑) วิธีเลือกจ้าง ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและความมั่นคงของชาติ หากจะดำเนินการว่าจ้างตามวิธีอื่นดังกล่าวมาแล้ว จะทำให้เกิดการล่าช้าเกิดความเสียหายแก่ทางราชการและความมั่นคงของประเทศชาติ ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจตกลงจ้างผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใดตามที่พิจารณาเห็นสมควร

(๒) การว่าจ้างโดยการประกวดแบบ ได้แก่ การว่าจ้างออกแบบอาคารที่มีลักษณะพิเศษ เป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ เช่น อนุสาวรีย์ รัฐสภา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โรงละครแห่งชาติ หรืองานออกแบบอาคารที่มีโครงสร้างขนาดใหญ่ เช่น สนามกีฬาแห่งชาติ สนามบิน ให้ผู้ว่าจ้างเสนอรายละเอียดเรื่องการจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบต่อ กวพ.

ข้อ ๑๐๘ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิบอกเลิกการคัดเลือกผู้ให้บริการได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) มีผู้ยื่นเสนองานน้อยกว่า ๒ ราย

(๒) ผู้ให้บริการยื่นเสนองานไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๑๐๙ ให้ผู้ว่าจ้างส่งหนังสือแจ้งผลการตัดสินใจคัดเลือก และนัดหมายการทำสัญญาไปยังผู้ให้บริการรายที่ได้รับการคัดเลือกโดยเร็ว

การประกาศเชิญชวน

ข้อ ๑๑๐ การประกาศเชิญชวนการว่าจ้างกระทำได้ ๓ วิธี คือ

(๑) ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย

(๒) ประกาศทางสื่อสารมวลชน เช่น ลงประกาศในหนังสือพิมพ์ หรือประกาศทางวิทยุกระจายเสียง

(๓) ส่งประกาศไปยังสมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม หรือสำนักงานที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว

การจะประกาศด้วยวิธีใด ให้พิจารณาตามความจำเป็นของกิจการ และความเหมาะสมแห่งท้องถิ่นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๑๑๑ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำประกาศเชิญชวน โดยอย่างน้อยให้แสดงรายการดังต่อไปนี้

(๑) ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยของอาคาร และขอบเขตของที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง

(๒) กำหนดวัน เวลา สถานที่เปิดซองและปิดรับซองเสนองาน

(๓) เงื่อนไขและระยะเวลาการออกแบบ

(๔) กำหนดให้ผู้เสนองานวางหลักประกันซอง ตามชนิดและจำนวน ในข้อ ๑๔๑ และข้อ ๑๔๒ และให้มีเงื่อนไขว่า ถ้าผู้เข้าประกวดราคาถอนการเสนองาน หรือไม่ไปทำสัญญากับทางราชการภายในกำหนด ทางราชการจะริบหลักประกันซองหรือเรียกห้องจากธนาคารผู้ค้ำประกันและสงวนสิทธิ์ที่จะถือว่าผู้ที่ไม่ไปทำสัญญากับทางราชการเป็นผู้ทิ้งงานด้วย

(๕) การวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นเด็ดขาด

การเสนองาน

ข้อ ๑๑๒ ผู้ให้บริการที่เสนองานการจ้างโดยวิธีคัดเลือก และการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด นอกจากจะต้องส่งข้อเสนองานให้กับผู้ว่าจ้างแล้ว ยังต้องยื่นหลักฐานประกอบการเสนองาน ดังนี้

(๑) ข้อกำหนดของผู้ให้บริการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

(๒) คุณวุฒิและประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกรที่ประจำและไม่ประจำ

(๓) หลักฐานแสดงผลงานที่เคยปฏิบัติมาแล้ว

(๔) หลักประกันการเสนองาน

เมื่อการคัดเลือกการว่าจ้างเสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งข้อเสนอและหลักฐานต่าง ๆ ดังกล่าวคืนแก่ผู้ให้บริการที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

ข้อ ๑๑๓ ผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลธรรมดาจะต้องมีสัญชาติไทยและเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมและหรือวิศวกรรม สำหรับงานว่าจ้างตามที่กำหนด โดยกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรมและหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี และไม่เป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือพนักงานเทศบาล รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ผู้ให้บริการที่เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น จะต้องเป็นคนไทย และเป็นนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทยเกินร้อยละห้าสิบของทุนการจัดตั้งนิติบุคคลนั้น

อำนาจในการสั่งจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๔ การสั่งจ้างออกแบบและควบคุมงานครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘)

ข้อ ๑๑๕ ผู้ว่าจ้างอาจริบหลักประกัน หรือใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากผู้ค้ำประกันการเสนองานที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้กับผู้ว่าจ้างได้ ในกรณีดังนี้

(๑) ผู้รับจ้างหลีกเลี่ยงการทำสัญญาในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้ว่าจ้างไม่สามารถส่งใบแจ้งให้มาทำสัญญาได้ เนื่องจาก

ก. ผู้รับจ้างเลิกหรือหยุดกิจการ

ข. ในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดา บุคคลนั้นถูกระงับใบอนุญาต

ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมและหรือวิศวกรรม

(๓) ผู้รับจ้างผิดสัญญาและผู้ว่าจ้างได้บอกเลิกสัญญากับผู้รับจ้างแล้ว

การตรวจและรับมอบงาน

ข้อ ๑๑๖ ในการจ้างออกแบบและควบคุมงานแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจและรับมอบงาน เพื่อปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

คณะกรรมการตรวจและรับมอบงาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญและอาจมีผู้ชำนาญการในกิจการนี้อีกไม่เกินสองคนร่วมเป็นกรรมการด้วย

คณะกรรมการดังกล่าวต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ได้

(ความในวรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ ๑๑๗ คณะกรรมการตรวจและรับมอบงาน มีหน้าที่ตรวจและควบคุมงานออกแบบและก่อสร้างอาคารว่าถูกต้องตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อตรวจเห็นเป็นการถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงาน โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ มอบให้แก่ผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อทำการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

การควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๘ ผู้รับจ้างจะต้องจัดผู้ควบคุมงานที่มีความรู้และมีความชำนาญ งานการก่อสร้างให้เหมาะสมกับสภาพงานการก่อสร้างนั้น ๆ

ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายชื่อผู้ควบคุมงาน ผู้ตรวจการหรือผู้แทน ให้ผู้ว่าจ้าง ให้ความเห็นชอบและในกรณีที่ผู้ควบคุมงานไม่สามารถปฏิบัติงานตามความในวรรคหนึ่ง ผู้รับจ้างจะต้องเสนอชื่อผู้ควบคุมงานปฏิบัติงานแทน ผู้ที่ปฏิบัติงานแทนในกรณีดังกล่าว จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ว่าจ้าง

ค่าออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๙ การจ่ายเงินค่าออกแบบและควบคุมงาน ให้เป็นไปตามอัตราดังนี้

(๑) อาคารที่มีงบประมาณค่าก่อสร้างไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จ่ายค่าออกแบบหรือค่าคุมงาน อย่างใดอย่างหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ ของวงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง

(๒) อาคารที่มีงบประมาณค่าก่อสร้างเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับในส่วนที่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จ่ายค่าออกแบบหรือค่าคุมงาน อย่างใดอย่างหนึ่งในอัตราร้อยละ ๑.๗๕ ของวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง

การจ่ายเงินค่าออกแบบและควบคุมงานตามความในวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึง ค่าสำรวจและวิเคราะห์ดินฐานราก

ข้อ ๑๒๐ ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานอื่นใด จะนำแบบแปลนรายละเอียดงานจ้าง ไปดำเนินการก่อสร้างนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในสัญญาให้ผู้ว่าจ้างหรือหน่วยงานนั้น ๆ จ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้าง ตามอัตราที่ กวพ. พิจารณากำหนดเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๑๒๑ ห้ามผู้รับจ้างนำแบบแปลนรายละเอียดงานออกแบบและควบคุมงาน ที่ได้ทำสัญญากับผู้ว่าจ้างแล้ว ไปให้ผู้อื่นดำเนินการก่อสร้างอีก

ข้อ ๑๒๒ ระหว่างดำเนินการตามสัญญาจ้าง ผู้ว่าจ้างอาจขอให้ผู้รับจ้าง เปลี่ยนแปลงแก้ไขเล็ก ๆ น้อย ๆ ในส่วนที่ไม่กระทบกระเทือนโครงสร้างที่สำคัญของอาคาร ระบบไฟฟ้าระบบปรับอากาศ น้ำประปา ของงานที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบตามงวดงาน ในสัญญาแล้วโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มอีก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่สำคัญให้ผู้ว่าจ้าง เสนอขออนุมัติ กวพ. ก่อน

ส่วนที่ ๕ การแลกเปลี่ยน

ข้อ ๑๒๓ การแลกเปลี่ยนพัสดุจะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ เห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องแลกเปลี่ยน ให้กระทำได้เฉพาะการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ และการแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) การแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ประเภทและชนิดเดียวกัน ให้แลกเปลี่ยนได้ เว้นแต่การแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์บางอย่างซึ่งสำนักงบประมาณกำหนด หรือการแลกเปลี่ยนที่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน

(๒) การแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับครุภัณฑ์ต่างประเภทหรือต่างชนิดกัน ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อนทุกกรณี

(๓) การแลกเปลี่ยนวัสดุกับวัสดุประเภทและชนิดเดียวกัน ที่ไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่มให้แลกเปลี่ยนได้ กรณีนอกเหนือจากนี้ให้ขอทำความตกลงกับ กระทรวงการคลังก่อน

ข้อ ๑๒๔ ในกรณีต้องมีการแลกเปลี่ยนพัสดุ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุรายงาน ต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการโดยให้รายงานตามรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องแลกเปลี่ยน

(๒) รายละเอียดของพัสดุที่จะนำไปแลกเปลี่ยน

(๓) ราคาที่ซื้อหรือได้มาของพัสดุที่จะนำไปแลกเปลี่ยน และราคา ที่จะแลกเปลี่ยนได้โดยประมาณ

(๔) พัสดุที่จะรับแลกเปลี่ยน และให้ระบุว่า จะแลกเปลี่ยนกับส่วนราชการ หน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติ ให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน

(๕) ข้อเสนออื่น ๆ (ถ้ามี)

ในกรณีที่ จะแลกเปลี่ยนกับเอกชนให้ ระบุวิธีที่จะแลกเปลี่ยน พร้อมทั้งเหตุผล โดยเสนอให้นำวิธีการซื้อมาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่การแลกเปลี่ยนพัสดุ ที่จะนำไปแลกเปลี่ยนครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะเสนอให้ใช้ วิธีตกลงราคาก็ได้

ข้อ ๑๒๕ การแลกเปลี่ยนพัสดุกับเอกชน ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะตามความจำเป็น โดยถือปฏิบัติตาม ข้อ ๓๕ หรือข้อ ๓๖ แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบและประเมินราคาพัสดุที่ต้องการแลกเปลี่ยนตามสภาพปัจจุบันของพัสดุนั้น

(๒) ตรวจสอบรายละเอียดพัสดุที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยนว่าเป็นของใหม่ที่ยังไม่เคยใช้งานมาก่อน เว้นแต่พัสดุเก่าที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยนนั้นจะเป็นความจำเป็นไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

(๓) เปรียบเทียบราคาพัสดุที่จะแลกเปลี่ยนกัน โดยพิจารณาจากราคาที่ประเมินตาม (๑) และราคาพัสดุที่จะได้รับจากการแลกเปลี่ยน ซึ่งถือตามราคากลางหรือราคามาตรฐานหรือราคาในท้องตลาดโดยทั่วไป

(๔) ต่อรองกับผู้เสนอราคา รายที่คณะกรรมการเห็นสมควรแลกเปลี่ยน

(๕) เสนอความเห็นต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ

(๖) ตรวจสอบพัสดุโดยปฏิบัติตามข้อ ๗๑ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๖ การแลกเปลี่ยนพัสดุของส่วนราชการกับส่วนราชการ หน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ และหัวหน้าหน่วยงานนั้นๆที่จะตกลงกัน

ข้อ ๑๒๗ ครุภัณฑ์ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเมื่อลงทะเบียนครุภัณฑ์ของส่วนราชการนั้นแล้วให้แจ้งสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับครุภัณฑ์

ในกรณีการแลกเปลี่ยนครุภัณฑ์กับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ให้ส่งสำเนาหลักฐานการดำเนินการตาม ข้อ ๑๒๕ หรือข้อ ๑๒๖ ไปด้วย

ส่วนที่ ๖

การเช่า

ข้อ ๑๒๘ การเช่าสังหาริมทรัพย์และการเช่าอสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยสำหรับการเช่าสังหาริมทรัพย์ให้นำข้อกำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าเช่าล่วงหน้าในการเช่าอสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการเช่าซึ่งมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การเช่าจากหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ จ่ายได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของค่าเช่าทั้งสัญญา

(๒) การเช่าจากเอกชนจ่ายได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบของค่าเช่าทั้งสัญญา
การจ่ายเงินค่าเช่าล่วงหน้านอกเหนือจากหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

การเช่าอสังหาริมทรัพย์

ข้อ ๑๒๙ การเช่าอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เช่าที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ
(๒) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่ทำการในกรณีที่ไม่มีสถานที่ของทางราชการ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ และถ้าสถานที่เช่านั้นกว้างขวางพอจะใช้เป็นที่พักของผู้ซึ่งมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบของทางราชการด้วยก็ได้

(๓) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่พักสำหรับผู้ซึ่งมีสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักตามระเบียบของทางราชการ ในกรณีที่ต้องการประหยัดเงินงบประมาณ

(๔) เช่าสถานที่เพื่อใช้เป็นที่เก็บพัสดุของทางราชการ ในกรณีที่ไม่มีสถานที่เก็บเพียงพอ

การเช่าให้ดำเนินการโดยวิธีตกลงราคา

ข้อ ๑๓๐ ก่อนดำเนินการเช่า ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเช่า

(๒) ราคาค่าเช่าที่ผู้ให้เช่าเสนอ

(๓) รายละเอียดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะเช่า เช่น สภาพของสถานที่ บริเวณที่ต้องการใช้พร้อมทั้งภาพถ่าย (ถ้ามี) และราคาเช่าครั้งหลังสุด เป็นต้น

(๔) อัตราค่าเช่าของอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีขนาดและสภาพใกล้เคียงกับที่จะเช่า (ถ้ามี)

ในกรณีหน่วยงานในส่วนกลางต้องการเช่าอสังหาริมทรัพย์ในส่วนภูมิภาค ให้ขอความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสถานที่และอัตราค่าเช่าจากจังหวัดนั้น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๓๑ อสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีอัตราค่าเช่ารวมทั้งค่าบริการอื่นเกี่ยวกับการเช่า ตามที่จะกำหนดไว้ในสัญญาไม่เกินเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณา อนุมัติ ถ้าเกินเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

ส่วนที่ ๗ สัญญาและหลักประกัน

สัญญา

ข้อ ๑๓๒ การลงนามในสัญญาในการจัดหาตามระเบียบนี้ เป็นอำนาจของ หัวหน้าส่วนราชการและให้ทำเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด

การทำสัญญารายใดถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากตัวอย่างสัญญา ที่ กวพ. กำหนด โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในตัวอย่างสัญญาและไม่ทำให้ทางราชการ เสียเปรียบก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หัวหน้าส่วนราชการเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบ หรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาก่อน

ในกรณีที่ไม้อาจทำสัญญาตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนดได้ และจำเป็นต้องร่างสัญญา ขึ้นใหม่ต้องส่งร่างสัญญานั้นให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาก่อน เว้นแต่หัวหน้าส่วนราชการ เห็นสมควรทำสัญญาตามแบบที่เคยผ่านการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดมาแล้ว ก็ให้กระทำได้

สำหรับการเช่าซึ่งผู้เช่าจะต้องเสียเงินอื่นใดนอกจากค่าเช่าหรือในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ เห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ให้ส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุด หรืออัยการจังหวัดแล้วแต่กรณี ตรวจสอบพิจารณาก่อน

ในกรณีจำเป็นต้องทำสัญญาเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ทำเป็นภาษาอังกฤษ แต่ต้องมีคำแปลตัวสัญญาและเอกสารแนบท้ายสัญญาเฉพาะที่สำคัญเป็นภาษาไทยไว้ด้วย เว้นแต่ เป็นการทำสัญญาตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด ไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทย

การทำสัญญาของส่วนราชการในต่างประเทศ จะทำสัญญาเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาของประเทศที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ โดยผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้รู้กฎหมายของส่วนราชการนั้น ๆ ก็ได้

ข้อ ๑๓๓ การจัดหาในกรณีดังต่อไปนี้ จะทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกันโดยไม่ต้อง ทำเป็นสัญญาตามข้อ ๑๓๒ ก็ได้ โดยให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ

(๑) การซื้อ การจ้าง หรือการแลกเปลี่ยนโดยวิธีตกลงราคา หรือการจ้าง ที่ปรึกษาโดยวิธีตกลงที่มีวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) การจัดหาที่คู่สัญญา สามารถส่งมอบพัสดุได้ครบถ้วนภายใน หัววันทำการของทางราชการ นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันทำข้อตกลงเป็นหนังสือ

(๓) การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ และการจัดหาจากส่วนราชการ

(๔) การซื้อโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๓ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๕) การจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๖) การเช่า ซึ่งผู้เช่าไม่ต้องเสียเงินอื่นใดนอกจากค่าเช่า

ในกรณีการจัดหาซึ่งมีราคาไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือในกรณีการซื้อ หรือการจ้างซึ่งใช้วิธีดำเนินการตามข้อ ๓๔ วรรคสอง จะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกันก็ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๓๔ การทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ นอกจากการจ้างที่ปรึกษาให้กำหนด ค่าปรับเป็นรายวันในอัตราตายตัวระหว่างร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๒๐ ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ เว้นแต่การจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวัน เป็นจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น แต่จะต้องไม่ต่ำกว่า วันละ ๑๐๐ บาท สำหรับงานก่อสร้างสาธารณูปโภคที่มีผลกระทบต่อกรจราจร ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวัน ในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้างนั้น แต่อาจจะกำหนดขั้นสูงสุดของการปรับก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ กวพ. กำหนด

ในการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษา หากส่วนราชการเห็นว่า ถ้าไม่กำหนดค่าปรับไว้ในสัญญา จะเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ให้ส่วนราชการผู้จัดทำสัญญากำหนดค่าปรับเป็นรายวัน ในอัตราหรือจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้นได้ ตามความเหมาะสมและจำเป็น

การกำหนดค่าปรับตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในอัตราหรือเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ โดยคำนึงถึงราคาและลักษณะของพัสดุ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อกรที่คู่สัญญาของทางราชการจะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือกระทบต่อกรจราจร หรือความเสียหายแก่ทางราชการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีการจัดหาสิ่งของที่ประกอบกันเป็นชุด ถ้าขาดส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดไปแล้ว จะไม่สามารถใช้การได้โดยสมบูรณ์ แม้คู่สัญญาจะส่งมอบสิ่งของภายในกำหนด ตามสัญญา แต่ยังคงขาดส่วนประกอบบางส่วน ต่อมาได้ส่งมอบส่วนประกอบที่ยังขาดนั้น เกินกำหนดสัญญา ให้ถือว่าไม่ได้ส่งมอบสิ่งของนั้นเลย ให้ปรับเพิ่มราคาของทั้งชุด

ในกรณีที่การจัดหาสิ่งของคิดราคารวมทั้งค่าติดตั้งหรือทดลองด้วย ถ้าติดตั้ง หรือทดลองเกินกว่ากำหนดตามสัญญาเป็นจำนวนวันเท่าใด ให้ปรับเป็นรายวันในอัตราที่กำหนด ของราคาทั้งหมด

เมื่อครบกำหนดส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ส่วนราชการรีบแจ้ง การเรียกค่าปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงจากคู่สัญญา และเมื่อคู่สัญญาได้ส่งมอบพัสดุ ให้ส่วนราชการบอกสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับในขณะที่รับมอบพัสดุนั้นด้วย

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๓๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการส่งสำเนาสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงิน แผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี และกรมสรรพากร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทำสัญญา หรือข้อตกลง

ข้อ ๑๓๖ สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้ว จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมิได้ เว้นแต่การแก้ไขนั้นจะเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการ ที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้ามีการเพิ่มวงเงิน จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือขอทำความตกลงในส่วนที่ใช้เงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือ แล้วแต่ กรณีด้วย

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง หากมีความจำเป็นต้อง เพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่งมอบของหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลง พร้อมกันไป

สำหรับการจัดหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง จะต้อง ได้รับการรับรองจากวิศวกร สถาปนิกและวิศวกรผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรับผิดชอบ หรือสามารถรับรองคุณลักษณะเฉพาะ แบบและรายการของงานก่อสร้าง หรืองานเทคนิคเฉพาะ อย่างนั้น แล้วแต่กรณีด้วย

(ความในวรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๓๗ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ในกรณีที่มีเหตุอันเชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ที่กำหนด

การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาได้เฉพาะกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการโดยตรง หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบ ของทางราชการในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้นต่อไป

ข้อ ๑๓๘ ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบ ของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้า ส่วนราชการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๓๙ การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการ ตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาได้ ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของส่วนราชการ
- (๒) เหตุสุดวิสัย
- (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบ

ตามกฎหมาย

ให้ส่วนราชการระบุไว้ในสัญญากำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าว ให้ส่วนราชการทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หากมิได้แจ้งภายในเวลา ที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อขอลดหรืองดค่าปรับ หรือขอขยายเวลา ในภายหลังมิได้เว้นแต่กรณีตาม (๑) ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือส่วนราชการทราบที่อยู่แล้ว ตั้งแต่ต้น

(ความในวรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๑๔๐ ในกรณีที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้เป็นการเฉพาะและเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการที่จะใช้สิทธิตามเงื่อนไขของสัญญาหรือข้อตกลงหรือ ข้อกฎหมายให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะใช้สิทธิดังกล่าว สั่งการได้ ตามความจำเป็น

หลักประกัน

ข้อ ๑๔๑ หลักประกันของหรือหลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เงินสด

(๒) เชื้อที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่ายซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เชิคนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วันทำการ

(๓) หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด

(๔) หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบแล้ว โดยอนุโลมให้ใช้ตามตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่ กวพ. กำหนด

(๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย

สำหรับการประกวดราคานานาชาติ ให้ใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารในต่างประเทศที่มีหลักฐานดี และหัวหน้าส่วนราชการเชื่อถือเป็นหลักประกันของได้อีกประเภทหนึ่ง

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ข้อ ๑๔๒ หลักประกันของและหลักประกันสัญญาในข้อ ๑๔๑ ให้กำหนดมูลค่าเป็นจำนวนเต็มในอัตราร้อยละห้าของวงเงินหรือราคาพัสดุที่จัดหาคครั้งนั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่การจัดหาพัสดุที่หัวหน้าส่วนราชการเห็นว่ามีสำคัญเป็นพิเศษ จะกำหนดอัตราสูงกว่าร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบก็ได้

ในการทำสัญญาจัดหาพัสดุที่มีระยะเวลาผูกพันตามสัญญาเกิน ๑ ปี และพัสดุนั้นไม่ต้องมีการประกันเพื่อความชำรุดบกพร่อง เช่น พักใช้สินค้าเปลือง ให้กำหนดหลักประกันในอัตราร้อยละห้าของราคาพัสดุที่ส่งมอบในแต่ละปีของสัญญา โดยให้ถือว่าหลักประกันนี้เป็นการค้ำประกันตลอดอายุสัญญาและหากในปีต่อไปราคาพัสดุที่ส่งมอบแตกต่างไปจากราคาในรอบปีก่อน ให้ปรับปรุงหลักประกันตามอัตราส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นก่อนครบรอบปีในกรณีที่หลักประกันต้องปรับปรุงในทางที่เพิ่มขึ้นและคู่สัญญาไม่นำหลักประกันมาเพิ่มให้ครบจำนวนภายใน ๑๕ วันก่อนการส่งมอบพัสดุงวดสุดท้ายของปีนั้น ให้ทางราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หักจากเงินค่าพัสดุสูงสุดท้ายของปีนั้นที่ทางราชการจะต้องจ่ายให้เป็นหลักประกันในส่วนที่เพิ่มขึ้น

การกำหนดหลักประกันตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะต้องระบุไว้เป็นเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาหรือเอกสารประกวดราคาและหรือในสัญญาด้วย

ในกรณีที่ผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญาวางหลักประกันที่มีมูลค่าสูงกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบเอกสารสอบราคาหรือเอกสารประกวดราคาหรือสัญญาให้อนุโลมรับได้

ข้อ ๑๔๓ ในกรณีที่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้เสนอราคาหรือเป็นคู่สัญญาไม่ต้องวางหลักประกัน

ข้อ ๑๔๔ ให้ส่วนราชการคืนหลักประกันให้แก่ผู้เสนอราคา คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) หลักประกันของให้คืนให้แก่ผู้เสนอราคาหรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้พิจารณาในเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว

(๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็วและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

การจัดหาที่ไม่ต้องมีการประกันเพื่อความชำรุดบกพร่องให้คืนหลักประกันให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้ำประกันตามอัตราส่วนของพัสดุซึ่งทางราชการได้รับมอบไว้แล้ว แต่ทั้งนี้จะต้องระบุไว้เป็นเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาหรือเอกสารประกวดราคาและในสัญญาด้วย

การคืนหลักประกันที่เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร บริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ในกรณีที่ผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญาไม่มารับภายในกำหนดเวลาข้างต้น ให้รีบส่งต้นฉบับหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้เสนอราคาหรือคู่สัญญา โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนโดยเร็ว พร้อมกับแจ้งให้ธนาคาร บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ค้ำประกันทราบด้วย

(ความในวรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙)

ส่วนที่ ๘ การลงโทษผู้ทำงาน

ข้อ ๑๔๕ ให้ผู้รักษาการตามระเบียบจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทำงาน ตามที่ได้กำหนดไว้ในหมวดนี้

ห้ามส่วนราชการก่อนติดสัมพันธ์กับผู้ทำงานที่ผู้รักษาการตามระเบียบได้ระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานและได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว เว้นแต่ผู้รักษาการตามระเบียบจะสั่งเพิกถอนการเป็นผู้ทำงาน

การห้ามส่วนราชการก่อนติดสัมพันธ์กับผู้ทำงานตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับกับบุคคลตามข้อ ๑๔๕ ฉ วรรคสอง และวรรคสามด้วย

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานตามข้อกำหนดในส่วนนี้ ให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเสนอราคาหรือเสนองานให้แก่ส่วนราชการได้ แต่ถ้าผลการพิจารณาต่อมาผู้รักษาการตามระเบียบได้สั่งให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลนั้นเป็นผู้ทำงาน ให้ปลัดกระทรวงตัดรายชื่อบุคคลดังกล่าวออกจากรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกหรือยกเลิกการเปิดซองสอบราคา ประกวตราค่า หรือเสนองาน หรือเลิกการลงนามในสัญญาซื้อหรือจ้างที่ได้กระทำก่อนการสั่งการของผู้รักษาการตามระเบียบ เว้นแต่ในกรณีที่ปลัดกระทรวงพิจารณาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่ง ปลัดกระทรวงจะไม่ตัดรายชื่อบุคคลดังกล่าวออกจากรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือก หรือจะไม่ยกเลิกการเปิดซองสอบราคา ประกวตราค่า หรือเสนองาน หรือจะไม่ยกเลิกการลงนามในสัญญาซื้อหรือจ้างที่ได้กระทำก่อนการสั่งการของผู้รักษาการตามระเบียบก็ได้

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๔๕ ทวิ เมื่อปรากฏกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญา หรือข้อตกลงภายในเวลาที่ทางราชการกำหนด

(๒) เมื่อคู่สัญญาของทางราชการ หรือผู้รับจ้างช่วงที่ทางราชการอนุญาตให้รับช่วงงานได้ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น

(๓) พัสดุดที่ซื้อหรือจ้างทำให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง และไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องจากผู้จำหน่าย ผู้รับจ้าง หรือคู่สัญญา หรือพัสดุดที่ซื้อหรือจ้างไม่ได้มาตรฐาน หรือวัสดุที่ใช้ไม่ได้มาตรฐาน หรือไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงทำให้งานบกพร่องเสียหายอย่างร้ายแรง หรือ

(๔) สำหรับงานก่อสร้างสาธารณูปโภค หากปรากฏว่าพัสดุหรือวัสดุที่ซื้อหรือจ้างหรือใช้โดยผู้รับจ้างช่วงที่ทางราชการอนุญาตให้รับช่วงงานได้ มีข้อบกพร่อง หรือไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ครบถ้วนตาม (๓)

ให้หัวหน้าส่วนราชการทำรายงานไปยังปลัดกระทรวงโดยเร็ว เพื่อพิจารณาให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก ผู้จำหน่าย ผู้รับจ้าง คู่สัญญา หรือผู้รับจ้างช่วงที่ทางราชการอนุญาตให้รับช่วงงานได้ เป็นผู้ทำงาน แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งเสนอความเห็นของตนเพื่อประกอบการพิจารณาของปลัดกระทรวงด้วย

เมื่อปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นการกระทำโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และบุคคลดังกล่าวสมควรเป็นผู้ทำงาน ให้ปลัดกระทรวงส่งชื่อบุคคลดังกล่าวไปยังผู้รักษาการตามระเบียบเพื่อพิจารณาสั่งให้เป็นผู้ทำงานโดยเร็ว

ในกรณีที่ เป็นโครงการขนาดใหญ่ตามหลักเกณฑ์และวงเงินที่ กวพ. กำหนดหากปลัดกระทรวงพิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลดังกล่าวข้างต้นยังไม่สมควรเป็นผู้ทำงาน ให้ปลัดกระทรวงรายงานไปยัง กวพ. เพื่อทราบด้วย

เมื่อผู้รักษาการตามระเบียบได้พิจารณาหลังจากที่ได้ฟังความเห็นของ กวพ. ตามข้อ ๑๒ (๖) แล้ว และเห็นว่าบุคคลดังกล่าวสมควรเป็นผู้ทำงาน ก็ให้ผู้รักษาการตามระเบียบสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำงานโดยระบุชื่อผู้ทำงานไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงาน พร้อมทั้งแจ้งเวียนชื่อผู้ทำงานให้ส่วนราชการอื่นทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ทำงานรายนั้นทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนด้วย

ในกรณีที่ผู้รักษาการตามระเบียบเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่สมควรเป็นผู้ทำงาน ให้แจ้งผลการพิจารณาไปให้ปลัดกระทรวงทราบ

ข้อ ๑๔๕ ตรี ในกรณีการจ้างที่ปรึกษาหรือการจ้างออกแบบและควบคุมงาน หากตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าผลจากการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวมีข้อบกพร่อง ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการเสนอปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาให้คู่สัญญานั้นเป็นผู้ทำงาน

การพิจารณาสั่งให้คู่สัญญาเป็นผู้ทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในข้อ ๑๔๕ ทวิ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๕ จัตวา ในการจัดหาพัสดุตามระเบียบนี้หากมีเหตุอันควรสงสัยปรากฏในภายหลังว่า ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายหนึ่งหรือหลายรายไม่ว่าจะเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ได้รับการคัดเลือกหรือไม่ก็ตาม กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมหรือกระทำการโดยไม่สุจริต เช่น การเสนอเอกสารอันเป็นเท็จ หรือ

ใช้ชื่อบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอื่นมาเสนอราคาแทน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวสมควรเป็นผู้ทำงานหรือไม่ โดยมีหนังสือแจ้งเหตุที่ทางราชการสงสัยไปยังผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกสงสัยทราบพร้อมทั้งให้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงภายในเวลาที่ทางราชการกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากส่วนราชการ

เมื่อส่วนราชการได้รับคำชี้แจงจากผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกสงสัยตามวรรคหนึ่งแล้วให้หัวหน้าส่วนราชการทำรายงานไปยังปลัดกระทรวง พร้อมทั้งเสนอความเห็นของตนเพื่อประกอบการพิจารณาของปลัดกระทรวงว่าบุคคลดังกล่าวสมควรเป็นผู้ทำงานหรือไม่

หากผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกสงสัย ไม่ชี้แจงภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ถือว่ามิเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมหรือมีการกระทำ โดยไม่สุจริตให้หัวหน้าส่วนราชการเสนอปลัดกระทรวง พร้อมทั้งเสนอความเห็นเพื่อพิจารณาให้ผู้นั้นเป็นผู้ทำงาน

การพิจารณาให้ผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองานเป็นผู้ทำงานตามวรรคสอง และวรรคสาม ให้นำความในข้อ ๑๔๕ ทวิ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๕ เบญจ ในกรณีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ร่วมกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมหรือกระทำการโดยไม่สุจริตรายใด ซึ่งมีใช้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการกระทำความผิด ดังกล่าว ได้ให้ความร่วมมือเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของทางราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือปลัดกระทรวง หรือผู้รักษาการตามระเบียบพิจารณาให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายนั้นได้รับการยกเว้นที่จะไม่เป็นผู้ทำงานได้ โดยแสดงเหตุผลหรือระบุเหตุผลไว้ในการเสนอความเห็นหรือในการสั่งการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔๕ ฉ ในกรณีที่นิติบุคคลใดถูกสั่งให้เป็นผู้ทำงานตามข้อ ๑๔๕ ทวิ ข้อ ๑๔๕ ตริ หรือข้อ ๑๔๕ จัตวา ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดจากหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของนิติบุคคลนั้น ให้ผู้รักษาการตามระเบียบนี้สั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำงานด้วย

ในกรณีที่นิติบุคคลรายใดถูกสั่งให้เป็นผู้ทำงานตามข้อ ๑๔๕ ทวิ ข้อ ๑๔๕ ตริ หรือข้อ ๑๔๕ จัตวา ให้คำสั่งดังกล่าวมีผลไปถึงนิติบุคคลอื่นที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน ซึ่งมีหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของนิติบุคคลนั้นเป็นบุคคลเดียวกันกับหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของนิติบุคคลที่ถูกพิจารณาให้เป็นผู้ทำงานด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในกรณีที่บุคคลธรรมดาขายใดถูกสั่งให้เป็นผู้ทำงานตามข้อ ๑๔๕ ทวิ ข้อ ๑๔๕ ตริ หรือ ข้อ ๑๔๕ จัตวา ให้คำสั่งดังกล่าวมีผลไปถึงนิติบุคคลอื่นที่เข้าเสนอราคาหรือเสนองาน ซึ่งมีบุคคลดังกล่าว เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจ ในการดำเนินงานในกิจการของนิติบุคคลนั้นด้วย

ข้อ ๑๔๕ สัตต เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามข้อ ๑๔๕ ทวิ ข้อ ๑๔๕ ตริ หรือข้อ ๑๔๕ จัตวา และปลัดกระทรวงยังไม่ได้รายงานไปยังผู้รักษาการตามระเบียบ ผู้รักษาการตามระเบียบ อาจเรียกให้ผู้ได้รับการคัดเลือกผู้จำหน่าย ผู้รับจ้าง คู่สัญญา ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มี ข้อเท็จจริงอันควรสงสัยว่ามีการกระทำอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือกระทำการโดยไม่สุจริต มาชี้แจงข้อเท็จจริงต่อผู้รักษาการตามระเบียบ ทั้งนี้ โดยมี หนังสือแจ้งเหตุให้ผู้รักษาการตามระเบียบสงสัยไปยังบุคคลดังกล่าว พร้อมทั้ง แจ้งให้บุคคลนั้น ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงภายในเวลาที่ผู้รักษาการตามระเบียบกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากผู้รักษาการตามระเบียบ

เมื่อผู้รักษาการตามระเบียบได้รับคำชี้แจงจากผู้ได้รับการคัดเลือกผู้จำหน่าย ผู้รับจ้าง คู่สัญญา ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ถูกสงสัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้รักษาการตามระเบียบ พิจารณาคำชี้แจงดังกล่าว หากคำชี้แจงไม่มีเหตุผลรับฟังได้ ให้ผู้รักษาการตามระเบียบพิจารณา ให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำงาน พร้อมทั้งแจ้งผลการพิจารณาไปให้ปลัดกระทรวงทราบด้วย

หากผู้ได้รับการคัดเลือก ผู้จำหน่าย ผู้รับจ้าง คู่สัญญา ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน ที่ถูกสงสัยตามวรรคหนึ่ง ไม่ชี้แจงภายในกำหนดเวลาที่ผู้รักษาการตามระเบียบจะได้กำหนดไว้ ให้ถือว่ามีความผิดอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือมีการกระทำโดยไม่สุจริตให้ผู้รักษาการตามระเบียบพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำงาน พร้อมทั้งแจ้งผลการพิจารณาไปให้ปลัดกระทรวงทราบด้วย

(ความในข้อ ๑๔๕ ทวิ ข้อ ๑๔๕ ตริ ข้อ ๑๔๕ จัตวา ข้อ ๑๔๕ เบญจ ข้อ ๑๔๕ ฉ และข้อ ๑๔๕ สัตต แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

หมวด ๓

การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ

ส่วนที่ ๑

การยืม

ข้อ ๑๔๖ การให้ยืม หรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการ ซึ่งมีใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะกระทำมิได้

ข้อ ๑๔๗ การยืมพัสดุประเภทใช้คงรูปไปใช้ราชการ ให้ส่วนราชการผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผลและกำหนดวันส่งคืน โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การยืมระหว่างส่วนราชการ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการผู้ให้ยืม

(๒) การให้บุคคลยืมใช้ภายในสถานที่ราชการเดียวกันจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบพัสดุนั้น แต่ถ้ายืมไปใช้นอกสถานที่ราชการ จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ

ข้อ ๑๔๘ ผู้ยืมพัสดุประเภทใช้คงรูปจะต้องนำพัสดุนั้นมาส่งคืนให้ในสภาพที่ใช้การได้ เรียบร้อย หากเกิดชำรุดเสียหาย หรือใช้การไม่ได้ หรือสูญหายไปให้ผู้ยืมจัดการแก้ไขซ่อมแซม ให้คงสภาพเดิม โดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง หรือชดใช้เป็นพัสดุประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ และคุณภาพอย่างเดียวกัน หรือชดใช้เป็นเงินตามราคาที่เป็นอยู่ในขณะยืมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๔๙ การยืมพัสดุประเภทใช้สิ้นเปลืองระหว่างส่วนราชการให้กระทำได้เฉพาะเมื่อส่วนราชการ ผู้ยืมมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุนั้นเป็นการรีบด่วน จะดำเนินการจัดหาได้ไม่ทันการและส่วนราชการผู้ให้ยืม มีพัสดุนั้น ๆ พอที่จะให้ยืมได้ โดยไม่เป็นการเสียหายแก่ราชการของตนและให้มีหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ โดยปกติส่วนราชการผู้ยืมจะต้องจัดหาพัสดุเป็นประเภท ชนิด และปริมาณเช่นเดียวกันส่งคืนให้ส่วนราชการผู้ให้ยืม

ข้อ ๑๕๐ เมื่อครบกำหนดยืม ให้ผู้ให้ยืมหรือผู้รับหน้าที่แทน มีหน้าที่ติดตามทางพัสดุที่ให้ยืมไปคืนภายใน ๗ วัน นับแต่วันครบกำหนด

ส่วนที่ ๒
การควบคุม
การเก็บรักษาพัสดุ

ข้อ ๑๕๑ พักตร์ของส่วนราชการไม่ว่าจะได้มาด้วยประการใด ให้อยู่ในความควบคุมตามระเบียบนี้ เว้นแต่มีระเบียบของทางราชการหรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๕๒ เมื่อเจ้าหน้าที่พัสดุได้รับมอบแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ แล้วแต่กรณี แยกเป็นชนิด และแสดงรายการตามตัวอย่างที่ กวพ. กำหนด โดยให้มีหลักฐานการรับเข้าบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบรายการด้วย สำหรับพัสดุประเภทอาหารสด จะลงรายการอาหารสดทุกชนิดในบัญชีเดียวกันก็ได้

(๒) เก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน

การเบิก - จ่ายพัสดุ

ข้อ ๑๕๓ หน่วยงานระดับกอง หน่วยงานซึ่งแยกต่างหากจากส่วนราชการระดับกรม หรือหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ประสงค์จะเบิกพัสดุจากหน่วยพัสดุระดับกรม ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้เบิก

การเบิกพัสดุจากหน่วยพัสดุของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค หรือของหน่วยงานซึ่งแยกต่างหากจากส่วนราชการระดับกรม ให้หัวหน้างานที่ต้องใช้พัสดุนั้นเป็นผู้เบิก

ให้หัวหน้าหน่วยพัสดุ ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก หรือต่ำกว่าระดับแผนก ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมพัสดุ หรือข้าราชการอื่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการเป็นหัวหน้าหน่วยพัสดุเป็นผู้ส่งจ่ายพัสดุ แล้วแต่กรณี

ส่วนราชการใดมีความจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดวิธีการเบิกจ่ายพัสดุเป็นอย่างอื่นก็ได้ และให้แจ้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคแล้วแต่กรณี ทราบด้วย

ข้อ ๑๕๔ ผู้จ่ายพัสดุต้องตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกและเอกสารประกอบ (ถ้ามี) แล้วลงบัญชีหรือทะเบียนทุกครั้งที่มีการจ่ายและเก็บใบเบิกจ่ายไว้เป็นหลักฐานด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การตรวจสอบพัสดุประจำปี

ข้อ ๑๕๕ ก่อนสิ้นเดือนกันยายนทุกปี ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งมีพัสดุไว้จ่ายตามข้อ ๑๕๓ แล้วแต่กรณีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ซึ่งมีใช้เจ้าหน้าที่พัสดุคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็น เพื่อตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุงวดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมปีก่อนจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายนปีปัจจุบัน และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่เพียงวันสิ้นงวดนั้น

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุในวันเปิดทำการ วันแรกของเดือนตุลาคมเป็นต้นไป ว่าการรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ พักค้างเหลือมีตัวอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่มีพัสดุใดชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไป เพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป แล้วให้เสนอรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้แต่งตั้งภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันเริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุนั้น

เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแล้ว ให้ส่งรายงานเสนอตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ ๑ ชุด และส่งสำเนารายงานไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ๑ ชุด สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ส่งสำเนารายงาน ไปยังส่วนราชการต้นสังกัดอีก ๑ ชุด ด้วย

ข้อ ๑๕๖ เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้รับรายงานดังกล่าวตามข้อ ๑๕๕ และปรากฏว่ามีพัสดุชำรุด เสื่อมสภาพ หรือสูญไป หรือไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป ก็ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงขึ้นคณะหนึ่ง โดยให้นำความในข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่กรณีที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่า เป็นการเสื่อมสภาพเนื่องมาจากการใช้งานตามปกติ หรือสูญไปตามธรรมชาติ ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการจำหน่ายต่อไปได้

ถ้าผลการพิจารณาปรากฏว่า จะต้องหาตัวผู้รับผิดชอบด้วย ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ส่วนที่ ๓ การจำหน่าย

ข้อ ๑๕๗ หลังจากการตรวจสอบแล้วพัสดุใดหมดความจำเป็นหรือหากใช้ราชการต่อไป จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ขาย ให้ดำเนินการขายโดยวิธีทอดตลาดก่อน แต่ถ้าขายโดยวิธีทอดตลาดแล้วไม่ได้ผลดี ให้นำวิธีที่กำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่การขายพัสดุครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาซื้อหรือได้มารวมกันไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะขายโดยวิธีตกลงราคาโดยไม่ต้องทอดตลาดก่อนก็ได้

การขายให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากรให้ขายโดยวิธีตกลงราคา

(๒) แลกเปลี่ยน ให้ดำเนินการตามวิธีการแลกเปลี่ยนที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(๓) โอน ให้โอนแก่ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การสถานสาธารณกุศลตามมาตรา ๔๗ (๗) แห่งประมวลรัษฎากรทั้งนี้ให้มีหลักฐานการส่งมอบไว้ต่อกันด้วย

(๔) แปรสภาพหรือทำลาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยปกติให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่หัวหน้าส่วนราชการสั่งการ และสำหรับราชการบริหารส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณก่อนด้วย

ข้อ ๑๕๘ เงินที่ได้จากการจำหน่ายพัสดุให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือข้อตกลงในส่วนที่ใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ แล้วแต่กรณี

การจำหน่ายเป็นสูญ

ข้อ ๑๕๙ ในกรณีที่พัสดุสูญไปโดยไม่ปรากฏตัวผู้รับผิดชอบหรือมีตัวผู้รับผิดชอบแต่ไม่สามารถชดเชยได้หรือมีตัวพัสดุอยู่แต่ไม่สมควรดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ ให้จำหน่ายพัสดุนั้นเป็นสูญตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าพัสดุนั้นมีราคาซื้อ หรือได้มารวมกันไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

(๒) ถ้าพัสดุนั้นมีราคาซื้อ หรือได้มารวมกันเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้อยู่ในอำนาจของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่กระทรวงการคลังมอบหมายที่จะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

การลงจ่ายออกจากบัญชีหรือทะเบียน

ข้อ ๑๖๐ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดูลงจ่ายพัสดุนั้นออกจากบัญชีหรือทะเบียนทันที แล้วแจ้งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันลงจ่ายพัสดุนั้น

เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดูลงจ่ายพัสดุนั้นออกจากบัญชีหรือทะเบียนทันที แล้วแจ้งให้กระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่กระทรวงการคลังมอบหมาย และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันลงจ่ายพัสดุนั้น

สำหรับพัสดุซึ่งต้องจดทะเบียนตามกฎหมายให้แจ้งแก่นายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วย

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

ข้อ ๑๖๑ ในกรณีที่พัสดุของทางราชการเกิดการชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไปหรือไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป ก่อนมีการตรวจสอบตามข้อ ๑๕๕ และได้ดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง หรือระเบียบนี้โดยอนุโลม แล้วแต่กรณีเสร็จสิ้นแล้ว ถ้าไม่มีระเบียบอื่นใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ ข้อ ๑๕๘ ข้อ ๑๕๙ และข้อ ๑๖๐ โดยอนุโลม

(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑)

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖๒ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ตั้งศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาตามข้อ ๗๔ ให้ยกเว้นไม่นำข้อกำหนดเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษามาใช้บังคับกับการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๓ และให้ดำเนินการหารายชื่อที่ปรึกษาไทย ตามวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับที่ปรึกษาต่างประเทศโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖๓ รายชื่อผู้ทำงานที่มีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ทำงานตามระเบียบนี้ด้วย

สำหรับการพิจารณาลงโทษผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาหรือข้อตกลงภายในเวลา ที่กำหนด หรือคู่สัญญาของทางราชการไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนที่ระเบียบนี้จะใช้บังคับให้พิจารณาสั่งการตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิม

ข้อ ๑๖๔ การพัสดุใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุนับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิมจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะสามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

ข้อ ๑๖๕ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป กับให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดแบบหรือตัวอย่างตามระเบียบข้อ ๑๒ (๕) จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) **อานันท์ ปันยารชุน**
(นายอานันท์ ปันยารชุน)
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๙ ตอนที่ ๗
ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๕
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๑๐๔ ง
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๘
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๗๑ ง
ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๙
๔. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๓๑ ง
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑
๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๔๐ ง
ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๒
๖. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๕
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๙ ตอนที่ ๑๒๘ ง
ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕
๗. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๒๖ ตอนที่ ๕๒ ง
ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙**

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามที่มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ ๑๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีวิธีจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

โดยที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ เห็นสมควรให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ได้ โดยกว้างขวางแพร่หลาย โปร่งใส มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ประหยัดงบประมาณของแผ่นดิน บังเกิดความคุ้มค่า ความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงานเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การจัดหาพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วยวิธีการซื้อหรือการจ้าง แต่ไม่รวมถึงการจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษและวิธีกรณีพิเศษที่สามารถทำได้ตามระเบียบอื่น โดยกำหนดให้ผู้เสนอราคาได้เสนอราคาแข่งขันกันเองด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภายในระยะเวลา และ ณ สถานที่ที่กำหนดโดยไม่เปิดเผยตัวเลขที่มีการเสนอราคา (Sealed Bid Auction)

“ราคาสูงสุด” หมายความว่า ราคากลาง วงเงินงบประมาณที่มีอยู่ หรือราคาสูงสุดที่ทางราชการจะพึงรับได้รับตามหลักเกณฑ์ที่ กวพ.อ. กำหนด

ข้อ ๔ การใช้บังคับ

ให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัด การบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้

การจัดหาพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อยู่ในอำนาจของกระทรวงมหาดไทย พิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๕ ความสัมพันธ์กับระเบียบอื่น

นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้การพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ ควบคู่ไปด้วย เว้นแต่คณะกรรมการการพัสดุว่าด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จะกำหนดหรือวินิจฉัยเป็นประการอื่น

ข้อ ๖ คณะกรรมการ

ให้มีคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เรียกโดยย่อว่า “กพ.อ.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นรองประธานกรรมการ อัยการสูงสุด ผู้อำนวยการสำนักงานปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนสำนักงานกำกับและบริหารโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ

อธิบดีกรมบัญชีกลางอาจมอบหมายให้ข้าราชการในกรมบัญชีกลางเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

บทบัญญัติข้อใดเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมบัญชีกลาง ให้มีการมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๗ อำนาจหน้าที่คณะกรรมการ

กพ.อ. มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) ติความและวินิจฉัยปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้
- (๒) พิจารณาอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๓) พิจารณาอุทธรณ์และคำร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้และความไม่เป็นธรรมอื่นๆ

(๔) พิจารณาอนุมัติการดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการอื่น

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดการปฏิบัติในกระบวนการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๖) เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงระเบียบนี้ต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่างๆ ตามระเบียบนี้ หรือตามที่ กวพ.อ. มอบหมาย แล้วเสนอให้ กวพ.อ. พิจารณา เว้นแต่ กวพ.อ. จะมีมติมอบหมายให้ดำเนินการแทน กวพ.อ. ไปได้

ข้อ ๘ การเตรียมดำเนินการ

(๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุตามข้อ ๔ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) และร่างเอกสารการประกวดราคาก่อนเริ่มการจัดหาพัสดุตามระเบียบนี้ เมื่อขอบเขตของงานดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วให้นำสาระสำคัญที่สามารถเผยแพร่ได้ประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และส่งให้กรมบัญชีกลางเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สาธารณชนเสนอแนะ วิจารณ์หรือมีความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางเว็บไซต์มายังหน่วยงานโดยเปิดเผยตัว เมื่อคณะกรรมการตามข้อนี้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงขอบเขตของงานตามนั้นและดำเนินการเสร็จแล้วให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานเพื่อขอความเห็นชอบแล้วนำลงประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน ทั้งนี้ จะประกาศทางสื่อมวลชนอื่นเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

(๒) ในระหว่างดำเนินการตาม (๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุแจ้งอธิบดีกรมบัญชีกลาง เพื่อขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ (ระบุชื่อตามความเหมาะสม) โดยจะเสนอรายชื่อกรรมการบางส่วนหรือทั้งหมดเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ และขอให้คัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์จากทะเบียนที่มีอยู่เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนขอให้กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไป

ค่าใช้จ่ายในการจัดการประมูลสำหรับผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ได้รับการแจ้งตามข้อ ๘ ว่าเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กวพ.อ. ประกาศกำหนด

(๓) ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนจากบุคลากรในหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ และกรรมการอื่นอีก

ไม่น้อยกว่าสามคนและไม่มากกว่าห้าคน ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำอย่างน้อยหนึ่งคน ทั้งนี้จะแต่งตั้งตามข้อเสนอของหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในหน่วยงานนั้นเป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่พัสดุในหน่วยงานนั้นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการประกวดราคาดังกล่าวนำสาระสำคัญของเอกสารประกาศเชิญชวน เอกสารการประกวดราคา และเอกสารเบื้องต้นอื่นๆ ที่สามารถเผยแพร่ได้ลงประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและกรมบัญชีกลางเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน โดยกำหนดให้มีการจัดทำของข้อเสนอ ด้านเทคนิค การวางหลักประกันซอง วัน เวลาและสถานที่ที่ยื่นของข้อเสนอด้านเทคนิค เงื่อนไข เงื่อนไขเวลาและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จะแจกจ่ายหรือจำหน่ายเอกสารดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๙ การยื่นของข้อเสนอด้านเทคนิค

(๑) ให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคายื่นของข้อเสนอด้านเทคนิคต่อคณะกรรมการประกวดราคาตามข้อ ๘ (๓) ผ่านทางหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการประกวดราคากำหนด โดยต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่าสามวันนับแต่วันสุดท้ายของการแจกจ่ายหรือจำหน่ายเอกสารตามข้อ ๘ (๓) แต่ต้องเป็นระยะเวลาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันแรกที่กำหนดให้ยื่นของดังกล่าว

การรับของข้อเสนอด้านเทคนิคตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ เว้นแต่ กวพ.อ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

(๒) เมื่อสิ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แล้วให้คณะกรรมการประกวดราคาดำเนินการคัดเลือกเบื้องต้นเพื่อหาผู้มีสิทธิเสนอราคา โดยพิจารณาว่า

ก. คุณสมบัติของผู้ประสงค์จะเสนอราคาครบถ้วนหรือไม่ และยื่นเอกสารต่างๆ ครบถ้วนหรือไม่

ข. ข้อเสนอด้านเทคนิค (prequalification) มีความเหมาะสมหรือไม่

ค. เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันเสร็จแล้วตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุหรือไม่

ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการประกวดราคากำหนด เมื่อคณะกรรมการประกวดราคาดำเนินการคัดเลือกเบื้องต้นเพื่อเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาเสร็จแล้ว กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ข้อเสนอด้านเทคนิคมีความเหมาะสม และไม่เป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ให้แจ้งผู้ประสงค์จะเสนอราคาแต่ละรายทราบผลการพิจารณาเฉพาะของตน โดยไม่เปิดเผยรายชื่อดังกล่าวต่อสาธารณชน

(๓) หากผู้ประสงค์จะเสนอราคาที่ไม่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นตาม (๒) ประสงค์จะคัดค้าน

ผลการพิจารณา ก็ให้ותרณ์ต่อหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุได้ภายในสามวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาให้เสร็จภายในเจ็ดวัน ทั้งนี้ในระหว่างการพิจารณาจะดำเนินการ ขั้นตอนต่อไปมิได้ ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานจะต้องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านแต่ละรายทราบ หากหัวหน้าหน่วยงานไม่อาจแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้คัดค้านทราบภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่า คำอุทธรณ์นั้นฟังขึ้น คำวินิจฉัยของหัวหน้าหน่วยงานให้เป็นอันถึงที่สุดในพื้นที่ของฝ่ายบริหาร

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่ามีผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียว ให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ ยกเลิกการดำเนินการทั้งหมด แล้วเริ่มดำเนินการใหม่หรือจะขออนุมัติจาก กวพ.อ. ดำเนินการ จัดหาด้วยวิธีการอื่นก็ได้

ข้อ ๑๐ การเสนอราคา

เมื่อพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้นตามข้อ ๙ และได้รับแจ้งวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา จากอธิบดีกรมบัญชีกลางแล้ว ให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุแจ้งวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา ให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายทราบ เพื่อดำเนินการเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

(๑) ให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายส่งผู้แทนไม่เกินรายละสามคนเข้าสู่กระบวนการ เสนอราคาก่อนเวลาเริ่มการเสนอราคา โดยให้แจ้งชื่อตามแบบที่ กวพ.อ. กำหนด ในวันเสนอราคาและให้เข้าประจำในสถานที่ตามที่คณะกรรมการประกวดราคาจัดไว้ โดยแยกจาก ผู้มีสิทธิเสนอราคารายอื่น และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่คณะกรรมการประกวดราคามอบหมาย อีกหนึ่งคนเข้าประจำ ห้ามมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นไม่ว่าด้วยวิธีใด เมื่อถึงเวลาเริ่ม การเสนอราคาแล้ว ผู้สิทธิเสนอราคาจะเปลี่ยนหรือเพิ่มผู้แทนมิได้ แต่อาจขอลถอนผู้แทนบางคน ออกเพราะเหตุใดเหตุหนึ่งได้ หากผู้มีสิทธิเสนอราคารายใดไม่ส่งผู้แทนมาตามวัน เวลาและสถานที่ ที่กำหนด ให้ประธานคณะกรรมการประกวดราคาประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา แล้วแจ้ง ผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาที่เหลืออยู่ทุกรายเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา แต่ถ้ามีผู้มีสิทธิ เสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคาให้นำความในข้อ ๙ (๔) มาใช้โดยอนุโลม

(๒) ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นผู้กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสถานที่เสนอราคาอาจต่างจากที่ตั้งของหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุก็ได้ เว้นแต่ กวพ.อ. จะมีมติเป็นประการอื่น วันที่กำหนดให้มีการเสนอราคาต้องเป็นวันราชการ และให้เริ่มกระบวนการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในเวลาราชการ แต่จะสิ้นสุดลง นอกเวลาราชการก็ได้ ทั้งนี้ กระบวนการเสนอราคาให้กระทำภายในเวลาไม่น้อยกว่า สามสิบนาทีและไม่เกินกว่าหกสิบนาที โดยประธานคณะกรรมการประกวดราคาประกาศกำหนด เวลาแน่นอนที่จะใช้ในกระบวนการเสนอราคาให้ทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มกระบวนการเสนอราคา

(๓) เมื่อเริ่มกระบวนการเสนอราคา ให้ผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาเริ่มการเสนอ

ราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคณะกรรมการประกวดราคาจะตรวจสอบควบคุมอยู่ ณ สถานที่ตามที่คณะกรรมการประกวดราคาจัดไว้ การเสนอราคากระทำได้หลายครั้ง จนถึงเวลาที่ ประธานคณะกรรมการประกวดราคาแจ้งเตือนว่าเป็นช่วงเวลาสามถึงห้านาทีสุดท้าย ในช่วงเวลาดังกล่าว ระบบจะไม่แสดงว่าราคาของผู้ใดมีสถานะใด เมื่อหมดเวลาแล้วให้ประธานแจ้งสิ้นสุดกระบวนการเสนอราคา

เมื่อสิ้นสุดเวลาตามที่กำหนดใน (๒) แล้ว หากปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาต่ำสุดเท่ากันหลายราย จนไม่อาจชี้ขาดได้ ให้คณะกรรมการประกวดราคาขยายเวลาออกไปอีกสามนาที โดยนำความในวรรคก่อนมาใช้โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายมีสิทธิเข้าเสนอราคา ในช่วงเวลาที่ขยายนั้นและเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว หากยังไม่อาจชี้ขาดได้ ให้ขยายเวลาออกไปอีกครั้งละสามนาทีจนได้ผู้เสนอราคาต่ำสุดเพียงรายเดียวในช่วงเวลาที่ขยายเวลาออกไป จึงให้แจ้งสิ้นสุดกระบวนการเสนอราคา

(๔) คณะกรรมการประกวดราคาจะประชุมพิจารณาทันทีที่กระบวนการเสนอราคา สิ้นสุดลง เพื่อมีมติว่าสมควรรับการเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคารายใด มตินั้นต้องแสดง เหตุผลประกอบการพิจารณาแล้วรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุพิจารณาภายใน วันทำการถัดไป หากหัวหน้าหน่วยงานเห็นชอบกับมติของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายทราบ แต่หากหัวหน้าหน่วยงานไม่เห็นชอบกับ มติของคณะกรรมการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบเพื่อชี้แจงภายในสามวัน เมื่อได้รับ คำชี้แจงแล้ว หากหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายทราบ แต่หากหัวหน้าหน่วยงานยังคงไม่เห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการภายในสามวัน ให้หัวหน้าหน่วยงานสั่งยกเลิกการประกวดราคา และแจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายและรายงานให้ กวพ.อ. ทราบ การแจ้งผลการพิจารณา ของหัวหน้าหน่วยงานให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายทราบ ให้ดำเนินการภายในสามวันนับแต่ วันที่หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาให้ความเห็น และให้ประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และกรมบัญชีกลางด้วยอย่างน้อยสามวัน

(๕) ในกรณีผู้มีสิทธิเสนอราคาเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาไม่เห็นด้วยกับ ผลการพิจารณาของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ หรือเห็นว่ามีเหตุอื่นใดอันควรร้องเรียน เพื่อความเป็นธรรมให้อุทธรณ์หรือร้องเรียนต่อ กวพ.อ. ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ ให้ กวพ.อ. พิจารณาอุทธรณ์หรือคำร้องเรียนให้เสร็จภายในสามสิบวัน โดยในระหว่างนี้ ให้ กวพ.อ. แจ้งหน่วยงานเพื่อระงับการดำเนินการขั้นตอนต่อไป มติ กวพ.อ. ให้เป็นอันถึงที่สุด ในชั้นของฝ่ายบริหาร ในกรณีที่ กวพ.อ. เห็นว่าอุทธรณ์ฟังขึ้นหรือคำร้องเรียนมีผล

ให้สั่งให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุดำเนินการประกวดราคาใหม่ โดยเริ่มจากขั้นตอนใดก็ได้ตามแต่จะมีคำสั่ง ในกรณีที่ กวพ.อ. เห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น หรือคำร้องเรียนไม่มีผลหรือฟังขึ้นแต่ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงผลการพิจารณาที่ได้แจ้งไปแล้ว ก็ให้แจ้งหน่วยงานเพื่อดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ ต่อไป

(๖) นับแต่เวลาที่เริ่มการเสนอราคาจนถึงเวลาที่สิ้นสุดการเสนอราคา ให้คณะกรรมการประกวดราคาอย่างน้อยก็หนึ่งอยู่ประจำในสถานที่ที่กำหนด เพื่อตรวจสอบควบคุมการเสนอราคาให้เป็นไปโดยเรียบร้อย ทั้งนี้ กวพ.อ. อาจมีข้อกำหนดให้บันทึกภาพและ/หรือเสียงในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเสนอราคาเพื่อเป็นหลักฐานด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ มาตรการรักษาความเป็นธรรม ผลประโยชน์ของรัฐ

(๑) ห้ามผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละราย ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นหรือออกจากสถานที่ ตามที่คณะกรรมการประกวดราคาจัดไว้ ตั้งแต่เวลาที่เริ่มกระบวนการเสนอราคาจนถึงเวลาที่สิ้นสุดกระบวนการเสนอราคา

(๒) ให้คณะกรรมการประกวดราคาแจ้งราคาสูงสุดให้ผู้เสนอราคาทุกรายทราบล่วงหน้า เพื่อให้เป็นฐานในการเสนอราคา การเสนอราคาแต่ละครั้งต้องต่ำกว่าราคาสูงสุดและราคาที่ตนเคยเสนอไว้ก่อนแล้ว การเสนอราคาเพิ่มขึ้นจะกระทำมิได้

(๓) การแสดงผลการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามขั้นตอนข้อ ๑๐ (๑) (๒) และ (๓) ให้กระทำโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน แต่ต้องไม่กระทบต่อการเสนอราคาของผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายในสถานที่ตามที่คณะกรรมการประกวดราคาจัดไว้ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการประกวดราคาเห็นสมควร โดยความเห็นชอบของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ อาจให้มีการถ่ายทอดโทรทัศน์ทางวงจรปิดหรือเป็นการทั่วไปให้สาธารณชนทราบก็ได้ และต้องอนุญาตให้สื่อมวลชนและบุคคลภายนอกเข้าชมหรือรับทราบผลการเสนอราคาตามขั้นตอนดังกล่าวได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการรักษาความสงบเรียบร้อยที่คณะกรรมการประกวดราคากำหนด

(๔) ในกรณีที่ กวพ.อ. เห็นเองหรือจากการพิจารณาอุทธรณ์หรือคำร้องเรียนตามข้อ ๑๐ (๕) ว่ากรรมการ เจ้าหน้าที่ ผู้มีสิทธิเสนอราคา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ ผู้ใดมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือมีเจตนาก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้มีสิทธิเสนอราคาหรือทางราชการไม่ว่าจะก่อให้เกิดผลเสียหายแล้วหรือไม่ กวพ.อ. อาจแจ้งให้ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องก็ได้ หรือหากเข้าข่ายความผิดทางวินัย ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นดำเนินการทางวินัยด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๕) คณะกรรมการประกวดราคามีหน้าที่ดูแลการเสนอราคาทุกขั้นตอนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต เป็นธรรม และต้องวางมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและการสมยอมในด้านราคา ไม่ว่าของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีสิทธิเสนอราคา ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่ากระบวนการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ประสบข้อขัดข้อง จนไม่อาจดำเนินต่อไปให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดได้ ให้คณะกรรมการประกวดราคา สั่งพักกระบวนการเสนอราคา โดยมีให้ผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาพบปะหรือติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น เมื่อแก้ไขข้อขัดข้องแล้ว จึงให้ดำเนินกระบวนการเสนอราคาต่อไปจากขั้นตอนที่ค้างอยู่ ภายในเวลาของการเสนอราคาที่ยังเหลือก่อนจะสั่งพักกระบวนการเสนอราคา แต่ต้องสิ้นสุดกระบวนการเสนอราคาภายในวันเดียวกัน เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่ากระบวนการเสนอราคาจะไม่แล้วเสร็จได้ง่าย หรือข้อขัดข้องไม่อาจแก้ไขได้ก็ให้ประธานคณะกรรมการประกวดราคาสั่งยกเลิกกระบวนการเสนอราคา และกำหนดวัน เวลาและสถานที่เพื่อเริ่มต้นกระบวนการเสนอราคาใหม่ และแจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายที่อยู่ใต้อาณัติที่นั้นทราบ

(๗) กวพ.อ. อาจกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของรัฐเพิ่มเติมอีกก็ได้

ข้อ ๑๒ บทเฉพาะกาล

การดำเนินการใดๆ ที่กระทำก่อนหน้าวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับเป็นอันสมบูรณ์และให้มีผลต่อไปตามข้อกำหนดเดิมที่ประกาศไว้แล้ว แต่การจัดหาพัสดุที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาทขึ้นไป หากยังมีได้เริ่มต้นเสนอราคา แม้มีการประกาศเชิญชวนไปแล้วหรือตรวจสอบคุณสมบัติและข้อเสนอทางเทคนิคแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบนี้เท่าที่จะทำได้โดยไม่ขัดต่อข้อกำหนดเดิมที่ประกาศไว้แล้ว

ข้อ ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

๒๘ มีนาคม ๒๕๒๐

เรื่อง การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ
เรียน

อ้างถึงหนังสือ ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกที่ สร ๑๐๐๑/๒๒๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๐

ตามที่ได้ยื่นขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยในหลักการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้างและการพัสดุของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามที่
กระทรวงการคลังเสนอ รวม ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวน
มติเกี่ยวกับการซื้อสิ่งของโดยการระบุคุณลักษณะหรือยี่ห้อ ตามนัยข้อเสนอของกระทรวงการคลัง
ข้อ ๑ ตามหนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙ เพื่อกำหนดแนวทาง
ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องชัดเจน สำหรับการกำหนดรายการก่อสร้างในการจ้าง
หรือการซื้อสิ่งของโดยทั่วไป ความละเอียดปรากฏตามสำเนาบันทึกที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ ลงมติรับทราบ และ
ให้ถือปฏิบัติต่อไปได้ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง/สูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๘๑๐๐๐๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด่วนมาก

ที่ สร ๑๐๐๑/๒๒๓

เรื่อง การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายอัมพร จันทรวจิตร)

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้เสนอขอให้คณะกรรมการพิจารณา โดยเสนอว่า ตามมติ คณะรัฐมนตรี แจ้งตาม สร ๐๒๐๓/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙ ซึ่งคณะกรรมการ เห็นชอบตามข้อกำหนดของกระทรวงการคลัง ข้อ ๑ มิให้กำหนดรายละเอียดของงาน หรือลักษณะเฉพาะ (Specifications) ของสิ่งของที่จะซื้อให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อหนึ่งยี่ห้อใด โดยเฉพาะนั้น เป็นปัญหาในการปฏิบัติที่จะนำวัสดุมาใช้ในการก่อสร้าง เพราะวัสดุก่อสร้าง ที่ใช้อยู่ในประเทศขณะนี้ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม ยังมีได้ กำหนดมาตรฐานไว้อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะวัสดุด้านสถาปัตยกรรม เช่น สี กระจก เบื้อง่าง วัสดุฝ้าเพดานทุกชนิด ดวงโคม และอุปกรณ์ประกอบ ฯลฯ กว่ากระทรวงอุตสาหกรรม จะกำหนดขึ้นได้ครบก็ต้องใช้เวลาเป็นปี ส่วนการห้ามมิให้กำหนดลักษณะเฉพาะของสิ่งของ ให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง และให้กำหนดรายละเอียดของสิ่งของในสาระสำคัญเท่านั้น ก็พบว่าจะเป็นปัญหาในการตรวจรับสิ่งของเป็นอย่างมาก และไม่ทำให้บังเกิดผลดี แก่ทางราชการกลับจะเป็นการเปรียบเทียบผู้รับจ้างตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น การกำหนดสี ในการทาอาคารจะกำหนดได้เพียงแต่ว่า สีพลาสติก หรือสีน้ำมัน ชนิดทาภายนอกหรือ ทาภายใน ที่ผลิตภายในประเทศหรือต่างประเทศเท่านั้น การกำหนดกว้างๆ ดังกล่าวนี้นี้ ผู้รับจ้างจะนำของที่มีราคาต่ำสุดและคุณภาพต่ำสุดมาใช้กับอาคารโดยที่หน่วยราชการ จะไม่สามารถควบคุมได้ เพราะได้นำของมาใช้ตามข้อกำหนดแล้ว แต่ถ้าระบุยี่ห้อของ ซึ่งแยกคุณภาพออกเป็นกลุ่มๆ โดยใช้ราคาเป็นหลักแล้ว ก็จะสามารถเลือกของที่มีคุณภาพ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมาใช้ได้ แต่เนื่องจากการระบุยี่ห้อสิ่งของเป็นการขัดต่อมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข จึงเห็นสมควรให้ระบุงราคาสิ่งของเป็นเกณฑ์เพื่อผู้รับจ้างจะได้ เสนอราคาได้ถูกต้องและทราบว่าของที่จะนำมาใช้นั้นอยู่ในเกณฑ์คุณภาพใด และในทางปฏิบัติ การให้คณะกรรมการตรวจการจ้างเป็นผู้พิจารณาคัดเลือก

๓ มกราคม ๒๕๓๗

เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๑๒๐๔/๑๑๘๔๓
ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการตามที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

๒. เห็นชอบในหลักการของมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคาที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสนอ ทั้ง ๘ มาตรการ โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมตามความเห็นของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ทั้งนี้ ให้เริ่มปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

๓. เพื่อให้เจตนาธรรมที่ต้องการให้ผู้รับจ้างใช้วัสดุที่มีคุณภาพ และใช้แรงงานที่มีฝีมือโดยการกำหนดระยะเวลาที่ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องเป็นเวลา ๒ ปี ตามมาตรการที่ ๓ บรรลุผล ให้สำนักงานงบประมาณและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันกำกับ ดูแล ติดตาม ให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด หากมีกรณีมีการชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นก่อนครบระยะเวลา ๒ ปี ควรมีการพิจารณาหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบ

อนึ่ง หน่วยงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบและผู้มีอำนาจในการอนุมัติควรพิจารณาด้วยว่า งานก่อสร้างของทางราชการใด ซึ่งโดยสภาพและวัตถุประสงค์ควรมีความคงทนเกินกว่า ๒ ปี อันจะทำให้สามารถปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นได้ แต่ผู้ออกแบบหลีกเลี่ยง โดยออกแบบในลักษณะที่ทำให้สภาพหรืองานก่อสร้างนั้นเปลี่ยนเป็นงานก่อสร้าง ที่โดยสภาพไม่สามารถประกันความชำรุดบกพร่องได้ ๒ ปี ก็ไม่ควรอนุมัติแบบหรืออนุมัติ ให้ดำเนินการก่อสร้าง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการก่อสร้าง ก่อนเวลาอันสมควร

๔. เห็นชอบมาตรการเพื่อป้องกันสาเหตุต่างๆ ที่จะทำให้อาคารของทางราชการ ไม่นั่นคงแข็งแรงตามหลักวิชาการ ทั้ง ๓ ประการ ที่คณะกรรมการควบคุมราคากลางเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม
(วิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๐๐๓๙๑

โทรสาร ๒๘๒๖๓๕๕

(ครุฑ)

ด่วนมาก
ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๗๒๘๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง การตรวจสอบผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
เรียน ปลัดกระทรวงกลาโหม
อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๑๙๓๑
ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หลักเกณฑ์การรับและเปิดซองสอบราคาเพื่อตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
  ๒. หลักเกณฑ์การรับและเปิดซองประกวดราคาเพื่อตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
  ๓. ตัวอย่างประกาศและตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อ
  ๔. ตัวอย่างประกาศและตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้าง

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีบทเฉพาะกาลให้ส่วนราชการปฏิบัติให้ถูกต้องภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) จึงได้ซักซ้อมความเข้าใจว่า การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกันตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕ ตรี ข้อ ๑๕ จัตวา ข้อ ๑๕ เบญจ และข้อ ๑๕ สัตตให้เริ่มใช้พร้อมกันตามบทเฉพาะกาล ซึ่ง กวพ. จะได้กำหนดแนวทางปฏิบัติแจ้งยืนยันมาให้ทราบต่อไป

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๒ (๕) และ (๑๕) กวพ. จึงได้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การรับและเปิดซองสอบราคา

เพื่อตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน และหลักเกณฑ์การรับและเปิดซอง
ประกวดราคาเพื่อตรวจสอบผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ดังรายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

พร้อมกับให้ยกเลิกตัวอย่างประกาศและตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อ และ
ตัวอย่างประกาศและตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้าง ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร (กวพ) ๑๒๐๒/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ แลให้ใช้ตัวอย่างประกาศและ
ตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้าง ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔ แทน
อนึ่ง สำหรับแบบใบเสนอราคา แบบสัญญา และแบบหนังสือค้ำประกัน ให้ใช้ตามแบบเดิม

ทั้งนี้ โดยให้เริ่มใช้หลักเกณฑ์และตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น สำหรับการสอบราคา
และการประกวดราคาที่มีการประกาศเผยแพร่ข่าวการสอบราคาและข่าวการประกวดราคา
ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ส่วนการจัดหาอื่นๆ ที่จะต้องมีการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา
หรือผู้เสนองานเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ก็ให้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปถือปฏิบัติ
ในทำนองเดียวกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ ผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ

(นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒๙๔๑๒, ๒๘๒๕๘๒๗

โทรสาร ๒๘๒๗๘๙๖

(ครุฑ)

ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว ๑๑๗๐

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง การจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
เรียน

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๒๓ (๖) กำหนดให้มีการซื้อโดยวิธีพิเศษ กรณีเป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการใช้งานหรือ
มีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อ เป็นการเฉพาะ ซึ่งหมายความรวมถึง อะไหล่
รถประจำตำแหน่ง หรือยารักษาโรคที่ไม่ต้องจัดซื้อตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติ นั้น

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ขอเรียนขอความเข้าใจแนวทางวิธีปฏิบัติตามระเบียบ
ดังกล่าวเพิ่มเติมด้วยว่า ในการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ผู้ดำเนินการจัดหาและเจ้าหน้าที่พัสดุจะต้อง
ระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องซื้อ รายละเอียดของพัสดุที่จะซื้อ และเหตุผลความจำเป็น
ที่จะต้องซื้อโดยวิธีพิเศษ เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อให้ความเห็นชอบให้จัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๗ ให้ชัดเจน และในขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗ (๖)
หากมีผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายพัสดุดังกล่าวจำนวนหลายราย ให้คณะกรรมการจัดซื้อ
โดยวิธีพิเศษ เชิญผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายเข้าร่วมการแข่งขันราคาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ภิรมย์ สิมะเสถียร

(นายภิรมย์ สิมะเสถียร)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒-๕๘๒๗

โทรสาร ๒๘๒-๗๘๙๖

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๖๓

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขานุการ อธิการบดี ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๕ ตรี ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน
ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายว่า เป็นผู้เสนอราคา
ที่มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ ก่อนการเปิดซองสอบราคา ประกวราคา หรือเสนองาน
แล้วแต่กรณี และในกรณีการซื้อหรือการจ้างทำพัสดุโดยวิธีประกวดราคา ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๔
หรือการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกตามระเบียบฯ ข้อ ๘๕ และข้อ ๘๙ ให้ดำเนินการ
ตรวจสอบก่อนการเปิดซองข้อเสนอด้านเทคนิค ของข้อเสนอด้านราคา หรือของข้อเสนอ
ทางการเงิน ทั้งนี้ โดยกำหนดให้ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานยื่นเอกสารแสดงคุณสมบัติ
แยกมาต่างหากตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๕ จัตวา นั้น

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน
เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนาย
กรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๕) จึงขอเรียนขอ
ความเข้าใจว่า เนื่องจากระเบียบฯ มิได้มีข้อกำหนดยกเว้นการตรวจสอบผู้เสนอราคาหรือ
ผู้เสนองาน ที่เป็นรัฐวิสาหกิจไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น หากผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองาน
เป็นรัฐวิสาหกิจก็ยังคงต้องตรวจสอบเอกสารตามนัยข้อ ๑๕ ตรี และข้อ ๑๕ จัตวา เช่น บัญชีรายชื่อ
ผู้มีอำนาจควบคุมและบริหารกิจการรัฐวิสาหกิจนั้นๆ โครงสร้างผู้ถือหุ้น บัญชีผู้ถือหุ้นรายใหญ่
บัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
แล้วแต่ประเภทของรัฐวิสาหกิจประเภทนั้นๆ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการ
ในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **ประกอบ ตันติยาพงศ์**
(นายประกอบ ตันติยาพงศ์)
รองปลัดกระทรวงการคลัง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๔๗๓

ด่วนมาก
ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
เรียน กระทรวง ทบวง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง
และคดีปกครองที่ยกเลิก

๒. แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง รวม ๑๑ มติ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ (ดูรายละเอียดได้ที่ www.cabinet.thaigov.go.th)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการ
การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะต้องถือปฏิบัติ
มีเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรนำมาปรับปรุงโดยนำรวมไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวก
ในการอ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงบประมาณ
และสำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
รวม ๑๑ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เห็นชอบแนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ความละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๒ ข้อ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด
ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รองพล เจริญพันธุ์

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๕๖ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๕๖

www.cabinet.thaigov.go.th

บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครองที่ยกเลิก

๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๕ เรื่อง กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๘๑/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๐๕)

๒. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๖๒ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๐)

๓. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐)

๔. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๗๗ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๑)

๕. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดี ปกครองกรณีมีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นร ๐๒๐๔/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔)

๖. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา ชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/๓๔๙๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕)

๗. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ เรื่อง การดำเนินคดีปกครองและ การดำเนินคดีแพ่งในชั้นอนุญาโตตุลาการ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๓๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕)

๘. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง คณะกรรมการชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๑๒๙๑๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕)

๙. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๔๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๖)

๑๐. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการชำระค่าเสียหาย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๗๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖)

๑๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองกรณีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗๓ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๗)

แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

๑. การดำเนินคดีในศาลยุติธรรม

๑.๑ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ให้แจ้งความร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างทนายความยื่นฟ้องคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดเอง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ถูกเอกชนฟ้องเป็นคดีอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดีให้ ถ้าพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่างให้ ให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิว่าจ้างทนายความดำเนินคดีได้

๑.๒ การดำเนินคดีแพ่ง

๑.๒.๑ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ได้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล และกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถูกเอกชนฟ้องคดีแพ่ง ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีเรื่องนั้น โดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจการค้า การบริการ เป็นปกติธุระและเป็นคดีอันเกี่ยวกับธุรกิจการค้า นั้น ให้ได้รับกรยกเว้นไม่ต้องส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ

๑.๒.๒ ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีให้ตัวความพิจารณาว่า ควรยุติการดำเนินคดี หากตัวความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการเป็นอันยุติการดำเนินคดีในเรื่องนั้น

๑.๒.๓ หากตัวความมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ ให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ถ้าตัวความเป็นส่วนราชการ อันมิใช่ราชการส่วนท้องถิ่น ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย ถ้าอัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดให้ดำเนินคดีต่อไปตามความเห็นของตัวความให้แจ้งพนักงานอัยการดำเนินการไปตามนั้น แต่หากอัยการสูงสุด

วินิจฉัยชี้ขาดเห็นพ้องกับความเห็นของพนักงานอัยการว่าควรยุติการดำเนินคดี ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวินิจฉัยชี้ขาดว่าควรยุติการดำเนินคดีเรื่องนั้นหรือไม่

กรณีคณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป หากคณะกรรมการสั่งให้ยุติเรื่อง ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ กรณีนี้ให้พนักงานอัยการส่งเรื่องคืนตัวความ

(ข) ถ้าตัวความเป็นราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้พนักงานอัยการนำความเห็นของตัวความประกอบการพิจารณาสั่งคดี หากยังเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้และการดำเนินคดีไม่เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการใช้ดุลพินิจสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างได้

กรณีพนักงานอัยการสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างให้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจว่าจ้างให้ทนายความดำเนินคดีในศาลได้

๒. การดำเนินคดีในศาลปกครอง

๒.๑ ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีในคดีปกครอง หากมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้วและประสงค์จะดำเนินคดีปกครองเอง ก็ให้ดำเนินคดีปกครองเองจนถึงที่สุด แต่ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรดังกล่าวหรือมีแต่ประสงค์ให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนให้ทำความตกลงกับพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีแทนโดยเร่งด่วน หากเป็นกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ก็ให้ว่าจ้างทนายความผู้เชี่ยวชาญได้ โดยขอความเห็นชอบจากอัยการสูงสุด หรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมายและหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๒.๒ ในกรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทน ในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไป เพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๑.๒.๓ (ก) โดยอนุโลม

๒.๓ กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้องคดีปกครอง และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง หรือเป็นการฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง อีกทั้งไม่ใช่การโต้แย้งในปัญหาของกฎหมายโดยตรง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๓. การดำเนินคดีชั้นอนุญาโตตุลาการ

ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทในคดีแพ่งและคดีปกครองที่ต้องใช้อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินคดีแทนได้ในชั้นอนุญาโตตุลาการ หรือให้ว่าจ้างทนายความดำเนินคดีแทนได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดหรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๔. ระยะเวลาส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ

ในการดำเนินคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเร่งรัดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของเรื่องรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วน แล้วรีบส่งเรื่องที่พิพาทไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

๕. การดำเนินคดีที่ขาดอายุความ

กรณีคดีขาดอายุความแล้ว แต่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงาน

โดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่เอาผิดเอาเปรียบ เอกชนด้วยการคาดหวังว่าเอกชนอาจไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้คดี เพราะความไม่รู้กฎหมาย หรือความหลงลืม หรืออาจขาดนัดยื่นคำขาดให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะมีผลให้การอำนวยความสะดวกของรัฐบาลความน่าเชื่อถือ ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ จึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๖. การยุติข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๖.๑ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติว่า กรณีเกิดข้อพิพาท ในระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเมื่อมีพยานหลักฐานชัดเจนว่า ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นต้องรับผิดชอบและไม่ตั้งใจโต้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายดำเนินการชำระค่าเสียหายให้แก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหาย ให้เรียบร้อยโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดคดีความระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ด้วยกันเอง

๖.๒ กรณีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเกิดข้อพิพาทระหว่างกันมิให้ฟ้องคดีต่อศาล ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความ เพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งคำตัดสินชี้ขาดและมติคณะรัฐมนตรีแจ้งให้คู่กรณีทราบ และถือปฏิบัติ หากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจใดเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาด ดังกล่าวข้างต้น ให้นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๗. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ
๗. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. อัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีปกครองและคดีแพ่งทั้งปวง เช่น คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย และคดีอนุญาตตุลาการ เป็นต้น
๒. พิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเรียกร้องระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นที่คณะกรรมการมอบหมาย

(ครุฑ)

ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี
องค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ซึ่งระเบียบดังกล่าวให้ใช้บังคับ การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของ ฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจการ โครงการ หรือการก่อสร้าง มีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ให้จัดหา ด้วยวิธีอื่นได้ นั้น

ในการประชุม กพ.อ.ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ คณะกรรมการฯ ได้มีมติ ให้กรมบัญชีกลางในฐานะฝ่ายเลขานุการ ซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ เพื่อให้ถือปฏิบัติ ไปในแนวเดียวกัน

กรมบัญชีกลาง จึงขอซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญศักดิ์ เจียมปรีชา

(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๖๓๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๑๑๓

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การผ่อนผันและแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง ผู้อำนวยการ เลขาธิการ อธิบดี อธิการบดี
องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจต่างๆ

- อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ฯลฯ ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) มีมติผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบฯ และกำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบฯ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานที่ประกาศจัดซื้อจัดจ้างก่อนวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ และมีมูลค่าต่ำกว่า ๕๐๐ ล้านบาท สามารถดำเนินการต่อไปตามข้อกำหนดเดิมที่ประกาศไว้แล้วจนเสร็จสิ้นกระบวนการสำหรับวงเงินจัดหาที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป แม้มีการประกาศเชิญชวนไปแล้วหรือตรวจสอบคุณสมบัติ และข้อเสนอทางเทคนิคแล้ว หากยังมิได้เริ่มต้นเสนอราคา ในขั้นตอนต่อไปให้ดำเนินการตามระเบียบนี้เท่าที่จะทำได้ โดยไม่ขัดต่อข้อกำหนดเดิมที่ประกาศไว้แล้ว

๒. กรณีราคาของผู้เสนอราคารายที่คณะกรรมการประกวดราคาเห็นสมควรซื้อหรือจ้างสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ให้เรียกผู้เสนอราคารายนั้นมาต่อรองราคาได้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ หากผู้เสนอราคารายนั้นยอมลดราคาแล้ว ราคาที่เสนอใหม่ไม่สูงกว่าเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่าแต่ส่วนที่สูงกว่านั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือต่อรองราคาแล้วไม่ยอมลดราคาลงอีก แต่ส่วนที่สูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ถ้าเห็นว่าราคาดังกล่าวเป็นราคาที่เหมาะสมก็ให้เสนอซื้อหรือจ้างจากผู้เสนอราคารายนั้น หากดำเนินการดังกล่าวแล้วไม่ได้ผล ให้คณะกรรมการประกวดราคาเสนอความเห็นต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจว่าสมควรขอเงินเพิ่มเติม หรือยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการแข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วย

๓. กรณีเมื่อกระบวนการเสนอราคาลิ้นสุดลง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๐ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการประกวดราคาพิจารณาแล้ว รายงานให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุพิจารณาภายในวันทำการถัดไป สำหรับการประกวดราคา จ้างเหมาก่อสร้าง หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าต้องมีรายละเอียดประกอบการพิจารณา เช่น การประเมินราคา เป็นต้น ให้คณะกรรมการประกวดราคารวบรวมรายละเอียด และพิจารณาแจ้งรายงานให้หัวหน้าหน่วยงาน ที่จะจัดหาพัสดุพิจารณาอีกครั้ง ภายใน ๕ วันทำการถัดไปนับจากวันที่ได้รายงานครั้งแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **บุญศักดิ์ เจียมปรีชา**
(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๓๓๘
โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙
opm@cgd.go.th

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๓/๑๒๔๓๒

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการว่าด้วยพัสดุ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้ ซึ่งระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ (รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑)

ต่อมาคณะกรรมการมีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจได้รับการผ่อนผันหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นกรณีพิเศษในช่วง ๔ เดือนที่เหลือของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. การจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๒-๕ ล้านบาท ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ ก็ให้หน่วยงานดำเนินการตามนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นหรือมีปัญหาอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวได้ จึงผ่อนผันให้หัวหน้าหน่วยงานใช้ดุลพินิจดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ต้องชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น หรือปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าวไว้ในรายงานขอซื้อหรือขอจ้าง ตามที่ระเบียบกำหนด

๒. ในส่วนภูมิภาคให้อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคา คัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา ในการจัดหาพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ในการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

(รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒)

กระทรวงการคลังขอเรียน ดังนี้

๑. ในการประชุมหารือเพื่อวางแนวทางปฏิบัติในการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ รัฐวิสาหกิจแจ้งว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการส่วนหนึ่ง สืบเนื่องจากการจัดหาพัสดุของรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้

๒. กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐดำเนินการ ไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเพื่อเป็นการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ จึงเห็นสมควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของ ฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ดังนี้

๒.๑ สำหรับรัฐวิสาหกิจ การจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ก็ให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผล ความจำเป็น หรือมีปัญหาอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าวได้ จึงผ่อนผัน ให้หัวหน้ารัฐวิสาหกิจใช้ดุลพินิจดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ ของรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ต้องชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น หรือปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าวไว้ในรายงาน ขอซื้อหรือขอจ้าง ตามที่ระเบียบกำหนด

๒.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ การคัดเลือกผู้ให้บริการ ตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลา และสถานที่เสนอราคา

(๑) สำหรับรัฐวิสาหกิจ การจัดหาพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน ๓๐๐ ล้านบาท ให้เป็น อำนาจของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น ที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ การคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา โดยการคัดเลือก ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนด จากรายชื่อที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

(๒) สำหรับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐฯ การจัดหาพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ ที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ การคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลาง อิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลา และสถานที่เสนอราคา โดยการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลาง ได้ประกาศ ขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒.๓ สำหรับทุกหน่วยงาน ในกรณีที่คัดเลือกเบื้องต้นเพื่อหาผู้มีสิทธิเสนอราคาตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๒) และ (๓) แล้ว ปรากฏว่า มีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว หรือมีผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ตามระเบียบ ข้อ ๑๐ (๑) โดยปกติ ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิก แต่ถ้าคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการเห็นว่า มีเหตุผลสมควร

ที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้คณะกรรมการฯ ต่อรองราคากับผู้มีสิทธิ
เสนอราคาขายนั้นแล้วเสนอหัวหน้าหน่วยงานต่อไป

๒.๔ การดำเนินการผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙
ตามข้อ ๒.๑-๒.๓ รวมทั้งการผ่อนคลายการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙
ให้มีผลจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้กรมบัญชีกลางร่วมกับ
สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาศึกษาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ
พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อไป

๒.๕ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีที่ผ่านมาได้ผ่อนผันให้รัฐวิสาหกิจพิจารณาหรือแก้ไข
ปรับปรุงระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการพัสดุ ได้เองตามความเหมาะสม แต่ตามเจตนารมณ์ของระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ดังนั้น รัฐวิสาหกิจที่ได้รับผ่อนผัน
ไม่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัสดุ ที่ผ่านมาทุกแห่ง ก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ด้วย

แต่สำหรับกรณีรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจาก
การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว มีการตรวจสอบจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผู้ถือหุ้น
หรือผู้เกี่ยวข้องอยู่แล้ว จึงมีความโปร่งใสในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร
และการแข่งขันเช่นเดียวกับภาคเอกชนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว จึงเห็นสมควร
ยกเว้นในการดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างของรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มิต้องถือปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙

๒.๖ สำหรับฐานข้อมูลบุคคลภายนอก กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางนำขึ้น
website (www.gprocurement.go.th) ดังนั้น หากหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุประสงค์จะคัดเลือกรายชื่อ
เป็นคณะกรรมการประกวดราคาบุคคลภายนอก สามารถเลือกรายชื่อจาก website ดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอมติคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ทนง พิทยะ

(นายทนง พิทยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๖๗๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๔๗๓

opm@cgd.go.th

(ครุฑ)

ด่วนมาก
ที่ นร ๐๕๐๔/๘๐๙๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/๑๒๔๓๒ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ลงมติเห็นชอบ ให้ผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/๑๒๔๓๒ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และเอกอัครราชทูตแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **รองพล เจริญพันธุ์**
(นายรองพล เจริญพันธุ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ (๐๒๙)

www.cabinet.thaigov.go.th

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๒

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเพิ่มความคล่องตัวและแนวทางในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรียน

- อ้างถึง
๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙
  ๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
  ๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๑๑๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙
  ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙
  ๕. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๒๒๗ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
  ๖. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๒.๓/ว ๑๓๕๒๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙
  ๗. คำสั่งกรมบัญชีกลาง ที่ ก.๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๔/๘๐๙๔
ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้าง มีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางและผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒-๔) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะรัฐมนตรีและ กวพ.อ. ได้พิจารณาเพิ่มความคล่องตัว โดยผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ เพิ่มเติม เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเพื่อเป็นการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

๑.๑ สำหรับรัฐวิสาหกิจ การจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ก็ให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามนั้น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น หรือมีปัญหาอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าวได้ จึงผ่อนผันให้หัวหน้ารัฐวิสาหกิจใช้ดุลพินิจดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ต้องชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นหรือปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าวไว้ในรายงานขอซื้อหรือขอจ้าง ตามที่ระเบียบกำหนด

๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา

๑.๒.๑ สำหรับรัฐวิสาหกิจ การจัดหาพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน ๓๐๐ ล้านบาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น ที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา โดยการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และการกำหนดสถานที่เสนอราคา จะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลาง ได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๑.๒.๒ สำหรับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐฯ การจัดหาพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุที่จะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวันเวลาและสถานที่เสนอราคา โดยการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลาง ได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๑.๓ สำหรับทุกหน่วยงาน ในกรณีที่คัดเลือกเบื้องต้นเพื่อหาผู้มีสิทธิเสนอราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๒) และ (๓) แล้ว ปรากฏว่ามีผู้มีสิทธิเสนอราคา รายเดียว หรือมีผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ตามระเบียบ ข้อ ๑๐ (๑) โดยปกติให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิก แต่ถ้าคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้คณะกรรมการฯ ต่อรองราคากับผู้มีสิทธิเสนอการายนั้นแล้วเสนอหัวหน้าหน่วยงานต่อไป

๑.๔ การดำเนินการผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามข้อ ๑.๑-๑.๓ รวมทั้งการผ่อนคลายการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ให้มีผลจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้กรมบัญชีกลางร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาศึกษาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อไป

๑.๕ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีที่ผ่านมาได้ผ่อนผันให้รัฐวิสาหกิจพิจารณาหรือแก้ไข ปรับปรุงระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการพัสดุ ได้เองตามความเหมาะสม แต่ตามเจตนารมณ์ของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ดังนั้น รัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับผ่อนผันไม่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัสดุ ที่ผ่านมามากแห่ง ก็ให้ถือปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ด้วย

แต่สำหรับกรณีรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว มีการตรวจสอบจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ผู้ถือหุ้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว จึงมีความโปร่งใสในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และการแข่งขันเดียวกับภาคเอกชนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว จึงเห็นสมควรยกเว้นในการดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างของรัฐวิสาหกิจ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มิต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙

๑.๖ สำหรับฐานข้อมูลบุคคลภายนอก กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง นำขึ้น website (www.gprocurement.go.th) ดังนั้น หากหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุประสงค์ จะคัดเลือกรายชื่อเป็นคณะกรรมการประกวดราคาบุคคลภายนอก สามารถเลือกรายชื่อจาก website ดังกล่าวได้

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

๒. กวพ.อ. ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ให้ข้อมูลความเข้าใจ และเพิ่มความคล่องตัวหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ซ่อมความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ

๒.๑.๑ คำว่า “หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ หมายถึง หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าองค์การมหาชน และหัวหน้า หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่อยู่ในสังกัด การบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว

๒.๑.๒ การพิจารณาบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เป็นคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ อาจพิจารณาจากบุคคลต่อไปนี้ เช่น ผู้รับบำเหน็จ บำนาญ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนชุมชนหรือประชาคม ผู้แทนสหภาพนายควม ผู้แทนรัฐวิสาหกิจอื่นซึ่งมิได้เป็นหน่วยงานที่จัดหาพัสดุในครั้งนั้น ผู้แทนภาคเอกชนอื่น เป็นต้น นอกจากนี้ หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุยังสามารถคัดเลือกรายชื่อจากฐานข้อมูลบุคคลภายนอกของกรมบัญชีกลางได้ตามข้อ ๑.๖ ด้วย

๒.๑.๓ แนวทางการนำสาระสำคัญที่สามารถเผยแพร่ได้ของร่าง TOR และร่างเอกสารประกวดราคา ลงประกาศเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ (๑)

(๑) เมื่อร่าง TOR และร่างเอกสารประกวดราคาที่เป็นคณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคาจัดทำแล้วเสร็จ จะได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานแล้วให้นำสาระสำคัญที่สามารถเผยแพร่ได้ประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ วัน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะหรือคำวิจารณ์หรือมีความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางเว็บไซต์ มายังหน่วยงานโดยเปิดเผยตัว

(๒) ในกรณีที่ไม่มีข้อเสนอแนะ หรือคำวิจารณ์ใดๆ หน่วยงานไม่ต้องนำร่าง TOR และร่างเอกสารประกวดราคา ลงประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางอีก

(๓) ในกรณีที่มีข้อเสนอแนะความคิดเห็นหรือคำวิจารณ์ ก็ให้คณะกรรมการกำหนด TOR และร่างเอกสารประกวดราคา พิจารณาว่าสมควรปรับปรุง TOR และร่างเอกสารประกวดราคาตามนั้นหรือไม่ กรณีที่ ๑ หากพิจารณาเห็นสมควรปรับปรุง ก็ให้ดำเนินการปรับปรุงให้เสร็จแล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้ง หรือกรณีที่ ๒ พิจารณาแล้วไม่เห็นสมควรปรับปรุง ก็ให้นำเสนอหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่งเช่นกัน ซึ่งทั้ง ๒ กรณี จะต้องนำลงประกาศทางเว็บไซต์ของหน่วยงานและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ วัน

๒.๒ ผ่อนผันการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ (๑) ในกรณีดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ กรณีที่ต้องดำเนินการใหม่ตามระเบียบฯ ข้อ ๙ (๔) ที่กำหนดว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่ามีผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุยกลงเลิกการดำเนินการทั้งหมดแล้วเริ่มดำเนินการใหม่หรือจะอนุมัติจาก กว.พ.อ. ดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการอื่นก็ได้” โดยร่างขอบเขตของงานและร่างเอกสารประกวดราคา ต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลง

กรณีนี้หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อคณะกรรมการประกวดราคา ตามโครงการตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๒) ก็ให้กรรมการดังกล่าวดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องแจ้งอธิบดี กรมบัญชีกลางเพื่อขอแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการอีก

๒.๒.๒ กรณีดำเนินการจัดหาพัสดุเพิ่มเติมหรือจัดหาใหม่ **โดยต้องไม่ร่าง ขอบเขตของงาน และร่างเอกสารประกวดราคาเดิม และไม่เกินวงเงินงบประมาณที่เคยจัดหา ในรอบปีที่ผ่านมา** (นับจากวันที่นำสาระสำคัญของร่างขอบเขตของงาน และร่างเอกสารประกวดราคา ประกาศในเว็บไซต์ครั้งสุดท้าย)

กรณีนี้หน่วยงานต้องดำเนินการตามตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๒)

๒.๓ การยึดหลักประกันของของผู้มีสิทธิเสนอราคาให้ดำเนินการในกรณี ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ ผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๒.๓.๒ ผู้มีสิทธิเสนอราคาที่มาลงทะเบียนแล้ว ไม่ LOG IN เข้าสู่ระบบ

๒.๓.๓ ผู้มีสิทธิเสนอราคา LOG IN แล้ว แต่ไม่มีการเสนอราคา หรือเสนอราคา ผิดเงื่อนไขที่กำหนดโดยการเสนอราคาสูงกว่า หรือเท่ากับราคาเริ่มต้นการประมูล

๒.๓.๔ ผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ลงลายมือชื่อในแบบ บก. ๐๐๘ แบบยืนยันราคา สุดท้ายในการเสนอราคา

ทั้งนี้ เงื่อนไขการยึดหลักประกันของดังกล่าว ให้กำหนดในเอกสารประกวดราคาซื้อ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และหนังสือ แสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจน

๓. ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ได้พัฒนาโปรแกรมระบบงานการเสนอราคา ในกรณีที่ปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาต่ำสุดเท่ากันหลายรายจนไม่อาจชี้ขาดได้ ให้ขยายเวลาออกไปอีก ๓ นาที โดยอัตโนมัติ และเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว หากยังไม่อาจชี้ขาดได้จะขยายเวลา อัตโนมัติไปอีกครั้งละสามนาทีจนกว่าจะมีผู้เสนอราคาต่ำสุดเพียงรายเดียวได้แล้วและสามารถ พิมพ์แบบ บก. ๐๐๘ ออกจากระบบของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย **โดยระบบนี้ จะเริ่มนำมาใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป** ดังนั้น ให้ยกเลิก แบบ บก.๐๐๘ และข้อความในข้อ ๑๔.๑ (๔) ข้อ ๑๔.๒ (๘) และ ข้อ ๑๔.๔ (๘) ของแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบฯ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔.๑ (๔) เมื่อการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ให้บริการ ตลาดกลางฯ พิมพ์ข้อมูลสรุปผลการเสนอราคาต่ำสุด และรายละเอียดของการเสนอราคาให้กับ คณะกรรมการประกวดราคาทันที เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา พร้อมทั้ง พิมพ์แบบยืนยันราคาสุดท้าย ในการเสนอราคา (แบบ บก.๐๐๘) ของผู้เสนอราคาทุกราย ให้คณะกรรมการฯ เพื่อนำไปมอบให้ ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงนามยืนยันการเสนอราคา”

“ข้อ ๑๔.๒ (๘) เมื่อการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประกวดราคามอบหมายให้กรรมการฯ นำแบบยื่นยื่นราคาสุดท้ายในการเสนอราคา (แบบ บก.๐๐๘) ที่ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ พิมพ์จากระบบไปมอบให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายลงนาม ณ ห้องเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคา และเมื่อกรรมการฯ ได้รับแบบ บก.๐๐๘ ที่ผู้มีสิทธิเสนอราคาได้ลงนามถูกต้องแล้ว จึงแจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคากลับได้”

“ข้อ ๑๔.๔ (๘) เมื่อการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้เสนอราคาคนใดคนหนึ่งของผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายที่มาลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาลงนามยื่นยื่นการเสนอราคาตามแบบ บก.๐๐๘ ที่กรรมการประกวดราคานำมามอบให้ ณ ห้องเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคาประจำอยู่ จึงจะสามารถออกจากห้องเสนอราคาได้”

๔. ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติตาม ข้อ ๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคา การคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดวัน เวลาและสถานที่เสนอราคา จึงมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

๔.๑ กรณีสำหรับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐฯ

๔.๑.๑ กรณีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างที่มีมูลค่าไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท หัวหน้าหน่วยงานพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามความเหมาะสม หรือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ โดยอนุโลม โดยการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อและสถานที่ที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๔.๑.๒ กรณีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างที่มีมูลค่าเกิน ๕๐ ล้านบาท ให้หน่วยงานปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๔.๒ กรณีรัฐวิสาหกิจ

๔.๒.๑ กรณีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างที่มีมูลค่าไม่เกิน ๓๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณา กำหนดแนวทางปฏิบัติตามความเหมาะสม หรือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ โดยอนุโลม โดยการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และการกำหนดสถานที่เสนอราคาจะต้องคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อและสถานที่ที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๔.๒.๒ กรณีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างที่มีมูลค่าเกิน ๓๐๐ ล้านบาท ให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

รายชื่อผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และสถานที่เสนอราคา ที่กรมบัญชีกลางขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ตรวจสอบได้จาก www.gprocurement.go.th

๔.๓ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๕-๗ ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบัญชีกลางในเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการการคัดเลือกผู้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘ (๒) (๓) และข้อ ๑๐ (๒) สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภายในจังหวัดที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้าง มีมูลค่าไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ดังนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการกำหนดวัน เวลา และสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แทนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อรอนงค์ มณีกาญจน์

(นางอรอนงค์ มณีกาญจน์)

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง

รักษาการแทน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ

กลุ่มพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๖๓๐๐-๕

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๔๗๓

opm@cgd.go.th

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๔๐

คณะกรรมการว่าด้วยการพิสด
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอหารือ หรือขออนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิสดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยปรากฏว่าปัจจุบันมีหน่วยงานที่จัดทำพิสด ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานย่อยต่ำกว่าระดับกรม
หรือหน่วยงานย่อยของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มีปัญหาและได้มีหนังสือขอหารือ
หรือขออนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิสด
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยตรงมายังกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการว่าด้วย
การพิสดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่เนืองๆ

คณะกรรมการว่าด้วยการพิสดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพอ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า
เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณา และเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของหน่วยงานนั้นๆ
รับทราบและกลั่นกรองปัญหาของหน่วยงานในสังกัดก่อน หากเห็นสมควรขอหารือ หรือขออนุมัติยกเว้น
หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ จึงให้หน่วยงานต้นสังกัดของหน่วยงานนั้นขอหารือ หรือ
ขออนุมัติยกเว้น หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ไปยังกรมบัญชีกลาง หรือคณะกรรมการว่าด้วย
การพิสดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป เว้นแต่ หน่วยงานดังกล่าวจะได้มีหนังสือมอบหมาย
ให้หน่วยงานย่อยในสังกัดดำเนินการแทน ก็ให้สามารถกระทำได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประกอบ ตันติยาพงศ์

(นายประกอบ ตันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการว่าด้วยการพิสดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๐๘๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๒๙

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

- เรื่อง การลงทะเบียนควบคุมพัสดุของทางราชการ
- เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด
- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร(กวพ) ๑๒๐๒/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๘.๒/ว ๓๓๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และ ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๔
๓. หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๒/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ได้กำหนดตัวอย่างบัญชีวัสดุ และตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์ เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติในการควบคุมพัสดุของทางราชการ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๕๒ และต่อมารกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง ๒ กำหนดรูปแบบทะเบียนคุมทรัพย์สิน และการบันทึกบัญชีวัสดุหรือครุภัณฑ์ เพื่อใช้ควบคุมทรัพย์สินทุกประเภทของส่วนราชการ และเพื่อให้มีข้อมูลรองรับ การบันทึกทรัพย์สินในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างของส่วนราชการ ตามหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้สำนักงบประมาณ ได้มีหนังสือเวียนตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กำหนด หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ โดยกำหนดนิยามคำว่าวัสดุและครุภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ เพื่อประโยชน์ในการจัดการงบประมาณ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ในการลงบัญชีควบคุมวัสดุและลงทะเบียนครุภัณฑ์ของทางราชการ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังกล่าวข้างต้น ให้สอดคล้องกับหลักการ และนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักการจำแนกประเภท รายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ จึงเห็นควรยกเลิกตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์ที่ กวพ. กำหนดไว้เดิม และให้ใช้รูปแบบทะเบียนคุมทรัพย์สิน ตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้ ตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๒ เป็นแนวทางในการบันทึกควบคุมครุภัณฑ์ และให้วัสดุที่มีลักษณะ คงทนถาวร และมีอายุการใช้งานเกินกว่า ๑ ปี ซึ่งมีราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท แทน สำหรับการบันทึกควบคุมวัสดุ นอกเหนือจากที่กรมบัญชีกลางกำหนด ให้ใช้ตามตัวอย่างบัญชีวัสดุ ที่ กวพ. กำหนดไว้เดิมต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ศานิต รุ่งน้อย

(นายศานิต รุ่งน้อย)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้

รักษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๑-๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด
ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๓๐

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการนำหลักประกันของมาใช้เป็นหลักประกันสัญญา
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๔๑ กำหนดประเภทของหลักประกันของหรือหลักประกันสัญญาไว้ว่า ให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่ง
อย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) เงินสด (๒) เชื้อที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ใช้เชื่อนั้น
ชำระต่อเจ้าหน้าที่หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วันทำการ (๓) ... และ ข้อ ๑๔๔ (๑) กำหนดว่าหลักประกันของ
ให้คืนให้แก่ผู้เสนอราคาหรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้พิจารณาในเบื้องต้น
เรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ ผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อ
ได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว นั้น

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมของส่วนราชการต่างๆ
เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และคล่องตัวยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระ
ให้แก่ผู้รับจ้างที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญากับทางราชการ จึงเห็นสมควรอนุมัติยกเว้น
เป็นหลักการว่า ในกรณีที่ผู้เสนอราคารายใด ได้นำหลักประกันของ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๔๑ (๑)
และ (๒) ซึ่งได้แก่ เงินสด หรือเช็คที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ใช้เชื่อนั้น ชำระต่อ
เจ้าหน้าที่หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วันทำการ ซึ่งส่วนราชการได้นำเข้าบัญชีเงินฝาก ประเภท
เงินนอกงบประมาณของส่วนราชการนั้นแล้ว หากต่อมาผู้เสนอราคารายนั้นได้รับการคัดเลือกให้
เข้าทำสัญญากับทางราชการ และมีความประสงค์จะนำหลักประกันของดังกล่าว มาใช้เป็นหลักประกัน
สัญญาต่อไป ก็ให้สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าในวันทำสัญญา ส่วนราชการคู่สัญญา
จะต้องดำเนินการจัดให้มีการทำหลักฐานการคืนหลักประกันของ พร้อมทั้งจัดทำหลักฐานการวาง
หลักประกันสัญญาให้แก่คู่สัญญาให้เสร็จสิ้นภายในวันเดียวกันกับวันทำสัญญานั้นด้วย โดยคู่สัญญา
ต้องนำหลักประกันของ (เพิ่ม-ลด) มาวางให้เท่ากับวงเงินหลักประกันสัญญา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลายชื่อ) ศานิต รังน้อย

(นายศานิต รังน้อย)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้

รักษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๐๘๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/ว ๑๕๕

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การอนุมัติยกเว้นให้แต่งตั้งพนักงานราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๔ และ ข้อ ๓๕
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด
อ้างถึง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๔ กำหนดว่าในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้งให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติตามระเบียบพร้อมกับกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี คือ (๑) คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา (๒) คณะกรรมการรับซองและเปิดซองประกวดราคา (๓) คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา (๔) คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ (๕) คณะกรรมการ จัดจ้างโดยวิธีพิเศษ (๖) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ (๗) คณะกรรมการตรวจการจ้าง และ ข้อ ๓๕ คณะกรรมการแต่ละคณะให้ประกอบด้วยประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลที่มีใช้ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้.. ฯลฯ สำหรับการซื้อ หรือจ้างในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จะแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างประจำคนหนึ่งซึ่งมิใช่ผู้จัดซื้อ หรือจัดจ้าง เป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างนั้น โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างก็ได้ นั้น

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันส่วนราชการตลอดจน หน่วยงานต่างๆ ไม่ได้รับการจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการและรวมถึงการยุบอัตรากำลังลูกจ้างประจำ ทำให้ส่วนราชการหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในบังคับต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดความไม่คล่องตัว เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ เกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่ข้าราชการที่ปัจจุบันมีอัตรากำลังค่อนข้างน้อย จึงเห็นสมควร อนุมัติยกเว้นเป็นหลักการ ดังนี้

๑. อนุมัติเป็นหลักการให้ส่วนราชการหรือมหาวิทยาลัยแต่งตั้งพนักงานราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยคนหนึ่งแล้วแต่กรณี ซึ่งมีใช้ผู้จัดซื้อหรือจัดจ้างเป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างนั้น โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างสำหรับการซื้อหรือการจ้างในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามระเบียบฯ ข้อ ๓๕ วรรค ๕ ได้

๒. อนุมัติเป็นหลักการให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการตามระเบียบฯ ข้อ ๓๔ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์

(นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๐๘๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ

เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ
ที่ขอยกเลิก จำนวน ๓ มติ
๒. หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๔ และ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๔) เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ รวมทั้งสิ้น ๓ มติ เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ (ดูรายละเอียดได้จาก www.cabinet.thaigov.go.th)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสะดวกในการอ้างอิงและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป จึงเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จำนวน ๓ มติ และให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐

๑. อนุมัติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ จำนวน ๓ มติ ดังนี้

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ และการจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๔ เรื่อง การชักชวนความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ

๑.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ และการจ้างที่ปรึกษาไทย

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

๓. เห็นชอบให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการพิจารณาตีความและวินิจฉัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ
ลงชื่อ   รองพล เจริญพันธุ์
(นายรองพล เจริญพันธุ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ
มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศที่ขอยกเลิก

ที่	มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง	สรุปสาระสำคัญของขอยกเลิก
๑.	❖ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ❖ ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ❖ การนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ และการจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ	ขอยกเลิกข้อความเฉพาะในข้อ ๑ ดังนี้ “๑. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการให้หยุดหรือชะลอการนำเข้าพัสดุที่มีมูลค่าสูงจากต่างประเทศ และให้ใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศในกรณีที่เป็นเนื่องจากเป็นพัสดุที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ หรือเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจให้อยู่ในดุลยพินิจของรัฐมนตรี และในกรณีที่มีปัญหา ก็ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่และใช้งบประมาณจำนวนมากให้มีการทบทวนค่าใช้จ่าย หากมีปัญหาในเรื่องของกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุให้หารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี”
๒.	❖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๔ ❖ ที่ นร ๐๒๐๕/ส ๑๑๖ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ❖ การชักข้อความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ	ขอยกเลิกข้อความ ดังนี้ “ขอชักข้อมมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนว่า สำหรับกรณีการซื้อการจ้างที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องดำเนินการในโอกาสต่อไป ให้ถือตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ โดยหากเป็นกรณีมีพัสดุที่ผลิตในประเทศแล้วให้กำหนดเงื่อนไขการเสนอราคาให้ใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศเท่านั้น ถ้าจะมีการผ่อนผันก็ให้อยู่ในดุลยพินิจของรัฐมนตรีและต้องมีเหตุผลประกอบ และสามารถอธิบายความจำเป็นได้ ข้อสำคัญคือให้ยึดหลักการใช้พัสดุที่ผลิตหรือหาได้ในประเทศ แทนการนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศหรือการผลิตจากต่างประเทศให้มากที่สุด ในกรณีที่มีกฎหมายข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ หรือกิจการของคนไทยไว้เป็นการเฉพาะก็ให้ถือปฏิบัติตามนั้นโดยเคร่งครัดด้วย”

ที่	มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง	สรุปสาระสำคัญของขอยกเลิก
๓.	❖ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๔ ❖ คำวนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๑๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๔ ❖ หลักเกณฑ์การใช้พืชสตุที่ผลิตในประเทศ และการจ้างที่ปรึกษาไทย	ขอยกเลิกข้อความเฉพาะในข้อ ๑ ดังนี้ “๑. หลักเกณฑ์การใช้พืชสตุที่ผลิตในประเทศ ๑.๑ ในการจัดหาพืชสตุที่มีผลิตในประเทศ แล้วให้หน่วยงานของรัฐใช้พืชสตุที่ผลิตในประเทศ และถือปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วย การพืชสตุของหน่วยงานผู้ดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วย ถ้าไม่มีพืชสตุที่มีในประเทศ ก็ให้หน่วยงาน ของรัฐดำเนินการจัดหาตามหลักเกณฑ์ปกติ ต่อไปได้ ๑.๒ ในกรณีที่มีพืชสตุที่ผลิตในประเทศแล้ว แต่มีจำนวนน้อยราย หรือมีความจำเป็นจะต้องใช้ พืชสตุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือจะต้องมีการนำเข้า พืชสตุจากต่างประเทศ ในกรณีที่เป็นประโยชน์ ยิ่งกว่าให้หน่วยงานของรัฐนำเสนอรัฐมนตรี พิจารณาเว้นแต่เป็นการจัดหาที่มีวงเงินไม่สูง ให้เป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ที่จะพิจารณาอนุมัติได้ ๒ กรณี คือ ๑.๒.๑ เป็นการจัดหาอะไหล่ซึ่ง มีความจำเป็นจะต้องระบุยี่ห้อและจำเป็นต้องนำเข้า จากต่างประเทศ หรือ ๑.๒.๒ เป็นการจัดหาครั้งหนึ่งที่มีวงเงิน ไม่เกิน ๒ ล้านบาท หรือราคาพืชสตุที่นำเข้าจาก ต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๒ ล้านบาท ๑.๓ การใช้พืชสตุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือนำเข้าพืชสตุจากต่างประเทศ หมายถึง การใช้ หรือการนำเข้าพืชสตุที่ผลิตสำเร็จรูปแล้วจาก ต่างประเทศไม่ว่าจะนำเข้าโดยคู่สัญญาหรือบุคคล อื่นได้”

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ

๑. การจัดหาพัสดุที่มีผลิตในประเทศ

๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศ และถือปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานผู้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดด้วย

ถ้าไม่มีพัสดุที่มีผลิตในประเทศ ก็ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดหาตามหลักเกณฑ์ปกติต่อไปได้

๑.๒ ในกรณีที่มีพัสดุที่มีผลิตในประเทศแล้ว แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ หรือมีจำนวนน้อยราย หรือมีความจำเป็นจะต้องใช้พัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือจะต้องมีการนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ ในกรณีที่เป็นการนำเข้าพัสดุที่จำเป็นยิ่งกว่า ให้หน่วยงานของรัฐนำเสนอรัฐมนตรีพิจารณา เว้นแต่เป็นการจัดหาที่มีวงเงินไม่สูง ให้เป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จะพิจารณาอนุมัติได้ ๒ กรณี คือ

(๑) เป็นการจัดหาอะไหล่ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องระบุยี่ห้อหรือคุณลักษณะเฉพาะ และจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ หรือ

(๒) เป็นการจัดหาครั้งหนึ่งที่มีวงเงินไม่เกินสองล้านบาทหรือราคาพัสดุที่นำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกินสองล้านบาท

๒. การใช้พัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศ หรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ

หมายถึง การใช้หรือนำเข้าพัสดุที่ผลิตสำเร็จรูปแล้วจากต่างประเทศไม่ว่าจะนำเข้าโดยคู่สัญญาหรือบุคคลอื่นใด

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๔/ว ๓๖๕

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจ และการเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้าง มีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) พิจารณาแล้วเห็นควรชักซ้อมความเข้าใจ และเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

๑. แนวทางในการปฏิบัติกรณีการลงทะเบียนในวันเสนอราคา

การลงทะเบียนในวันเสนอราคา เมื่อถึงกำหนดเวลาลงทะเบียน คณะกรรมการประกวดราคา จะต้องให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนเฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น ห้ามมิให้คณะกรรมการประกวดราคาเปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนก่อนเวลาที่กำหนดไว้ เนื่องจากระยะเวลาลงทะเบียนตามที่ได้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทราบ เป็นเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญในการประกวดราคา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้มีสิทธิเสนอราคา ในกรณีที่ไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นผลให้ต้องประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา

และถูกยึดหลักประกันของ ดังนั้น การจัดให้การลงทะเบียนได้ก่อนเวลาที่กำหนดไว้ นั้น จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และอาจเป็นเหตุให้เกิดข้อโต้แย้งได้

๒. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประกวดราคา

คณะกรรมการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น ในวันทำการเสนอราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงเทียบได้กับวันเปิดซองราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งหากประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หน่วยงานที่จัดหาจะต้องเสนอผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคา เพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการขึ้นมาทำหน้าที่แทนประธานกรรมการคนเดิม ในวันเสนอราคา อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วนที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้คาดหมายไว้ก่อน หากประธานคณะกรรมการประกวดราคายังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ กรรมการประกวดราคาที่มาปฏิบัติหน้าที่ ก็ชอบที่จะคัดเลือกกรรมการท่านใดท่านหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ที่ประธานได้ และกรรมการผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำหน้าที่ประธานกรรมการแทน จะต้องรายงานผลการดำเนินงานทั้งหมดให้ประธานกรรมการ (คนเดิม) ทราบ ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่จัดหาแจ้งให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดราคา ทราบด้วย

๓. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการยึดหลักประกันของ

คำสั่งในการยึดหลักประกันของ เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) วางหลักการไว้ว่า การพิจารณาคืนหลักประกันของเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดหาพัสดุ ดังนั้น กระบวนการในการพิจารณาออกคำสั่งยึดหลักประกันของ ตลอดจนการพิจารณาคืนหลักประกันของ จึงต้องถือปฏิบัติตามนัยพระราชบัญญัติดังกล่าวกล่าวคือ ผู้ถูกยึดหลักประกันของจะต้องทำการอุทธรณ์คำสั่งการยึดหลักประกันของต่อหน่วยงานผู้ออกคำสั่งก่อน ซึ่งหน่วยงานที่ออกคำสั่งยึดหลักประกันของย่อมมีดุลพินิจในการพิจารณาว่ากรณีเกิดขึ้นเนื่องจากเหตุสุดวิสัยตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ หรือไม่

๔. การนับระยะเวลาการอุทธรณ์

เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มิได้กำหนดเกี่ยวกับวิธีการนับระยะเวลาไว้เป็นพิเศษแต่อย่างใด ดังนั้น การนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงต้องบังคับปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๕ เรื่อง ระยะเวลาอันเป็นบทบัญญัติทั่วไป ตามมาตรา ๑๙๓/๓ วรรคสอง ยกตัวอย่างเช่น หากปรากฏว่าผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้รับแจ้งผลการพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้น เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ ระยะเวลาที่จะอุทธรณ์ได้คือ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยต้องเริ่มนับระยะเวลาดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งจะครบกำหนด ๓ วัน ในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๐ และหากตรงกับวันหยุดราชการ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาก็มีสิทธิอุทธรณ์ได้ในวันเปิดทำการราชการในวันแรกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
(นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๓
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๒๕๗

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ โดยวิธีการขายทอดตลาด
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี
และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
หมวด ๓ การควบคุมและการจำหน่ายพัสดุ ในส่วนที่ ๓ เรื่อง การจำหน่ายตาม ข้อ ๑๕๗ (๑)
ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า “หลังจากส่วนราชการตรวจสอบแล้ว พักตร์ใดหมดความจำเป็นหรือหาก
ใช้ราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ
เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการขายโดยวิธีการทอดตลาดก่อน หากไม่ได้ผลให้นำวิธีที่กำหนดเกี่ยวกับ
การซื้อมาใช้โดยอนุโลม..”

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ
เป็นแนวทางเดียวกัน ในการดำเนินการจำหน่ายตามข้อ ๑๕๗ (๑) โดยวิธีการขายทอดตลาด กวพ.
อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อ ๑๒ (๕) เห็นควรกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้ส่วนราชการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ โดยวิธีการขายทอดตลาด โดยถือปฏิบัติ
ตามแนวทางการขายทอดตลาด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๐๙ - มาตรา ๕๑๗

๒. การประเมินราคาทรัพย์สินก่อนการประกาศขายทอดตลาด ให้ส่วนราชการทำการ
ประเมินราคาทรัพย์สิน โดยอาศัยหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใดในการประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด หรือราคาท้องถิ่นของสภาพปัจจุบัน
พัสดุนั้น ณ เวลาที่จะทำการขาย และควรมีการเปรียบเทียบราคาตามความเหมาะสม

๒.๒ ราคาตามลักษณะ ประเภท ชนิดของพัสดุ และอายุการใช้งาน รวมทั้งสภาพและ
สถานที่ตั้งของพัสดุ กรณีไม่มีจำหน่ายทั่วไป

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการในการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ข้างต้น
และให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **รังสรรค์ ศรีวรศาสตร์**
(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๓
โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๔/ว ๓๘๘

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การกำหนดสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี
หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการกำหนดสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
๒. แบบแจ้งรายชื่อเพื่อประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา (แบบ บก.๐๐๗-๑)

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้กำหนดสถานที่เสนอราคา โดยคัดเลือกและกำหนดจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น นั้น

เนื่องจากผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ได้มีหนังสือขอหาหรือแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหากรณีการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับงาน/โครงการที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเสนอราคาหลายราย ทำให้ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ไม่สามารถจัดหาสถานที่เสนอราคาให้เพียงพอที่จะรองรับจำนวนผู้มีสิทธิเสนอราคาได้ ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้กำหนดแนวทางการกำหนดสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รังสรรค์ ศรีวรศาสตร์

(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๖๑๘ ๔๘๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๔

opm@csgd.go.th

แนวทางการกำหนดสถานที่เสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๔/ว ๓๘๘ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

๑. หลักเกณฑ์การกำหนดสถานที่เสนอราคา

๑.๑ ให้ผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่เสนอราคากำหนดสถานที่เสนอราคาจากรายชื่อที่กรมบัญชีกลางได้ประกาศขึ้นทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๑.๒ การกำหนดสถานที่เสนอราคา ควรกำหนดให้ใช้สถานที่เสนอราคาเพียงแห่งเดียวเป็นหลัก

๑.๓ กรณีผู้มีสิทธิเสนอราคาหลายราย ทำให้ไม่สามารถใช้สถานที่เสนอราคาเพียงแห่งเดียวเป็นสถานที่เสนอราคาได้ และคณะกรรมการประกวดราคาพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความจำเป็นต้องใช้สถานที่เสนอราคา ๒ แห่งร่วมกัน ให้คณะกรรมการฯ เสนอต่อผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่เสนอราคากำหนดให้ใช้สถานที่เสนอราคา ๒ แห่งร่วมกัน โดยสถานที่เสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง จะต้องไม่อยู่ห่างไกลกันมากนัก ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการฯ สามารถดูแลการเสนอราคาทุกขั้นตอนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต เป็นธรรม และวางมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและการสมยอมกันในด้านราคาได้อย่างสะดวก

๒. แนวทางการปฏิบัติสำหรับหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุและผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์และขั้นตอนการประกาศรายชื่อผู้หมดสิทธิเสนอราคา กรณีใช้สถานที่เสนอราคา ๒ แห่ง ร่วมกัน

๒.๑ แนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุ

๒.๑.๑ คณะกรรมการฯ จะต้องแจ้งจำนวนผู้ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นให้ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ทราบทันทีที่คณะกรรมการฯ ทราบ จำนวนผู้มีสิทธิเสนอราคาที่ผ่านมาการคัดเลือกเบื้องต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ จะได้มีเวลาในการจัดหาสถานที่เสนอราคาให้เพียงพอกับจำนวนผู้มีสิทธิเสนอราคา

๒.๑.๒ ผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่เสนอราคากำหนดสถานที่เสนอราคาเพิ่มเติมโดยให้ใช้สถานที่เสนอราคาไม่เกิน ๒ แห่งร่วมกัน ซึ่งสถานที่เสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง จะต้องไม่อยู่ห่างไกลกันมากนักและจะต้องเป็นสถานที่เสนอราคาที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นสถานที่เสนอราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ไว้แล้วเท่านั้น โดยให้หมายเหตุว่าสถานที่เสนอราคาแห่งใดเป็นสถานที่เสนอราคาหลักและสถานที่เสนอราคาแห่งใดเป็นสถานที่เสนอราคารอง

๒.๑.๓ การแจ้งนัดหมาย หน่วยงานจะต้องแจ้งนัดหมายตามแบบ บก.๐๐๕ ให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายทราบสถานที่เสนอราคาโดยชัดเจนว่าผู้มีสิทธิเสนอราคาจะต้องไปลงทะเบียนและเสนอราคา ณ สถานที่เสนอราคาแห่งใด

๒.๑.๔ ในวันเสนอราคาให้เป็นประธานคณะกรรมการประกวดราคาแบ่งคณะกรรมการฯ ออกเป็น ๒ ชุด เพื่อมอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลการเสนอราคาทุกขั้นตอนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ณ สถานที่เสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง

๒.๑.๕ คณะกรรมการฯ ต้องจัดให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงทะเบียนต่อกรรมการประกวดราคาที่ได้รับมอบหมาย ณ สถานที่ที่ผู้มีสิทธิเสนอราคารายนั้นๆ ไปเสนอราคา

๒.๑.๖ เมื่อคณะกรรมการฯ ที่อยู่ประจำ ณ สถานที่เสนอการรอง พบว่ากระบวนการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ประสบข้อขัดข้องหรือได้รับแจ้งเหตุขัดข้องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ประจำห้องเสนอราคา จะต้องส่งข้อความแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าวทางโทรสารไปยังห้องสังเกตการณ์ของคณะกรรมการฯ ที่อยู่ประจำ ณ สถานที่เสนอราคาหลัก ทั้งนี้ เพื่อให้ประธานคณะกรรมการฯ พิจารณาสั่งการตามที่ระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ และแนวทางปฏิบัติฯ กำหนดต่อไป

๒.๑.๗ เมื่อกระบวนการเสนอราคาสิ้นสุดลงให้คณะกรรมการฯ มอบหมายให้กรรมการฯ นำแบบแจ้งยืนยันราคาสุดท้ายในการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (แบบ บก.๐๐๘) ที่ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ พิมพ์จากระบบไปมอบให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาแต่ละรายลงนาม ณ ห้องเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคาที่อยู่ในสถานที่ที่ตนรับผิดชอบลงนาม และเมื่อกรรมการฯ ได้รับแบบ บก. ๐๐๘ ที่ผู้มีสิทธิเสนอราคาที่ลงนามถูกต้องแล้ว จึงแจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคากลับได้

๒.๒ แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ให้บริการตลาดกลางฯ

๒.๒.๑ ต้องจัดเตรียมโปรแกรมระบบงานเสนอราคาให้มีความพร้อมทั้ง ๒ แห่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ นาที สำหรับการทดสอบระบบและการเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคา

๒.๒.๒ ต้องจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์สำหรับคณะกรรมการฯ และผู้มีสิทธิเสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง อย่างเพียงพอ

๒.๒.๓ ต้องจัดเตรียมเครื่องโทรสารไว้ประจำห้องสังเกตการณ์ของคณะกรรมการฯ ทั้ง ๒ แห่ง และเมื่อการเสนอราคาสิ้นสุดลงให้พิมพ์แบบแจ้งยืนยันราคาสุดท้ายในการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (แบบ บก.๐๐๘) มอบให้คณะกรรมการฯ ที่อยู่ประจำ ณ สถานที่เสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง เพื่อนำไปมอบให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาลงนามโดยทันที

๒.๒.๔ ต้องมอบ Username และ Password ให้ประธานคณะกรรมการฯ และ กรรมการฯ ที่ได้รับมอบหมายซึ่งประจำอยู่ ณ สถานที่เสนอราคา รอง ก่อนการลงทะเบียน ของผู้มีสิทธิเสนอราคาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ นาที

๒.๒.๕ จะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้าน IT มีความเข้าใจขั้นตอน การทำงานของโปรแกรมการเสนอราคาและสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของระบบ การเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างการเสนอราคาได้เป็นอย่างดีประจำ ณ สถานที่เดียวกับคณะกรรมการฯ ทั้ง ๒ แห่ง

๒.๒.๖ ต้องทำหน้าที่เป็นผู้รับฝากเครื่องมือสื่อสารจากผู้มีสิทธิเสนอราคา คณะกรรมการฯ และบุคคลที่อยู่ในสถานที่เสนอราคา ณ สถานที่เสนอราคาทั้ง ๒ แห่ง

๒.๓ การประกาศรายชื่อผู้หมดสิทธิและเสนอราคา

หากผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ให้คณะกรรมการฯ ที่ประจำอยู่ ณ สถานที่เสนอการรอง ส่งแบบแจ้งรายชื่อเพื่อประกาศ เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา (แบบ บก.๐๐๗-๑) ให้ประธานคณะกรรมการฯ ที่ประจำอยู่ ณ สถานที่เสนอราคาหลักทางโทรสาร เพื่อให้ประธานคณะกรรมการฯ ประกาศเป็นผู้หมดสิทธิ เสนอราคา ตามแบบ บก.๐๐๗ ปิดไว้ ณ สถานที่เสนอราคาหลัก และส่งประกาศดังกล่าว ให้คณะกรรมการฯ ที่ประจำ ณ สถานที่เสนอการรองทางโทรสาร เพื่อนำไปปิดประกาศไว้ ณ สถานที่เสนอการรองต่อไป และเมื่อการเสนอราคาสิ้นสุดลงให้ปลดประกาศนั้น และให้ส่งสำเนาประกาศให้ผู้มีสิทธิเสนอการรายนั้นทราบต่อไป

แบบแจ้งรายชื่อ เพื่อประกาศเป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา

(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙)

ใช้เฉพาะกรณีที่ใช้สถานที่เสนอราคา ๒ แห่งร่วมกัน

สำหรับหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ	
ที่...../.....	ชื่อหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ..... ที่ตั้งสำนักงาน : อาคาร.....ชั้น.....หมู่บ้าน..... เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน..... ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
เรื่อง ขอให้ประกาศผู้หมดสิทธิเสนอราคา เรียน ประธานคณะกรรมการประกวดราคา	
ด้วยปรากฏว่า ผู้มีสิทธิเสนอราคาดังต่อไปนี้ ไม่ส่งผู้แทนมาเสนอราคาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ตามที่ได้แจ้งนัดหมาย ตามแบบ บก.๐๐๕ ที่...../.....ลงวันที่.....	
๑)	
๒)	
๓)	
๔)	
๕)	
๖)	
๗)	
จึงขอให้ประกาศให้เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคาต่อไป	
ลงชื่อ..... (.....) กรรมการประกวดราคา	

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

กรมบัญชีกลาง

ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๒๔๗

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเภทสินค้าและบริการหรืองานโครงการที่ไม่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔
๔. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓/ว ๓๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ที่กิจกรรมโครงการหรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดำเนินการตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้จัดหาด้วยวิธีการอื่นได้ ซึ่งระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ นั้น

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) เสนอประเด็นในเรื่องให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ กับงานการประมูลก่อสร้างซึ่งเป็นเอกสารบัญชีแสดงรายการวัสดุและปริมาณสินค้า (Bill of Quantity : BOQ) ที่มีหลากหลายรายการในโครงการเดียวกัน งานประมูลจัดซื้อประเภทสินค้าและบริการสินค้าเทคโนโลยี และงานการประมูลจัดซื้อพัสดุที่มีคุณสมบัติพิเศษ เช่น สินค้าเวชภัณฑ์ สายส่งไฟฟ้าแรงสูง โดยที่ประชุมคณะกรรมการ กรอ. มอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) รับไปประเมินผลการใช้บังคับใช้ระเบียบฯ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคพร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขระเบียบฯ ให้เหมาะสมต่อไป

กรมบัญชีกลางได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบฯ ในระยะสั้น โดยคณะกรรมการ กรอ. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ตามที่กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เสนอ และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) รับข้อสังเกตในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ รวมถึงจัดทำรายละเอียดเกณฑ์กลางในการพิจารณาประเภทสินค้าและบริการที่ไม่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แต่ละข้อให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยให้กรมบัญชีกลางเสนอคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) พิจารณาตามขั้นตอนรายงานคณะกรรมการ กรอ. ภายใน ๑ เดือน พร้อมทั้งแจ้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและรายงานคณะรัฐมนตรีต่อไป

การบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการ กพ.อ. ได้พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบฯ ตามความเห็นชอบของมติที่ประชุมคณะกรรมการ กรอ. และได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเภทสินค้าบริการหรืองานโครงการ ที่ไม่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการตามระเบียบฯ รวมถึงข้อเสนอการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบฯ ของกรมบัญชีกลาง ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาประเภทสินค้าและบริการหรืองานโครงการที่ไม่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการตามระเบียบฯ ซึ่งตามระเบียบฯ หากมีวงเงินเริ่มต้นในการจัดหาตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ให้ดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติหากสินค้าและบริการที่เข้าข่ายจะต้องดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนมีเทคนิคเฉพาะ เมื่อดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว อาจไม่ได้ผลดี ได้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะที่อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบและแก้ไขระเบียบฯ และให้หน่วยงานสามารถดำเนินการให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม คล่องตัว เป็นไปตามระเบียบฯ โดยในขณะเดียวกันหน่วยงานก็ได้สินค้าและบริการที่ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่ง กพ.อ. จะกำหนดประเภทสินค้าและบริการให้หน่วยงานสามารถเลือกดำเนินการตามประเภทสินค้าและบริการ รวมถึงวิธีการดำเนินการแทนการกำหนดวงเงินเริ่มต้นแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งจะแบ่งเป็นประเภทสินค้าและบริการทั่วไปที่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ หากมีวงเงินเริ่มต้นในการจัดหาตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ให้ไปดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่หากเป็นประเภทสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะให้ดูที่ตัวสินค้าและบริการเป็นหลัก ซึ่งหากเข้าเงื่อนไขดังกล่าวหน่วยงานไม่ต้องไปดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานสามารถเลือกใช้วิธีการตามระเบียบฯ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้ โดยให้หน่วยงานภายใต้บังคับระเบียบฯ พิจารณา ดังนี้

๑.๑ พิจารณาว่าพัสดุที่จัดหามีการแข่งขันน้อยรายหรือไม่ โดยพิจารณาจากจำนวนผู้ขาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้าง ดังนี้

ไม่มีการแข่งขัน หรือมีการแข่งขันน้อยราย

มีการแข่งขันตั้งแต่ ๓ ราย ขึ้นไป

- กรณีไม่มีการแข่งขัน หรือมีการแข่งขันน้อยราย หมายความว่า หากพิจารณาแล้วเห็นว่า มีผู้ขาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้างโดยทั่วไป จำนวน ๑ ราย ถือว่าไม่มีการแข่งขัน และหากมีจำนวน ๒ ราย ถือว่ามีการแข่งขันน้อยราย กรณีดังกล่าวหน่วยงานสามารถไปใช้วิธีการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้

- กรณีมีการแข่งขัน หมายความว่า หากพิจารณาแล้วเห็นว่า มีผู้ขาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้าง โดยทั่วไป ตั้งแต่ ๓ ราย ขึ้นไป หน่วยงานต้องดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

มีการแข่งขันน้อยราย หมายความว่า สินค้าหรือบริการที่หน่วยงานต้องการจะซื้อหรือจ้าง มีผู้มีคุณสมบัติ แบบรูป รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ตามที่หน่วยงานกำหนดน้อยกว่า ๓ ราย

๑.๒ พิจารณาจากความซับซ้อนหรือเทคนิคเฉพาะของสินค้าและบริการหรือจากงาน/โครงการที่จะจัดหา ดังนี้

ซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ

ไม่ซับซ้อน ไม่มีเทคนิคเฉพาะ

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการหรืองาน/โครงการ ดังกล่าว ไม่มีรายละเอียดหรือการดำเนินงานที่ซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ไม่มีเทคนิคเฉพาะ และไม่ต้องอาศัยผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ หน่วยงานต้องดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการหรืองาน/โครงการ ดังกล่าว มีรายละเอียดหรือการดำเนินงานที่ซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ ต้องใช้บุคลากรในสาขาวิชาชีพการก่อสร้างขั้นสูงหรือช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ หน่วยงานสามารถไปใช้วิธีการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้ หรือหากสินค้าและบริการดังกล่าวจำเป็นจะต้องคำนึงถึงเทคโนโลยีของสินค้าและหรือข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาซึ่งอาจจะมีข้อเสนอที่ไม่อยู่ในฐานเดียวกัน จำเป็นต้องให้มีการปรับปรุงข้อเสนอให้ครบถ้วนและเป็นไปตามความต้องการก่อนพิจารณาด้านราคา หน่วยงานสามารถไปใช้วิธีประกวดราคาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๔ หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้

มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ หมายความว่า

๑) งานซื้อหรืองานจ้างดังกล่าวมีรายละเอียดของสินค้าบริการหรืองานที่มีความซับซ้อน ไม่สามารถกำหนดรายละเอียดไว้ใน TOR ได้ มีเทคนิคเฉพาะของพัสดุหรืองานจ้างนั้น ๆ

๒) งานก่อสร้างที่มีรายละเอียดซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องใช้บุคลากรในสาขาวิชาชีพการก่อสร้างขั้นสูงหรือต้องใช้ช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ

๓) งานซื้อหรืองานจ้าง ที่ต้องคำนึงถึงเทคโนโลยีของสินค้าและหรือข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาซึ่งอาจจะมีข้อเสนอที่ไม่อยู่ในฐานเดียวกัน จำเป็นต้องให้มีการปรับปรุงข้อเสนอให้ครบถ้วนและเป็นไปตามความต้องการก่อนพิจารณาด้านราคา

๔) งานซื้อหรืองานจ้างที่มีรายละเอียดข้อเสนอทางเทคนิคแตกต่างกัน ต้องพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของแต่ละราย ผู้เสนอราคาสามารถเสนอข้อเสนอได้มากกว่า ๑ ข้อเสนอ เพื่อให้หน่วยงานมีสิทธิคัดเลือกข้อเสนอที่ดีที่สุด

๕) งานซื้อหรืองานจ้างที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ผลิตผู้ขายหรือผู้รับจ้างมีมาตรฐานการผลิตหรืองานจ้างเฉพาะตนที่แตกต่างกัน จำเป็นต้องใช้เวลาในการพิจารณาและมีการเปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคาทุกรายชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน

๑.๓ สินค้าและบริการเกี่ยวกับเทคโนโลยี ประเภท ระบบ IT หน่วยงานต้องพิจารณาว่า ระบบ IT ที่จะจัดหาในครั้งนั้นเป็นประเภททั่วไป หรือประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

☐ Hardware หรือ Software ที่มีลักษณะเฉพาะ	☐ Hardware ทั่วไป Software สำเร็จรูป ไม่มีลักษณะเฉพาะ

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการ ดังกล่าว ไม่มีลักษณะเฉพาะเป็น Hardware ทั่วไป หรือ Software สำเร็จรูป หน่วยงานต้องดำเนินการ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการ ดังกล่าว มีลักษณะเฉพาะ เช่น การจัดหาหรือพัฒนาระบบ Software สำหรับใช้งานเฉพาะมักเป็น Software ที่ผู้พัฒนาต้องเข้าไปศึกษารูปแบบการทำงานหรือความต้องการของหน่วยงานนั้นๆ แล้วจัดทำขึ้น หน่วยงานสามารถไปใช้วิธีการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้

Hardware หรือ Software ที่มีลักษณะเฉพาะ หมายความว่า การพัฒนาระบบดังกล่าว ซึ่งผู้พัฒนาจำเป็นต้องเข้าไปศึกษารูปแบบการทำงานหรือความต้องการเฉพาะของหน่วยงานนั้นๆ แล้วจึงจะจัดทำ Hardware หรือ Software นั้นขึ้นได้

๑.๔ พิจารณาว่าพัสดุที่จัดหามีความผันผวนทางด้านราคาหรือไม่ ดังนี้

☐ ราคาเปลี่ยนแปลงตามราคากลางโลก โดยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาสูงขึ้น ต่ำลงมากกว่า ๑๐%	☐ ราคาคงที่หรือเปลี่ยนแปลงน้อย โดยมีราคาคงที่เปลี่ยนแปลงน้อยกว่าราคาสูงขึ้นหรือต่ำลงน้อยกว่า ๑๐%

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการหรืองาน/โครงการ ดังกล่าว มีราคาคงที่ภายใน ๓๐ วัน โดยระหว่างเวลา ๓๐ วัน นั้น ราคาไม่เปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงน้อยกว่า ๑๐% ถือว่าเป็นสินค้าหรือบริการที่ไม่มีความผันผวนทางด้านราคา หน่วยงานต้องดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

- หากพิจารณาแล้วเห็นว่าสินค้าและบริการหรืองาน/โครงการ ดังกล่าว มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาภายใน ๓๐ วัน โดยระหว่างเวลา ๓๐ วัน นั้น ราคาเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ ๑๐% ขึ้นไป ถือว่าเป็นสินค้าหรือบริการที่มีความผันผวนทางด้านราคา หน่วยงานสามารถไปใช้วิธีการตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานได้

มีความผันผวนทางด้านราคา หมายความว่า หน่วยงานต้องสำรวจราคาตามราคาตลาดโลกว่า สินค้าและบริการหรือ/งานโครงการ ที่ต้องการซื้อหรือจ้างมีการเปลี่ยนแปลงของราคาตามราคาตลาดโลกภายในระยะเวลา ๓๐ วัน โดยระหว่าง ๓๐ วัน นั้น ราคาเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ ๑๐% ขึ้นไป ให้ถือว่าสินค้าและบริการหรือ/โครงการ ดังกล่าว มีราคาผันผวนทางด้านราคา เช่น หน่วยงานต้องการซื้อโลหะประเภทขดลวดทองแดงหรืออลูมิเนียม หน่วยงานต้องไปสำรวจราคาตลาดโลกว่า ภายใน ๓๐ วันราคาสินค้าดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงราคาสูงขึ้นหรือต่ำลงมากกว่า ๑๐% หรือไม่ หากภายใน ๓๐ วัน ดังกล่าวราคาเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือต่ำลงมากกว่า ๑๐% ให้ถือว่ามีความผันผวนทางด้านราคา

๒. เห็นควรซักซ้อมความเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานที่จัดหาพัสดุ ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเพิ่มเติม ที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับยกเว้นตามข้อ ๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

๒.๑ การซื้อหรือจ้างกรณีที่ต้องพิจารณาจากความเร่งด่วนในการจัดหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓ (๒) เป็นพัสดุที่ต้องซื้อเร่งด่วนหากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ และข้อ ๒๔ (๓) เป็นงานที่ต้องกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ ต้องเป็นกรณีที่เห็นว่า หากดำเนินการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วอาจเกิดความล่าช้า เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ราชการได้

๒.๒ การซื้อหรือจ้างกรณีที่ต้องพิจารณาว่าสินค้าหรือบริการดังกล่าวจำเป็นต้องระบุยี่ห้อเป็นการเฉพาะ หรือต้องจ้างช่างผู้มีฝีมือ โดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๓ (๖) เป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการทำงานหรือมีข้อจำกัดทางเทคนิค ที่จำเป็นต้องระบุยี่ห้อเป็นการเฉพาะ ซึ่งหมายความรวมถึงอะไหล่รถประจำตำแหน่ง หรือยารักษาโรคที่ไม่ต้องจัดซื้อตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามข้อ ๖๐ และ ข้อ ๒๔ (๑) เป็นงานจ้างที่ต้องจ้างช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ ดังกล่าวแล้วยังให้รวมถึงกรณีสินค้ามียี่ห้อเดียว หรือมีผู้เฝ้าฯ รับจ้างเพียงรายเดียว

๓. กำหนดอัตราการยึดหลักประกันของจากร้อยละ ๕ ของวงเงินที่จัดหา เป็นร้อยละ ๒.๕ ของวงเงินที่จัดหา กรณีผู้เสนอราคากระทำผิดเงื่อนไข ดังนี้

๓.๑ ผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ส่งผู้แทนมาลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๓.๒ ผู้มีสิทธิเสนอราคาที่มาลงทะเบียนแล้ว ไม่ LOG IN เข้าสู่ระบบ

๓.๓ ผู้มีสิทธิเสนอราคา LOG IN แล้ว แต่ไม่มีการเสนอราคา หรือเสนอราคาคิดเงื่อนไข ที่กำหนดโดยการเสนอราคาสูงกว่า หรือเท่ากับราคาเริ่มต้นการประมูล

๓.๔ ผู้มีสิทธิเสนอราคาไม่ลงลายมือชื่อในแบบ บก.๐๐๘ แบบยืนยันราคาสุดท้าย ในการเสนอราคา

๔. ให้กำหนดราคาเริ่มต้นในการจัดหาตามระเบียบฯ ดังนี้

๔.๑ กรณีงานซื้องานจ้างทั่วไป (ยกเว้นงานจ้างก่อสร้าง) ให้ใช้วงเงินงบประมาณ ที่มีอยู่ราคามาตรฐาน ราคาท้องตลาด ณ ปัจจุบัน อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นราคาเริ่มต้นในการจัดหา โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของประเภทสินค้าและบริการ หรืองานโครงการ และเป็นประโยชน์ ต่อทางราชการ

๔.๒ กรณีงานก่อสร้าง ให้ใช้ราคากลางเป็นราคาเริ่มต้นในการจัดหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พงษ์ภาณุ เศรษฐรินทร์

(นายพงษ์ภาณุ เศรษฐรินทร์)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กลุ่มงานระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

opm@cgd.go.th

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

กรมบัญชีกลาง

ที่ กค (กวพ)๐๔๒๑.๓/ว ๒๗๕

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหาผู้ให้บริการด้านสาธารณูปโภค
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดหลักการจัดหาพัสดุไว้ในราชการ โดยข้อ ๕ กำหนดนิยามคำว่า พักตร์ หมายความว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่กำหนดไว้ในหนังสือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณหรือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามสัญญาเงินกู้จากต่างประเทศ ซึ่งหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายได้กำหนดให้งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ซึ่งหมายความรวมถึงค่าสาธารณูปโภคด้วย และยังได้กำหนดว่า ค่าสาธารณูปโภค หมายถึง รายจ่ายค่าบริการสาธารณูปโภค สื่อสาร และโทรคมนาคม รวมถึงรายจ่ายที่ต้องชำระพร้อมกัน เช่น ค่าบริการ ค่าภาษี เป็นต้น ตามรายการดังต่อไปนี้ (๑) ค่าไฟฟ้า (๒) ค่าประปา ค่าน้ำบาดาล (๓) ค่าบริการ โทรศัพท์ เช่น ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ (๔) ค่าบริการไปรษณีย์ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าขนานนิต ค่าดวงตราไปรษณียากร ค่าเช่าตู้ไปรษณีย์ ค่าธรรมเนียมการโอนเงินในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) (๕) ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการสื่อสารและโทรคมนาคม เช่น ค่าโทรภาพ (โทรสาร) ค่าเทเลกซ์ ค่าวิทยุติดตามตัว ค่าวิทยุสื่อสาร ค่าสื่อสารผ่านดาวเทียม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้บริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงอินเทอร์เน็ตการ์ด และค่าสื่อสารอื่นๆ เช่น ค่าเคเบิลทีวี ค่าเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม เป็นต้น เนื่องจากในหลักการการจัดหาพัสดุเกี่ยวกับการใช้บริการด้านสาธารณูปโภคและการสื่อสารของรัฐวิสาหกิจตามปกติ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การฝากส่งไปรษณีย์ เป็นต้น ถือว่าเป็นการให้บริการด้านสาธารณูปโภคจากรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีกฎหมายบังคับให้ต้องติดตั้งหรือใช้บริการ และจ่ายค่าบริการรายเดือนในอัตราตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่วนราชการจึงไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยสามารถติดต่อขอใช้บริการและดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าบริการจากงบดำเนินงาน รายการรายจ่ายค่าสาธารณูปโภคเมื่อได้รับแจ้งให้ชำระหนี้ได้ทันทีที่ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลาง ขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากการให้บริการด้านสาธารณูปโภคบางประเภท อาทิเช่น ค่าใช้บริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงอินเทอร์เน็ตการ์ด และค่าสื่อสารอื่นๆ เช่น ค่าเคเบิลทีวี ค่าเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม ค่าเช่าระบบวงจรสื่อสารความเร็วสูง เป็นต้น ปัจจุบันผู้ให้บริการในลักษณะดังกล่าว มิได้จำกัดเฉพาะแต่รัฐวิสาหกิจ

หนังสือเวียนที่เกี่ยวกับ

เท่านั้น ที่จะให้บริการแต่เพียงแห่งเดียว แต่ยังมีบริษัทเอกชนที่สามารถให้บริการได้เช่นเดียวกัน โดยจะมีการเสนอราคาขายหรือให้บริการในอัตราแตกต่างกันไปตามที่บริษัทเอกชนนั้นๆ กำหนดไว้ และสามารถลดราคาได้ ซึ่งแตกต่างจากการใช้บริการในเรื่องของสาธารณูปโภคในส่วนของกรไฟฟ้า และการประปา ซึ่งมีกฎหมายบังคับให้ต้องติดตั้งและจ่ายค่าบริการรายเดือนในอัตราตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ ประกอบกับวงเงินที่ใช้ในการดำเนินการจัดหาบางรายการมีวงเงินค่อนข้างสูง ดังนั้น เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและก่อให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม จึงเห็นสมควรอาศัยอำนาจ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๕) และ (๑๕) กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการจัดหาพัสดุในส่วนที่เกี่ยวกับการ จัดหาผู้ให้บริการด้านสาธารณูปโภคว่า หากสาธารณูปโภคประเภทใด รายการใด มีผู้ให้บริการ หลายรายและไม่มีหลักเกณฑ์หรือข้อบังคับกำหนดให้ต้องจัดหาจากผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่ง โดยเฉพาะตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ จึงให้ ส่วนราชการดำเนินการจัดหา โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **จินดา สังข์ศรีอินทร์**
(นางจินดา สังข์ศรีอินทร์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๑
โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๔๑

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง การอนุมัติเป็นหลักการผ่อนผันการแต่งตั้งพนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐเป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างหรือผู้ควบคุมงาน
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๕ ข้อ ๘๐ ข้อ ๘๘ ข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๑๖ กำหนดให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ จากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญไว้แล้ว นั้น ปรากฏว่ามีส่วนราชการหลายแห่ง ยังประสบปัญหาในเรื่องการแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างและการแต่งตั้งผู้ควบคุมงาน ตามนัย ระเบียบฯ ข้อ ๓๕ วรรคท้าย และข้อ ๓๗ ตามลำดับ เนื่องจากการปรับลดอัตรากำลังลงตามนโยบาย ของรัฐที่ต้องการใช้ลดอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างประจำ และกำหนดให้จ้างเป็นพนักงานราชการ ทดแทน ทำให้ส่วนราชการมีอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างประจำไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ดังกล่าว จึงได้ขออนุมัติแต่งตั้งพนักงานราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างหรือควบคุมงานได้ เป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างหรือผู้ควบคุมงาน แล้วแต่กรณี มายังคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุเป็นจำนวนมาก นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการปรับโครงสร้างอัตรากำลังข้าราชการให้ลดน้อยลง โดยการกำหนดเป็นอัตรากำลังพนักงานราชการทดแทน ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเพื่อให้ เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน กวพ. จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ พักพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๒) เห็นสมควรอนุมัติเป็นหลักการผ่อนผัน ในส่วนราชการแต่งตั้งพนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ ที่มีความรู้ ความสามารถในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างหรือควบคุมงานได้ เป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างหรือ

ผู้ควบคุมงาน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยให้ถือปฏิบัติตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๕ วรรคท้าย และข้อ ๓๗ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **จินดา สังข์ศรีอินทร์**
(นางจินดา สังข์ศรีอินทร์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๑-๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๕๑

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง การชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ไว้ในเอกสารประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง ๑. ตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อและจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๐๘ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

ตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้กำหนดตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อและจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ฯลฯ ที่มีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่ สองล้านบาทขึ้นไปต้องดำเนินการจัดหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ถือเป็นปฏิบัติ ปรากฏว่า มีหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบฯ กำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาจ้างดังกล่าวแตกต่างไปจากตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างที่ กวพ.อ. กำหนด ในข้อที่มีได้ให้หน่วยงานผู้จัดหาตัดออกหรือใส่ไว้ตามความเหมาะสม และมีการคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคา ในขณะที่ยังไม่พ้นภาระผูกพัน เป็นเหตุให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบ และได้มีหนังสือแจ้งเวียนชักข้อความเข้าใจตามที่อ้างถึง ๒ นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่าคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้องและถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กวพ.อ. จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗ (๕) เห็นควรให้ยกเลิกหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๐๘ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่อ้างถึง ๒ และขอชักข้อความเข้าใจให้หน่วยงานที่จัดหาพัสดุและผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีรายการก่อสร้างและการคืนหลักประกันของใหม่เป็นดังนี้

๑. การกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีรายการก่อสร้าง

ตามเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบุเงื่อนไขไว้ในข้อ ๔.๒ ว่า “ผู้เสนอราคาจะต้องกรอกปริมาณวัสดุ ในบัญชีรายการก่อสร้างให้ครบถ้วน” กรณีนี้หมายความว่า หน่วยงานผู้จัดหาพัสดุต้องกำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้เสนอราคาจะต้องนำบัญชีรายการก่อสร้าง หรือใบแจ้งปริมาณงานมายื่น

โดยต้องกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีดังกล่าวให้เรียบร้อย แต่ผู้เสนอราคายังไม่ต้องกรอกรายละเอียดของราคา เนื่องจากในวันยื่นซองข้อเสนอด้านเทคนิคยังมิได้มีการเสนอราคา และเมื่อผลการประกวดราคาได้ผู้เสนอราคารายต่ำสุดแล้ว ให้คณะกรรมการประกวดราคาแจ้งให้ผู้เสนอราคารายต่ำสุดดังกล่าวมากรอกจำนวนเงินให้ตรงกับราคาที่เสนอไว้ก่อนเสนอผู้มีอำนาจสั่งซื้อส่งจ้างต่อไป

๒. การคืนหลักประกันของ

ตามเอกสารประกวดราคาซื้อและจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๕ วรรคท้าย กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการคืนหลักประกันของไว้ว่า “หลักประกันของตามข้อนี้ กรมจะคืนให้ผู้เสนอราคาหรือผู้ค้าประกันภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้พิจารณาในเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ ซึ่งเสนอราคาค่ำสุดจะคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือเมื่อผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว” กรณีนี้หมายความว่า การจะคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคาได้นั้น จะต้องปรากฏว่าผู้มีอำนาจอนุมัติได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบในการพิจารณารับราคาของผู้เสนอราคารายต่ำสุดแล้วจึงจะสามารถคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอการรายอื่นๆ ได้ เว้นแต่ ผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ ซึ่งเสนอราคาค่ำสุดหน่วยงานผู้จัดหาคงคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือเมื่อผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้วเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อูไร ร่มโพธิหยก

(นางอูไร ร่มโพธิหยก)

รองอธิบดี รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชี

รักษาการแทน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๙

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๙๖

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การให้บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม อาหารกลางวัน และรถรับส่งคณะกรรมการประกวดราคา
ในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี
หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๓/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บ
ค่าใช้จ่ายในการให้บริการเสนาอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การเรียกเก็บค่าใช้จ่าย
ในการให้บริการเสนาอราคา สำหรับผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
โดยห้ามมิให้ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ เรียกเก็บค่าใช้จ่ายอื่นใดนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ และ
ห้ามมิให้ผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ทำการลดค่าใช้จ่ายในการให้บริการเสนาอราคา หรือแจก หรือแถม
ของสมนาคุณให้กับผู้มีสิทธิเสนาอราคา หรือหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุ นั้น

กรมบัญชีกลาง ขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
(กวพ.อ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสนับสนุนมาตรการและแนวทางดังกล่าวข้างต้น
จึงขอความร่วมมือจากส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๔๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการประกวดราคาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับหรือเรียกรับการบริการ
อาหารกลางวันจากผู้ให้บริการตลาดกลางฯ เว้นแต่ กรณีในวันเสนาอราคาคณะกรรมการฯ ต้อง
ทำหน้าที่ดูแลการเสนาอราคาหลายรายการติดต่อกัน ทำให้มีระยะเวลาดำเนินการคาบเกี่ยวช่วงเวล
พักกลางวัน ให้ผู้บริการตลาดกลางฯ สามารถจัดอาหารกลางวันให้คณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่
ของรัฐได้ตามสมควรและห้ามมิให้รับหรือเรียกรับการบริการรถรับส่งคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่
ของรัฐจากผู้ให้บริการตลาดกลางฯ เว้นแต่ กรณีหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก
ในส่วนภูมิภาคที่ไม่สามารถจัดการส่งคณะกรรมการฯ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเองได้ ให้ผู้บริการ
ตลาดกลางฯ สามารถให้บริการจัดรถรับส่งให้ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **รังสรรค์ ศรีวรศาสตร์**
(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๓๔๓ , ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๓๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๕๓๗

opm@cgd.go.th

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๔๑๗

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การอนุมัติให้แต่งตั้งลูกจ้างประจำเป็นกรรมการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๕ ข้อ ๘๐ ข้อ ๘๘ ข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๑๖ กำหนดให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ จากข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสิ่งสำคัญไว้แล้ว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันยังมีส่วนราชการหลายแห่งมีปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานของรัฐ ที่จะแต่งตั้งให้เข้าร่วมเป็นกรรมการระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเห็นว่าลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ถือเป็นบุคลากรของรัฐประเภทหนึ่ง ที่นับว่ามีความมั่นคงในหน้าที่ราชการเช่นเดียวกับราชการ ประกอบกับขณะนี้ได้มีการพัฒนาระบบตำแหน่งลูกจ้างประจำขึ้นใหม่ โดยการกำหนดตำแหน่งตามลักษณะงานเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการจำแนกตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญที่เปลี่ยนจากการกำหนดตามระดับต่างๆ มาเป็นกำหนดตามกลุ่มลักษณะงาน และยังคงสอดคล้องกับระบบพนักงานราชการซึ่งมีการแบ่งลักษณะการจ้างตามลักษณะงานเช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของทางราชการเป็นไปด้วยความสะดวก และคล่องตัว กพ. จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๒) เห็นสมควรอนุมัติ

ให้ส่วนราชการสามารถแต่งตั้งลูกจ้างประจำของส่วนราชการเป็นกรรมการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๕ ข้อ ๘๐
ข้อ ๘๘ ข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๑๖ ได้ โดยการแต่งตั้งลูกจ้างประจำของส่วนราชการดังกล่าว
จะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ลักษณะงาน หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง
เป็นสำคัญด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **จินดา สัมพันธ์อินทร์**

(นางจินดา สัมพันธ์อินทร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๑-๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๕๓๗-๘

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๓๘

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดราคาขายเอกสารประกวดราคา
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่า สำนักงานฯ ได้ตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารพัสดุของส่วนราชการพบว่า ส่วนราชการบางแห่งมีการกำหนดอัตราค่าขายเอกสารประกวดราคา โดยไม่ได้คิดค่าใช้จ่ายเฉพาะที่ทางราชการต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคาเท่านั้น แต่ได้นำเอาค่าใช้จ่ายอื่น กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการจ้างสำรวจออกแบบ และค่าจ้างที่ปรึกษาศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมมารวมด้วย ทำให้มีราคาสูงขึ้น ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๔๖ วรรคสาม ที่กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่มีการขาย ให้กำหนดราคาพอสมควรกับค่าใช้จ่ายที่ทางราชการต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคานั้น” ซึ่งกรณีดังกล่าวน่าจะมีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นอีกที่มีการกำหนดอัตราขายเอกสารประกวดราคาในลักษณะทำนองเดียวกับที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบ หรือไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงของระเบียบฯ ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และไม่มีความประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการขายเอกสารประกวดราคา การกำหนดอัตราขายเอกสารประกวดราคาไว้สูงเกินกว่าค่าใช้จ่ายที่ทางราชการต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคา อาจส่งผลให้มีผู้สนใจมาซื้อเอกสารน้อยรายกว่าที่ควรและไม่เป็นการเพิ่มโอกาสทางการแข่งขันภายใต้หลักการและเจตนารมณ์ของระเบียบฯ

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๖ วรรคสาม กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขายเอกสารประกวดราคาว่า “ในกรณีที่มีการขาย ให้กำหนดราคาพอสมควรกับค่าใช้จ่ายที่ทางราชการต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคานั้น” ซึ่งหมายความว่า ส่วนราชการต้องกำหนดราคาขายเอกสารประกวดราคาพอสมควรกับค่าใช้จ่ายที่ทางราชการ

ต้องเสียไปในการจัดทำสำเนาเอกสารประกวดราคานั้น และหมายรวมถึง ค่าถ่ายเอกสารและ
ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งสำเนาเอกสารประกวดราคา โดยไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายส่วนอื่น
ที่ส่วนราชการได้ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว เช่น ค่าใช้จ่ายในการจ้างสำรวจ
ออกแบบ หรือค่าจ้างที่ปรึกษา ทั้งนี้ ส่วนราชการต้องไม่มีการแสวงหากำไรจากการขายเอกสาร
ประกวดราคาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุภา ปิยะจิตติ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

(ครุฑ)

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๔๗

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ไว้ในเอกสารประกวดราคา
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๕๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีรายการก่อสร้าง และการคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคา โดยในการจะคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคาได้นั้น จะต้องปรากฏว่าผู้มีอำนาจอนุมัติได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบในการพิจารณาปรับราคาของผู้เสนอราคา รายต่ำสุดแล้ว จึงจะสามารถคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคารายอื่นๆ ได้ เว้นแต่ ผู้เสนอราคา รายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด หน่วยงานผู้จัดหาจะคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือเมื่อผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้วเท่านั้นปรากฏว่ามีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการคืน หลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคา กรณีที่มีใช้ผู้เสนอราคารายต่ำสุดและกรณีที่หน่วยงานที่จัดหา พักตร์ได้ยกเลิกการประกวดราคาซื้อหรือจ้าง โดยหน่วยงานที่จัดหาพัสดุจะดำเนินการ คืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคาล่าช้าเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสนอราคา เนื่องจาก ต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการจากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันของ ทำให้เกิดการร้องเรียน เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมายังคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) เป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) พิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้องและถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กพ.อ. จึงอาศัย อำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗(๕) เห็นควรให้ยกเลิกหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๓๕๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ และขอชักข้อความเข้าใจให้หน่วยงานที่จัดหาพัสดุและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีรายการก่อสร้างและการคืนหลักประกันของใหม่เป็นดังนี้

๑. การกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีรายการก่อสร้าง

ตามเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบุเงื่อนไขไว้ใน ข้อ ๔.๒ ว่า “ผู้เสนอราคาจะต้องกรอกปริมาณวัสดุ ในบัญชีรายการก่อสร้างให้ครบถ้วน” กรณีนี้หมายความว่าหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุต้องกำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้เสนอราคาจะต้องนำบัญชีรายการก่อสร้าง หรือใบแจ้งปริมาณงานมายื่น โดยต้องกรอกปริมาณวัสดุในบัญชีดังกล่าวให้เรียบร้อยแต่ผู้เสนอราคายังไม่ต้องกรอกรายละเอียดของราคา เนื่องจากในวันยื่นของข้อเสนอด้านเทคนิคยังไม่ได้มีการเสนอราคา และเมื่อผลการประกวดราคาได้ผู้เสนอราคารายต่ำสุดแล้วให้คณะกรรมการประกวดราคาแจ้งให้ผู้เสนอราคารายต่ำสุดดังกล่าวมากรอกจำนวนเงินให้ตรงกับราคาที่เสนอไว้ ก่อนเสนอผู้มีอำนาจสั่งซื้อส่งจ้างต่อไป

๒. การคืนหลักประกันของ

๒.๑ ตามตัวอย่างเอกสารประกวดราคาซื้อและจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อ ๕ วรรคสอง กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการคืนหลักประกันของไว้ว่า “หลักประกันของตามข้อนี้ กรม* จะคืนให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาหรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้พิจารณาในเบื้องต้นเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้มีสิทธิเสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดจะคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือเมื่อผู้มีสิทธิเสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว” กรณีนี้หมายความว่า การจะคืนหลักประกันของให้แก่ผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้นั้นจะต้องปรากฏว่า หัวหน้าหน่วยงานผู้จัดหาพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้ให้ความเห็นชอบในรายงานที่คณะกรรมการประกวดราคารวบรวมรายละเอียดเสนอหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจหลังจากกระบวนการเสนอราคาลิ้นสุดลงตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๐(๔) แล้ว จึงจะสามารถคืนหลักประกันของให้แก่ผู้เสนอราคารายอื่นๆ ได้ เว้นแต่ผู้เสนอราคารายที่คัดเลือกไว้ ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดหน่วยงานผู้จัดหาจะคืนให้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือเมื่อผู้เสนอราคาได้พ้นจากข้อผูกพันแล้วเท่านั้น

อนึ่ง * คำว่า “กรม” หมายถึง หน่วยงานผู้ดำเนินการประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจเลือกใช้คำอื่นเช่น “จังหวัด” “สำนักงาน” ได้ตามความเหมาะสม และให้ใช้คำดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

๒.๒ กรณีหน่วยงานที่จัดหาพัสดุยกเลิกการประกวดราคาซื้อหรือจ้าง โดยในกรณีที่หน่วยงานที่จัดหาพัสดุได้ประกาศยกเลิกการประกวดราคาซื้อหรือจ้างแล้ว ไม่ว่าจะหน่วยงานนั้นจะดำเนินการประกวดราคาใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้หน่วยงานที่จัดหาพัสดุต้องรีบดำเนินการคืนหลักประกันซองให้แก่ผู้เสนอราคาทุกรายโดยเร็ว ทั้งนี้ จะต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้มีการประกาศยกเลิกการประกวดราคาซื้อหรือจ้างแล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุภา ปิยะจิตติ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

(ครุฑ)

คำสั่งกรมบัญชีกลาง

ที่ ก. ๒๕๒/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย

ตามคำสั่งกรมบัญชีกลางที่ ก.๗๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย โดยให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย อัตราการจำหน่าย ค่าตอบแทนผู้ที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการอื่นตามที่ได้ระบุไว้ในคำสั่งดังกล่าว นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม จึงขอยกเลิกคำสั่งกรมบัญชีกลาง ที่ ก.๗๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ และขอแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย

๑. ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง	ประธานกรรมการ
๒. นางพรกมล ประยูรสิน	กรรมการ
๓. นางสุธีรา ท้วประโคน	กรรมการ
๔. นายธวัชชัย ศิริพงษ์ตระกูล	กรรมการ
๕. นางนิธิตี ชัชพงศ์	กรรมการ
๖. นางนิโลบล แวววัปศรี	กรรมการ
๗. ว่าที่ ร.ต.สุรเชษฐ์ ติระคมน์	กรรมการ
๘. นายกุลเศรษฐ์ ลิ้มปิยากร	กรรมการ
๙. นางฐิติรัชช กัญจนพันธ์ุ	กรรมการ
๑๐. นางสาววิริยา พูนคำ	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสุภาพร เจียมเจือจันทร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวบังอร มุกดาอุดม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางพูนสุข อิทธะรงค์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำหนังสือคู่มือปฏิบัติ กฎหมาย ระเบียบ ที่อยู่ในความดูแลของกรมบัญชีกลาง เพื่อจำหน่าย
๒. กำหนดอัตราการจัดจำหน่าย ค่าตอบแทนผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือและจัดจำหน่าย ตลอดจนอัตราค่าเช่าให้ส่วนลดสำหรับผู้จำหน่ายหรือผู้ซื้อ
๓. แต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ ตามที่เห็นสมควร
๔. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(ลงชื่อ) มนัส แจ่มเวหา

(นายมนัส แจ่มเวหา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คู่มือข้อหาหรือ
การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ISBN 978-616-7372-53-2

ราคา 300 บาท